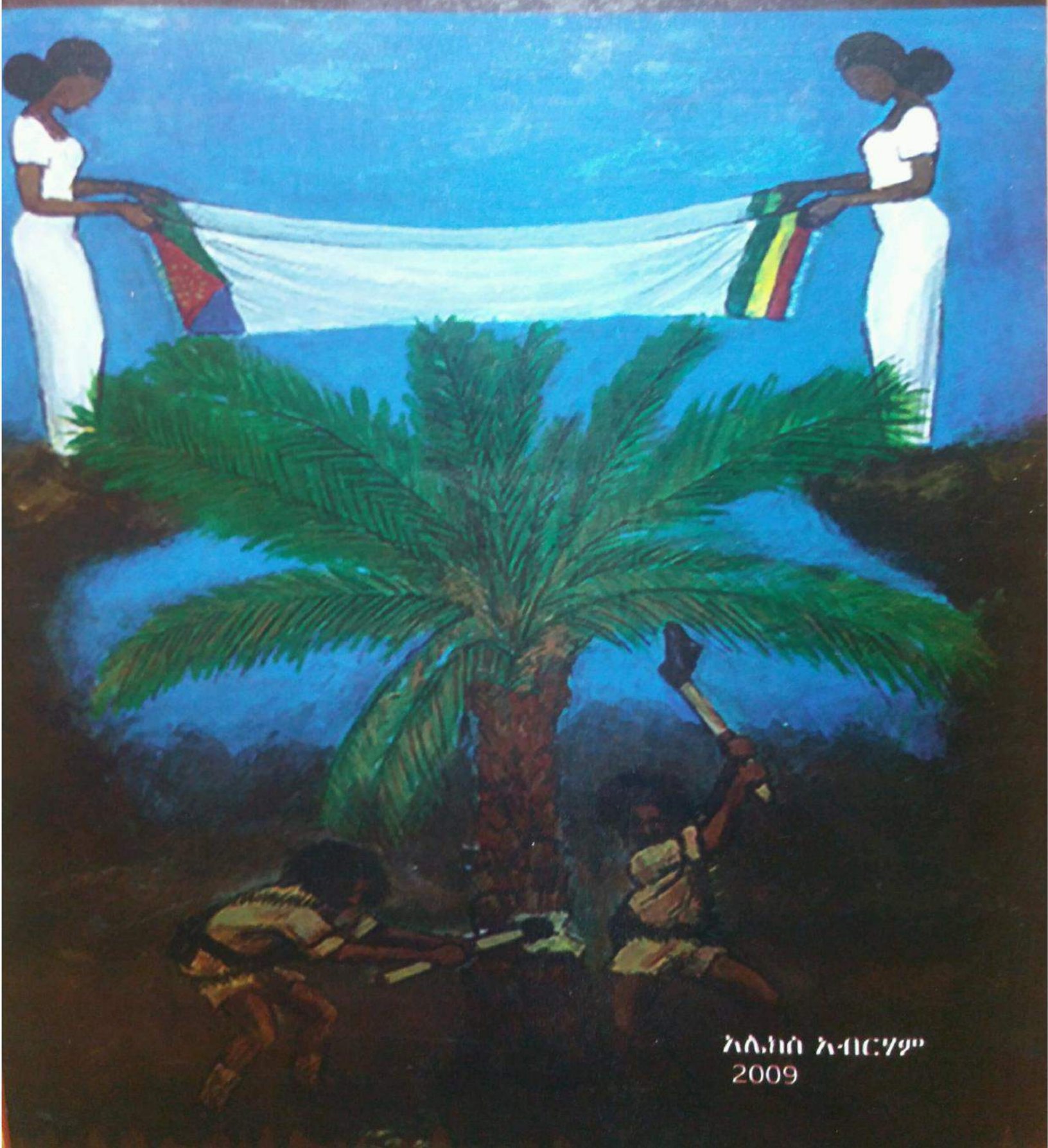

ዘብዳዊ

አልክሰ አብርሃም
2009

ዙቢደዳ

*Gifted
to
Filina
2009*

አሌክስ አብርሃም

የካቲት 2008 ዓ.ም

© በከፊልም ሆነ በመጽሐፍ ያደራሲው ነው

የመጀመሪያ ዕትም - ግንቦት 2007

ሁለተኛ ዕትም - ግንቦት 2007

ሦስተኛ ዕትም - ግንቦት 2007

አራተኛ ዕትም - ሰኔ 2007

አምስተኛ ዕትም - ሰኔ 2007

ስድስተኛ ዕትም - ሐምሌ 2007

ሰባተኛ ዕትም - ነሐሴ 2007

ስምንተኛ ዕትም - የካቲት 2008

ዘጠነኛ ዕትም - ሐምሌ 2008

10ኛ ዕትም 2009

አርትዖት:- ግሩም ተበጀ

የገፅ ሽፋን ሃሳብ:- አሌክሳ አብርሃም

የገፅ ሽፋን ስዕል:- ሚሊዮን ብርሃን

የገፅ ሽፋን ቅንብር:- ሃኒባል ገ/ሐይወት

ማውጫ

ርእስ

ገፅ

1. እልሐምዱሊሊሐ ደሀና ናት !	5
2. በሕይወት እንድ ጥግ	15
3. እንዲት መርፌ ስንዙን ቀዳዳ ትሰፋው ?	22
4. አዋጅና ዐሎት	41
5. “ድንበሬ ለምን ለምን ሞት ?!”	46
6. ፈገግ ሳቃችንን ቀምተውን	58
7. አበበ በሶ በላ	63
8. የከቴን ያለየ ኬቲን ያመሰግናል	78
9. አይ ዶንኬር	82
10. እድዋ ዛሬ ናት፤ አድዋ ትላንት... .. (አንቀፅ 17 ፡ - እኛም መስኮታችንን አንከፍተም፤ እናንተም ሚስቶቻችንን አትዩ !!)	88
11. 39ኛው ዕቅድ	95
12. ቀስ ብሎ ይቆማል !	104
13. በከራንችና ጭብጨባ የቆመ ወንበር... ..	151
14. ባለ ዋሽንቱ ሰማዕት	156
15. ሚስቴን አከሸፏት	160
16. አረንጓዴ መፈክሮች !!	190
17. ፀረ - ሰላም ሰርግ ቤት	196
18. አግር በአግር	201
19. ሄደች አሉ ጋራ ጋራውን... ..	206
20. በግ...እልም !!	228
21. ቀለም አልባው ቀለም !	235
22. ሊሆን ይችላል !!	241

አልሐምዱሊላሁ ደህና ናት !

ልክ ከ8ኛ ክፍል ወደ 9ኛ ክፍል ሳልፍ ደስታ የሚያደርገኝን አሳጣኝ። አበድኩ፤ ልቤ በደስታ ጧልትል ደረሰኝ። የባሰ ደስታዬን ጣራ ያስነካው ጉዳይ ደግሞ ወደ 9ኛ ክፍል ማለፊ ብቻ ሳይሆን 9ኛ ክፍል እንደማርበት የተመደበኩበት ትምሕርት ቤት ነበር። ታሪካዊውና ታላቁ ወይዘሮ ስኒን ትምህርት ቤት። እውነቱን ለመናገር ያኔ ዩኒቨርሲቲ መግባት ራሱ ወይዘሮ ስኒን እንደ መግባት እያኮራም ነበር። ሰማያዊ ዩኒፎርሙ፤ ምርጥ መምሕራኖቹ፤ የቀለም ቢባል የሙያ...። እንደውም ከዛ በፊት የራሱ የሆነ ትልቅ የሙዚቃ ትምሕርት ክፍል እና እርኬስትራ ቡድን ሁሉ ነበረው።

ረዥምና ግርማ-ሞገስ የተላበሰው ቢጫ ፎቃ ከፋቅ ተጋድሞ ሲታይ ቤተ-መንግሥት እንጂ ትምሕርት ቤት አይመስልም። እንዲያውም ይኼን ሁሉ ዓመት የተማርኩበት ትምሕርት ቤት እሁን ከተመደበኩበት ጋር ሳወዳድረው አመዳም ሆነብኝ፤ ኮሰሰብኝ። የሆነ ከላሰቹን ሳያቸው የዶሮ ቤት መስለው ታዩኝ።

ሞት ይርሳኝ ! እንዲህ በደስታ ስከሬ ዳደኛዬን፤ አብሮ አደገን አል አሚንን ረሳሁት። የት ሄደ? ፍለጋ ጀመርኩ። አል አሚን ዳደኛዬ ነው፤ አብሮ አደገ። ዝምተኛ ልጅ ነው። ድፍን ተማሪው በዝምታውና በጉብዝናው ነበር የማያውቀው። ትምህርት ቤቱን አካልዬ ሳጣው በትምሕርት ቤታችን የኋላ በር ወጥቼ ሁልጊዜ ወደምንቅመጥባት ትንሽ ጫካ ሄድኩ። ብቻውን ተከዞ ተቀምጧል። እቤት አቀማመጡ ሲያሳዝን። ያ ረዥም ቁመቱ እንደሳንበሳ ጥቅልል ብሎ ውሰጠው የሐዘን ምስር ተሞልቶበት...። ግራ ገባኝ። በዚህ ልዩ ቀን እንኳን አል አሚን ማንም ያዝናል ብዬ አላሰበኩም ነበር። ምን እስተከዘው ግን? ካርዱን በዓይኔ አይቼሞለሁ፤ ዓፃነጥብ ምናምን ነቅንቆት ነው ያለፈው። ያውም ከትምህርት ቤቱ እንደኛ ወጥቶ ።

“ምን ሆነክ?” አልተተነታም፤

“ምንም?”

“ታዲያ ምን አዚህ ጎለተህ?”

“አፍራህ እኮ ወደቀኝ።” አለኝ አንባ ተናግቆት። ሚ.....ሰ.....ኪ.....ን !! አይም አንደላዝብኩ
አጥፍጥፍ ብዬ አላሚን ጎን ተቀመጥኩ፤ ጠጋ አለልኝ። በቃ ሁሉ ታችንም የሚረስተሪ ካርዳችንን
አንክርፍ። በትካዜ ቁጭ አልን። ከሩቅ ለሚመለከተን ሰው ካርዱ ወደ 9ኛ ከፍል በጥሩ ውጤት
ያለፍንበት መረጃ ሳይሆን ተከፍሎ የማያልቅ አዳ አንድንከፍል ከፍርድ ቤት የተሰጠን የትዕዛዝ ወረቀት
ይመስል ነበር። ሰናሳዝን!! ደሴ ዕውቀት ጮራ ትምሕርት ቤት ጀርባ፤ ጠሳ ተራራ ሥር እኔና አላሚን
በትካዜ ተቀመጠን ቀረን።

###

አስከሁን እንደአፍራህ ትልልቅ ዓይኖችና እንደቲማቲም የቀላ ከንፈር ያላት ሴት ዓይኔ አላውቅም።
ለነጹ እኔ ትዝ የሚሉኝ ዓይኖቿና ከንፈሮቿ ናቸው አንጂ አፍራህ “ውብ” የሚለው ቃል የማይገልጽት
ጉድ ነበረች። ቁመቷ ምዝገብ ብሎ የወጣ፤ ፀጉሯ በሰፖርት “ፔሬድ” ጠቅልላ ካሠረችበት ስትፈታው
መቀመጫዋ ላይ የሚደርስ...፤ በዚያ ላይ ጥቁረቱ! በዚያ ላይ ብዛቱ! “ጥቁር ፏፏቴ!” (“ጥቁር አባይ”
ሲባል የአፍራህ ፀጉር ይመስለኝ ነበር።) እጆቿ፤ አግሯ፤ ሺ.....ረ የአፍራህ ቁንጅና! በመቶ ዓመት
አንዴ የሚከሰት ዓይነት ነገር ነው። ወሎ የቆንጆ አገር ሲባል አፍራህ ትዝ ትሰኝና “ሃቅ ነው!” አላለሁ።
እንዲያውም ወሎ አፍራህን ብቻ ይዞ ከድፍን ኢትዮጵያ ጋር በቁንጅና ቢወዳደር አጠገቡ የሚደርስ
ያለ አይመስለኝም።

ታዲያ ይህን ሁሉ ቁንጅና ይዛው 7ኛ እና 8ኛ ከፍል እኛ ከፍል ነው የተማረችው። ይሄን ጉድ
ችለን መማራችን ተግምር አይደል? በዛ አፍላ ዕድሜ ኤርታሌ ላይ ጥደው ነው እኮ ያስተማሩት።
ዳኛቸው የሚባል ሌላ ከላሰ የሚማር ጓደኞችን ታዲያ ልክ የኦሪፍት ሰዓት ደውል ሲደወል እንቅፋት
አስከደፋው አየርጠ እኛ ከፍል ይመጣና አፍራህን እያየ አንዲህ ይለናል፤ “...አፍራህ ያለችበት ከላሰ
አንድ ቀን ብማር አንገሌ ይከፈት ነበር...፤ ከመቶው መቶ ነበር የማመጣው፤ መናፈሻ ውስጥ እኮ ነው
የምትማሩት፤ ብርቅዬ ደንቅዬ ፍጥረት እየጎበኝቶሁ...፤ ተራሰት ናችሁኑ ተራሰት፤ በኢትዮጵያ ብቻ፤
በደሴ ብቻ፤ በዕውቀት ጮራ ትምሕርት ቤት ብቻ፤ በገኛ ሲ ከፍል ብቻ የምትገኝ ብርቅዬ ፍጥረት
እየጎበኝቶሁ...”

አውነት አለው። አፍራህ እነዚያን ዓይኖቿን አንዴ ስታሳርፍብን ልባችን ከቅቤ የተሠራች ይመስል ቅ...ልጥ!! ደግሞ ዓይኖቿን ጨፍና የምትስቀው ነገር አላት! አቤት ሲያምርባት!! "አፍራህ! አፍራህ! አፍራህ!" ይላል ሳር ቅጠሉ። ታዲያ እሷ ጋር ሰማውራት ለመቀራረብ የማይጥር ማነው?

አፍራህ፣ ወይንሽትና ሰዓዳ አንድ ወንዝር ላይ ነበር የሚቀመጡት። አውነቱን ለመናገር አፍራህን ዓይኔ ዳርና ዳር የተቀመጡትን ወይንሽትና ሰዓዳን ስመለከት ሰው እይመስሉኝም። ይቅር ይበለኝ! ...አፍራህን ዙሪያዋን ለመጠበቅ የተገነቡ ግንቦች መስለው ነው የሚታዩኝ። ለነገሩ ሁላችንም የከላሉ ልጆች የኾንን ዙሪያዋን የበቀልን አረም ነገሮች ነበር የምንመስለው። አፍራህ የምትባል ጉድ አንድ ቋላጣን መሃላችን ጥሎብን ምን እናድርግ። ገኛ "ሲ" ከፍል ማን አለ ቢባል አፍራህ ብቻ። ሐሳብ አስተማሪያችን ራሳቸው ሰባት ጥያቄ ከጠየቁ አምስቱ ለአፍራህ ነው። በእርግጥ አፍራህ አምስቱንም እትመልሰም፤ ግን ፈጣ ይሉላታል። ግንኩ እኛ ሐበሾች ብዙዎቻችን እናስመስላለን አንጂ ሴት እናከብርም፤ የምናከብረው ቆንጆ ሴትን ነው።

ሚስቷን ጓደኛዬ አል አሚን ታዲያ ከዚች ተዓምረኛ ልጅ ፍቅር ያዘው። ያውም የማያፈናፍን፤ ትንፋሽ የማይሰጥ ፍቅር። አል አሚን አባቱ ሞተዋል። እናቱም አቅመ ደካማ ነበሩ፤ እማማ ኪድሻ። (ለጀነት ይበላቸው! ዛሬ በሕይወት የሉም።) ከትምሕርት ቤት መልሰ በሌላት ሰዓት መስጊድ ሊሰማዱ የሚገቡ ሰዎችን ጫማ በመጠበቅና በመጥረግ ነበር ራሱንም እናቱንም የሚያስተዳድረው። አፍራህን እንዳፈቀራት የነገረኝ ቤተሰብ መንምኖ ሳር ካከለ በኋላ ነው።

ሲጀመር አል አሚን ዝምተኛ ልጅ ነው። ለይናገር ፣ ለይጋገር ፣ አንድ ቀን ታዲያ እኛ ቤት ሄደን ሳለ (እናቱ በጣም ነው አል አሚንን የምትወደው...)

"አላሚን!" ሌላችው፤ ስትጠራው እንደዚህ ነው።

"አቤት!" አለ፤

"ትምርት ከቤደህ እንዴ?" ሌላችው ቢሐዘን አያየችው።

"አ.....ይ!"

"ታዲያ ምንው ጭው አልከ? አስቲ አቡቹ ጋር ይችን ብሉ" ብላ እንጀራ እየጋገረች ስለነበር ትኩስ እንጀራ ላይ በርበሬ ነሰንሳ ቅቤ ለቅልቃ ሰጠችን። እኔ ላጥ ላጥ ሳደርገው አል አሚን የእንጀራውን

“ፍቅር ይህ እንዳይሆን”

“ፍቅር እይደለም ባከህ”

“እና ምንድን ነው?”

“እኔ... ጃ! ፍቅር ነው መሰለኝ”

በቃ ከዛን ቀን ጀምሮ ወሬው ሁሉ አፍራህ ሆነች።

“እሱቺ ቅድም ‘ማትስ’ ስንማር አፍራህ ያንን ከባድ ጥያቄ ስትመልሰው አልነረመህም?” ይለኛል።

“አልመለሰችውም እኩ... ተሳስታለች”

“ባከህ ቲቸር ራሳቸው ናቸው የተሳሳቱት” ይለኛል ኮስተር ብሎ። አፍራህ የማትስ ሊቅ፣ አፍራህ የውበት ጥግ (የውበቱ እንኳን እውነት ነው)። አፍራህ ስታደግ ሳይንቲስት እንደምትሆን ሁሉ አል አሚን ይተነባይልኛል። ወይኔ ፍቅር!!

በተደጋጋሚ ስለአፍራህ ከመስማቱ ብዛት አፍራህን እኔም ላፈቅራት ምንም አልቀረኝም። እውነቱን ለመናገር የዛን ጊዜ ክላስ ውስጥ ከነበርነው ሠላሳ ምናምን ወንዶች አሰራ ምናምኑ በአፍራህ ፍቅር የተላከፈ ነበር፤ ሒሳብ አስተማሪያችን ጭምር። መቼም ሒሳብ አስተማሪያችን እያካፈሉም፣ እየደመሩም፣ እየቀነሱም፣ እያበዙም ሳያስቧት አይቀሩም። እንዳንዴ በገዝ ብለው መላጣቸው ላይ ላብ ፊጭ ፊጭ እያለ ሲመለከቷት ያሳዝኑኝ ነበር። “ወይኔ ምነው ያችን አመዳም አግብቼ አምስት ልጅ ባልወለድኩ ኖሮ” እያሉ በሚሰታቸው የሚቆጩ ነው የሚመስለኝ።

###

እኔና አል አሚን ወደ ቤት ሰንሄድ አፍራህና ዳደሮቿን ከሩቅ በቀሰታ ተከትለን ነው። አንድ ቀን ታዲያ አፍራህ ማስቲካ ገዝታ (ባናና ማስቲካ) ልጣጩን ጥላው ወደ ዳደሮቿ ተቀላቀለች። እኛ የማስቲካውን ልጣጭ የጣለችበት ቦታ ስንደርስ አል አሚን ተሰገብግቦ ቢጫውን የማስቲካ መሸፈኛ ወረቀት አነሳው። የሆነ ከባድ ቅርስ ወድቆ ያገኘ ነበር የሚመስለው። ለራሴ ማመን እስከሚያቅተኝ ለሁለት ዓመት አካባቢ የማስቲካውን ልጣጭ በክብር፣ በታላቅ ክብር እስቀምጦት ነበር። ለእርሱ ብቻ በሚታይ በውር ቀለም የአፍራህ ምስል የታተመበት እስኪመስለኝ።

አል አሚን እንዲሁ ሰላቃይ ከረምት ገባ። አፍራህን ለሁለት ወራት መለየት ለአል አሚን የቱም ሞት ነበር። ሱስ ሆኖበታለች። አፍራህ ዓለሙን ሁላ አጨላሰማ በነፍሱ ሰማይ ብቻዋን የደመቀች ኮከብ ነበረች። ቢሆንም እንደሰመደው በዝናብ ሳይቀር ከረንቦላ ቤት እየሄደ እዛው ቆሞ አፍራህን ስትወጣ ለማየት ይጣጣር ነበር። ለእስራ እምስት ቀናት ጠብቆ አላየትም፤ ሊያብድ ሆነ።

ታዲያ በመሀሉ በጣም የምንወዳቸው ሼህ ያሲን የሚባሉ ሰውዬ መንገድ ላይ አገኙኝ። የአል አሚን ቁርአን አስቀሪ ናቸው።

“አቡቹ ደህና ዋልከ?”

“ደህና ዋሉ ሸሃችን”

“አልሃምዱሊላኒ...ና እስቲ ወዲህ የማወጋህ ጉዳይ አለኝ” አሉና ከመንገዱ ወደ ዳር ወሰደው እንዲህ አሉኝ፡ “...ዳደኛህ አል አሚን ምን ነኩት? ነው ልጄ? ከቀልቡም አይደለም፤ ቁርአን ቤትም መምጣት ካቀመ ስንት ጊዜው፤ ...ተበላሽቷል ይሄ ልጅ! ጭራሽ ዛሬ እዛ ቁጣር የሚጫወቱበት ቤት ቁሞ አየሁት። ዳደኛው ነህ፤ አትመክረውም? ሽረ ቀልቡ ደረቀ...።” ብለው ነገሩኝ። ለአል አሚን አዘንኩ። ማን ያውቃል የልጁን ጉዳት። የዋልንበት ቦታ ሁሉ ያሰን አየመሰላቸው ስንቶች በዋልንበት ፈረጁን...

###

አል አሚን እንደ ቀን እየተጣደፈ ቤት መጣ። ከመቼኮሉ ብዛት ድመታችንን በሩ ሥር እንደተኛች ጀራቷን ረግጦ ካቅሟ በላይ አስጮኸት፤

“...አቡቹ...! አቡቹ...! አይገርምም የነአፍራህ ቤት ለካ በሩ እኔ በምቆምበት በኩል አይደለም፤ ... ከኋላ በኩል በዘይት ቤቱ ጋ ነው፤ ...በዛ በኩል ነው የምትወጣው... ሂሂሂ ተሸውጄ...” አለኝ፤ ሲያወራ በደስታ ፊቱ በርቶ ነበር። “...ዛሬ ባጋጣሚ ቤታች በኩል ስሄድ ከአናቷ ጋር ሆና ፊ...ት ሊ...ፊት፤ እንደዚህና እንደዚህ ...በቃ ተያየን፤ ወ...ላሂ አቡቹ ግጥምጥም ነው ያልነው፤ አሉዙቢላሂ ...ልርጥ ነበር... ሂሂሂሂሂሂሂ” አለና ፍርፍር ብሎ ሳቀ። ድንገት ተነስቶ ቆመና ደግሞ “...እስኪ እየኝ! እንዲህ ሆኜ እኮ ነው ያየችኝ፤ እደብራለሁ እንዴ ...?” አለኝ። ሁለት እጆቹን ግራና ቀኝ እንደ ከንፍ ዘርግቶ እንዴ አይን እንዴ ራሱን ቁልቁል እየተመለከተ። አሳዘነኝ። የአፍራህን ቅንጡ አለባበሰ እና የአላሚንን የተገሻፈረ ሽራ ጫማ፤ ያረጀች እና የወየበች ሺ’ ቅርፅ ቲሸርት በውስጡ እያሰብኩ፤

“እረ አይደብርም!” አልኩት።

እንደ ሕፃን አየተፍነከነክ መጥቶ አጠገቤ ኩርምት ብሎ ተቀመጠ። “...አይገርምም ከእናቷ ጋር ሆኖ በቃ እንደዚህ እና እንደዛ ፊት ለፊት...! እንዴት እምሮባታል አቡቹ ብታያት...! ወላሂ ያች የምታውቃት አፍራህ አይደለችም...! በቃ እንደዚህና እንደዛ እኮ ነው...!” እጆቹ ይንቀጠቀጣሉ፤ ዓይኖቹ የደስታ፤ የሐዘን፤ የሐፍረት፤ የምኞት ብርሃን ይረጫሉ። ፊቱ ላይ ደስታ እንዳረበበት ልሸኘው ወጣሁ። ልንለያይ ስንል፤ “...አቡቹ ሁለት ብር አለህ እንዴት?” አለኝ አየፈራ። አል እሚን እንኳን ደፍሮ ብር መጠየቅ፤ ያዋሰውን ደብተሩን እንኳን መልሱልኝ ለማለት የሚፈራ ልጅ ነበር። ብር ስላልያዝኩ...ወደ ቤት ተመልሰን ከእናቴ ተቀብቼ ሰጠሁት። ደስ ብሎት ሄደ።

ቆይቼ ሰሰማ በአዲሱ የእነአፍራህ በር በኩል እንደ ሻይ ቤት አለች፤ ሻይ ሃምሳ ሳንቲም ነው፤ በሰጠሁት ብር ሻይ እያዘዘ ቁጭ ብሎ አፍራህን ሲጠብቅ ነበር፤ አራቱንም ቀን ግን አላያትም። እናም ከረንባላ ቤት አካባቢ ያገኘውን የእነአፍራህን ሰፈር ልጅ ጠይቆ አፍራህ አዲስ አበባ ለአረፍት እንደሄደችና ትምሕርት ሲያልቅ እንደምትመጣ አረዳው። ቅስመ ተሰበረ። ቢሆንም እነአፍራህ ሰፈር መሄድ አላቆመም። በየቀኑ ያንን ሰፈር ሳይረግጥ እይውልም። ሸርፍ ተራ ትርምሱ፤ ግርግሩ፤ ጫት ተራው፤ መኪናው፤ የደሴ እንደኛ “ቀውጢ” ሰፈር...ይሄ ሁሉ ግርግር ግን ከአፍራህ አይበልጥም። አፍራህ ብቻዋን የአንድ ትምሕርት ቤት ወንዶች ነፍስ የተደረደረባት ገቢያ እይደለች እንዴ ።

“እሷ ከሌለች ለምን ትሄዳለህ” አለዋለሁ፤

“እኔንጃ!” ነው መልሱ፤ ያሳዝነኛል !!

አንድ ቀን ደግሞ ቤት መጣና “አቡቹ ሥራ ልጀምር ነው” አለኝ፤ በደስታ ፍንክንክ ብሎ።

“የምን ሥራ” አልኩት፤

“አይሉዙ መኪና ላይ ረዳትነት”

“ትቀልዳለህ...!”

“ወላሂ እውነቱን ነው። ከአዲስ አበባ ደሴ የሚመለሰ አይሉዙ ላይ ሥራ ልጀምር ነው። አናቴንም

ነግራቸውን አሳምኖታለሁ። መኪናው ቅዳሜ ወደ አዲስ አበባ ይወጣል። አብሬው አሄዳለሁ። ብታይ ቀላል እኮ ነው ሥራው።” ፊቱ ላይ ተስፋ ይንቀሳቀሳል። በቀጫጭን አጆቹ ሽራ ሲጎትት፣ የጎማ ብሎን ሲያጠብቅ አስብኩት፤ አልአሚን ትንታጉ ተማሪ። ይሄ ፍቅር የሚሉት ነገር ግን ምናይነት ልከፍት ነው በእግዚአብሔር!!

###

አልአሚን ገና በመጀመሪያ ጉዞው ከመኪና ላይ ሲወርድ ወድቆ ግንባሩ ተፈንክቶና ከንዱ ተላልጦ መጣ። ሰው ሁሉ “እንኳን አላህ አተረፈህ!” እያለ አዘነለት። እንዲህ ካልተላላጠና ካልተፈንከቱ የልሳን ስብራት፣ የመንፈስን መድቀቅ ዓይቶ የሚያስታምም የለም መቼም። እንዲህ አለኝ፤ እርጌ ፍራሹ ላይ እንደተኛ “እንተ... አፍራህ ያንን ሁሉ መንገድ አልፋ ነው አዲስ አበባ የሄደችው...? እነዛን ተራራዎች ዓይታችዋለች...፤ ያንን ገደል እያየች ፈርታለች...፤ ደብረሲና ምሳ በልታለች፤ ቆሎም ገዝታ ሊሆን ይችላል...እዛ ጨለማ ዋሻ ውስጥ ስትገባ በፍርሃት ተንቀጥቅጣም ይሆናልከ።” ኢፍፍፍፍ እንጀቴን በላው። ከላይ እንደአቃ ተጭኖ አፍራህ ባለፈችበት መንገድ በማለፉ ምናባዊ ዳናዋን ተከትሎ ሲነጉድ ታየኝ። ሚስቴን አልአሚን!

ቀስ በቀስ አልአሚን ነገሮች ሁሉ ተቀላቀሉበት። አንድ ቀን ትምሕርት ቤት ሄደና ጭርር ያለው በር ላይ ያገኛቸውን የትምሕርት ቤታችን ጥበቃ ጋሻ ይምሉን፤ “ትምሕርት መቼ ነው የሚጀመረው?” አላቸው፤

“ምን እውቁ ብለህ ልጅ” አሉት። ቀጠል አድረገውም “...የኔ ልጅ ኳስ ሲራገጥ ይውላል፤ እንተ ትምርት ናፍቆህ...የወለዱህ አባትና እናት ምንኛ ይኮሩ!! አሳይ!! አሳይ!!”

ትቷቸው ወደ ቤት ተመለሰ፤ በቃ መረጋጋት አቃተው፤ ተወዛገበ።

###

8ኛ ከፍል በተመሳሳይ ለአፍራህ ፍቅሩን ሳይነግራት በየቀኑ እያያት በዓይኖቹ ተስፋ ነፍሱን አፋፍቶ ኖረ። አንድ ቀን “ለአፍራህ ስጦታ ልሰጣት አስብኩ” አለኝ። ገረመኝ...! ወይኔ ፍቅር ጉድለት አይገባው፤ ደህነት እያልኩ ሳለብ አልአሚን አንድ የሃምሳ ብርና ሦስት እስር አስር ብሮች ከኪሉ አውጥቶ አሳየኝ። “ከየት አመጣኸው?”

“ለረመዳን መስገያ፤ መሄዳ ጠርጌ ያጠራቀምኩት ነው”

እና ለአፍሪካ ስጦታ ለመግዛት በድፍን ደሴ ስጦታ መሸጫ ቤት ዞርን። ለአፍሪካ የሚሆን ስጦታ ጠፋ። ለነገሩ ስጦታው ብቻ አይደለም የጠፋው፤ ስጦታ መሸጫ ወይም ነጠፈ። አሁንም አፍሪካን አይም እንደ አልሚን ሆነኮ የምፈራት። ይሄው ወደ 9ኛ ክፍል ስናልፍ አፍሪካ ወደቀች። አል አሚን ደግሞ አሲን ጥሎ ማለፉን ጠላት አድርጎ ጠመደው።

ወይዘሮ ሲኒን ገባን ። ያንን ሰማያዊ ዩኒፎርም ሉበሰን የጊያሳ ደረጃ ላይ ተጀነንበት፤ ተኮፈስንበት። በተለይ ያኔ ሌላኛው 'ሃይ ስኩል' (ሆጤ ይባላል) አዛ ይማሩ የነበሩ ልጆች በእኛ ይቀኑ እንደነበረ ትዝ ይለኛል። ሃሃሃ...በእርግጥ ከዛ ቀይ ሹራባቸው እና አረንጓዴ ካሽመሪ ሰራያቸው ጋር ሲተያይ እኛ የሲኒን ተማሪዎች አምባሳደር ነበር የምንመስለው፤ የዛሬን አያርገውና። ስንኮፈስ ታዲያ ደረጃችንን እንደ ዶላር እንመነዝረዋለን። "የወይዘሮ ሲኒን 9ኛ ክፍል የሆጤ 12ኛ ክፍል ጋር ሐሳቡ እኩል ነው።" እያልን ሃሃሃ እንደ ሹራባቸው ፊታቸው በብስጭት ይቀላል። ቢሆንም ምርጥ ጓደኞቻችን ነበሩ።

እኔ ልክ ወደ 10ኛ ክፍል ሳልፍ ደሴን ለቀቅኩ፤ ውድ ጓደኞቼን ከነኩሮ ድቅስቃሴ ብቻውን ትቼው። በቃ ከአል አሚን ጋር በዛው ተለያየን። ሁልጊዜም ትዝ ይለኛና ምን ሰይጣን እጅን እንደሚይዘው እንጂ ስልክ እንኳን አልደውልለትም ። በቃ ተለያይተን ቀርን። ሲቆይ ትዝታውም አራሱም ደበዘዘ። በራሴ የሕይወት እዙሪት፤ በራሴ ጓደኞች ተከብቤ አልአሚን ምርጡን ጓደኞቼን ከነመኖሩም ረሳሁት። ሰው ወረተኛ ነው።

###

ወደ ደሴ የተመለስኩት ከአስር ዓመት በኋላ ነበር። የጓደኝነት መንፈሱ ከተማው መጠቢያ በር ላይ ቆሞ የጠበቀኝ ይመስል ገና ሸዋ በር ስደርስ አልአሚን ከነፍፍቱ አእምሮዬን ሞላው። በቀጣዩ ቀን እነ አልአሚን ቤት ስሄድ እናቱ እንደሞቱ፤ አል አሚንም የአይሱዙ ረዳት እንደሆነና ሸርፍ ተራ አካባቢ እንደሚይጠፋ እንዲት ልጅ ነገረችኝ፤ የት ነው የማውቀው ብላ በትኩረት እየተመለከተችኝ። ድሮ እውቃታለሁ፤ የአልአሚን ጎረቤት ነበረች።

ሸርፍ ተራ ሄድኩ። ትርምሱ ብሰበታል። እዳዲስ ሕንጻዎች ወረውታል። ጣሊያን በሠራው ጅብሩክ በሚባለው የገበያ አዳራሽ ውስጥ ለውስጥ ብዙ አይሱዙ መኪናዎች የተደረደሩበት መንገድ ላይ እንዲት ትንሽ ሻይ ቤት በረንዳ ስደርስ ብዙ ወጣቶች ተሰብስበው ጫት እየቃሙ ሞቅ ያለ ወግ ይዘዋል። ጠጋ ብዬ እንዴን አልአሚን የሚባል ልጅ ያውቅ እንደሆነ ጠየቅኩት። ፊት ለፊት ያለ ሌላ ሻይ ቤት ጠቆመኝና ወደዛው አቀናሁ።

“እ.....ኔ አላምንም!! እኔ አላምንም!! አቡቱ እንዳትሆን...እኔ አላምንም!! የእ.....ላህ!!”
ተቃቀሩን። አል አሚን እንደዛው ከስት አንዳለ ነው፤ ጥርሱ በሜት፣ በልዘል፣ ሲያየኝ ትንሽ ተሰቀቀ።
ትከሻና ትከሻዬን ይዞ ራቅ አድርጎ ያየኝና፣ “የ.....አላህ!!” ብሎ እንደገና አቅፎ ይስመኛል። ተያይዘን
ለዛው ጅብሩክ ፎቅ ላይ ወዳለ ካፈ ገጣን።

“አልሃምዱሊሊ...!! ደህና ነህ አቡቹ ...? ማሻ አላህ!! አምርብሃል!!” እሳኝ ትከሻዬን በቀጥታ ቸብ ቸብ እያደረገ፣ እኔ ስላማረብኝ ብቻ አቤት ፊቱ ላይ የነበረው ደስታ!! እኔም እንደዛው ሳልሆን አልቀረሁም የእኔ ግን ስላገኘሁት ነበር። ምሳ እየበላን የባጥ የቆጡን አወራን።

እየፈራሁ የማይቀረውን ጥያቄ አስከተልኩ፤

ዝምጥምጥምጥምጥም ኣለ ኣልኣሚን። እናም ቅሬታ የተቀላቀለ ፈገግታውን እያሳየኝ “ኣልሃምዱሊሊኒ ሁለት ቆንጆ ልጆች ወልዳላች። እንዴት ያማማራሉ መስለህ!” ኣለኝ። ግራ ገባኝ! ግራ መጋባቴን እይቶ ካለንበት ፎቅ ላይ አሻግሮ ጫፉ የሚታይ ፎቅ በእጁ በየዛት የጫት እንጨት እየጠቆመኝ፤ “...የነኩ ነው...እንድ ሃብታም አግብታ ይሄን ፎቅ ሠርተው እየኖሩ ነው። ከስር ያለው ትልቅ ሱቅ የእሷ ነው፤ ሁልጊዜ እያታለሁ፤ ወላሂ...እምሮባታል...” ኣለኝ።

14 | Hnbeq

በሕይወት አንድ ጥግ

ትላንትና ኢሉድ እነርዛ ቤት አንድ ሰውዬ መጣና በሩን እንኳኑ። እኔ፣ ሮዛና የሮዛ እናት ተመሰጠን ፊልም እያየን ነበር። ሮዛ አብሮ አደግ ኅረቤቴ ናት። አስቼር ደግሞ እናቷ። ለእኔም እናቴ ማለት ነች እረ። የእኔና የሮዛ ፍቅር ሉበቻው ነው። ከሕፃንነታችን ጀምሮ ንጹህ የሆነ፣ ምንም የታዊ ክጃሎት ውል ያላለበት ፍቅር እንዳለን አገር መንደሩ ምስክር ነው። አሁኑሪዜ ነው የምላት። ታዲያ ዩኒቨርሲቲ ቆይታ ለአረፍት መምጣቷ ነበር። የሚገረመው እናቴና የሮዛ እናት አስቼር የመረረ ጥል ያላቸው ኩርፈኞች ናቸው። ጥን እኔም የእነርዛ ቤት፣ ሮዛም የእኛ ቤት ልጆች ነን። ስለእናቴ አስቼር ፊት ከተነሳ፣ “ውይ! ውይ! የሲን ነገር አታነሳብኝ፤ ጋኔል...! ምን ያረጋል እንዳንተ ዓይነት መልእክ ወለደች፤” ትለኛለች። እናቴን ለእኔ ታማልኛለች። “ቱ...! ሰው አይደለችም!” ትላታለች ደጋግማ። በእናቴ የመጣብኝን ሰው ይቅር ብዬ አላውቅም። አስተ ግን ስትረግማት እንኳን ምርቃት የሚመስለኝ ለምን እንደሆነ አንጃ።

ሮዛ እኛ ቤት ስትመጣ ደግሞ እናቴ በተራዋ ለሮዛ ስለእናቷ ከፋት፣ ጋኔልነት ትነግራታለች። “እናትሽ ... ምን እናት ናት! እች እቴ... የሰይጣን ቁራጭ ከጥላሞ የተጣላች! ...እኔ ለሷ እንዲህ አልነበርኩም...” እያለች። እኔና ሮዛ እናቶቻችንን ረስተን አብድ ያለ ጓደኝነታችንን ቀጥለን አለን። የሮዛ አባት በሕይወት የሉም። “ችግር የለም አባባን እንካፈላለን” ትላለች እንዳንድ ቀን ስንቃለድ። አባባ የምትሰው የእኔን አባት ነው። “እናቶቻችን አባባን እንዳይካፈሉ ብቻ” አላታለሁ ለሮዛ፤ “ባለፈ...! ስድ!” ብላ ትግል ትጀምረናለች። ቀይ ፈቷ በሐፍረት ይቀላል።

ሮዛ ቆንጆ ናት፤ ጥን ምኒ ነው ቆንጆ ቢባል አላውቅም። እንዲሁ ጠቅለል አድርገው ሲመለከቷት በጣም ቆንጆ፣ የምታሳሳ፣ ኑሮ ምችት ያላት ልጅ ነች። እንዳንዴ ሰውን ስንወድ ፍቅራችን የወደድነው ሰው ላይ ንድፍውን ሞልቶ ያሳየናል መሰል ሮዛ ለእኔ ጉድለት የላትም። አዎ ፍቅር በራሱ ስልካካ

እፍንጫ፤ ሃር ፀጉር፤ አሎሎ ዓይን፤ መቃ ቁመት፤ በረዶ ጥርስ፤ ...ከንፈር ሳይሆን አይቀርም። ለነገሩ ርዘን የሚጠይቃት ጎረምሳ ብዛትም ለሳቢነቷ ተጨማሪ ምስክር ነው።

ሮዛን የጠየቁትን ጎረምሶች እኔና ርዘ የዕለት ውሎ መመዝገቢያችን ላይ እንመዘግብ ነበር። የሚገርመው ዳይሬኖችን እንድንበረታ፤ ሁሉታችንም ውሳኔችን የምንመዘግብበት። ለሮዛ የማለክ የፍቅር ደብዳቤን አብረን ነው የምናነበው። እኔም ለሴት የምልከውን አብረን ጽፈን እናውቃለን። ታዲያ ሮዛ ብትሞት ለፍቅር አትሸነፍም፤ ትምሕርቷ ላይ አትደራደርም፤ ልቧ የገባም ወንድ የለም። “ወንዶች ጅል ይመስሉኛል...” ትላለች በተደጋጋሚ።

አባቷ እናቷ ላይ ያደረሰው በደል ሁሉ (ነፍሱን ይማረውና) መጥፎ ጠባሳ ጥሎባታል። አባቷ ሲበዛ መልከመልካም ሽቅርቅር ሰው ነበር። በዛ ላይ አይጠጣ፤ እያጨሰ በጊዜ ነው ቤቱ የሚገባው፤ በጊዜ ገብቶ ታዲያ ዋና ሰራው እናቷን አስቴርን መደብደብ ነበር። አነሮዚ ቤት አባቷ ካመሸ ደስታ ነበር። እንዴ! የእስቴርን ጥርሷን ሁሉ አውልቆት ወርቅ ጥርስ አስተክሎታል። ሮዛ ልብ ውስጥ የነበረውን ወንድን የመሻት ተፈጥሯዊ ስሜት ግን ነቅሎ ባደውን ትቶታል። (አሁንም ነፍሱን ይማረውና፤ የሚምረው እንኳን አይመስለኝም...)

እና...ትላንትና ኤሉድ እነሮዛ ቤት እንድ ሰውዬ መጣና በሩን አንኳኳ። በሩ ተፈልቶ ተመስጦን ፈልም እያየን ነበር። እንዲጋጣሚ ለበሩ የምቀርበው እኔ ስለነበርኩ ተነስቼ በሩን ከፈትኩ። ከተወለደ ጀምሮ ዛሬ ገና የዘነጠ የሚመስል፤ ሙሉ ግራጫ ልብስ የለበሰ፤ ቀጫጫና ረዥም ሰውዬ በሩ ላይ እየተሸቆጠቆጠ ቆሟል። ሰውዬው ሙሉ ልብስ ቢሰጥለኝም ለምን እንደሆነ እነጃ፤ ሙሉ ልብስ የለበሰ አይመስልም። መቼም ሕይወት በሰዎች ዓይን ፊት ስታገልህ አንኳን ሙሉ ልብስ፤ ሙሉ ብርጌድ አሰልፈህ ብትመጣ ግርማ ሞገስ የሚባል ነገር አይጠጋህም። ቅልል ትላለህ። “ቀትረ ቀላል” ትሆናለህ።

ሰላም አልኩት። እየተሸቆጠቆጠና ዳማከሴ እንደሚያሻ ሰው እጆቼን አርስ በአርስ እያፋተን ሰላምታዬን ከወገቡ ጎብጦ መለሰልኝ። ከርዝመቱ እና ከእንቅስቃሴው ፍጥነት የተነሳ ለሰላምታ ከወገቡ ሲታጠፍ ከላይ ተምዘግዝን የመጣ የሆነ ወገቡ ላይ ተሰብሮ የሚወድቅ ባሕር ዛፍ ነበር የሚመስለው።

“ይ...እ የነሮዛ ቤት ነው አይደል...?” አለና፤ ራሱ መልሱን መለሰው። “አዎ ነው አውቀዋለሁ።” እነገሩ የሚርበትበትና ከአፉ የሚወጡት ቃላት በጠባብ በር እንደሚወጣ ብዙ ሕዝብ የሚገፋፋና የሚተሳሰብ ይመስላሉ፤ ዝም ብዬ ስመለከተው።

"አ... የርዛ እናት ይኖራሉ ወይም አባቷ?" አለና መልሱ ለራሱ፤ "አውቃለሁ አባቷ አንኳን በሕይወት የሉም... ግን እናቷ..." ተርበተበተ።

"እናቷ አለች" አልኩት።

"ልግባ?" ሲል ገነት በር ላይ የቆምኩ መልአክ የሆንኩ አስኪመስለኝ ወደ ቤቱ ውስጥ በጉጉት ዓይኖቼን ልኮ ለማየት እየሞከረ ለመነኝ።

"ግባ..." ብዬ በሩን ለቀቅኩለት፤ ገባ። አረማመዱ የሆነ የሚጮኽ ዓይነት ነው። የሚራመድ ሳይሆን በአንድ እግሩ ብቻ የሚዘል ዓይነት ላይ ታች ያረገርጋል። እድሜው ሠላሳ አምስት ቢሆን ነው። የርዛን አናት በሁለት እጁ ሰላም ብሎ ወደ ሮዛ ዞረ። ርሷንም በሁለት እጁ ሰላም አላት። ሲመለስ የእኔን አግር ረገጠና ተንገዳግዶ ጠረጴዛው ጫፍ ላይ ተቀምጦ የነበረውን ባዶ ሲኒ ከነበለው። ሲኒው ስር ቀርቶ የነበረው የረጋ የቡና ገቢቶችን ምንጣፋ ላይ ጥቁር ደም መስሎ ተረጨ። ይሄ ሰው መርዶ ይዞ ነው አንዴ የመጣው? ምን ያደናብረዋል...?

ከአስቱ ፊት ለፊት ተቀመጠ። ሁላችንም ምን እንደሚል ለመስማት ዓይን ዓይን እናየው ጀመር።

"እ... ሰላም ነዎት ታዲያ እትዬ... አስቱር?" አለ።

"አግዚአብሔር ይመስገን ደህና ነኝ።" ፊቷ ላይ 'የት ይሆን የሚያውቀኝ' የሚል ግርታ ይታያል። በፈገግታ ልትሸፍነው በትሞከርም አልተሳካላት።

"ልጆች ሰላም ናቸው...? ማለቴ ልጅዎት...? አዎ አንድ ልጅ ብቻ ነች ያለችም" አለ ወደ ሮዛ እየት እድርጎ መልሱ እየተሸቆጠቆጠ ወደሚያፍተለትለው መዳፋ አቀረቀረ። ላቡ ቅንድቡ ላይ ችፍፍ ብሎ በግልፅ ይታያል ሲጨንቅ። ደግሞ ያጠናውን ነበር የሚናገረው፤ ያስታውቃል። ላቡን በመዳፋ አንዴ ሞሽቀውና መዳፋን እየት እድርጎ በኩቱ እጅጌ አንደገና ግንባሩን ጠረገው።

"ደህና ናት!" አለች አስቱ፤ እናም ኮስተር ብላ እየችኝ። ትከሻዬን በቀሰታ ወደ ላይ ለበቅኩት። ያየችኝ "ማነው..." ማለቷ ሲሆን እኔም በትከሻዬ ምላስ "እኔ 'ጃ' አልኳት። ለትንሽ ደቂቃ እንግዳውም አቀርቃለሁ፤ እኛም እንግዳው ላይ እፍጥጠን እንደቆየን እንግዳው ተናገረ።

"እንተ አብርሃም ነህ... እዚህ ጎረቤት ያለሽው ልጅ አይደለህም አንዴ..." አለኝ።

"እ...እዎ!"

"ያው ሰርዛ ወንድሟ ማለት ነህ...! ማዘርም ጋር ትቀራረግለህ ያው ልጃቸው ማለት እኮ ነህ..."

"እዎ ያው ልጅ ማለት ነው!" አለችው አሰቱ።

"ጥሩ! ያው የቤተሰብ ጉዳይ ስለምናወራ ላረጋግጥ ብዬ ነው..." አለ ወደ አሰቱ በፈገግታ እየተመለከተ።
ፈገግታው ይጨንቃል። ከንፈሮቹ ወይ በደንብ አይከፈቱ፤ ወይ አይገጠሙ፤ እንዲሁ ሄድ መለስ አይቱ
ይንቀጠቀጣሉ። በማጭደ የተጋጠ የሚመስል የሙ ቅሪቱን አጥንታም ጉንጩ ላይ ዘርቶት በሽቶ
አስመስሎታል። ጥላሽት የተዘራበት አጥንታም ጉንጭ! ደግሞ እኮ ሲያደርጉ አይቶ 'እ' ቅርፅ በአቱ
በሂሙ ተከብቦ ሲታይ በኮሽሽላ ዙሪያውን የታጠረ የደረቀ የውኃ ጉድጓድ ይመስላል። ወቶ ጉድጓግ
ሊል ይሆን...? ጭንቀት ገደለች።

"የመጣሁት ሌላ የሚመጣልኝ ሰው ስለሌለ ነው። ላቀው አባላላሁ..." አለና ድንገት ቆሞ አሰጥኝ
እጇን ጨበጣት። እኔንና ሮዛን ግን ረሳን። "...እ...ያው የመጣሁት መጥቼ መናገር ስላለብኝ እና...
ሰልኩ ጮኸች። ልክ እንደ አይጥ ነበር የሰው የሰው አያላች የጮኸችው...። ገና ሳያወጣት ሰልኳን 'ቀድረ
ቀላል' መሆኗን አውቆታለሁ። እጁን አስከከንዱ ሱሪው ኪስ ውስጥ ከተተና ዙሪያዋን በጥላሽቱ
መቀነት የተተበተበች ቀይ ሰልክ አወጣ (ይሄው እንዳልኳት ናት፤ ካልኳትም ትብላለች)። ሰልኳን
ከኪሱ ሲያወጣት ጩኸቷ ተቋረጠ። የሆነ ነገሩ ኪሱ ውስጥ ስለቀረ እንደገና ኪሱን ፈትሾ ከዳኗ
ባትሪዋን አወጣ። ተቢታትና ነበር የወጣችው። በጥንቃቄ ገጣጠመና ኩቱ ኪስ ውስጥ አስቀምጦ
ወሬውን ቀጠለ።

"...እና የመጣሁት መጥቼ እርስዎን ለማግኘት ነበር። ያው አግኝቼዎታለሁ" ብሎ ፈገግ አለ። አሰቱን
እንዳገኛት ለራሱ አላመነም መሰል።

"እዎ አግኝተሽኛል...፤ ከየት ነው ግን የመጣኸው? እንደው ዘንጋሁህ መሰል፤ አላወቅኩህም።" አለች
በጨዋነት።

ይ. አልዘነጉኝም...። ድርም እያውቁኝምኮ" አለ።

እንደዛ ነው? ...እምምም ታዲያ እኔን እንዴት አወቅኩኝ?"

"እላውቅኩትም... ያው ልተዋወቅዎት ነው የመጣሁት።" እልሄን ነበር ያስጨረሰች፤ "...እውነት ወደዚያ!
ማን እንደሆነክ ተናገር" ማለት አምሮኝ ነበር። እግዚር ይደሰት መንዛዛቱን ቀጠለው።

"ሰው እኮ ደፍሮ ካልተዋወቀ መቼሰ..."

"ልክ ነው" አለች አስቱ እንዲናገር ለማደፋፈር እንጂ ያላለቀ ዓረፍተ ነገር መቼም ቢሆን ልክ ሆኖ
አያውቅም።

"የመጣሁት ... ለዚህ ነው እኔም"

"ለምን?" አለች አስቱ ገርሟት።

"ያው ለመተዋወቅና ከተዋወቅን በኋላ እንዳንድ ቤተሰባዊ ጉዳዮችን ለመነጋገር።"

"ይሄው ተዋወቅን! አስቱ የመጣህበትን ገረኝ" አስቱ ትንሽ ኮስተር ያለች መሰለች።

"የመጣሁት ያው ሮዛን ... ማለቱ ልጅዎትን ሮዛን ላገባት ስለፈለግኩ እርስዎ እንዲፈቅዱልኝ ነው...!
እባክዎትን እማማ አስቱር..." ብሎ ተንደርድሮ አስቱ እግር ስር ተደፋ። ቀስ ብዬ ወደ ሮዛ ዘርኩ። ሰፋ
ላይ ባይሆን እጩክትሪክ ወንበር ላይ እንዳስቀመጡት የሞት ፍርደኛ ደርቃ ቀርታለች። ሙልት ያሉ
ቀይ ጉንጮቿ ገረጥተው ዓይኗ ባዶ ጠርሙስ መስፈረ።

"እረ ተነስ! ተነስ የኔ ልጅ!" አለች አስቱ ምንም ምንም እንዳልጣማት ታስታውቃለች። ልጁ ተነስቶ
ቆመና፤ "አሺ አሉኝ ማዘር..." ሲል በጉጉት ጠየቀ።

"አክብረኸኝ ስለመጣህ ተባረክ...! ግን አሁን ዘመት ስልጥኗል... ማነህ...!"

"ላቀው!" አለ።

"ራሳችሁ ተነጋገሩ አዛው" ብላ ሮዛን አጋፈጠች።

ሮዛ በርግጋ ተነሳለች፤ ከዛም "ምናይነቱ ነው!" ብላ ወደ ጓዳ ገባች።

አስቱ ግራ ተጋብታ እንዲህ አለችው፤ "እንደው ወጉም ባሕሉም እንዲህ አልነበረም። ቢጠፋ ቢጠፋ
ያንተ ቢጤ እንኳን አንድ ሁለት ሰው ይላካል። ስተት ተብሎ ነውር እኮ ነው...አ።"

“አስቤ ነበር...” አለ አንገቱን ደፍቶ፤ “ማን ሰው አጣሁ። ዘመድም የለኝም...፤ እና ደግሞ የምግራኼ ሰዎች ሁሉ ‘ለራሱ ሳትሆን’ ሚስት...፤ ጠግበህ ሳትበላ ሌላ እዳ መጨመር፤ እያሉ አሸማቾች፤ አስቤ ነበር፤ ሰው የለኝም። እንጅማ አስቤ ነበር ... ሮዛን ስለወደድኳት ነው...፤ እንደው አሺ ሲሉኝ ቀጥሎ ምን እባቴ አደርግ እንደነበር እንጃ። ራሴ እሷን በማሰብ ከሚፈነዳ እንዲህ ነገሩን አፈንድኼ። ይለዩለት ብዬ ነው። ሮዛን አወዳታለሁ። ሮዛ ቀይ ቆንጆ ልጅ ናት...፤ ሰው ለራሱ ሽማግሌ ቢሆን አልኩ...፤ ትከክለኛው ሽማግሌ እኔ ነኝ። የሮዛን ፍቅር ምን ያህል እንዳለምኩት የሚያውቅ ሽማግሌ ማን አለ...? በማድርባት የፈራረሰች ቤት ብርሃን የዘራችው ማናት...? ሮዛ ናት...፤ ሮዛ የእርስዎ ልጅ ማንም እንደ ሰው በማያየኝ እገር፤ እንደ ጥራጊ በተጣልኩበት መንደር ሰው መሆኔን ለልቤ የከረሰ የሮዛ ፍቅር ነው...፤ ሮዛ የእርስዎ ልጅ...” ወደ በሩ መንገድ ጀመረ። አነጋገሩ ተረጋግቶ ነበር - ፍርሐት ሁሉ ጠፍቶ።

“...መቼት የፈጣሪ ትልቅነት፤ ይሄን ፍቅር ሰው አንኳን ቀና ብዬ የማላይ ትንሽ ሰው ላይ ጥሎት ሰው ፊት አቆመኝ። እንደው ሰው ልሁን ብዬ እንጂ እሱስ አሺ ቢሉኝም ሮዛን የት እንደምወስዳት እንጃ... ሮዛ አሁን! አራት ዓመት ከልጅነቷ ጀምሮ፤ እስራ ሁለተኛ ከፍል አስከትሆን...፤ ዩኒቨርሲቲ እስከትገባ ሰወዳት፤ ሰወዳት፤ ሰወዳት፤ ከረምኩ። አልተማርኩም። እንደው የእግዜር ነገር እኔ ላይ ይሄን ፍቅር ቢጥለው አኔው ሽማግሌ ሆንኩ። ሆኖህን ሳትሞላ ይላሉ ፍቅር ከሆድ በተረፈ ነገር ይመጣ ይመሰል...ይሄው ሆኖህ አልምላም ብሎ መቼ ተወኝ። ለራሱ ሳትሆን ይላሉ - ምንድነው እኔ እኔ ማለት...? ለራስ ከሆኑ በኋላ በተረፈው ይፈቀራል እንዴ...? ራሱን ጥሎ እንጂ ለሌላው መኖር...! ሮዛን...! የእርስዎን ልጅ ወድጄ ስንት ዓመት መሉ...! ዘመድ የለኝም...! ሮዛን እያሰብኩ ሺ አልፍ ሆኜ ኖርኩ...። ማንም አይደለሁም...። ለራስ ሲቆርሱ አያሳገሱ ይባል እንጂ ቅሉ፤ ስለራሴ አብዝቼም አሳንሼም የምቆርሰው የሌለኝ፤ ኑሮ ቆራሪስ እዚህ ያደረሰኝ ከንቱ ነኝ። ሮዛ የአንቱ ልጅ ግን በሕይወቴ ውስጥ ትልቅ ቀራሽ፤ ትልቅ ድርሻዬ ነበረች! ሮዛ የአንቱ ልጅ...

“...ሳያት አሁን ልቤ ውስጥ ገንት ይፈጠራል። ፍቅሯ እንደ እግዜር የገነቱ አስተዳዳሪ... መንገዱ ምንድነው የሚጠፍበት...? ሮዛ ስታልፍ ቢጫ ይሆናል፤ ሮዛ ስትስቅ በደስታ አስቅባለሁ...፤ እጆቿ እንደሩቅ አገር ህልም ናቸው፤ አግሮቿ...፤ “ደህና ዋልሽ?” አልኳት አንድ ቀን፤ ... አየት አድርጋኝ በዝምታ አለፈች... አየችኝ ... ዓይኖቿ እየኝ ... ቢያንስ የምታይ ሰው ነኝ፤ በከፉም ይሁን በደግ መታየት መኖር፤ ነው የሚገልፀው። ሮዛ አየችኝ። ዓይኖቿ ካለመኖር ፈውሰውኝ ይሄው አለሁ...!” አለና በሐሰት ፈጥሎ።

አንዲት መርፌ ስንቱን ቀዳዳ ትስፋው?

ዙቤይዳ ስልክ ደወለችና “አብርሽ...” አለችኝ፤ ድምጿ ውስጥ ምቹት አለ - አይጎረብጥም። የዙቤይዳ ድምፅ ዙቤይዳ ቆዳ የተቀመረ ይመስለኛል፤ ቆዳዋ ደግሞ ድምጿን የለበሰ - ሁለቱም ነፍሴን ይለሰልሱኛል።

“ወይዘሩ የኔ ቆንጆ...! የኔ ማር...! የኔ ለስላሳ...! የኔ ሐር...! የኔ ፍቅር...የኔ ደስታ...! የኔ ...ሳቅ! ...የኔ ፈሽታ ...የኔ ሐሴት! የኔ...”

ዙቤይዳ ዝም ብላ ስታዳምጠኝ ቆየችና (ዝምታዋ እስከርቢቶና ወረቀት ይዛ ያልኩትን ሁሉ የምትመዘግብ ነበር የሚያስመስላት) ረጋ ብላ “አባባ ሊያናግሩህ ይፈልጋሉ” አለችኝ።

“ምን...?” ብዬ በድንጋጤ ዝም አልኩ - የጨው አምድ! ይሄማ ቀልድ ነው ። “ዜድ አንች ደግሞ በማይቀለደው ትቀልጃለሽ”

“ወላሂ አየቀለድኩ አይደለም አብርሽ” አለችኝ። ረጅም ዝምታ መሃላችን ሰፈነ።

“ምንው ድምፅህ ጠፋ...? ‘አንበሳ እንደላለሁ የሚለው ባልሽ...ቅጠል ሲንኮሻኮሽ ንደል ንባልሽ’ ሂሂሂሂ...” ብላ በሚያምር ሳቋ ተቅጨለጨለች። ይሄው ናት የእኔ ዙቤይዳ፤ በየትኛውም አስጨናቂ ሁኔታ ውስጥ ብትሆን ወይ ፍንክቶ ከሳቋ! የተረጋጋች! እርጋታዋ ደግሞ የሚያረጋጋ ደግሞ አሷ ላይ ብቻ አይቆምም ይተላለፋል...እንደሽቶ ከኦርጲ ላይ ይነሳና በመረጋጋት ጠረኑ ነፍሱን ያውዳል።

“አባባማ ቅጠል ብቻ አይደሉም ትቀልጃለሽ እንዴ...! ግንድ ነው የወደቀብኝ” አልኳት። አባባ የምትላቸው አባቱን ጋሽ ጀማልን ነው ። በግም የሚገርመኝና የሚደንቀኝ ነገር የዙቤይዳ አህትና

ወንድሞች በሙሉ አባታቸውን “አንቱ” እያሉ ነው የሚጠሯቸው ፤ አንድ ቀን ታዲያ ዙቤይዳን ጠየቅኳት “ዜድዬ አንዴት አባትሽን አንቱ ትያለሽ?” ።

“ትልቅ እህቴ ዘሐራ አንቱ ስትል ሰማሁ፤ በዛው ቀጠልኩ። የእኔ ታናናሾችም አንቱ ነው አኮ የሚሏቸው።” አለችኝ ፤ ትልቅ እህቴ ዘሐራ ጋር (የዛሬን አያድርገውና) እንግባባ ስለነበር ዘሐራንም ጠየቅኳት፤ “ዘሐራ አባት አንቱ ይባላል እንዴ?”

“ትልቅ ወንድማችን አንጋር አንቱ እያለ ይጠራቸው ስለነበር በዛው ለመድኩ።” አለችኝ...፤ ሲወርድ ሲግረድ የመጣ አንቱታ። በጣም የሚያስቀው ታዲያ የመጀመሪያው የአንቱታው ጅማሬ ትልቁ ልጅ አሰማን ሲሆን የጋሽ ጀማል ልጅ ሳይሆን ገና ትዳር እንደመሠረቱ ልጅ ሳይወልዱ በፊት አጠሯቸው መኖር የጀመረ የጓደኛቸው ልጅ ነበር። ከዛ በኋላ የተወለዱት ሁሉ አባታቸውን አንቱ እያሉ ቀጠሉ።

የዙቤይዳ አባት ጋሽ ጀማል የተፈሩ፤ የተከበሩ የእገር ሽማግሌ፤ በዛ ላይ አዲያ ሞልቶ የተልከሰከሰላቸው ሀብታም ናቸው ፤ በዓመቱ ለረመዳን ዝሆን የሚያካክሉ በሬዎች እያረዱ ሰደቃ ያበላሉ፤ ሚስቷን ያስፈጥራሉ። ቤታቸው አስፈሪ ግርማ ሞገስ አለው። ወደ ላይ የአጥሩ ግንብ ርዝመት፤ እንኳን ተራማጅ ፍጥረት በራሪም አሰዋፍት የሚዘሉት አይመስሉም። በዛ ላይ አጥሩ ጫፍ ላይ የተጠማዘዘው ሽቦ ... እንዳንዴ የዙቤይዳን አጥር ስመለከት ከመኖሪያ ቤትነት ይልቅ በሠሩት ወንጀል የዘላለም እስራት የተፈረደባቸው እደገኛ እስረኞች የታጎሩበት እስር ቤት ይመስለኛል።

ታዲያ ፍቅር የሚባል ጉድ የሚያሻግረው ወንዝ፤ የማያዘልለው ከፍታ የለምና መሰላል ሆኖ ይሄን አጥር አዘለለች። ምን ማዘለል ብቻ፤ ግቢውን አልፈ፤ የዋናውን ቤት በር በርግጄ እነዙቤይዳ ሳሎን እዛ የሚያምር ምንጣፍ ላይ ‘ከነጭማዬ’ ስቆም ቤተሰቡ ተበጣበጠ። ዙቤይዳ የምትባለውን ወርቅ የሆነች ልጃቸውን አፍቅሬ “አገባታለሁ” አልኩ ፤ ዙቤይዳም ብትሆን የምትይዝ የምትጨብጠውን እስከታጣ አፍቅራኝ ነበር። ግን ዙቤይዳ እንደ አኔ ማሬ፤ ፍቅሬ ጅኒጃንካ አትልም...፤ ዝም ብላ ዓለምን በሚያስረሱ ውብ ዓይኖቿ የፍቅር ጅረት እያጎረፈች ነፍሴን በሐሴት ታረሰርሰዋለች...።

ዶሮ እንቁላሏን አቅፋ በሙቀቷ ጫጩቶቿን እንደምታስፈለፍል ዙቤይዳም በሩህሩህና ደግ ፀባይ እቅፍ አድርጋኝ ከዚህ ዓለም በሻገተና በከፋት በሰሽቀጠ ቅርፊት ሆተጠቀለልኩ እኔን በፍቅር ትወልደኛለች። በዓይኗ እቅፍ አድርጋ ታሞቶኛለች። ‘ዓይን የተፈጠረው ሁሉን ለማየት ነው’ ሲሏትሁ አትሰሙ። የዙቤይዳ ዓይን የተፈጠረው እኔን ብቻ ለማየት ነው። አቤት ዙቤይዳ ማየት ስትችልበት ፤ አስተያየቷ ቅኔ አለው። አስተያየቷ ጀግና ያደርገኛል...፤ አስተያየቷ ሁሉ ነገሯን እንደሰጠችኝ የሚያረጋግጥ

የብርሃን ፊርማ ነው! ዙቤይዳን በሙሉ ልቤ አፈቅራታለሁ።

እናቷ ቢመከሯት፣ አባቷ ቢዝቱና ቢቆጡ፣ ወንድሞቿ በቀን ሁለት ጊዜ (ጧትና ማታ) ቢሸልቱ ቢጮኩ... ዙቤይዳ የኔ የፍቅር ሰው ወይ ፍንክኝ !! “አብርሸን አወደዋለሁ! ወላሂ አወደዋለሁ!” ብላቸው እርፍ።

ወንድሟ የዙቤይዳ ነገር አልሆነ ቢለው እኔ ምንጥና፣ “ለቀቅ አድርጋት” አለኝ።

“ዜድን እወዳለሁ! እግዚአብሔርን እወዳለሁ!” አልኩታ። በዛ በዚህ በመሐላ የታጠረ ፍቅር፣ በየእምነታችን ለእንደ ፍቅር እምላኮቻችን ምስክር ጠርተን ወይ ፍንክኝ አልን። ቤተሰቦቿ ግራ ቢገባቸው ሳይመርቁንም፣ ሳይረግሙንም ግራ እንደገባቸው በቆሙበት እኛም ፍቅራችንን ዓይናቸው ስር ቀጠልን።

ይሄ የዙቤይዳ እኔን ማፍቀሯን ፍቅሯንም እፍ አውጥታ መናገሯ እነዙቤይዳ ቤት ታላቅ ታሪካዊ ድፍረት ተደርጎ ተመዘገበ። የቅድም ቅድም ቅድም አያቶቿ ሁሉ ይሄን ድፍረት ቢሰሙ፣ መቃብራቸውን እየፈነቃቀሉ ተነስተው ሃዘን ይቀመጡ ነበር። እንደ ቤተሰቦቿ አባባል።

“ይሄ አብርሃም የማባል ልጅ፣ ወይ እንደ ነገር አስነክቷታል ወይም አህታችንን ኢብራሳ ተጠግቷታል” አለ አሉ ወንድሟ ... ራሷ ዙቤይዳ ናት የነገረችኝ።

“ኢብራሳ ምንድን ነው ዜድቱ?” አልኳት። ዙቤይዳን ስሟን ሳቀናጣው ዜድ አደርገዋለሁ።

“ኢብራሳ ማንኛውን አለቃ ነገር ነው” አለችና ከትብላ ሳቀች።

“አሁንስ ወንድምሽ አበዛው ወይ እንቺ ትርጉሙን አሳስተሽዋል ... ወይ ወንድምሽ ነገር ፈልጎኛል እንዴ ... አሁን ለኔ አለቃነት ትቶ ምናል ተራ ሰይጣን በያደርገኝ...”

“ሂሂሂሂሂሂ የኔ ቆንጆ! ተራ ሰይጣንህ ብትሆን እንዲህ በፍቅር አታሳብደኝም ብላ በፍቅሯ ታሳብደኝና ... በሆነ በምወደው አስተያየት ዓይኖቿን ጣል ታደርግብኛለች። ባዮችን ቁጥር የሆነ ማዕረግ የተጨመረልኝ ይመስለኛል። የኔ ማር እንዴት እንደማይቅራት አኮ! ስትሰቅ በዙ ቀን ምድን እንደምስማት ታውቃላችሁ? - ጥርሷን !! ያው ጥርሷን ስሜ ስመለስ አግረ መንገዴን ከንፈሯንም መዘየሬ አይቀርም ታዳያ!

እንግዲህ ልክ ዘብይዳን ሰሰማትና የዘብይዳ ታላቅ አህት ዘሐራ ወደ ሱቁ ስትገባ እንደ ሐሳብ ቀመጥ ልክ መጣ ! ተገጣጠምን !! አሁኑ በዓይኗ በብረቱ ስንሳሳም ስታየን በብረት ዱላ አናቷን የነረጸጸ ይመስል ደርቆ ቀረች። ዘሐራ የዘብይዳ አህት ቢቃ ያረቀች። እንደው ድንጋጤዋን ሰመሰከተው ድንገት ሳታሰበው አሳን የሳምኳት እንጅ አህቷን ሰሰማት ያጋጠማት አትመስልም ... አደራረግ ላይ ሰው እንደገና ነፍሰ ዘርታ ትመለሳለች ለማለት ይከብደዋል። ጦርነቱ ተጀመረ!! ከዛን ቀን ጀምሮ ቤተሰቡ በሙሉ ሐሳቡ፣ በሙሉ ሐብቱ ሙሉ ዘመዱ (የሞቱትንም ሳይቀር እያሰነሳ...) እኔና ዘብይዳ ላይ አሰለፈ። እኔና ዜድዬ ደግሞ የማይታየው የአሳት ሰረገላ እገናን ሁሉ ከብብ እኛን ሲጠብቅ ይታገን ነበርና ማንንም እንፈራም ነበር...ፍቅር !!

“ድሮም እዚህ ሰቅ ሲልከስከስ አሳማረኝም ነበር” አለች ዘሐራ። ዘር ቆጠራው ተጠቅሷል፡ “በዘራችን እንዲህ ዓይነት ውርደት ቅሌት...” እየተባለ ! የአያታቸው ጨዋነት፣ የእናታቸው ትሁትነትና የተመዘገበ ባህሪ፣ የአከሰቶቻቸውና የአከሰቶቻቸው ልጆች የልጅ ልጆች ስመ መልካምነት ተነሳ ተጣለ። ይሄ ሁሉ የታሪክ ብራና የተዘረጋው በዘር ማንዘራችን ሐጢያት የፊደል የለምና ሐጢያተኛዋ ዘብይዳ ትወጋ፤ ትሰቀል ለማለት አልነበረም -እኔ ለዘብይዳ እንደማልመጥናት ለማሳመን እንጂ። ዝም ብለው ደክመው እንጂ እኔስ የገረመኝ ምኑ ሆነና፤ ዜድዬን አልመጥናትም ግን ትወደኛለች። እንግዲህ እንኳን አያት ቅድም አያት አስከሰው ዘር ጅማሬ ወደ ሷላ ቢቆጥሩ እኔ ምን ላድርግ - ወደድኳታ !

የእኔና ዘብይዳን ግንኙነት በመጥፎ ከሚሰሉት ሰዎች መካከል ቀንደኛው የዘብይዳ ወንድሞች ጋር ጓደኛ የሆነ ነቢል የሚባል ልጅ ነበር። ነቢል በጣም የሚያሳፍር ባህሪ ያለው ልጅ ነበር ! ሥራ አይሠራም፤ መርከቶ ለመርከቶ እየዘረ ለሁብታም ይላላካል፤ ያው መላላኩን ‘ሥራ’ ይለዋል። ለዘብይዳ አባትና ወንድሞችም በዚሁ መላላኩ ቤተሰብ ለመሆን በቅቷል ! ታዲያ ገና ሳያውቅ ስሜን በማጥፋት ሥራ ተጠመደ ...።

እንደ ቀን ቤተሰቡ በዘብይዳ ጉዳይ ሳሎኑን ሞልቶ ሲታመስ ይሄው ነቢል መርዙን ረጨ፡ “አብርሃም የሚባለው ልጅ ጫት ቤት ለጫት ቤት፤ መጠጥ ቤት ለመጠጥ ቤት የሚዞር ሱሰኛ ነው ጎህታችሁ አጠገብ ድርሽ እንዳያል እንደ ነገር ማድረግ አለብን።” አለ ! ይታያችሁ ዘብይዳ እዛው ፊቱ ተቀምጦ አኩ ነው እንዲህ የሚዘባርቀው። እኔ የዜድን ንብረት ነኝ...፤ ባለቤቱ ፊት ስለማያውቀው ንብረት ይዘባርቃል...። የዜድ ፊት ቲማቲም እንደመሰለ እንኳን አልታዘበም ...። አውቃለሁ ስሜ በከፉ ቢሃል፤ አንድ ቤት እንደሚቀየር።

አንግዲህ ይሄ ልጅ... ከባለቤቷ የበለጠ እውቃለሁ ብሎ ቡዳ ሲሆን ምን ይባላል? 'አሁኑኝን' ሲል "ማን ቢወልድ" ማን... ትላለች ዙቤይዳ በሆዴ...፤ እኔና ዜድ ነቢል ዙቤይዳን እንደሚከፈሉት ጠንቅቀን እናውቃለን። እንደውም አንዴ አፍ አውጥቶ ጠይቋታል። አሁን እፉን ሞልቶ 'አሁኑኝ' ሲል እያፍርም? ፤ እንደውም እዛ ሰቅ ተኮራምቴ ሰውል እንዳንዴ ዙቤይዳ እጅን ይዛ ወሰዳ "ሻይ ቡና እንበል" ካላለችን አግሬን አላነሳም። እንኳን ሜት ቤት ልዘር...። እንደው እንዳንዱ ሰው-አሁ... ብለው ከሰሙት የሚናገረውን አያውቀውም። የነቢል ዘመቻ እንኳን ያው "የገበያ ግርግር ለሌባ ያመቻል" እንደሚሉት ነው።

ዙቤይዳን ያወቅኳት እዚህ ቁራ አካባቢ ከቡልጋሪያ ከፍ ብሎ የከባድ መኪና እቃ መለዋወጫ ሰቅ ውስጥ በሻጭነት ተቀጥራ ሰሠራ ነበር። ሱቃቸው ከምሠራበት ሰቅ ጎን ሲሆን ሱቆቻችን የደንጋይ ቤቶች ስለነበሩ ይቀዘቅዛሉ። ጧት ወንበር ውጭጋ እናወጣና ፀሐይ እንሞቃለን። እነዙቤይዳ ሰቅ በር ላይ የአንድ ትልቅ ሕንፃ ጥላ ስለሚያርፍ ፀሐይ ፍለጋ እኔ ወደምሠራበት ሰቅ በር ጠጋ ብላ ነበር የምትቀመጠው። እኔም ወንበር እወጣለትና ጎን ለጎን ተቀምጠን ፀሐያችንን እየከመከምን እናወራለን።

አንዳንዴ አሁኑም አብራን ትኖራለች። ብዙ ጊዜ ግን ብቻችንን ነን። ይሄ ቅርርብ ስቦ ስቦ ስጋችን ፀሐይ፤ ነፍሶቻችንም ፍቅር ይሞቁ ጀመረ። አንድ ቀን ዙቤይዳ ከመሬት ተነስታ፤ "ይሄ ፀሐይ ሱስ ሆነብኝ" አለችኝ - ያዛ አንግዲህ!! በኋላ ፍቅራችን ከለየለት በኋላ "አንተን ማየት ሱስ ሆነብኝ" ማለቴ ነበር፤ የማይገባህ ሆንክ እንጂ" ብላ አስቃኛለች። እሷም ስለማይገባት እንጂ እኔም ሱስ ሆናብኝ ነበር። ዙቤይዳ ከቤት ወጥታ የማታውቅ ውብ ልጅ ነበረች። ፀሐይ ሲነካት ታብረቀርቃለች፤ ቆዳዋ ወርቃማ ነው። አላፊ አግዳሚው ባፍጢሙ እስኪደፋ አንገቱን ጠምዝዞ የሚመለከታት ልጅ ነበረች። እንደው ስለወደድኳት ሳይሆን ዙቤይዳ ከቤተሰቦቿ አንደኛ ቆንጆ ነበረች - መመኪያቸው... የቤተሰቡ መመኪያ! ታዲያ ይችን ልጅ ይገኛል ነው ሁልጊዜ ሱቃችንን ዘጋግተን በእፍሪካ ንብረት መንገድ ከንዴን ተደግፋ በፍቅር የምንገሳፈፈው - አቤት ያንን መንገድ ሰንወደው!

አባቷ ጋሽ ጀማል ታዲያ መከረውም ዘከረውም በዘመድ አዝማድ ልጃቸውን እስመከረውም አልሆን ሲላቸው ረጋ ብለው ሲያስቡ ቆዩና፤

"ዙቤይዳ!" አሏት ልጃቸውን።

"አቤት አባባ!"

"እስቲ ልጄን ጥረውና እንደው" አሉ። ወንድምና አህቶቿ ተበሳጩ።

"እንዴት እንድ ዳርዬ ቤት ድረስ ይምጣና ሳናግር ይላሉ አባባ" አሏቸው።

"እንኳን ፊት ሰጥተውት ልጄ እይናውጣ ነገር ነው አባባ" አላች የዙቤይዳ አህት... (ማሊያን ጊዜ ስለ እይናፋርነቱ ነግራኛለች በፊት ፀሐይ ስንሞቅ ዛሬ ተጣለን... ግዴላም)።

"ቢሆንስ እንደው ማለት ምን ጉዳት አለው? እኔም እናታችሁም እናናግረውና የምንወስነውን እንወስናለን" ብለው ቆጣ አሉ። ልጆቹም ደንገጥ ብለው ዝም አሉ።

"ግን አባባ እስከዛሬ እንዴት አላወቁትም? ቁራ ሱቃችን ነን ተቀጥሮ የሚሠራው ልጅ እኮ ነው።" አላች ዘምዘም የምትባለው ሁለተኛዋ ልጅ።

ጋሽ ጀማል አሰቡ አሰቡና፤ "እሃ ይሄ ቀይ መኪና የሚይዘው ልጅነው?" ብለው ጠየቁ (ቀይ መኪና የሚይዘው አሠሪዬ ነው)።

"እረ አባባ አሉ እንኳን መኪና ሊይዝ ለእግሩም ደህና ጫማ የለውም፤ የሆነ አንጀት የራቀው ሳንገላ ነገር ነው" አላች ዘሐራ።

"እንች እንዲህ እይባልም...፤ ዱኒያ ተለላህ ዘንዳ ነው። የምን ትዕቢት ነው" አላች የዙቤይዳ እናት በቁጣ። ዘሐራ ደንግጣ ዝም አላች። ይች ጉረኛ፤ የዘሐራ ጉራ ልክ የለውም፤ ትዕቢቷም በጓደኞቿ ሁሉ የታወቀ ነው። ስለ ሁሉም ነገር ከእኔ በላይ አዋቂ የለም የምትል ልጅ ነበረች። እኔንም ጥምድ አድርጋ ነው የያዘችና። ሴት ልጅ ጉረኛ ስትሆን እንዴት ያስጠላል?፤ ባይሆን ኩሩ ስትሆን ይሻላል...።

የሆነ ሆኖ የዙቤይዳ አባት ሊያናግሩኝ ወስነው እንደጠራ አዘዙ። ዙቤይዳም ጠራችኝ። አባቷ ሊያምት መንገድ መጀመራቸውን ገምታ ነበር። ታዲያ ዜድዬ ጋር ተገናኝተን ወደ ቤታቸው መንገድ ስንጀምር ቀድሞ መኪራችን፤

"አብርሽ!"

"ወይ ዩዜይ!"

"አይዞህ...ቤት ስትገባ ጫማህን አውልቅ እሺ?"

"አሺ!"

"ደግሞ ማስተካ በአፍህ እንዳትይዝ፤ አባባ ማስተካ የሚያሳምኑ ሰው አይወዱም።"

"አሺ!" ብዬ በአፈ የያዘኩትን ማስተካ ልተፋው ስል፤

"ማን አውን አለህ? ቤት ስትደርስ ነው ያልኩህ" አለችና ሳቀች። እኔ አልሳቅኩም፤ ተጨናንቄ ነበር። ማስተካዬን ወደ አፈ መልሼ ምክሯን ማድመጥ ጀመርኩ።

"ደግሞ አብርሽዬ ብዙ እንዳታወራ፤ በእኔ ለምደህ እንዳትቀባጥር የኔ ማር" ፈገግክለላችኋል፤ "እ...ሌላው ነር...እዎ ነገር ለማለላለስ ብለህ አንድም ነገር እንዳትዋሽ። የሆነውን የተሰማህን ነገር ብቻ ሃቅን ተናገር።"

"ሃቅን"

"አዎ ሃቅን! በተረፈ በጣም ስለምኮራ-በህና ምንም ነገር ቢፈጠር እኔ ስለማፈቅርህ እንዳትፈራ የኔ ቆንጆ፤ አሺ አብርሽዬ...!"

"አሺ..."

"ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ ... ውይ አሺ አሺ ስትል አባዘንከኝኮ የኔ ሚስቴን ሂሂሂሂ" አለችና ጉንጨፍን ግጥም አድርጋ ሳመችኝ። በዙጤዬ ውጥቅላ መኪና ወደ ቤታቸው መገናኛ ጀመርኝ። በቃ ልቤን በድፍረት ሞልታ ሳሎናቸው ውስጥ ወደ ቆመው ችሎት ላከችኝ። ቤታቸው ስደርስ ተንሸራታቼ በር እንደባቡር አየተጎተተ ተከፈተ። የመቃብሬ ድንጋይ የተከፈተ ነበር የመሰለኝ - ልቤ ይፈራገጣል። ዙጤዬ ወደ ግቢው ከመግባታችን በፊት በአጂ አጄን ጭምቅ አድርጋ ለቀቀችኝ። የዚያ አጅ አፍ ሆኖ ተናገረ፤ የእኔ እጅ ጆሮ ሆኖ አደመጠው። የተናገረችው ሃቅ ነበር!!

ወደ ግቢው ስገባ ደነገጥኩ። እንዲህ ያምራል ብዬ አላሰብኩም ነበር - ጀነት! እንዴት ደስ ይላል። እዚህ ግቢ አድጎ እንዴት ሰላማዊ አለመሆን ይቻላል። ዘሐራ ሌላ በታ መሆን አለበት ያደገችው - እች ነበርኝ። አሁን ትኖር ይሆን?

የሳሎኑ በር ሲከፈት አሰፈራው ምንጣፍ አዳራሽ ከሚያክል በር ጋር ጠባቂነት። እናትና አባቷ በግራ በኩል ከዛም በፊት ከዛም በኋላ አይቼው የማላውቀው አረቢያን መጅሊሰላይ ተቀምጠዋል። አረቢያን

መጅሊስ ማለት እግር የሌለው ሰፋ ማለት ነው።

ሜማዬን በር ላይ ላወልቅ ሳንነበስ በእፍጤ ሜ ልደፋ ነበር። ፍርሐት ከኋላ ገፍቶኝ ሳይሆን አይቀርም። ሳለሰነቃ ራሴን ተቆጣጥራ ሜማዬን አወለቅኩ። ለዚህ ፕሮግራም የገዛሁት ነጭ ካልሲ እንደበረፈ ተንባባሪ - አፍፍፍፍፍፍ ፊርፍ ነበር፤ በጣም ፊርፍ ነበር!

በዙቤይዳ መሪነት ኳስ ሜዳ በሚያክለው ምቹ ምንጣፍ ላይ እየተራመድኩ አባትና እናቷ ፊት ቆምኩ። (የቁርጥ ገን) በፊጣጣ ተቀበሉኝ። በአኩበር ትንበሰ ብዬ በሁለት እጄ አባቷን ጨበጥኳቸው። እሳቸው ግን የቀኝ እጄን መዳፍ ወደ ራሳቸው ሳብ አድርገው አይበሉብዬን ሳሙኝና እንደተጨባበየን የእሳቸውን መልሰው ወደኔ አስጠጉ። እጃቸውን ሳምኩ፤ መልሰው ሳሙኝ፤ መልጄ ሳምኳቸው። መልሰው ሳሙኝ... (አረ ስንሳሳም መዋላችን ነው ኃበዝ...) ተዘያየርን። ከእናቷም ጋር በተመሳሳይ ተዘያየርን። በአደሜ ቢገፋም በጣም ቆንጆ ሴትየ ነበሩ። እንዲሁ የእናቷ ቀልብ እንደወደደኝ ትከሻዬ ነገረኝ። መቼም የኔ ትከሻ ሁልጊዜም እንዳሳሳተኝ ነው።

"ተቀመጥ ልጄ" አሉኝ አባቷ፤ ፊታቸው ላይ ምንም ነገር ማንበብ አልቻልኩም። ከፋ የለ ደግ፡ ዝም ይለ ፊት። ዞር ብዬ ዙሪያውን ተመለከትኩ፤ የወንበር ዘር በቤቴ ውስጥ የለም፤ "የት ነው የምቀመጠው?" እያልኩ ሳለብ የእኔ መሪ ኮከብ ደረሰታልኝ፤

"...እዚህ ጋ ና አብርሼ፤" ብላ ከወላጆቿ ፊት ለፊት ጥግ ይዞ ወደተጋደመው አረቢያን መጅሊስ መራችኝ። ቀስ ብዬ ተቀመጥኩ፤ አቀማመጤ ጥንቃቄ የተሞላበት ሰለነበር ከተሰባሪ ነገር የተሠራው መሰለኝ ለራሴ።

አባትና እናት በዛ በኩል አብርሃም ብቻውን በዚህ ተፋጠጥኩ። ፊት ለፊት - በግንባር ዙቤይዳ አባቷ ጎን ተቀመጠችና ፈገግ አላችልኝ... ልቤ በድፍረት ተሞላ፤ ሚሊየን ታንክኛ፤ ሚሊየን መድፈኛ ጦር በደጀንነት የቆመልኝ ሜጀር ጀኔራል ... ! ተዋጊ ጀቶቼ ጠላቴን ሊያደባዩ ከላዬ የሚያንጥብሉልኝ ልበ መሉ ጦር የሆንኩ ያህል ተሰማኝ። ዙቤይዳ የኔ ፍቅር፤ የኔ የድፍረት ክብሪት፤ በጀግንነት ልቤን የምትለኩላት አሳት ከፊቴ ናት - ዓይኖቿ "በለው እንዳትፈራ" ይሉኛል። ዘራፍ!

እንደው ዘራፊዋ...!

እንደው ዘራፊዋ!

ሰላም አወዳለሁ!

ዘራፍም አልጠላ!

የዕርቅ ሰላም ፍሬ!

የፍቅር መሐላ...። አላች ዘፋጃ እያልኩ በልቤ ስሸልል፤

“ሥራ ደግ ነው?” አሉኝ የዙቤይዳ አባት ረጋ ብለው።

“እግዚአብሔር ይመስገን!” አልኩ።

ጉድፈላ !! ረስፍው ማስቲካውን አፌ ውስጥ ይገጠው ዝገር የገባሁት...! ሌድ ናት ጉድ የሰራችኝ መጀመሪያ ልጥለው ስር ተወው ባትለኝ ...

“ስምህ ማነውሳ?” አሉኝ የዙቤይዳ አባት። (ተጀመረ)

“አብርሃም!” አልኩ እንደሰየሁ ረጋ ለማለት እየሞከርኩ። ይሄ መረጋጋት የዘር ነው... ልጃቸው ዙቤይዳ ረጋ፤ አባትየው ረጋ፤ እናቲቱም ረጋ - እርጎ ባሕር ውስጥ ያለሁ መሰለኝ።

“ያው በእኛ ኢብራሂም ማለት ነው!” አሉ የዙቤይዳ እናት። ...ነግረዋል የሉ...እማማ - የዜድዬ እናት ቀልባቸው ወደኛል። ዙቤይዳ ፈገግ አለች። አሪፍ ነው ማለት ነው። በዚህ ጭንቀት ውስጥ እንኳን ሆኜ የዜድ ጥርሶች ይገርሙኛል።

“ቢተሰቦችህ እዚህ አገር ናቸው...?”

“አዎ!”

“ምን ይሰራሉ...?” አባባ በየንግግራቸው መጨረሻ ‘ሳ’ ይጨምራሉ ‘ሳ’ምን ይሆን...?!

“አባቴ የሁለተኛ ክፍል ሒሳብ አስተማሪ ነው፤ እናቴ ሥራ የላትም...የቤት አመቤት ናት”

“አንተህምን እየሠራህ ነው?”

“እኔ ያው ተቀጥረ ሰቅ ውስጥ እሠራለሁ። የማታ በዲፕሎማ አካውንቲንግ እየተማርኩ ነው።”

ዜጅዬን አየኋት፤ ፈገግ አለችልኝ። ደጃናችን በፈገገታ መድፍ ጠላት ፍርሀታችን የተደበቀበትን ምሽግ እያደባየትው ነው...፤ በ-ምምምምም!!! የዙቤይዳ ፈገገታ በሕይወት ዘመን ውድ ነገር ብቻ በሚፈጠሩበት የአለም ህዝፍ ውስጥ በጥንቃቄ የሚቀመጥ ቅርስ ነው።

"ዲፕሎማ..." አሉ አባቷ፤ የጥያቄም የመገረምም አልነበረም፤ እንዲሁ ነገሩን የሆነ ቦታ የሚያውቁትና የሚያውቁበት የጠፋባቸው ዓይነት ነበር።

የዚያ እናት ቀደም ብለው "ዲፕሎማ ማለት እንደ አብዱ ያለ ትምህርት ነው...፤ ቀስ ብሎ ደሞ ደግሞ ይጭናል...፤ ከበረታም ሌላውን ነገር ሁሉ ይጭናል፤ ገና ልጅ ነው...አይደለም እንዴ እየዋ?" አሉኝ። ሽረ እንዴት ዓይነት መልእክ የሆኑ ምራት ገጠሙኝ። ዜጅ አፏን አፍና በሳቅ ትንፈራፈራለች። ልሰቅ ፈልጌ ነበር፤ ግን በየት አባቴ፤ "ግንባር ላይ ተሰልፎ መሳቅ ያስመታል" ይሉ ነበር የምሠራበት ሱቅ ዘበኛ መቶ አለቃ ለገሰ።

"ልክ ነው እማማ!" አልኩ፤

"እናቴዋ... 'እማማ' እባባሉ ልክ እንደ አብዱ" አሉና ባለቤታቸውን ተመለከቷቸው። በሴትየዋ ጣፊቅ ገብነት የተደሰቱ አይመስሉም። ቢሆንም ራሳቸውን በእምነት ነቀነቁላቸው። በጣም፤ እጅግ በጣም የገረመኝ ነገር ጋሽ ጀማል ለዙቤይዳ እናት (ለባለቤታቸው) ያላቸው ክብር! በፊት ዙቤይዳ ስትነግረኝ እላምም ነበር። ግን በዓይኔ ተመልክቼ አረጋገጥኩ። የዙቤይዳ እናት በባላቸው ፊት ትልቅ ግርማ ሞገስ ነበራቸው።

በዚህች ቅፅበት ዓይኔ ዙቤይዳ አግሮች ላይ አረፈ - በቃ ተበላሁላችሁ። ለምን እደብቃለሁ፤ እኔ ከሴት ልጅ ውበት ቀልጤን የሚያስተኝ ነገር ቢኖር የአግር ውበት ነው። ልክፍት አለብኝ። ቆንጆ የሴት አግር ካየሁ አብሾ ነገር ይነሳብኛል። አቢየየየየየየየት የሴት አግር...፤ ቆንጆ የሴት አግር ማየት ስወድ። ብዙዎቹ እንዲህ ዓይነቱን ወንድ 'ልክሰክሰ' ይሉታል። ድፍን የዓለም ሕዝብ ከኋላዬ እየተከተለ በኋላም ቋንቋዎች ሁሉ "እብርሃም ልክሰክሰ፤ ለክሰክሳ ውሻ!!!" እያለ ቢጮህ እንኳን አግር ከማየት፤ ቆንጆ የሴት ልጅ አግር ከማድነቅ ወደ ኋላ አልልም።

እኔ ይሄን ስድብ በፀጋ ተቀብዬ አግር ማየቱን መቼም አላቆምም። የሴት ልጅ አግር የውበት ጥፊ ነው። ለሰርጌ ቀን አይበለውና አግሯ የሚያምር ግን እንገቷ የተቆረጠ ሴት ጎኔ እምጥተው ሚስትህ ናት ቢሉኝ፤ "በደስታ ይሁን ቢሕዝገ..." ብዬ ከመፈረም አልመለስም። እንዲህ የምንሰፈሰፍለት፤

የምግልልለት፡ የምልከሰከሰለት፡ ልከሰከሰከሰ የምልለት የሴት ልጅ እግር እንደኔ እንደኔ በሁለት ትላልቅ ከፍል ይከፈላል፡

፪ኛ. የዓለም ሴቶች እግር ሁሉ በአጠቃላይ ማለት ነው።

2ኛ. የዙቤይዳ እግር ፤ በቃ እኔን የሚያልከሰከሰኝ፤ በምሳሌ አፊን የሚያስከፍተኝ፤ ሳመው ሳመው የሚለኝ ይሄ ሁለተኛው እግር ነው። እናም ድንገት ከቀሚሷ ወጣ ብሎ ፍም የመሰለ ተረክሟ፤ የሕፃን ልጅ ጣት የመሳሰሉ ጣቶቿ፤ ውሃ የመሰሉ (መስተዋትም ይመስሉኛል) ጥፍሮቹ፤ ምንም ቀለም ሳይቀጡ ደግሞ የቁርጭምጭሚት እጥንቶቿ ብይ ብይ መሰለው ጠቆ ያለው አረቢያን መጅሊስ ላይ እንደ አሳት ሲንቀሳቀሱ ሳይ ቀልቤን ሳትኩ። ዜፍዬ እኮ ለእኔ ሰርክ አዲስ ነች። አይቼ አልጠግባትም ። ተንደርድሬ ሄጄ እግሮቼን ብስማቸው ደስታዬ...፤ የሆነ ነገር ሂድ ሂድ እያለ ይገፋኛል።

“እ...? ”አሉኝ የዜድ አባት

“አ?... ” አልኳቸው እኔም፤ የተናገሩትን ባለመስማት አፍሬም ደንግጮም ነበር፤ (ታዲያ ምን ላድርግ እኔ የብቸኝነት፤ የክህደት፤ የውሽት፤ የማስመሰል፤ የጥቅም ማሳደድ እና የዘመት ቆራን ዘሚያቆራምደው ከተማ፤ የፍቅር እሳታቸውን ወልደው አሳት ውስጥ ቆሜ እንዴት ያሉትን ልስማ...?)

“እናቴዋ...ቀልቡን ወሰድ ያደርገዋል አንዳንዴ እንደ አብዱ” አሉ የዜድ እናት (ጎበዝ ሸረ ይሄ አብዱ ማነው...?) ዙቤይዳ ቡፍ ብላ ሳቀች። እናቷም ሰውነታቸው አስከረግፍ ሳቱ። አባቷ ግን ኮስተር እንዳሉ ሂማቸውን በመዳፋቸው አይዳሰሱ ዝም ብለው ቆዩ። በዝምታው ውስጥ ድምፃቸው የሚያማምር ሕፃናት ከሩቅ በሰርቅርቅ ድምፃቸው ቁርዓን ሲቀሩ ይሰማል። ለምን እንደሆነ ባላውቅም የሕፃናቱ ድምፅ፤ የአባቷ ዝምታ፤ የዙቤይዳ አቀርቅራ በከሪሟ መጫወት ተዳምሮ ሁሉን ላጣት ከዜድ ጋር ልንለያይ ሴኮንዶች የቀሩ መሰለኝ። ምልክት መሰለኝ። ድንገት ነው በቃ እንደዚህ የተሰማኝ። እንባዬ ሁሉ ይታገለኝ ጀመረ - አልህ ውስጤ ተንተክተከ።

የዜድዬ እናት ድንገት ዝምታውን ሰብረው፤ “ዘምዘም...” ብለው ተጣሩ ።

“አቤት እማማ!” ብላ የዙቤይዳ እህት ከውስጠኛው ከፍል የግቢ በር የሚያክለውን በጌጥ ዮተሽቆጠቆጠ ባለሁለት ተከፋች የጣውላ በር ከፍታ ገባች። ዘምዘም ቁመቷ የትየለሌ ነው። በዛ ቁመት ላይ መልት ያለ ሰውነቷ ተጨምሮበት ከብድ የሚል ነገር አላት። ሳሎኑ ውስጥ መጥታ ስትቆም የሆነ ረዥም ማማ ነገር የቆመ ነበር የሚመስለው፤ አንጋጥጬ ሽቅብ ተመለከትኳት። ኮስተር አለችብኝ። አሁን የመረረው

ባሊጋራ መጣ አልኩ በሆዴ። በተቻለኝ መጠን ዘምዘምን ላለማየት ወደ ዙቤይዳ ዞርኩ፤ ፈጋጋ አለችልኝ ወደ ዘምዘም በድፍረት ዞርኩ - ቡትሌ አካላ ታየችኝ። አስማተኛው የዜድ ፈጣታ አገኝን አንዲት ሴት ኪሊማንጃርን በፊቴ ጠጠር ያሳክለዋል። ከፍቅር የሚገነፍ ነገር የለማ!

“ምሳ አልደረሰም አንዴ...? እንግዳ ጠርታችሁ በራብ ልትገሉት ነው እንዴ” አሉ አማማ። ዘምዘም ከቶ ደግ ሳትናገር ወደ ውስጥ ተመልሳ ገባች። አኛም በዝምታችን እንደፀናን በሩ ተበረገደና የምግብ መፈክር ያንጉቱ ሰላማዊ ሰልፈኞች ወደ ሳሎት ተግተልትለው ገቡ - አራት አህትና አንዲት ሠራተኛ። ዘሐራም ከሰልፈኞቹ አንዱ ነበረች። የያዘችውን ሰሐን በትኩረት ተመለከትኩት። “አሷ ከያዘችው ሰሐን አልበላም” አልኩ ለራሴ። ሠራተኛዋ ምንጣፉ መሐል ላይ አንድ ሰፊ ክብ ላሰቲክ እነጠፈች። ከዛ የምግብ ዓይነት በሚያማምር ሰፋፊ የሸከላ ሰህኖች ተደረደሩ። ላሰቲኩ ላይ ዙሪያውን የተደረደሩትን ነጭ ሰህኖች በክብ ተደርድረው ስመለከት በፀሐይ ዙሪያ ምህዋራቸውን ተከትለው የሚሸከረከሩ ጥላኔቶች ሥዕል ትዝ አለኝ።

ሰልፈኞቹ ወጡና ሌላ ሰሐን ይዘው ተመለሱ (ምንድን ነው ይሄ ሁሉ ጉድ)። ብሰኩቱ፤ ጣፋጩ፤ ስሙን የማላውቀው ነገር ሁሉ በዓይነት ተደረደረ። አንድ ነገር ውስጤን በሐዘን ሞላው። ዙቤይዳ ሰቅ ፀሐይ ልንዋቅ ስንቀመጥ የምጋብዛትን በንባሊና ለመብላት ቁርስ ሳትበላ ትመጣ እንደነበር አስታወስኩ። አውነቱን ነው ይሄን ማዕድ ስለ ፍቅር ረግጣ፤ “እብርሽ ሻረ ርቦኛል ቦንባሊና ግዛልኝ...” ትላለች። ፀሐያችንን እየሞቅን ፊት ለፊታችን ካለች ሻይ ቤት ቦንባሊና አዝዘን እየተጎራረሰን በሻይ እንበላለን። እንደውም አንድ ጊዜ አረፋ በዓል ሆኖ የነዙቤይዳ ሰቅ ዝግ ነበር፤ እኔ ተቀጥሬ የምሠራበት ሰቅ ደግሞ አልተዘጋም፤ ዙቤይዳ ከቤቷ ሹልክ ብላ መጥታ በበዓሉ ቀን አዛች ሻይ ቤት ሄድንና ቦንባሊና በሻይ በላን። ለረመዳን ሙሉ ቀን ዙቤይዳ ስለማትበላ እኔም ሳልበላ የምውልባቸው ቀናት ይበዙ ነበር።

የዙቤይዳ እናት “በልና ወዲህ፤ ዙቤይዳ ነቅነቅ በይ እንጂ መታጠቢያ ቤቱን አሳይሠ” አሉ። ዙቤይዳ እየመራች በሚያምረው በር አልፋ ወደ መታጠቢያው ወሰደችኝ። አንዳንድ ነገሮች አሉ በአክብሮት ሲደረጉ ሲድብ የሚሆኑ። የዙቤይዳ መታጠቢያ ቤት ስፋት የአባቴን መኝታ ቤት ያክላል። የመታጠቢያ ሸከላዎቹ ንግት፤ የቤቱ አሰደሳች ጠረን እፍ አውጥቶ የሰደቦኝ መሰለኝ፤ “አንተ አመዳም ደህ ልካችንን አየው...” የሚለኝ መሰለኝ። ዙቤይዳ ፈዝጌ መቆማን ስታይ “ታጠብ...” አለችኝና ዞር ብላ ወደ ጎሳዋ ተመልክታ ማንም አለመኖሩን ካረጋገጠች በኋላ ጉንጩን ሳመችኝ። ከንፈሯ ይሞቃል። የሆነ ርጥበቅ ጉንጩ ላይ የቀረ መሰለኝ። ስትሰመኝ ድንጋጤው ይሁን ንዝረቱ አሰበረገኝ። “በቻችንን ከሆንን አያስተላኝም ቶሎ ውጣ” አለችኝ እየሳቀች። እና ራሷ እጇን መታጠብ ጀመረች። በመስተዋቱ ውስጥ

ዓይኖቿ ለፍጥጠውብኝ ነበር። የመታጠቢያ ቤቱ ውበት ውበቷን ለጉልቶት ነው መሰል፤ ዙቤይዳ በጣም ለማረችብኝ። ለዚህች ልጅማ 'እንድ ሰውና እንድ ጥይት አስኪቀር...' - ታጥበን ወጣን።

ወደ ሳሎን ስንመለስ የዙቤይዳ ለናት 'ኖር...' ለሉኝ፤ ለባቷ ግን አሁንም ዲማቸውን ሊያሸቡ ዝም ብለው ተቀምጠዋል። እንደውም ከቅድመ በላይ ፈታቸው ተቀያይሮ ቁጣ ነበር ከግንግራቸው የሚሰፈነጠረው። ወደ መታጠቢያ ቤቱ እንደገባን የዜድ ለናት ጋር የሆነ ነገር እንደተነጋገሩ ገመትኩ። እንዴት ይጨንቃሉ። ዘሐራ ጭልፋ ይዛ ስትገባ፤ እኛ ታጥበን ስንወጣ እንድ ሆነ። እንደው ይህች ልጅ ደንቃራ ነገር ናት ልበል። በግርምት እግራን ተመለከተች። ዓይኗን ተከትቄ ወደ እግራ ስመለከት ወደ መታጠቢያ ቤት ስገባ ያደረግኩት የዙቤይዳን ስንደል ጫማ ነበር። ያውም ብዙ ጊዜ አዱ ስታደርግ የምትጫማውን። እሾህ ! ዓይኗ የማያየው ነገር የለም። እኔ ራሴ ጫማ ላድርግ፤ በእግራ ልሁን ትዝ ያለኝ አሁን ነው።

እንዲት ትንሽ ትራስ ነገር ከተሰደረው ምግብ ፊት ዙቤይዳ ለመቻቸልኝና ተቀመጥኩ። ለባቷ ከምግቡ ከምር ወዲያ፤ እኔወዲህ። ምግብን ድንበር ላድርገን የተፋጠጥን ጠላቶች። (እንቱ ወዲያማዶ፤ እኔ ወዲህ ማዶ፤ አንገሩኝም ወደ ተራራው ተንዶ...) መብላት ሊልቻልኩም። ለባቷ ዓይኗን ሳለማየት ሲሸቡ ምግቡ ዚጋኝ። በቤታቸው ምግብ ለቅርበው ፈታቸውን ሲያጠቁብኝ ለልመና የመጣሁ እስኪመሰለኝ ለፈርኩ ተሳቀቅኩ። ዙቤይዳ ገብቷታል። ምንም ነገር ሳትፈራ ሰህኔ ላይ እንጀራና ንግቱ የሚገርም ነጭ ቁጣ ሊድርጋ ወጥ ጨለላችልኝ። ብዙ ዓይነት ቀለም ካላቸው ሩዞች ጨመረችልኝ። "ብላ አብርሽ..." ለላችኝ። የአባቷ ማኩረፍ አስከፍቷታል። ድምፅዋ ውስጥ ለልህ ላለ። "ወደዳችሁ አልወደዳችሁ ገደል ግቡ..." ዓይነት ነበር የምታሳየኝ ፊት። ግን ሕመሟ እመመኝ። እንደ ውጭ ሰው ሆኜ ሳስባት ዜድ ያፈቀረችውን ሲገፋባት የሚሰማት ውስጣዊ ስቃይ ተሰማኝ (የራሴን ስቃይ ዋጥ ላድርጌያት የዜድን ስቃይ በመንፈሴ ተካፈልኳት ...)።

ከእኔ የበለጠ ማፈራን የጉንጮቿ ቅላት ይመስከራል። የዜድ ለናት በጋሽ ጀማል ኩርፊያ ግራ ተጋብተው እንዴ እኔን፤ እንዴ ባላቸውን እየተመለከቱ፤ "ብላ እይዞህ..." ይሉኛል። ጭራሽ የዜድ ለባት ሁለት ጊዜ ጎርሰው ሰሀናቸውን አስቀመጡና አጃቸውን ሰብሰብ ላድርገው ተቀመጡ። እኔም ከዛ በላይ መብላት ሊልቻልኩም። ለናቷም ብላ ብለው ማስቸገር ሊልፈለኩም - ገብቷቸዋል። ወጥ የነካ ጣታቸውን እንከርፍፈው ምንግፍ ምንግፋን እያዩ ተከዙ...

ጋሽ ጀማል ከተቀመጡበት ተነሱና ከፋም ደግሞ ሳይናገሩ ወደ ውጭ ወጡ። ትንሽ ቆይተው ዙቤይዳን

ጠረጴጽ፡ በሕይወቴ ከሰማኋቸው ሰቆቃዎች ሁሉ የከፋው ሰቆቃ ከበረንዳው መጣ፡፡

“እንች ባለፈ አሳዳጊ የበደለሽ፤ እንዴት ወንድ እየጎተትሽ ቤቴ ድረስ...”

“አባባ እንቱ አርደለሁ ጥሪው ያሉኝ - ሸረ አላህን ፍሩ”

“ለው መስሎኝ ነበረ፡፡ ደግሞ አብረሽ ማዕድ ላይ ታቀርቢኛለሽ - የማንም...” ዝምታ፡፡ መስራች
ሲነሳ ሰማሁ፡፡ በቃ ሐዱ፡፡ “ያውልህ ቤቴ አንተን ከማይ...” ያሉኝ መሰለኝ፡፡ የዙቤይዳ አናት አቃ
አሉ፤ ያፅናኝ መሰላቸው፡፡ “ይሄውልህ ሥራውም ግብሩም እያበሳጫቸው አንዳንዴ እንዲህ ይሆናል፡፡
ላንተም ብቻ አይደለም እየዋ አይዘህ...”፡፡ እሳቸውም እንቱ ነው የሚሏቸው ባላቸውን፡፡

እማማን አመስግኜ ወጣሁ፡፡ በረንዳ ላይ ዘሐራና አህቶቿ ተቀምጠዋል፡፡ የታፈነ ሳቃቸው ፊታቸው
ላይ ሊፈነዳ እንዳኮበኮበ ነበረ፡፡ የሴት መዓት ጅሪ ! ቁመት ብቻ፤ መልክ ብቻ፤ ቅላት ብቻ - የቶ
አይገባቸው፤ ሕይወት አይገባቸው - ለነሱ ማንን አገቡ መባል እንጅ ማናቸው መባል አይቻል፡፡
የሚባል ጉዳይ አይደለም፡፡ ይሄ ነው ከብር፡፡ ዙቤይዳ ሊፈነዳ የሚታገላት አንባጥን አየታገለች፡፡
ላይ ሊገልፁት የማይችሉት ስቃይ እየታየባት አህቶቿን ላለማየት አንገቷን አቀርቅራ ወደ መሀሉ
መራችኝ፡፡ እንዴት በአሁኑ ማማቸቻ ፊት ላይ አንድ ጉዳይ አኩል ለሳቅና ለሰቅሶ ምክንያት ይሆናል፡፡

“ዜድ ተመለሽ በእግሬ እሄዳለሁ” አልኳት፡፡

“እሺ አብርሽ” ብላኝ በር ድረስ ሸኘችኝ፡፡ እንደ ወትሮው አንድ ላይ ሆነን ሐዘናችንን ከማሸነፍ ይልቅ
ለየብቻችን ሽንፈታችንን ልንቀበለው ፈልገናል፡፡ መሀላችን የንቀት ቦንብ አፈንድተው በታገሉ
አይዟቸሁ ባይ በሌለበት ! ዜድ ቶሎ መኝታ ቤቷ መግባትና አልቅሳ ሊወጣላት፤ ሲቃዩን፤ መሢሄን
በእግር ልትሸኘው ቸኩላለች፡፡ አንድ የሆነ ነገራችንን ሰብረውታል፡፡ ተሳክቶላቸዋል፡፡

ከተልቁ ግቢ እንደወጣሁ ከት ብዬ ሳቅኩ፡፡ እግዚር ደጠብቃኝ እንጂ አብደት ላይጃምረኝ አልቀሪኝ
ካበድኩ አይቀር መንገድ ላይ ከምየረድ አዛች መከረኛ እናቴ ጋር ሄጄ ልበድ ብዬ አርምጃለሁ፡፡
አፈጠንኩት፡፡ እእምሮዬ ግን በሚያስፈራ ድምፅ ቁጣውን እያስገመገመ ነበር፡፡

እንዳንዴ መገፋታችን ሳይሆን የተገፋንበት ሁኔታና በታ ያመናል፡፡ እኒህ ሰውዬ ሕዝብ የመሰከረላቸው
ደግ ጫዋ ሰው ነበሩ፡፡ ደሀውን ሁሉ በሬ ጥለው የሚያበሉ፡፡ የተጣላን የሚያስታርቁ፡፡ እኔ ... እንደ
እኔ ግን ፍቅርን ተርቤ ቤታቸው ብዙ ይሄው ገፍተውኛል፡፡ ፍቅርን ለመቀበል ደግነት ብቻ፡፡

በቀ አይደለም። የተጣላን ማስታረቅ በፍቅር ከራስ ጋር እንደመታረቅ አይከብድም። በፊ አርደው የከተማውን ሁሉ ደህ የሚያበሉት እኒህ ሰው፤ የልጃቸውን ፍቅር ለተራራ እንደ ደህ ፍርዳቸው ተከብረዋል። እኔን ብቻ አይደለም ልጃቸውንም በፍቅር ረሀብ ገደለዋታል። ልቤን ሰብረውታል። እኔም እደረግኳቸው። ለምን ቤታቸው ጠፋችኋል? ምኒ ነው "ከሰው ያነሰ..." ሆኖ የታያቸው።

"እግዚአብሔርም አብረሃምን እንዲህ አለው...! ያንተን ሦር፤ ያንተን በግ፤ ያንተን በፊ አልፈልግልህም። ከከብርከኝ ልጅህን ሰጥልኝ። አብርሃምም ልጁን ሊሰጥ በእግዚአብሔር ፊት አጋደመው። ለፍቅር የሚሰጥው ለካ ፍቅር የሚሰጥው ሰው ብቻ ነበር። ስለፍቅር ልጁን የሚሰጥ ሲጠፋ፣ የሰው ልጅ ልብ ይንከታታል። ትዳር ... ትዳር አብር መኖር ነው ያለው ማነው? የግራ አጥንትን ነጥሎ ሌላ ጎን ላይ ሊገጥሙ ቢሞክሩ ወይ አጥንቱን መስበር አልያም አድሜ ልኩን እንደተዘዘረ ሜማ የተወናከረ፣ በከፊል ያገኘ፤ የነፋ ትዳር ተብዬ የሁሉን ሰው አስልጄ ስብሰባ መጥራት ነው ትርፉ። የልጆቻቸውን ፍቅር ቀምተው እየገደሉ "የልጅ ልጅ አየን..." የሚሉ ስግብግብ ራስ ወዳድ አያቶች ስንቱን ትዳር እንደሻገቱ ቲማቲም አባሽርቀውታል። ያቻታላቸው ልጃቸው ... ስግብግብ ሁሉ!

ማንም ከተረፈው ብር ይሰጣል። ብርን ታች ላሉ ሰዎች ለመስጠት ደግነት ብቻ በቋው ነው። ራስን ዝቅ እድርጎ ከታችኞቹ ጋር መዋል ግን ከባዱን የፍቅር ቀንበር መሸከምን ይጠይቃል። ማነው በፍቅር ለተጠመ ደራሽ? የማን ሕንፃ? የማን ሽላ ነው የጥላቻ ፀሐይ? የመገፋት ሐሩር ላይረቀው ሚስቲን የፍቅር ጥላውን የሚጥል? እኔ ለዙቢይዳ ክፉ ነኝ? ፈጣሪ ይመሰክራል፤ ዙቢይዳን ከቤተሰቦቿ የበለጠ ካልተንከባከብኳት። እንደ ወንድ ይዣት ለመጋደም አልተጣደፍኩም። አዎ! ዙቢይዳ ከልክላኝ አልነበረም። ተቃቅፈን ባዶ ቤት ማንም በሌለበት፤ "እብርሽ የፈለከውን ጠይቃኝ" ስትለኝ ሰማይና ምድር ሰምተዋል። ነገሞን እንዳለበለሽ፤ የናቄኝ ቤተሰቦቿን አክብሬ ሜዲን ባልነካት ከሰሜኔ ይልቅ የዙቢይዳ ክብር የገዘፈብኝ አፍቃሪዋ ነበርኩት።

በዚያች በተከራየኝት አንዲት ከፍል ቤት ተንበርክኬ አግሯን ሳጥባት ከሷ ምንም ፈልጌ አልነበረም። ስለማክብራት ስለምወዳት ብቻ! እው! ሀብታም ለልጁ ሊያወርስ የሚችለው ነገር የለም ማለት ነው! ቢያንስ በዚህ በዚህ ምክንያት ልጃችንን እንድታገባት እንፈልግም ቢሉኝ ምናለበት? የልጃቸው ልብ እንዳይሰበር የእኔን ልብ እንዲህ ማንኮታኮት ነበር አላማቸው? ቤታቸው ጠርተው ማዋረድ? ከሚያጠሉት በፊ ገደል ይግቡ። ደሞ ከላቸው ብሎ አንቁ። "ሰው መስለኝ ነበር" ይላሉ ሱቃቸው ሄደን ስንገዛቸው ነው ሰው የምንመስላቸው። ቤታቸው ሄደን ፍቅር አካፍሉን ስንል ይንጫንጫሉ!

ከዚህ ጋር ከሳምንት በኋላ ተገናኝን። ለመሰነባበት። ዙቤይዳን ላገባትና በተሰበሰቡ ጉዳዮች ልንላቸው እንችል ነበር። ዙቤይዳም አሁን ነይ ብላት ያ ትልቅ አጥር ሳያግዳት ከድምፃ ቀድሞ ለጠጣ ነበረች። ግን... ምናችንን በምናቸው አንዳከሰፋት አንጃ የዙቤዳን አይን ከዛ በኋላ ማየት አንዳልቻልን ለድርገው እኮላሽተውናል። የሆነ ነገራችን ቀምተውናል። ያሉንን እንደናደርግ የፈለጉትን እንደነሱ በከፋቸው ማርከውናል። እርስ በራሳችን ብቻ ሳይሆን ስለየራሳችንም ማሰብ እንዳይገባን ለድርገውናል።

ተገናኝን። ዜድ አለቀሰችም። ትክ ብላ ሳታቋርጥ ፊቴን አየችኝ። ፊቷ መቀመጫን በግደግጅ ብዬ ማረጋገጥ ያቃታት ይመስል በእጇጅ ፊቴን ዳሰሰችኝ። እንደ ሐውልት ዝም ብዬ በለስላሳ እጇ ተዳሰስኩ።

ፊቷ እንደ ወረቀት ገርጥቶ ነበር። ቀስ ብላ ስትነሳ መቆም አቅቷት ተንጉዳገደች። ሊጀጅን ይዘ ደገፍኳት። እስከምትረጋጋ ዓይኖቿን ጨፍፍ ቆየች። አሁን ግን አንዲት የእንባ ዘለላ ኮለል ብላ በጉንጧ ላይ ወረደች። ዝም ተባብሰን በቷ ድረስ ሸኘንት። ሰፈራቸው ደርሰን ሁልጊዜ የምንለያይባት ቦታ ላይ እኔ ስቆም ዜድ አልቆመችም። ዝም ብላ ዞራ ሳታሾኝ ወደ ግቢው በር ተጓዠች። የመቃብሩ በር ተከፈተ። መጀመሪያ ግራ አግሯ። ከዛ ቀኝ አግሯ ወደግቢው ገባ። ቀሚሷ ቀስ እያለ ወደ ውስጥ ገ... ግቢው ተዘጋ!

ሥራ ለቅቄ ከፍለ ሀገር ሄድኩ - ሐረር! እዛም ኑሮ አልተመቸኝም። ሰው ኑሮ የማይመቸው አካባቢው ስለማይመቸው አይደለም። ውስጡ የማይመቸው ነገር ሲቀመጥ እንጂ! ዜድስ ብትሆን መቸ አሳለብህ ይመቻታል...፤ የእኔ ዜድ፤ የእኔ ሩቅ። በራሴ ላይ የፈረድኩትን አመክሮ የሌለው አስራት የዙቤይዳንም ሕይወት ያለመበጥበጥ መሐላ ላለማፍረስ ሦስት ዓመታት ጥርሴን ነከሼ ቆየሁ። መሪ የብቸኝነት ኑሮ። ፍቅሬን ስለተቀማሁ ብቻ አይደለም ፍቅሬን ቀምተው ምርኮኛውን እኔን ስዘመናት በሚቆጠቁጥ የንቀት ብትር አድቅቀውኛል፤ እያገነምኩ ነበር።

ሰልክ የለኝም። ለእናቱ በመሰመር ሰልክ እደውላለሁ። ለዜድ ላለመደወል ሁሉንም አቅጥሮ ተጠቅሟል። ስንት ቀን ለእናቱ ስደውል ጣቶቼ ከቴፕፕር ውጭ እየሆኑ ለዜድ ሊደውሉ ቃጣቸው። ስንት ቀን በባይ ሚዳ ድምጹን የሰማሁ እየመሰለኝ ወደ ኋላዬ ዞርኩ? ድምጹን ከሰማሁ በቀጣዩ ቀን እዲስ እበባ ነኝ ራሴን በአላት አለንጋ እየገረፍኩ የነፍሴ ጀርባ በናፍቆት እየተተለተለ እንደምኝ ሦስት ዓመት ቆየሁ። ስንት እመት ሞትኩ። ካልሞቱ ትንሳኤ የለም ብዬ።

የአፍቄ ለቅሶ አሳቅቆኝ ከሦስት ዓመት በኋላ አዲስ አበባ ተመለስኩ። የአዲስ አበባ መንገዶች ላይ መቆም በባዶ አግሬ ፍጋላ ምክንያት ላይ ከመቆም በላይ አንድ ሚና ገብግበኝ ማን አወቀልኝ። የጎጥኝ ሀብት ከጎጣሚ አላፈ አግዳሚው ዑሰ አንደው ዳቂ የሚመለከተኝ ውዳቂ የመሆኑን በሚገባ አንደደበተኝ ለማን ልተንኩስ፤ ከተማዋ አንደሰው ጀርባዋን የሰጠችኝ አንደመሰለኝ ማን ይሄን ግፍ ይመስከታል።

ዙቤዳ ማግባቷንና አሁንም አዛው ሱቅ አንደምትወራ፤ መንታ ልጆች ወልዳ አንድኛው ልጅ አንደሞተባት ሰማሁ። ባለቤቷ ሀብታም ነው አሉ፤ ብዙውን ጊዜ ውጭ ስለሚሾር ዙቤዳ ቤተሰቦቿ ጋር ነው የምትኖረው። አንደው ዝም ብዬ ሳስብ ቤተሰቦቿ ደስ አንዳላቸው ያገኘች ግን ደግሞ ባላ አጠገቧ አንዳይኖር ሆነ ብላ ይህን ሰው ያገባችው መሰለኝ። ደግሞም ሌላኛው ሐሳቤ ቅሬታ ዘራብኝ፤ እኔ ነኝ የምስታየው፤ ዙቤዳ ከባላ ጋር በፍቅር ከንፋ ረስታኝ ዓለሟን ስተቀጭ ነው የኖረችው የሚል ቆሰሌ ላይ በርበሬ አንደመነስከስ ያለ ሐሳብ።

አዲስ አበባ መጥቼ ምን አንደምሰራ ምን አንደማደርግ ግራ ተጋብቼ ቆየሁ። የአዲስ አበባ አየር አፈነኝ። መንገዱ ሁሉ የትግታ አሜኬላ የተዘራበት ከፉ መሬት መሰለኝ። በተቻለኝ ዑሰ ዙቤዳ ጋር ላለማናኘት አብረን የረገጥነውን መንገድ ላለመርገፍ ስጠነቀቅ ኖሬ አንድ ቀን አረፋ በዓል ሆኖ ሕዝብ መስለሙ አምሮና ተወብ ወደ ሶላት ቤተም አንድ ነገር ውስጤን ገፋፍቶት በንፋስ አንደሚገፋ ፈስታል እየተዘወዘዘቱ መንገድ ገባሁ። ሰው አእምሮውን ማዘግ የሚችልበት፤ መቆጣጠር የሚችልበት ልክ አለ፤ አሁን የዙቤዳ ናፍቆት ግድቡን ጣሰ። ላያት ፈለግኩ፤ ዓይኔ ፈለጋት። አይኔ ራባት፤ አግሬ ወደ ቁራ ተጓዘ።

እኔና ዜድ ውብ የፍቅር ጊዜያት ያሳለፍንበት ሰፈር፤ የዙቤዳ መኪና ብቅ ስትል ልቤ በደስታ የሚፍለቀለቅበት ሰፈር ... አፍፍፍ ገና ጠጥት ነበር ... መንገዱን ተሻግሮ እኔና ዜድ በንባሊያ የምንበላባት ሻይ ቤት አንዳለች አለች። ገና በጣቱ ተከፍታ ደንበኞቿን እያስተናገደች ነበር። አዳዲስ አስተናጋጆች ወዲያ ወዲህ እየተራረጡ ደንበኞቻቸውን ያስተናግዳሉ። መንገዱን ተሻግሮ የዜድ ሱቅ ተዘግቶ ይታየኛል። ቀጥ ብዬ ወደ ሻይ ቤቷ ገባሁና አንደ ፅጌሬዳ አበባ ሽታ የሻይ ቤቷን መዓዛ በአፍንጫቴ ሰበው ዜድን ያገኘኋት ያህል ውስጤ በአንዳች አርክታ ተሞላ።

“ምን ልታዘዝ?” አለችኝ አስተናጋጇ።

“ንባሊያ በሻይ” አልኳት ከፍሳጌ በዓይኔ እየተመለከትኩ። ሕይወት ግን ምን ዓይነት ጨምላቃ ነገር ነት? በንባሊያው በባል ወንፈት ሰህን ቀረበልኝ። በፍቅር ገመግሙኩት። ለምን አንደሆነ ባይገባኝም አትሰሰለሽኝ። ምንም ሰላም አልሰማ አለኝ። ተረበዝኩ። ዝም ብዬ ተቀመጥኩ። አንድ በእጄ ስኬት ትራ የዘለ አስተናጋጅ ከውጭ እየተጣደፈ ገባና ሙከብ ብሎ እንዲህ አለ፡ “አንድ በንባሊያ በሻይ ዙቤዳ ሱቅ”

አስተናጋጅ በግርምት እንዲህ አላችው፡ "ዛሬ አረፋ እያያል እንዴ ዙቤይዳ እንዴ ትገባች?"

"እንጂ ስምን የሷ ነገር ነኝ ያደርጋታል" አለ አስተናጋጅ። ዙቤይዳን አኮ ነው አይገርምም? ...ነኝ ያደርጋታል? መግቢያዬ ጠፋኝ። ተጨነቀኩ። እንደውም እጄ ሲንቀጠቀጥ ተሰማኝ። ራሴን ስቼ የምወድቅ መሰለኝ። ሐሳቤን ከፍጹ ቀስ ብዬ ወጣሁ። እንደ ምንም ዓይኔን ወደ ዙቤይዳ ስቅ ላከኩት - ዙቤይዳ! የኔ ዜድ ... ጀርባዋን ለመንገዱ ሰጥታ ፀሐይ የምንሞቅበት ቦታ ላይ ተቀምጣለች - እኔ አሠራበት የነበረው ስቅ በር ላይ። ፀሐይ የለም! ከረምት ስለሆነ ደመና አንገጥብህ ነበር። የዜድ ስቅ በደንብ አልተከፈተም፤ ከሁለቱ ተከፋች በሮች አንዱ ብቻ ነበር ገርብህ ያለው። ቀስ ብዬ ሽቅብ ወደ ሜክሲኮ በአግሬ መንገዴን ተያያዝኩት። አንዳንዶች ነገር ወደዚህ እየተተካ ነፍሴ እንደደር ከከበባት ስበት እየታገለች ... የህልም ሩጫ በሚመስል አግር መትተት ... ሽቅብ ወደላይ መንገዴን ቀጠልኩ።

እኔና ዙቤይዳ ስከር አብድ የሚያደርግ ፍቅር ውስጥ የወደቅነው ድንገት ነበር። ዛሬም የዙቤይዳን ስም ሳነሳ ሰውነቴ በሆነ ኃይል ይሞላል... ደስታ በመላው አካላቴ እንደ ችረት ሲፈስ ይሰማኛል - ማን ያምነኛል ብናገረው? ከተለያዩን ከሦስት ዓመት በኋላ እንኳን ጠረኗ አጠገቤ ያለች ያህል ይሸተኛል። ድምጽዋ ይሰማኛል፤ የልብሷ ተማታ ሳይቀር ይሰማኛል። ነፍሱ ጡሮች አማረን እንደሚሉት ዙቤይዳ ከፋኛ ታምረኛለች፤ ድምጿ ያምረኛል፤ ዓይኖቿ ያምሩኛል። እኔስ የማይወለድ ፍቅር ያውም የጨነቄ ግን ከውስጥ የማይወጣ ፅንሰ ፀንሼ የለ ከነፍሱ ጡር ምኑን ተሻልኩት። ድፍን አገሩ... በአንድያ በሌላም ብሶት ያረገዘው ብዙ ብሶት ውል የሚልበትም አልፍ አምሮት አለው!! ማን ማንን ያፅናል? አምሮታችን እንዳማረን ወደ መቃብራችን እግራችንን እንጎትታለን።

ድንገት ገነት ሆኔል ስደርስ ወደ አፍሪካ ኅብረት ታጠፍኩ። ፀጥ ባለው መንገድ ግራና ቀኝ በተሰለፉ የዘንባባ ዛፎች መሐል እየተጓዝኩ ረዥሙ የአፍሪካ ሕብረት ሕንፃ ከፊቴ ተጋረጠ። አፍሪካዊ ሃኝ፤ እፍሪካ ሃኝ፤ በአረንጓዴ ምድር የፍቅር ችግር አድርቆኝ ውስጤ ምድረ በዳ የሆነ የአፍሪካ ልጅ ሃኝ አፍሪካ፤ አፍሪካ፤ አፍሪካ -

"ስደት" የሚል ቃል አለምሮቼ ውስጥ ፈነዳ!! አዲስ አበባ የእኔ አይደለችም።

አዋጅና ፀሎት

አባቴ በሕይወቴ የፀለየው ሁለት ጊዜ ብቻ ነው። ሁለቱም ጸሎቱ ደርሶለታል! ... እንደሱ አባባል።

እንደውም አንዳንድ የሥነ መለኮት ትምሕርት ቤቶች “የአቶ ዘውዱ ጸሎት” በሚል ርዕስ መጽሐፍ ለዘጋጅተው የአባቴን ጸሎት ለማስተማሪያነት ይጠቀሙበታል የሚል ወሬ ሰምቻለሁ። እውነት ይሁን አይሁን አላጣራሁም። አንዳንድ ሰዎች “አባቴ ሁለት ጊዜ ብቻ ፀልዮ ሁለቱም ፀሎቱ ደርሶለት” ስላቸው “እኛ የዕለት እንጀራችንን በቀን አስራ አንድ ጊዜ እየደገምን እንጀራችን ሳስቷል፤ የአባትህ ጸሎትና አጠያየቁ እንዴት ቢሆን ነው ከሁለቱ ሁለት ያገኙት” ይሉኛል ... ተገቢ ጥያቄ ነው።

እንግዲህ አባቴ አቢዮት ሲፈነዳ እዚህ እራት ኪሎ አንዲት ትንሽ ቤት ተከራይቶ ራሱ አስኪፈነዳ ስለትዳር ያስብ ነበር። ምንም እንኳን ጥሩ ሥራ ያለው መልክ መልካም ሰው ቢሆንም የወንድም የሴትም ጓደኛ አልነበረውም። ፊደሉ ሲያዳምጥና ጋዜጣ ሲያነብ ነበር ከሥራ ውጭ ያለ ጊዜውን የሚያሳልፈው። ሰዎች ከትዳር አጋሮቻቸው ጋር እንዴት ተገናኝቶሁ ሲባሉ “ጓደኛዬ ሰርግ ላይ አይቻል፤ አይቻል...የጓደኛዬ አባት ሞተው ቀብር ላይ ስታለቅስ ይች አያርግበትና የእኔም አባት አንድ ነገር ቢሆን ለቅሶ ታደምቃለች ብዬ አገባኝ።” ሲሉ ይሰማል። አባቴ ግን ብቸኛ ነበር። ሠርግ የሚጠራው የለ! ለቅሶ አይደርስ! ቆንጆ ሆኖ፤ ጥሩ ሥራ ኖሮት እንዴት ብቸኛ ይሆናል? ራሱም መልስ ያላገኘለት ጥያቄ ነበር።

እንደ ቅዳሜ ቀን ታዲያ በሩ ላይ ቁጭ ብሎ ፀሐይ እየሞቀ መደዳውን የተከራዩት ስድስት ወጣቶች ፍቅረኞቻቸው ጋር ቀረዎቹ ደግሞ ቤተሰብ ጋር እያሉ እየዘነጡ ሲሄዱ አባቴ ብቻውን ቀረ። ከላይ ፀሐይ ከታች አባቴ!! ዙፊውን ሲመለከት ሰዎች ቡና ይጠራራሉ። እሱን “ቡና ጠጣ” የሚለው የለም። ክርስትና፤ ልደት፤ ሠርግ፤ ማኅበር፤ ሰው ሁሉ ሲራወጥ አባቴ (ሚስቲን አባቴ) ከሌላ ዓለም እንደመጣ

ፍጥነት ቢቻውን ዓይኑ ከርታት እያለ ተቀምጦ ነበር። ሆኖ ባሰው፤ ብቸኝነቱ ገዢ ተጫነው።
እንደዚሁ የለመድነውም ነበር አዳሱ የሚሆንበትን አእምሮችን ከልማዳ የሚበረግግበት ፕራይ
የሚላበት ጊዜ አለ። የአባቱ አእምሮ በረገገ፤ ዙሪያውን የከበበውን ብቸኝነት አጥሶቶ አጥፎ
መበረሱን መገፋቱን ሾብ አሰው። በዚህ ጊዜ አባቱ በቁጣ ተነስቶ ቤቱ ገባና በሩን ከውስጥ ቀረጥሮ
እንባቡ ይህ በር አዚያውን ላየው ሰው አባቱ ራሱን ሊገድል የወሰነ ሊመስለው ይችል ነበር። ግን አባቱ
ራሱንም ቢጠቅ እንኳ ተመልካች የለውም። በርከክ ብሎ ታሪካዊ ጸሎቱን ጀመረ...

"ሎም" አለው አግዚርን ልክ እንደ ዳደኛው፤ "እኔ ሰው አይደለሁም? አልፈጠርኩኝም?...ሁሉ ነገ
ሳይታደላኝ ሰው እንዲርቀኝ ያደረከው ምን ሆነሁ ብለህ ነው?...ምን በድዬህ ነው?...እኔ...ወይ
ቤተሰብ የለኝ፤ ወይ ዳደኛ የለኝ፤...ያምጃን ለመግዛት እንኳን የማናግረው ሰው እንዴት ታሳግሯል?
ነውር አይደለም እንዴ? ሰው መሀል ፈጥረህ ሰው ማሳጣት?...ተው እንድትው!! ሰሚ ተመልከቱ
ምን ይፈርዳል...?" አለና ሰቅ ሰቅ ሰቅ ሰቅ ብሎ፤ እየየየየየየየየ ብሎ፤ እንባውን ወደ እርግጥ
ጣራ ረጨው። መቸስ ከእዳም ጀምሮ በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ የአባቱን ለቅሶ የሚወዳደር አልቃ
ተፈልጎ አይገኝም።

ወዲያው እንባው ጣራውን አልፎ፤ ደመናውን ሰርሰሮ፤ ሰማይ ቤትን አጥሶቀሰቀው። ሰማይ ቤት
ያለ ነፍስ ሁሉ ተገረመ። "ዝናብ ከላይ ወደታች ነበር የሚዘንበው እንዴት ከምድር ወደሰማይ ጸፍ
ይወጣል?" አየተባባለ የሰማይ ቤት ነፍስ ሁሉ መጠለያ ፍለጋ ተራወጠ። እንባው የሰማይ ቤት
የሰማይ ወለል አጨቀየው። ምድረ መልአክ ለአግሩ መርገጫ ደረቅ ሰማይ እስኪያጣ...ጭረ
እንባው እንደ ማዕበል አየተናወጠ የእግዚር ዙፋን ሥር ሲደርስ ባሕር መስሎ ረጋ። እግዚርም "የምን
መገፋረቅ ነው ዘውዱ? ወንድ አይደለህም እንዴ? ቢቃህ!" አለና አባቱን ገሰፀው።

አባቱ ሲሰማ ነው? "አይታዩኝም! ዛሬውኑ ብቸኝነት እንዲያበቃ ካላዘዝኩ ገና አለቅሳለሁ...አለቅሳለሁ...
አለቅሳለሁ! አሁንም...አስከመኛ ሰው ይራብኝ፤ አስከመኛ የጎረቤት (ቤት ጠባቂ ልሁን)...?" ብሎ
ብየቀው እግዚርን "ከፈጠረኩኝ አለቅህም" ያለው ያለቅብ ትዝ አለውና "በስንት ዘመን በየት ዞር መጣ
አለ። አባቱ በሰባቱው መሀል እንደፍፍፍፍፍ አለና ልክ እንዲታውን ወደ በሩ ቢወረወረው ነበር
በሩ ዓይ መግባቱን ንያለማረም ቤተመንግሥት ከኩባ ለመጣ እንባዶች ንግግር ማድረጋቸውን
ቀም አደረገ፤ እጃቢያቸውን ጠርቀው "ምንድን ነው?" ብለው ጠየቁ አሉ!! አባቱ አፍንጫውን ቆጥሮ
የወረወረው ነበር የሚመስለው። በኋላ እግዚር፤ "በቃ እዝዛለሁ ተነስ!" አለው። አባቱ ዓይኑ ቀልጥኖ

ቀለል ብሎት ውጭ ወጥቶ ዐሐይ መጥቶን እንደቀጠለ...

ሕዝቡም ቡና መጠራራቱን ለቅሶ መደራረሱን እንደቀጠለ...

በጣፋጫ ዐሐይ የገዢው አበባች በሰላላላው ንፋስ በተስታ እየተወዛወዙ ንቦች ከአበባ አበባ እየበረቀ የአባቱን ቀልበ ወስደውት እያለ...

(ተመልከቱ የግዜርን ተለምር!) አንድ አረንጓዴ ኳስ እየነጠረ...እየተንከባለለ...እየተንከባለለ...ደግሞ እየነጠረ...አባቴ አግር /ፊር ሰደርሰ ቀጥ ብሎ ቆመ። አባቴ ብድግ ቢያደርገው ኳስ ሳይሆን የተጠቀለለ ቁባ ከር ሆኖ አገኘው። ሳብ ሲያደርገው የከሩ ውል ላይ ሰፈር ሆኖ እየተተረተረ መምጣቱን ተረዳ።

አባቴ ከተቀመጠበት ተነስቶ የተተረተረውን የከር ኳስ በግራ እጁ እንደያዘ በቀኙ ከሩን በኳሉ ላይ እየጠቀለለ፤ እየጠመጠመ...እየጠመጠመ...በጠላ ቤቱ ጋር ታጠፈ። እየጠመጠመ...እየጠመጠመ... ወፍሬው ቤቱን አሰፈ። እየጠመጠመ...እየጠመጠመ ወደ ግራ ታጠፈና አንድ አጥር ሥር ደረሰ። እየጠመጠመ ወደ አጥሩ ሲገባ እማይበጃችሁ ድንጋይ ይሁን በድንጋጤ ድንጋይ የምታደርግ መልእክ የመሰለች ልጅ ፊት ግትር!! የተጀመረ ዳንቴል በግራ እጇ ይዛ፤ በቀኛ ኪሮሽ እንደጨበጠች ቆማለች፤ ...ፈገግ አለች ልጅቱ።ወዳ ነው እግዜር ያመጣው ላይ ማነው ፊቱን መቋጠር የማችል !!

በዛ በኩል ልጅቱ፤ በዚህ በኩል አባቴ ወጥረው የያዙት ከር የአህል ውኃ ገመዳቸው ሆኖ ቆጭ አለ!! አዳማ በቀለበት መንገድ መኪና ይዘህ ትባዝናለህ፤ እግዜር ከፈለገ በቀጭን የዳንቴል ከር እንዲህ ጎትቶ ገነት ያስገባኻል። ከሩን እየተንቀጠቀጠ ሰጥቷት በፍዘትና በንፍዘት እንደቆመ የልጅቱ አባት ከተፍ ይላሉ።

“ምንድን ነው?” አሉ የወይራ ከዘራቸውን እያመቻቹ። “በረከት እንዳንዴ ከዱላም ጋር አብሮ ሊለክ ይችላል” ይሉ ነበር አባ ፍርዳውቅ።

ልጅት ግን ፈጠን ብላ “ሰርቢሷን ሊከራይ የመጣ ተከራይ ነው” አለች፤ ቀልቧ ሹክ ብሏት...

አባት ተረጋጉ። በረከቱ ዱላውን ጥሎ ብቻውን ኮለል ብሎ መጣ!! የልጅቱ አባት አባቱን ወደ ዳሮ ወሰዱትና የምትከራየውን ሰርቢስ ቤት አሳዩት።ተከራይ እጥታ የከፈመች የጭቃ ቤት።

“እዚያ ግራዋ ትሃሽ ያፈሳል። አስቲጠገን ወረቀትና ኦም ልብስ በዛ በኩል እንዳታስቀምጥ። አልጋህን

ደግሞ በዚህ በኩል ታደርገውና በባልዲ ፍላጎት ገደብህ ለአንዳንድ ነገር ይሆንሃል፤ ለምሳሌ ካልሆነ ለማጠብ...።" እሱም አባትነቱን፣ አባቱ ምን ተዳው፣ ቀጠሉና "መብራት ገና አልገባላትም ለጊዜው ሽማ ትጠቀምና ጠረታዬ ሲመጣ ከሞናው ቤት ጠልፌ አስገባልክላሁ።" አባቱ "ይህም የመሰላች ልጅ ያለችበት ቤት የምን መብራት ነው!" እሱም በሆኑ ቀን ከሰዓት ጓዙን ጠቅልሎ ልጅቱ ቤት ገባ።

እንግዲህ እየቆየ አባቱና ልጅቱ ተላመዱ። ልጅቱ በሰብብ አሰባቡ ብቅ እያለች ታወገዋለች። ልብ በሚሰልብ ዓይኗ ዓይን ዓይኑን እያየች ታወገዋለች። ሥራው ለሲመጣ ምግብ አዘጋጅታ ቤቱን ጠራርጋ ትጠብቀዋለች። ውሎውን ያወጋሉ፣ ምን ማውጋት ብቻ፣ እየተቆነጣጠጡም፣ እየተጎነታተሉም አራት ወር በደስታ ነፍሱ አባቱ አግዜርን ሰው ሰጠኝኝ ብሎ አላመሰገነውም!! ምክንያቱም አግዜርን ረሰቱት ነበር። እርሷ ልጅቱ ራሱንም አሰረሰታው ነበር።

አባቱ ታዲያ የልጅቱ አባት ጋርም ኮከቡ ገጥሞ ቤተኛ ሆኖ ነበር። ቡና አብረው ይጠጣሉ፤ እንዳንዴ እንደውም ወጣ ይሉና በአባቱ ጋባኝነት እንድሁለት ብለው ይመለሳሉ። ምንም እንኳን ደርግ ሥልጣን ይዞ አገር በአዲስ ፍቅርና አዲስ መፈክር እያዘጋጀው የነበረ ቢሆንም፣ አባቱ አዲስ አገር የሆነችለች ልጅ ጋር ከፋኛ ተዋድዶ ለአባቷ እንዴት እንደሚነግርና እንዴት ጠቅልሎ ቤቱ እንደሚያስገባት እያሰበ ነበር። በዚህ ሁኔታ ላይ እያለ ነበር ተአምረኛው አዋጅ የታወጀው። ከአዋጁ በፊት ሁኔታው እንዲህ ነበር።

ልጅቱ አባቱን "ቡና ጥሪ" ተብላ ቤቱ መሄድ። አባቱ መቼስ ከቡናው ይልቅ ቡና ጠሪዋ ናት ለሰ የሆነችበት፤ ካላያት ያዘጋዋል። ልክ አባቱ ከፍል ውስጥ የልጅቱ ውብ ግራ አግር ሲገባና ራዲዮ አዋጁን ሲያነብ እንደ ሆነ። "ከአሁን ጀምሮ ቤት ተከራይተህ የምትኖር ኢትዮጵያዊ ሁሉ!! ቤቱን እንድትወርስ መገገሥት ረቀቃል።...አብረህ የተከራየኸውም ይሁን ቤቱ ጋር ተያያዥነት ያለው በቤቱ ውስጥ የሚገኝ ንብረትም ከአሁን ጀምሮ ያነተው ነው!! ኢትዮጵያ ትቅደም!!" ማርሽ መዚቃ ተከተለ።

አባቱ በማርሽ መዚቃ ታጅቦ ከኢትዮጵያም ቀድሞ እንደበረኛ ተወረወረና ቆንጆዋን እንቅ እደረገ፤ 'እሟ ቀሊጥ' አለ፤ አዋጅ አዋጅ ነው!! አባቷም ቢሆኑ አባቱ ልጃቸውን ከቤቱ ጋር በመውሰዱ አላዘነም። "ቤቴን ተወረሰኩ" ከማለት "ለልጄ አወረሰኩ" ማለት ይሻላል ብለው ትዳሩን መረቁለት። አዋጅ ከምርቃት ጋር አግዜር ሲሰጥ መቸስ እንዲህ ነው። ምድራዊው ንጉሥም ሰማያዊው ጌታም አባቱን ባረኩት። ይሄው ዛሬ በአዋጅ የተጠሰሩት ቆንጆ እናትና በአዋጁ ፊውዳላዊ ብቸኝነትን ገርሰሰ ነፃ የወጣ አባቱ በፍቅር እኔንና አራት አህጉሩን ወልደው ይኖራሉ። እንደውም የፀሎቱ ርዝራዥ ደርሶኝ

ነው መሰል ቆንጆ ሴት ግጥሜ ናት። አንዳንዴ ታዲያ አናቱ አባቱን ሲቃስፈራራው እንዲህ ትላለች

“ዋ! ቤት ለባለቤት የተባለ እንደሆነ...”

ታዲያ ባለፈው አባቱ ለአንድ የቀበሌ ሊቀመንበር ይሄን ታሪክ እውርቶ “ገዜው መልካም ነበር!” ብሎ ወሬውን ቢያሳርግ ሊቀመንበሩ “አቶ ዘውዱ ያለፈ ሥርዓት ናፋቂ ነዎት” ብሎ አባቱን ዘለፈው። ሁለተኛው የአባቱ ፀሎት “ይሄን ቃሌን የሚያጣምም፣ ካለሰሜ ሰም የሚለጥፍ ሊቀመንበር ንቀልልኝ” የሚል ነበር።

በዛው ቀን ሊቀመንበሩ በግምገማ ከወንበሩ ተነቀለ።

“ድንቡጭ ለምን ለምን ሞተ?!?!”

በፈራችን ውስጥ መከብብ ግርሰሪ የምትባል አለች። ማታ ማታ ፀሐይ ሲያዘቀዝቅ ትልልቅ ሰዎች በረንዳዋ ላይ ተሰባስበው እያወሩ ጅሃ የሚባል መጠጥ ድርፍጭ ባሉ ብርጫቆዎች የሚጠጡባት። በግርሰሪዋ ሁሉም ዓይነት መጠጥ ቢኖርም በረንዳ ላይ የሚቀመጡት ሽማግሌና ጎልማሶች ግን ልክ ዕድሜ ይቀጥል ይመስል ጅን ብቻ ነበር የሚጠጡት። በጌላ ላይ በግራ በኩል እንደ ሌሊ ፍርግርግ ድንጋይ የለበሰ የሚመስል ግንድ ያለው የዘንባባ ዛፍ የግርሰሪዋ ግርማ ሞገስ ነው። ይህች የዘንባባ ዛፍ ለጥምቀት በፈራችንን አቋርጠዉ የሚያልፉት ሁለት ታቦታት ከመለያየታቸው በፊት የሚቆሙባት የታቦት መቆሚያ ነበረች። ባለቤቱ አባባ መከብብ ይባላሉ። አጭር፣ ሙሉ ፀጉራቸውን ነጭ ሽቦት የወረሰው፣ ከባድ ሌንስ ያለው መነፅር የሚያደርጉ ሰውዬ ናቸው።

አባባ መከብብን ባየኋቸው ቁጥር የሚገርሙኝ ሁለት ነገሮች አሉ። የመጀመሪያው ግርምቴ አፋቸው ውስጥ ምግብ ኖረም አልኖረም በባዶው ያላምጣሉ። አፋቸው አያርፍም፤ ዝም ብሎ ያላምጣል። በፊት በፊት ማስቲካ የሚያላምጡ ይመስለኝ ነበር። ታዲያ ትልልቅ ሰዎች ማስቲካ ብዙም ስለማያላምጡ አባባ መከብብ ዘመናዊ ሽማግሌ ይመስለኝ ነበር። በኋላ ከፍ ስል ግን 'እንደው ልማድ ሾናባቸው ነው...' ሲባል ሰማሁ። ሲያወሩ ሁሉ በየመሀሉ ባዶ አፋቸውን እንደሚያላምጥ ሰው እያንቀሳቀሱ አየር ያኝካሉ። ሁልጊዜ ሙልጭ ተደርጋ የምትላጭ ትንሽ አገጫቸው ላይና ታች ከፍ ዝቅ ስትል ነው የምጎውላው። ታዲያ አንዳንዴ ሲልኩኝ ፈልገው ወይም ለሆነ ጉዳይ በባዶው በሚያኝኩት አፋቸው "እብራም..." ሲሉኝ ስሜን አላምጠው የተፋት ይመስለኛል። በዛ እድሜዬ 'የሚመስለኝ' ነገር ይበዛ ነበር።

ሁለተኛው ከአባባ መከብብ የሚገርመኝ ሱሪያቸው ነው። ሱሪያቸው ከታች እስከላይ ይገርመኛል። ከግርጌው እንደዣጉጉላ ጨርቅ ወደ እንድ በኩል ተጠምዝዞ ይጠቀላልና ካልሲያቸው ውስጥ

ይጠቀሙታል። በእርግጥ የእኔም አባት እንደዚህ ያደርጋል። ግን አባባ እንደዚህ የሚያደርገው ዝናብ ጥሎ መሬቱ ሲጨቅይ ብቻ ነው። አባባ መከብብ ግን ሁልጊዜም ነው የሚያጭቁት። ከላይ ደግሞ ጥቁር የቆዳ ቀበታቸው ወገባቸው ላይ ሳይሆን ከአገባቸው ከፍ ብሎ ከልባቸው ሥር ... እዛ ላይ ነው ቅብትር ተደርጎ የሚታሰረው። ከነተረቱ ሰፈራችን ውስጥ የሆነ ሰው ሱሪውን ከፍ አድርጎ ከታጠቀ ግንኙ እንደአባባ መከብብ ሱሪህን ደረትህ ላይ ሰቀልከው ?” ይባላል።

ሌላም የረሳሁት ሦስተኛ አስገራሚ ነገር አለ። አባባ መከብብ ደንበኞቻቸውን እያስተናገዱ (ሁሉም ደንበኞቻቸው በርሳቸው ዕድሜ ስለሆኑ ከደንበኛ ይልቅ ጓደኞቻቸው ይመስሉኛል) ከመኪና ላይ ቢራ እያስወረዱ ወይም ግርሰሪው በር ላይ በጉርድ የብረት በርሚል የተሞላ ፉርሽካ ተዘርግፎላቸው የሚበሉትን ሦስት መከት በጎታቸውን እየተመለከቱ የሚሠሯት አንዲት ነገር አለች...፤ ከእጃቸው በማትለየውና የቀንድ እጅታ ባላት የጢም መላጫቸው በደረቁ ጉንጫቸውን፣ አገጫቸውንና የአገጫቸውን ሥር ይፈገፍጋሉ - ሁልጊዜ...። እንደውም ሰው ሰላም ሲሉ የጢም መላጫቸውን በቀኝ እጃቸው ስለሚይዙ ለመጨበጥ አይመቻቸውም። እናም እንደጨበጧት አይበሉባቸውን እዙረው ሰላም ወደሚሉት ሰው እጅ ይዘረጉና ነክ አድርገውት እጃቸውን ይመልሳሉ። ታዲያ የጢም መላጫቸውን የበረንዳዋ መከለያ ብረት ላይ ኳ ኳ አድርገው ያራግፏታል ! ድምፁ አስካሁን ጀርዬ ላይ አለ።

አባባ መከብብ በመንደሩ ሰው በመሉ “ደግ ሰው ናቸው...” ነው የሚባሉት። ግርሰሪው በር ላይ ለበጎቻቸው ፉርሽካ ከሚቀመጥበት ጎራዳ በርሚል ራቅ ብሎ ሰማያዊ የፕላስቲክ በርሚል በውኃ ተሞልቶ ይቀመጣል። በርሚሉ ጋር በረዶ በመሰለች የኤሌክትሪክ ገመድ ጫፏ ተበስቶ የታሰረ ቢጫ የቲማቲም ሥዕል ያለባት የመርቲ ጣሳ አለች ... በርሚሉና ጣሳው ከድር ጀምሮ ስለሚይነጣጠሉ በኤሌክትሪክ ገመድ አትብት የተያያዙ አናትና ልጅ ይመስሉ ነበር። እንግዲህ አላፊ አግዳሚ የኔ ቢጤ ውኃ ከጠማው ከዛ በርሚል በጣሳዋ እየጠለቀ ይጠጣል...። ትንሽ ልጆች እንደነበርን ውኃው የተለየ ነገር ስለሚመስለን እኛም እየተደበቅን እንጠጣ ነበር። በኋላ ግን ወላጆቻችን “ማንም በሚጠጣበት እየጠጡ ኮሌራ ሊያመጡብን...” እያሉ ሲቆጡን አቆምን !

ምንጊዜም የቡሄ በዓል ሲሆን የሰፈር ልጆች ተሰባስበን አንደኛ የምንሄደው አባባ መከብብ ግርሰሪ ነበር። ፈንታው ድንበራው የሚባል ጓደኛችን እውራጅ ይሆናል። አባባ መከብብ ፈንታውን በጣም ነው የሚወዱት። ጉንጨ ድንበራው ያለ ስለሆነ ነው መሰል ‘ድንበራው’ እያሉ ነው የሚጠሩት። በዚሁ ሰብብ ጓደኛችን ፈንታው ፈንታው ድንበራው ተብሎ ቀረ። ግርሰሪው በር የዘንባባውን ግንድ ተገን አድርጎ

የተተማህ ትልቅ ድንጋይ ላይ ካርቶን ጣል አድርጎ እንደ ወንበር በመጠቀም ሊስትሮ ይሠራል።
ሚሞውን የሚያስጠርገው ድንበኛ ድንጋዩ ላይ ተቀምጦ የዘንባባውን ግንድ ደገፍ ይልና ከድንጋዩ ሥር
ብሩሹን ይዞ ለሚጠብቀው ፈንታው እግሩን ያቀብላል። ታዲያ ያች ድንጋይ 'የፈንታው ድንበጽ'
ድንጋይ ነው የምትባለው። የእኛ ሰፊር አከሰም ናት... የእኛ ሰፊር ላሊበላ ና ... የእኛ ሰፊር ወቅጥ
የሊስትር ወንበር ናት... የእኛ ሰፊር አፊ ታሪክም ናት...!

"በድሮ ጊዜ እግዜር ለቅዱስ ድንበጽ ተገለጠለትና እንዲህ አለው፡ 'ልጄ ድንበጽ' ሆይ፤ ምድር
የእግሬ መርገሜ መሆኑን ሰምተሃል... እንግዲህ እግሬ ምድር ላይ ሲያርፍ የወርቅ ሚማዬን ትባርጃ
ዘንድ የእግሬን ማረፊያ ድንጋይ በዚህ አስቀምጥ ...' የሚል ራዕይ ተገልጦለት ከእንጦጦ ድረስ ይሄን
ድንጋይ በኤኔትሬ መኪና አስጭኖ ወደዚህ ሰፊር አመጣት ..."

ታዲያ የሰፊሩ ልጆች ለቡሄ አባባ መከብብ ግርሰሪ በር ላይ እንሄድና ጭፈራውን እናወርደዋለን።
እሳቸውም በጣም መላጫቸው ግራ ቀኝ ጉንጫቸውን በደረቁ እየፈገፈጉና ብረቱ ላይ ኳ ኳ አድርገው
እየራገፉ ግጥማችንን በጥምና ያዳምጣሉ፤

"አዛ ማዶ..."

ሆ!

እንድ ሞተር

ሆ!

እዚህ ማዶ!

ሆ!

እንድ ሞተር!

ሆ!

የኔ አባባ መከብብ!

ሆ!

ባለ ዲሞዩተር!

“ሃዲ ወዲያ ! የምን ዲሞክራሲ ነው ...” ይሉና ይቆጣሉ። ረስተነው ነው እንጂ አባባ መከብብ የሥር መሃሪያ አይወዱም። እንደውም መሃሪያ ታጥቆ ወደ ግርሰሪያቸው የሚሄድ ደንበኛ ያስወጣሉ እየተባለ ይወራ ነበር። ታዲያ ይችን አመላቸውን ስለምናውቅ በቁጣቸው እንደነግጥም። ፈንታው ድንበጭ ወዲያው ግጥሙን ይቀይረዋል ... እሳቸውም ወዳቋረጡት ጢም መላጪያቸው ተመልሰው እንጋጥጠው የእግማቸውን ሥር እየፈገፈጉ ዓይኖቻቸውን ጨረረ እንዳይወጋቸው ጨፍነው ይሰሙናል ...

“አዛ ማዶ! እንድ አፍንጮ፤

የኔ አባባ መከብብ ባለ ወፍጮ...!

አዛ ማዶ! እንድ በሬ፤

የኔ አባባ መከብብ ጀግና ነበረ...”

“ሃሃሃሃ እንደሱ ነው የሚባለው ... እደጉ! እደጉ! ... ድንበጭ! ... ና ወዲህ ...!” ይሉና የጢም መላጫቸውን ወደ ግራ እጃቸው አዘዋውረው በቀኝ እጃቸው አጭሯን የሥራ ገዋን ወደ ቀኝ ገልበው ሰሪያቸው ኪስ ውስጥ እጃቸውን ካስገቡ በኋላ በጣም ብዙ ተዘበራርቆ የተቀመጠ ብር (ድፍን የመቶና የሃምሳ ብር ኖቶች የሚበዙበት) ዘግነው ያወጣሉ። ከዝግታ መሃል መርጠው ድፍን አምስት ብር ከለዩ በኋላ (ይሄ ድርጊታቸው ቀልባችንን ስለሚወጋው ጭፈራችን የሰቀዘ ይላል...) ሌላውን ብር ወደ ኪሳቸው መልሰው ሲያበቁ ብሩ ላይ ትፍ ትፍ ብለው ድንበጭ ግንባር ላይ ይለጥፉታል (እንደውም ግንባሩ ለሸልማት ይመቻል) ...እኛም ሞቅ ይገባል ... የጭፈራውን ስኬት ጉልበት ምርቃትንም ለየት ባለ ፍቅር እናኝጥጋለን።

“የመከብብን ቤት!

ድገም!!

ዓመት

ድገም!!

ወጪቱ ይጠበቃል!!

አማማ ገማሥት በወርቅ የተሸቆጠቆጠ ተራራ የሚያህል ሸርባቸው ላይ ነጠላቸውን ጣል አድርገው (ከጠላ የለበሰ ጉብታ...) ነጭ ባለጥልፍ የሐገር ባህል ቀሚስ ደረቱ ላይ ትልቅ መስቀል የተጠለፈበት ቀሚስ ለብሰው ከቤት ብት ይላሉ። ባደቸውን አይደለም...፤ ጋሻ የሚያክል፤ ከስፖንጅ ፍራሽ ላይ የተቆረጠ ትልቅ ቀራጭ ስፖንጅ የመሰለ ድፎ ከፍ አድርገው ይዘው...፤ በዜማችን እየተውረገረጉ ዳቦውን እንደዋንጫ ከፍ አድርገው እያስጨፈሩት ከሚፍለቀሉት ፈገግታቸው ጋ ብቅ ይላሉ...። አቤት ደስታችን! ምራቃችን በአፋችን ይሞላል። ዳቦውን እንደ ጎበዝ ጎል ጠባቂ የዳንቴል መረቡን በተጠገቀቅ ዘርግቶ ለቆመው አለባቸው ይሰጡታል። በዳንቴሉ ተቀብሎ ጥቅልል ያደርግና ደረቱ ላይ ለጥፎ ያቅፋል። ፍጥነቱን ለተመለከተው መልሰው እንዳይቀሙት የፈራ እኮ ነው የሚመስለው !

“ዓመት አውዳመት!

ድገምነ!

ዓመት!

ድገምነ!

የገማሥትን ቤት!

ድገምነ!

ዓመት!

ድገምነ!

ወርቅ ይፍሰስበት ...!”

“እደጉ ልጆቹ እድሉን በሉ...!! ወርቅ ይፍሰስበት ሚላት ትልቅ በረከት ነውኩ...፤ ከወርቅ በሷይ ሙን አለ...? ቡዙ ተብዛዙ ቁሙ ነገር ያበቃችሁ...! አቡነ አረጋዊ ጩንቅላታቸውን ይከፋፍተውና ትሙሩቱ ይግባዓባችሁ...” ብለው ይመርቁናል። እፋቸው ይጣፍባል።

አማማ ገማሥት ኤርትራዊት ናቸው። ታዲያ በአማርኛ ሲያወሩ እንደበታቸው አይጠጉበም። ጥርስ የማያስከድኑ ተጨዋች ናቸው። ሲቆጡም በዚያው ልክ ነው ይባላል - ሲቆጡ እይተናቸው እናውቅም

አንድ...! አባባ መከብብ ታዲያ ሚስታቸውን ሲወዷቸው ልክ የላቸውም። አንድ ቀን አትዩ ገሥ
ታመው (የደም ግፊት የሚባል ነገር ነው አሉ) አንቡላንስ ተጠርቶ ኃረቤቱ ሁሉ ሲገረጽ
መከብብ አንድ ሕፃን ልጅ በሁለት እጆቻቸው ይዘው ስትሰቅ ብለው ሲያስቅቱ
ሲጮሁ እይታቸዋለሁ! ሰው ሁሉ እያባባላቸው!

"አትዩ ገሥት ... እናቱ! አሁኑ፤ ጓደኛዬ ሜዳ ላይ እኔን ጥሰሽ ..." አያሉ...

ባልና ሚስቱ አንዲት ልጅ አለታቸው፤ ህይወት የምትባል፤ ፈረንጅ አግብታ ውጭ አገር የምትገኝ፤
በየሦስት ዓመቱ እናትና አባቷን ልትጠይቅ ስትመጣ ከታች ሰፈር ጀምሮ አስከላይ ሰፈር ድረስ
ሁሉም ቤት እየገባች ኃረቤቱን ሁሉ ትስምና ሃምሳ ሃምሳ ብር ትሰጣለች። ለትልልቅ ሰዎች ናት
ነው የምትሰጠው።... ከእኛ መካከል የሃምሳ ብር አጣ የሚወደቅለት ፈንታው ድንቡጭ ብቻ ነበረ፤
የፈንታው እናት ሚስቷ ናት...፤ በሽተኛ ስለሆነች ከአልጋ ላይ አትነሳም። ፈንታው አባባ መከብብ
ግርሰሪ በረንዳ ሥር ጫማ እየጠረገ እና አየተላላክ ነው እናቱን የሚያስታምመው። አባቱ በደርግ ጊዜ
ዘምቶ ይመት ይትረፍ ሲይታወቅ በዘው ቀልጦ ቀርቷል። ያው የህይወት ሃምሳ ብር ፈንታው ድንቡጭ
የሚያካትተው ለዚህ ሳይሆን እይቀርም!

አንድ ቀን ታዲያ የስፖርት ትጉቅ ለመግዛት ከመንደርተኛው ሳንቲም እንለምናለን። በአጋጣሚ ልት
ለፈታችን ህይወት እገኝተን ሲት የመሰለ ልጄን በደረቷ አቅፋ ስትመጣ ተገጣጠምን። ሌላውን መንደርተኛ
ሳንቲም ውለድ እያልን ምናስቆም አኛ፤ ህይወትን ለምን እንደፈራናት እንጃ፤ ብቻ ገለል ብለን አሳስናና።
በቀጣዩ ቀን ታዲያ አስጠራችንና እንኳን በእውናችን በህልማችንም አስበነው የማናውቀውን የስፖርት
ትግቅ ከነኳሱ ገዛችልን።

እቤ...ት! አንዴት እንደተደሰትን...! ለስንት ዓመት ታሪክ ሆኖ በመንደራችን ተወራ! "ኳሉ የት
ይቀመጥ" በሚል በመካከላችን ከባድ ክርክር ተደርጎ እኔን እንዲቀመጥ ተወሰነ። የተሰማኝ ደስታ
ወደር አልነበረውም። ግን ምን ያደርጋል አንድ ቀን ያ ሉበዙ ሕፃናት ህልም የነበረ ኳስ ምጥ ይጣ
ስምጥ ሳይታወቅ ጠፋ። የጠፋው ከእኛ ቤት ሰለነበር በቡድኑ አባላት ዘንድ ከፉኛ አስተቸቀኛ።
ሲሸጥም ጊዜ ያከረፉኝ የሰፈር ልጆችም ነበሩ። በአግር በፈረስ በሰፈራችን ስርቻ ሁሉ ኳሱን ፈልጎ
ሰናጣው በቃ ወደ ጨርቅ ኳሳችን ተመለሰን። አሁን ካደግን በኋላ ሳይቀር የኳሉ ነገር ሲነሳ አውቀዋለሁ።
እንደውም አሁን ካደግን በኋላ እድሜያችን ሃያዎቹ ውስጥ ገብቶ ተፈሪ የሚባለው የሰፈራችን ልጅ
(አሁን አወሰትራሊያ የሚኖር) ኢ-ሜዶል ሲያደርግልኝ ስለ ኳሉ ጉዳይ እንሰቶ እንዲህ ብሎኛል!

"አባቶ አዚህ የፈረንጅ ሕፃናት ኳሶች ይዘው ሲጫወቱ ላይ ያችሁ ህይወት የገዛችልን የጣልክብን ኳስ ትዘለያለችኝ ይቆጫኝልህ ሃሃሃሃ" እንረሳም እኮ እንዳንደ።

ጾታ

ድንገት ነበር ነገርች የተገለባበሩት፤ ልክ እንደ መሬት መንቀጥቀጥ፤ እንደጎርፍ መጥለቅለቅ ሰፈራችን ውስጥ በአብር መኖር የፍቅር ቆሌ የሆኑ ነዋሪዎችን ከሥራቸው እየመነገለ ድራሻቸውን ያጠፋ ድንገቱ ነው። እንዴት ነው ሰው ድንገት ተነሱት ትላንት አለፍኩት ወዳለው አረንጃ መልሶ የሚዘፈቀው...? "ሲደርሱብን ምን እናደርግ" ብሎ ነገር...

"ኤርትራ ወረረችን...!" ተባለ።

"ምናባቷ ቆርባኒት ይች የአናት ጡት ነካሽ!" የሚሉ ደምፍላታም ሰዎች ሰፈሩን ሞሉት። ከየት እመጡት አማርኛውን...? መቸሰ ታንክ ቢሆን፤ መትረየስ፤ ቦንብ ምናምን ገዙት ይባላል፤ ወይ በአርዳታ አገኙት...፤ ሲድብ ከየት ተፈባሪ ነው... ሃቻ መቼ ተረግዞ ነው በዜማ የተወለደው...? ትላንት እንደ ቦብ ማርሌ "ፀበኞች ካልታረቁ!" እያለ ሲያቀንቅን የነበረ ድምፃዊ "ፍለጠው! ቁረጠው!" ዘፈኑን ከየት መዝርጠ ቴሌቪዥኑን ሞላው...፤ ወደሰ ሁሉም ዘፋኝ ለክፉ ጊዜ ያስቀመጠው ዘፈን አለው? ለጦርነት ግጥም፤ ዜማ መፍጠር ከፍቅር ዘፈን ይቀላል? ከቀበሌ ኪነት ቡድን ለሰከ አገር አቀፍ ታላላቅ ዘፋኞች ዘፈናቸው አይሄድ አይመጣ አንድ - "በለው ፍለጠው ቁረጠው!!"

በዓይን ርግብግቢት ፍጥነት 'ለደገንነታችሁ' ብለው ደህኖ ሰዎች ብለን ያመንናቸውን፤ ሰንጣላ አስታራቂ፤ ሰንቸገር ደራሽ የነበሩት ጎረቤቶቻችንን ሁሉ በአውቶብስ እየጫኑ አባረሯቸው። አማማ ንግሥትን ጨምሮ። ከመወለዳችን በፊት ኤርትራ የሄዱ የሚናወቃቸው ብዙ አማማዎች ከዛም ተባርረው መጡ። ውሃ ቅዳ ውሃ መልሰ። ለካስ የመንግሥታት ፍርሃት እንደጅብ ያነከሳል - አገርንም ያስነከሳል...። አሁን አማማ ንግሥት ምናቸው ነው ለደህንነት የሚያስጋው? በሹሩባቸው ውስጥ ቦምብ እንዳይቀበሩ ነው? ወደሰ በድፏቸው ውስጥ ጥይት እንዳይደብቁ...። አማማ ንግሥት 'ለደህንነት ስጋት ናቸው' ተብለው የተባረሩ ቀን ማታ ህልም አለመኩ...

ቁጥ ቡሄ ይመስለኛል። የሰፈር ልጆች እንደልማዳችን ተሰባስበን አማማ ንግሥት በር ላይ ቆመን እንጨፍራለን።

"እዛ ማጽ አንድ በረዶ!

የኔ እወጣለሁ 'ንግሥት'!

„T6 n093R „!“

የእማማ ገግሥት በር ድንገት ብርግድ ብሎ ተከፈተና፤ በወርቅና በተገር ሳህል ቀሚስ የምናውቃት
እማማ ገግሥት፤ የወታደር ልብስና ከስክስ ጫማ ለብሰው አናታቸውም ላይ የብረት ቆብ ደፍተው
ድፎ ላይሆን ዝናቱ የተገዢነት መታረፍ ደግነው፤ "እንቸ ዲቃላ ሁሉ ... በፊ ላይ መናገስ
ትናጠጠላለሽ እቡነ አረጋዊ ድራሽ አባትሽን ያጥፉት!" ብለው ታታታታታታታታታታታታታ
በያደርጉበት በተለይ አኔ ሰውነቱ ተበላሰቶ ወንፊት የሆነ ደመስለኛል...፤ እየጮሁት ከሀልሜ ሳንገኝ
...፤ እናቱ ከትራሲ በኩል ቆማ "አቡቼ በሰማም በል ቅዠት ነው...!" ትላለች።

ያየሁትን ሀልፎ ለማመጣ ሰነግራት ግን ተቆጣች...

“ማን እንደው የዛሬ ልጅ የገነባችሁን ይዛችሁ ትጋይማላችሁ፤ ቅዠት ይተርፋችኋል ...፤ በል አርጪ ተኛ!”

替作

ለባባ መከብብ እትዩ ንግሥት ወደ ኤርትራ ከተባረሩበት ጊዜ ጀምሮ ግራ እግራቸውን ሰብቦ ያዛቸው...፤ በከዘራ ድጋፍ ሆነ የሚራመዱት። የጢም መላጫቸውም ከእጃቸው ጠፋች። ነጭና ጥቁር ቡራቡሬ ሂም ትንሽ አንጫቸውን ሸፈነው...፤ ተዘናጉ፤ ሰፈሩ ተዘናጋ ...። አንድ ቀን በግርሰሪዋንበኩል ላልፍ አባባ መከብብ ከዘራው አጀታ ላይ የተነባበረ እጃቸው ላይ አንጫቸውን አሳርፈው አፋቸው ባይ ነገር እያገኘ ትክክብ ብለው ተቀምጠዋል- በቀስታ ወደ ፊትና ጌላ እየተወዛወዙ። ላልፍ ስል የሰው ማጠራቀሚያው በርሚል ላይ ዓይኔ አረፈ...፤ የሆነ ነገር ቅር አለኝ ...፤ በትኩረት በርሚሉን እየሰታ ...፤ ነፍሱ ከወቅቱ ጀምሮ ከበርሚሉ ተነጥላ የማታውቀው የመርቲ ጣሳ በበታዋ የለችም። ጣሳ ትታሰርባት የነበረችው የኤሌክትሪክ ገመድ ባይዋን ተንጠልጥላ ነፋሱ በቀስታ ይወዘውዛታል!

ከበርግሉ ራቅ ብሎ ... የፈንታው ድንበርጭ የሊስትሮ ደንጋይ ከዘንባባዋ ሥር ባደዋን ትታያለች።
ፈንታው ድንበርጭ “ለአንሩ ዘመተ...” መባሉን ሰምቶአሁ። ፈንታው ጋር ከደግን በኋላ ብዙም ቀት
ኖሮን አንገናኝም ነበር። ቢሆንም አንዳንድ በዛ ላልፍ ሰላም አንባባለን። ጫማዬንም ይበርሽልኛል።

54 | ዘባይዳ

እንደውም ወደ ወታደር ቤት ሊሄድ አካባቢ ጫማዬን እየበረሸልኝ ድንገት የሐፍረት ፈገግታ ፊቱን እጅቦት እንዲህ አለኝ (በወሬ ወሬ ተነስቶ ሳይሆን እንዲሁ በመሬት ተነስቶ...)

“አብርሽ የዛን ጊዜ ህይወት የገዛችልን ኳስ ታስታውሳለህ?”

“እንዴት ታዲያ ያችን ኳስ ማን ይረሳል...?” ተሳሳቅን። ፈንታው ጫማዬን መበረሹን ገታ አድርጎ መሬት መሬት እየተመለከተ እንዲህ አለኝ፤

“ያኔ ኳሷን ከግቢ የወሰድኳት እኔ ነበርኩ...፤ እማማ ብር ፈልጋ እጄ ላይ ሳንቲም ስላልነበረኝ ለሆኑ ልጆች ሠላሳ ብር ሸጥኩላቸው።”። ነገሩ እስደነገጠኝ። ፈንታውም ቅሬታ ባረበበት እኔም ግራ በተጋባ ፊት ተሳሳቅን፤ እናም ሁሉን ትንሹ ወደ ጥልቅ ዝምታ ገባን። ለምን እንደነገረኝ አልገባኝም ነበር። ፈንታው ኳሷን ወስዶ ይሸጣታል ብሎ የጠረጠረ ያኔ ማንም አልነበረም...፤ ማንም !! አሁን ራሱ ቢነገረው ማን ያምናል! ፈንታው ድንበጮ ፊቱ ጦርቅ ቢዘራ ቅንጣት የማይነካ ንፁህ ደሃ ነው።

ጫማዬን አስቦርሼ ስነሳ እንዲህ አለኝ፤ “አብርሽ ይቅርታ...!”

“ኧረ አታካብድ ይሄ እኮ ተራ ነገር ነው፤” አልኩት፤ ማን ለምን እንደሆነ እንጂ ቶሎ ከአካባቢው መሬቅ ፈልጌ ነበር።

###

ወሬው ሁሉ ጦርነት ሆነ ... ሽለላው፣ ቀረርቶው፣ መፈክሩ። እንደ ቀልድ ቃል ጥላቻ ለበሰ። ጥይትና ቦንብ ለበሰ በኢትዮጵያ እና ኡርትራ ድንበር ላይ አደረ። ገና አሳቱ ሳይጠፋ...፤ ገና ወጣቶች እየጨፈፉ ወደ ድንበር ሊፋላሙ በጭነት መኪና ጨፈቃ መስለው ተጭነው ሲሄዱ...፤ ገና በጠዋቱ ወደ መንደራችን ሁነኛ ሰው መርዶ ይዞ መጣና እንደ መርፌ የሚወጋ ቀፋፊ ጤዛ መንደራችን ላይ ዘራ ...

“ፈንታው ድንበጮ ሞተ...!”

ከመጀመሪያም፣ ዘማቾች መሐል ነበር ፈንታው ድንበጮ...

እብሮ አደጋችን ፈንታው ሞተ።

ከአባባ መከብብ ግሮሲሪ በረንዳ ሥር ዛሬም የፈንታው ድንበጮ ድንጋይ አለች!

ታዲያ መንደርተኛው ተሰባስበና ለፈንታው አለቀሰ። አዛው አባባ መከብብ በረንዳ ሥር የፈንታው ድንጋይ ላይ አለቀሰ ጎረቤቱ። አባባ መከብብ ከዘራቸውን አገማግሎ ሥር አስደግፈው ግራ ለየተወዘወዙ እንኮርጉሮ የመሰለ ዜማ ያወጣሉ። አያለቅሱም፤ ማንንም አይመለከቱም፤ ዝም መወዝወዝ። ሰዉ ተባታትኖ ወደየቤቱ ገብቶ እንኳን መወዛወዛቸውን አላቆሙም - አስከግ በተቀመጡበት ... እለእለእለእለ...እለእለእለእለ ... አያሉ !

###

ቀበሌያችን ግቢ ውስጥ ለዘመቻ የተመለመሉ ወጣቶች የሽኝት ፕሮግራም ነበር። ሰንጋ ተጥሎ፣ ብ በግ ታርዶ፣ ሰዉ ቢራ እየተራጨ፣ ጀማንነታችን እየተወሰ ... አድዋ፣ ማይጨው እየተገረበ፣ አባቶ ለዘማች ወጣቶች ባንዲራ እያስረከቡ፣ ወጣቶቹ ተንበርከከው ባንዲራውን እየተረከቡ፣ እናቶች እፅ። አያሉ፣ ዘፋኞች ስለአገንጉ መከሰከሰ፣ ስለደም መፍሰስ እየዘፈኑ... "አዝማቹ ሕዝብ፣ ዘማች ልጆች፣ ሂደትና ጠላቶቻችሁን አደባዩ!" ብሎ እየላካቸው ...

በቀበሌው አጥር አጠገብ እጆቼን ኪሰና ኪሴ አስገብቼ ወደ ቤቴ እያዘገምኩ ነበር - ወደ አስራ ሁለት ሰዓት አካባቢ ይሆናል ማታ። ታዲያ እንድ ውሻ አጥፋ ጥግ የወደቀ የበግ አንጀት እየተተተ በአጠገብ አሰፈ...፤ ማመን አልቻልኩም...፤ የእማማ ጎግሥት ውሻ "አሲምባ..."

###

"ዘመቻ ፀሐይ ግባት በድል ተጠናቀቀ!" አለ የኢትዮጵያ ቴሌቪዥን። ወጣቶቹ በደስታ አገር ጠበበ። በየመንገዱ የደስታ ፌሽታና ጭፈራ ሆነ። የመኪና ጡሩምባ ጨኸት፣ የእናቶች አልፈታ፣ የአባቶች ዘራፊዋ ... የሴቶች ጉሮ ወሽባቹ ... የዘንባባ ዝንጣፊና ባንዲራ የያዙ ወጣቶች የመኪናዎች እቃ መጫ፣ ላይ እንደገብ ሰፍረው ይጨፍራሉ፣ በደስታ ይጮሃሉ። ቴሌቪዥኑ ደጋግሞ የምሥራቹን ያበስራል። ታለ መጠይቅ በፊዲዮ ለጀግና ወታደሮች - ለጀግና የጦር መሪዎች፣

"እስኪ የጦር ውሎዎችን ይንገሩን..."

"ሻለቢያ እንደ ፍልፈል ጉድጓድ ቆፍሮ ተደብቆ የነበረ ቢሆንም፣ ከጉድጓዱ በጀግና ልጆቻቸውን አውጥቶ ቀበረነዋል ...!" ሕዝቡ በጀግኖቹ ኮራ!! አባባ መከብብ ግሮሰሪያቸው ውስጥ በስልክ እያወሩ ዝር። ጭፈራው ያደከመን የሰፈረ ልጆች ግሮሰሪዋ በረንዳ ላይ ተሰባስበን፣ የሰማኘውን ጀብዱ በቴሌቪዥን

ያሳዩንን የጀግኖች ውሎ ለመቶኛ ጊዜ ከአፋችን ላየተነጣጠቅን እያወራን ... ያዘዝነውን ተዝቃዛ ኮካ እንንጎመልን።

አባባ መከብብ እያዘገመ ወጡና አጠገባችን የበረካዳውን የብረት ደፍ ደገፍ ብለው ቆሙ። ዞር ብለው ተመለከቱንና እንደ አብድ ከት ከት ብለው ሳቁ ... ሰውነታቸው እየተረገፈገፈ ሳቁ ... ግራ ተጋብተን አየናቸው። አባባ መከብብ ሚሲታቸው አትዬ ንግሥት ከሄዱ በኋላ እንኳን ሲሰቁ ይቅርና የተቋጠረ ፊታቸው ሲፈታ አይተን አናውቅም ነበር።

“ሰማችሁ ልጆቼ...!! ልጄ ህደጋ ከአሜሪካ ደውላ ያለችኝን ሰማችሁ...!” አሉን በግርምት ተራ በተራ እየተመለከቱን።

“ምን አለች አባባ መከብብ?” በጉጉት ጠየቅናቸው።

“አሁን እናቷ ጋር ኤርትራ ደውላ አናግራት፤ እኔንም ሰላም ልትል ነበር የደወለችው ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ” ብለው ሳቁ። አእምሯቸው የተናጋ መስሎን ፈራን። እንደ ምንም ሳቃቸውን ገብና ፊታቸውን በምሬት ኩምትር አድርገው፤

“እስመራም ሕዝቡ አደባባይ ወጥቶ ጉር ወሸባዩ እየተጨፈረ ነው እኮ ነው የምትሰኝ !! ሆሆ ይች አገር እንደ ካሴት ሆነች... በዚህም ዘፈን ...፤ ስትገለበጥም ዘፈን ... ታዲያ ለድንበጮ ማን ያልቅሰ ...? እኮ ድንበጮ ለምን ሞተ ...?” ብለው አንድ በአንድ ተመለከቱን። ከአኛ መልስ ሲያጡ ወደ ፈንታው ድንበጮ ድንጋይ ዞረው በትካዜ ጭልጥ አሉ።

የፈንታው ድንበጮ ቦታ ላይ አንድ ትንሽ ልጅ አዲስ የሊስትሮ ሳጥን ይዞ ተቀምጧል። ቀና ብዬ ግርሰሪው በር ላይ በግራ በኩል የቆመችውን የዘንባባ ዛፍ ተመለከትኳት...፤ ለጭፈራው ቅጠሎቿን ዘንጥፈናቸው መለመላቸን ቆማለች፤ ብቻዋን የቆመች ዘንባባ ...፤ ከእስመራ ዘንባባዎች መሐል አምልጣ የመጣች መሰለችኝ፤ “እዛም ጭፈራ! እዚህም ጭፈራ...” ብላ። ዘንባባዎቹ ሁሉ ወደ እስመራ ሲጫኑ በሆነ ተአምር የተረቸም መሰለች።

ሄደችም መጣችም ከዘንባባ ጫካዋ የተገነጠለች አብዮተኛ ዘንባባ !!

ፈገግ ሳቃችንን ቀምተውን

ሁልጊዜ ከጠዋቱ 12:00 ሰዓት እነሳና አማረራለሁ። እናቴ ደግሞ በዚህ ሰዓት እኔን ማየቱ በፊት ያስታታል። ያሳታት ጉዳይ ቢያበላጩኝም ሳቋ ስለሚያስቀኝ እየሳቅኩ እናደዳለሁ። እናቴ ስንጋሳ ማንም አለመሳቅ አይችልም። ዓይኖቿ ይጨፈኑና አንባዋ ጠብ አስኪል ረዥምና በየመሃሉ 'እጄ ወይም 'ውይ' የሚሉ እረፍቶች የተከተቱበት ሳቅ...

አባቴ ኮስታራ ነው። እናቴ ፊት ሲሆን ምንጊዜም ላለመሳቅ ይታገላል። በሳቅና በመኮሳተር መካከል ላይ የቆመ ፊት ያለው አባት ደግሞ ያስቃል። "ውይ ስቀህ ብታርፈው ምናል እንዳልዩ፤ እንዲህ ሣ፤ የገባው አንበሳ ከምትመስል ሃሃሃሃሃሃሃ ... ውይ ... ሂሂሂሂሂሂሂሂ ፊትህ እኮ ሲያስቅ ሀሀሀሀሀሀሀሀ ... በቃ እናቴ አታቆምም...

አንዳንዴ ብቻዋን ሆና በሳቅ ፍርስስስስስ ስትል እደርስና፤ "እኔ ማሚ ሰው ጉድ ይልሻል" አላታለሁ።

"ውይ በሰማም እቴ ስትገባ አታንኳኳም ... ሆሆ አስደነገጥከኝክ ጥላ ቢሰ" ትልና በሳቅ ፍርስስስስስ...

"አታየውም ሁለቱ ድመቶች ተጣልተው የኩሽናውን ዕቃ ጨረሱት ... ስኳር ነሽ፤ ሽሮ፤ በርበፊ ድፍትፍት ሃሃሃሃሃሃሃሃ ... ወይ ጉድ ጦርሜዳ" ትላለች የተደፋፋውን አያፋፈለች። በቃ እናቴ እንዲህ ናት - ሳቅ የተመረቀላት...

ዛሬም ታዲያ ገና በጠዋቱ ሳቋን ጀመረችው።

አብርሃም ይህን አደር...ከ ኪኪኪኪኪ !! ሳቅ ለሰላምታ አንኳን ፋታ አልሰጣትም። ፊቷን እየታጠበች ትሰቃለች፤ ቁርስ እየሰራች ብቅ እያለች ትሰቃለች፤ መናገርማ አትችልም - ሳቅ ስለሚቀድማት መናገር አትችልም።

ለበርሽ... ቁርስ ደርጋል ህህህህህህህህ... ሃሃሃሃሃሃ... ሁሁሁሁሁ ፎፎ... ትስቃለች። በሃገር በእጅ
ሊያመልጣት አስኪደርስ ትሰቃለች። ኢዮንዳንዱ ቃሏ ረዥም የባቅ ጅራት አለው...

“እርሳማ አይደብርሽም እንዴ...” አላለሁ ብስጭት ብዬ።

“እይ... እኔኮ ሆሆሆሆሆሆ... ያ... ሳቀኝ... ህህህ... ያሳቀኝ... አብርሽዬ...” እያቀራረበች ዓይኖቿን የሞላውን አንባባ በከንጂ ትጠርጋለች - በጠዋቱ ይሄን የሚያህል ሳቀ...!!

አባቴ ያንን ግራ የገባው አገብላ የመሰለ ፊቱን ይዞ ከመኝታ ቤት ብቅ ይላል። አሁን ማማ በእጇ የያዘችው የሻይ ማንቆርቆሪያ እስኪያመልጣት ላቋ ወሰንን አልፎ ይንጫለች... ወደ አባቴ እያየች...

“ዛሬም እየጠበቀው ነው...” ይላል ወገቡን ይዞ...

“ቢደንብ ነዋ ... ሃሃሃሃሃሃ” ትመልሲላች እናቴ።

ጎረቤታችን አቶ ይፍሩ የሚባሉ ሰውዬ አሉ። መኪና አለቻቸው (ካለመኖር የማትሻል) ክርክስ ያለች ዲኤክሰ። ጠዋት ወደ ትምህርት ቤት ስሄድ እኛን መኪና የመግፋት ጎረቤታዊ ግዴታ አለብን። ደግሞ ከብደቷ፣ ባቡር የምንፋ ነው የሚመስለኝ። እንንንንን ካካካ ትልና ዝም !! እንደገና አንገፋለን። በዋናነት እኔ፣ ኢልያስና ፍቅሩ ነን የምንገፋው። አቶ ይፍሩ በራቸው ላይ ይቆሙና የትም ዓለም ተሰርቶ የማያውቅ 'ሲፖርት' (መወራጨት) እየሰሩ ሦስታችንን ይጠብቁናል። ዋናው ሥራቸው እኛን መጠበቅ ነው። ትምሕርት ቤት ለመሄድ በእርሳቸው በር ማለፍ ግዴታ ስለሆነ የትም እናመልጥም።

ከዛ ከቤት ስወጣ፤ “ወጣት ... የካብር ጣት መጣችሁ ... እስኪ እጅን ነገር እናስጣት...” ይሉና ወደ ግቢያቸው እየመሩ ያስገቡናል። መግፋት ነው ያችን መኪና (የመኪና ስም አይዘን)

“ግፋ ግፋ ግፋ ... ትንሽ ...” እንንገንገንን ... ዝም! ተግተግተግተተግተተግተግ ... ዝም! “በል ግፋ ... እብረሃም ዛሬ ደከም በለሃል ግፋ እንጂ ... ግፋ ግፋ ... ተርርርርርርር ፈትለክ ... እንዳንጌ መኪናዎ ስተፈተለክ በደረተኝን መንገዱ ላይ እንለሽለሻለን።”

አልገፋልምትም ብዬ በቀጣዩ ቀን አለፍኳቸው። ዓደኞቼም በየራሳቸው ምክንያት አንገፋልምትም ብለዋቸው ኖሯል።"

ማታ ወደ ቤት ስመለስ ማግኘት ገና ስታዋኝ ሆይን ይዛ ሰፋው ላይ ቁጭ ብላ በሳቅ ፍርፍርርርርርርርርር ... አለች።

የዛሬው ይለያል...

ጉዳዩ እንዲህ ነው - እኔ አቶ ይፍሩ ጋር ስነጋገር አባቴና እናቴ በመስኮቱ መጋረጃ ተከልለው ያዩ ነበር።

'እንዚ' ብዬ ሳልፍ አባቴ በልጁ ኮራ። "ነበዝ የኔ እንዘሳ እንዲህ ነው ...! ከዚህ አድማው በይሉኝታ ከተሸበበ የማንም መመወቻ ነው የሚሆነው..." አለና፤ "አሁን እንቺም አስኪውጣልሽ ሳቁ" አላት እናቴን። እንኳን ተፈቅዶላት እንደውም እንዲያው ናት። አባቴም ሳይስቅ አልቀረም እንደውም ሳይጎነታተሉ አይቀሩም እናቴ እና አባቴ፤ "ውይ እንዳልዬ የጣድኩት እንቁላል አረረ..." እያለች አየሳቀች አየተጎነታተሉ እያለ፤

በር ተንኳኳ...

"ማንው" አለ አባቴ።

"እንደምን አደራችሁ..."

አባቴ በናን ከፈተኔ አቶ ይፍሩ ነበሩ። ስሞታ ሊናገሩ ነው ብለው እናትና አባቴ ሲጠብቁ፤

"እንዳል አባከህ እቺ መኪናዬ ትንሽ አስቸግራኝ የሚገፋልኝ ሰው አጣሁ - ይቅርታ ትተባበረኝ..." ብለውት አርፍ። 'የልጅ አዳ ላባት' ሆነቻ ተረቷ ተገልብጣ !!

"መጣሁ መጣሁ ምን ችግር አለ ደኅም ለጎረቤት..." ሲል እናቴ መኝታ ቤት ጉብታ አስከ ምሳ ሰዓት ሳቀች...

ደሄንን ስትጎግረኝ ለመጀመሪያ ጊዜ ከእናቴ ጋር በሳቅ ተወዳደርኩ።

"ማታ አባቴ እንዲህ አለኝ፤

 Springer Springer Springer

አበበ በሶ በላ

አባቴ ትንሽ ቀበጠ። በእርግጥ አባት “ቀበጠ” አይባልም፤ ግን እናቴ ናት እንዲህ ያሉችው፤

“ይሄ ሰውዬ ቀበጠ” አለች አንድ ቀን።

“ማን?” ብላት

“አባትህ ነዋ!” አለችኝ ኮስተር ብላ

“ምን አደረገ?”

“ሥራ ከምፈታ ብሎ በር ላይ ቆቡን ቀዶ እየሰፋልህ ነው” ብላ እያገተመተመች ወደ ዳዳ ገባች። አባቴ ቆብ እንደሌለው ባውቅም የእናቴ ንግግር ግራ አጋብቶኝ “እስቲ አባባ የምን ቆብ ቀዶ እንደሚሰፋ ልመልከት” ብዬ ወደ ውጭ ወጣሁ። እውነትም አባባ “ሥራ ከምፈታ” ብሎ ቆቡን ቀዶ እየሰፋ ነበር።

ይታያችሁ! ከአራት ዓመት በፊት አንድ የሰልክ ምሰሶ ከእኛ ግቢ ውጭ አጥራችንን ተጠግቶ ወደቀ(በመኪና ተገጭቶ)። ታዲያ የቴሌኮምኒኬሽን ኮርፖሬሽን ሠራተኞች አዲስ ምሰሶ ተከሉና አሮጌውን ምሰሶ “ነገ ተመልሰን እንወስደዋለን” ብለው የወደቀበት ትተውት ሄዱ። በቴሌ አቆጣጠር አንድ ቀን አራት ዓመት የሆነ ይመስል ይኼው ምሰሶው አራት ከረምትና አራት በጋ አካልፎ ዛሬም እንደተጋደመ አጥራችን ጥግ አለ።

አባባ አግሩ ላይ ግንድ ወድቆበት በወጪኝ ታሽቶና በእናቴ ነጠላ ቁርጫምጫማራ ታሰሮለት እንደተኛ
እንደ ቀን ማለዳ ጠራኝ?

“አብረሃም!”

“አቤት አባባ”

“ና!” አለኝ ቆጣ ብሎ! ለነገሩ አባባ ሲሰቅ ራሱ ቆጣ ብሎ ነው። እውነቱን ነው። በግማሽ ፊቱ ለየሳቀ፤ በግማሽ ፊቱ የሚቆጣ አባት ያለው ሰው በዚች ምድር ላይ እኔ ብቻ ሳልሆን አልቀርም። ወደ መኝታ ቤቱ ሄድኩ፤ ያው እንደልማዱ ወጊኛው ያሰረሰት ጥግን አግሩ ሳልቆበት “ነጠላውን ጠበቅ አድርገህ አሰርልኝ” ሊል ነው ብዬ ነበር ያሰብኩት፤ የጠበቀኝ ግን ሌላ ነገር ነበር፤ የፖሊስ ጥያቄ።

“አሰቲ የእድራችንን ስም ንገረኝ፤ ድንገት ብሞት እንኳን የት ብለህ ሄደህ ነው ቅበሩልኝ የምትለው?” አለኝ።

“ኸረ አባባ በሰማም በል! የምን ሞት ነው!” አልኩት።

“ወዲያ የጠየቅህን ብቻ መልስ! የእድራችን ሙሉ ስም ማነው?” አፈጠጠብኝ።

“እንዴ አባባ የእድራችን ስም እንዴት ይጠፋኛል?” ብዬ ላመልጥ ሞክርኩ፤ አባባ ግን ወጥሮ ያዘኝ።

“ጥሩ ካወከውማ በል ንገረኛ!”

የእድራችን ስም በትክክል አላውቀውም፤ ግን “ትብብር” ይሁን “ትብረት” የሚል ነገር እንዳለበት አስታወስኩ። ባወጣ ያውጣው ብዬ ሞክርኩ። “የተባበሩት ነዋ አባባ!” አልኩት።

“ጉድ!ጉድ! ጉድ!ጉድ!” አለ በጩኸት! እያንዳንዱን “ጉድ” በጭብጨባ አጅቦት ነበር። እናቴ ጩኸቱን ሰምታ ተንደርድራ መጣችና “ምንድነው? ምን ፕላንኝ?” አለች፤ አንዴ አባባን አንድ ጊዜ እኔን ለየተመለከተች።

“ይኼው ልጅሽ በቁሜ የተቃጠልኩት አንሶኝ ብትሞት ነዳጅ ማደያ አስቀብርኻለሁ አለኝ!” አላት። አማማ ምኑም ሳይገባት ወረደችብኝ። “ምን ያለኸው ጩኸኝ ነህ አንተዬ? እንዴት ተንከራቶ ባሳደግ ነዳጅ ማደያ...! በዚህ ዓይነት ለእኔም አትመለስ...” አለች።

“እንቺማ እንደውም ትቀይዋለሽ፤ እንክብክቦ ለጅብ ነው የሚሰጥሽ” አለ አባባ።

“በሰማ...ም!” አለች እናቴ። እየተቀባበሉ ወረዱብኝ። አባባ እናቴ ስላገዘችላት ደስ አለው። እንዲሁም ይሄ ሁሉ ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ እና ጩኸት አባባ ሊያዘኝ ከፈለገው ትእዛዝ በፊት ማሟላት ነበር። ወደ ጉዳዩ ሲገባ እንዲህ አለ፤

“በል አሁን ነገ ማለዳ የአድራጅን ስብሰባ ስላለ አዚህ ቀበሌው ሷላ ያለው ሜዳ ሂድና እንዴት ተናግረህ የሚባለውን ሰምተህ ና! አንዲት ታል እንዳይታልፍህ፤ ነግራለሁ...!” እላና አስጠነክሩ አባባን እንቢ ከማለት ተራራ መግፋት ይቀላል።

በበነጋታው ጧት ተነስቼ፤ ቅፍፍ እየለኝ ወደ እድሩ ስብሰባ አዘገምኩ። መንገድ ላይ ከወሰጥ ጋር ከላይ ካፖርት የደረሱ ሰዎች ወደ ስብሰባው እየሄዱ ነበር። አልፎ አልፎ ውሻዎች አዚህም አዚያ ይታያሉ። ወደ አውቶቡስ ተራ የሚጣደፉ ሰዎችና መንገድ የሚያፀዱ ሴቶችም ነበሩ። ደግሞ ወሬ የሚቆጠቁጥ ነበር።

የስብሰባው ቦታ ስደርስ በርካታ ሽማግሌዎችና ባልቴቶች ቀድመው ደርሰው ወጋጥውን ይጠርቃሉ ስላም ማደራቸውን ይገማገማሉ። ማታ መንደሩን ሲያጠፋ ቀጥሯቸው ያደረ ጠላት የነበረ ይመስለኝ “መንደሩ እማን አደረገ” ይላባላሉ፤ መልሰው መላልሰው። እንደ አግዳሚ ወንበር ላይ ከአንድ ሴት ጥን ተቀመጥኩ። ፊት ለፊት መዝገብ በየፊታቸው ያቀረቡ ሦስት ሰዎች ተቀምጠዋል፤ ለእነ ሊቀመንበር፤ ፀሐፊ እና ገንዘብ ያዥ።

ስም ተጠራ!

“አስር አለቃ በላቸው!”

“አቤት!” እሱ ትጩት የመሰለ ደምፅ ያላቸው ሰውዬ፤

“ሳጅን ገብሩ ደምጬ!”

“አቤት!”

“ወይዘሮ ጣይላ ለገሰ!”

የአባቱ ስም ለገሰ አይደለም፤ ገሰሰ ነው። የምን ማምታታት ነው አሰ። አላች አንዲት ነገረኛ መስይ ባልቴት፤

“መቶ አለቃ ዓለሙ!”

“እቤት!” አልኩ የአባቴ ስም ሲጠራ።

ሁሉም ሰው ወደኔ ዞረ። “መቶ አለቃ ዓለሙ ከመቼ ወዲህ ልጅ ሆነ?” ብለው የተገረሙ ይመስሉ ነበር።

“ማነህ እንተት” አሉ ሊቀመንበሩ፤ እኔን ለማየት አንገታቸውን አስግገው፤

“ልጅ ነህ! ጋሼ አግሩን ወለም ብሎት መምጣት ስላልቻለ ልኮኝ ነው” አልኩ ቆፍጠን ብዬ፤

“ወንድሜን ምን አገኘው?” “ምን ቼ?” ተራ በተራ ተንጫፎብኝ። አባቴ አንዲህ በእድሩ ተደናቂና ተወዳጅ ሰው በመሆኑ ኩራት ቢጠኔ እየተሰማኝ ስለ ወላምታው ማብራሪያ ሰጠሁ።

“እንዴ! ትልቅ ልጅ አድርሶ የለም እንዴ!?” አሰብኩ ና ሳመኝ። አሉ ፀሐፊው። ከዛማ ምኑ ቅጡ! አድርተኛውን ሁሉ እየዞርኩ መሳም ጀመርኩ። ጉንጩ አስኪግል። እዚህ ለገር ቢቃ ከእድር ጀምሮ አስኪ መሪ ከሳመህ ተከታዩም ይስምሃል፤ መሪ ከነከሰህም ... ለአባቴ የሚሄድ በርካታ መልእክትና እግዚር ይማርህም! ተቀበልኩ። የአባቴ ባለሙሉ ሥልጣን አምባሳይር!!

የልሳቱ የስብሰባ አጀንዳ በሊቀመንበሩ ሲነበብ ሳቄ ሊያመልጠኝ ነበር። እንግዲህ እድሩ የራሱ መዋዕለ ሕፃናት አለው። በዚህ መዋዕለ ሕፃናት ውስጥ ለተማሪዎች መማሪያነት ሲውሉ የኖሩትን ‘ያረጁና ያፈጁ’ ምሳሌዎች በአዲስና ዘመናዊ ምሳሌ ለመቀየር ነበር የዛሬው ስብሰባ የተጠራው። ከዚያ በፊት ግን ሪፖርት ይሰማ ነበር።

“በቅድሚያ እቶ ቀብድደው የእድሩን የስድስት ወር ሪፖርት ያሰማልናል” ተባለ። እንደ ጉሬዛ ከግንባሩ ከፍ ብሎ ነጭ ፀጉር የጣለበት ቀጭን ሰውዬ በፊቱም በኋላውም የተጻፈበት ወረቀት ከካፖርቱ የውስጥ ኪሳ እውጥቶ ማንበብ ጀመረ።

"አመሰግናለሁ...! ከቡራን የእድራችን ሊቀመንበር ሻለቃ ተስፋ አውግቻለሁ... ከቡራን አባቶቻችሁን በመወከል የተገኘችሁ እንግዶች! ከቡራን እና ከቡራት! በቅድሚያ እንደምን አደራችሁ!"

"እግዚሃር ይመስገን!!" አሉ አድርተኞች በጥብረት።

"...እንደሚታወቀው እድራችን ሁሌም ግንባር ቀደምና ከዘመናዊ አሠራሮች ጋር አብሮ የሚፈጸሙ መሆኑን እውነት ነው። ባለቃት ስድስት የሥራ ወራት እድራችን መታገን ከመቅበር የቆየ ሷላቀር ልማድ በመውጣት በእድራችን አባል የሆኑ ጎልማሶችና ሽማግሌዎችን በማታ በማስተማር የተማሩ ሚኒስትሮች ማፍራት መቻላችን አገር ያወቀው ፀሐይ የሞቀው ጉዳይ ነው። ማንም ከመሃይምነት ጋር እንዳይቀበረ ባደረግነው ጥረት በእድራችን ከተቀበሩ አስከፊዎች መሀል ከአስረኛ ከፍል በታች የሆነ ራሳን አልነበረም ማለት ይቻላል። ይህ አገሪቱ ለተያያዘችው የእድገትና የትራስፎርሜሽን ሩጫ ትልቅ ግባት መሆኑን ባለፈው ወር ስብሰባችን ከወረዳ የመጡ ባለሥልጣናት አረጋግጠውልናል።

"...ከቡራንና ከቡራት!! እድራችን ሌት-ተቀን በመሥራት በመጨረሻ አስር ዓመታት ውስጥ ኑዛዜያቸውን በእነግሊዘኛ የሚጽፉ ሚኒስትሮችን ለማፍራት እቅድ አውጥቶ እየተንቀሳቀሰ ይገኛል። ይህንንም ዓላማችንን ከመላኩ ቅዱስ ገብርኤል አርዳታ ጋር እንደምናሳካው ጥርጥር የለኝም። ሰፊ ጭብጨባው አስተጋባ።

"...እንግዲህ ከላይ በመግቢያው እንደተባለው በዚሁ ወደ ዛሬው አጀንዳ እናመራለን..." አሉ ሊቀመንበሩ፤ ቀጠል አድርገውም፡ "...በእድራችን ያሉ ሕፃናት በጃጀና ባፈጀ ምሳሌ መማር የለባቸውም በማለት ለዛሬ መወገድ አለበት ብለን ለጉባኤው ያቀረብነው አንድ ምሳሌ አለ። ይኸውም 'አበበ ሰፊ በላ' የሚለው ሲሆን በምሳሌው ላይ ተወያይተንበት መቀየሩ ላይ ከተስማማንም ተተኪውን ምሳሌ መርጠን እንለያያለን ማለት ነው" አሉ ሊቀመንበሩ።

ወዲያው ቁጥር ስፍር የሌላቸው አጆች እንደ ጭራሮ ተንጨፈረሩ። "...እዚህ ጋ! ...እዚህ...! ወዲህ ጋ! ሐሳብ አለኝ..." ይሄ ህዝብ ሦስት ሺ ዓመት ታፍኖ ዛሬ ገና ልጓሙ የተፈታለት ይመስል ለመናገር እርስ በእርስ ተራኩተ።

አድርተኛው አጁን እንዳንጨፈረረ የእድሩ ሊቀመንበር አስከርቢቶ በጨበጠ ቀኝ አጁ፤ የወጡት አጆች እንደሚቆጥር ሰው አንድ ሦስት አጆች ላይ ኪቀጣ በኋላ "እሽ አቶ ተፈረ!" አለ።

"እድሉ በለተሰጠኝ አመሰግናለሁ" አሉ በቸኮላ እድሉን መልሰው እንዳይነጥቋቸው የሰጉ ይመስላል።

አንግዲህ የእኔ ሐሳብ ምንድን ነው... ይሄ አበበ በሰ ባላ የሚል ዓረፍተ-ነገር በኢትዮጵያውያን ልብ ውስጥ ያለው ታሪካዊ ዋጋ ከላሊበላ፣ ከአክሱም፣ ከአባይና ሰዓፊ መር አይተናነስም። ...ያሄ ዓረፍተ ነገር ይተግር ማለት ታሪክ መናድ ብቻም ሳይኾን ቅርስ ማጥፋት ነው።...ሰንኩን አፍርሰን አንችለዋለን ብዘን ወገኖቼ! አረ ምስላችን ቢጠፋ አንኳን ምሳሌያችን ይቆይ።" ሲል እንባ ቀረሽ በሆነ ልመና አደርተኛውን ለመነ።

"አሺ እቶ ዘውሃ!" አለ ሊቀመንበሩ። የመጀመሪያው ተናጋሪ ገግግር ደስ እንዳላለው በሚጠቁም መመናጨቅ። አንድ ግንባሩ አንደ ከበሮ የተወጠረ ሰው ይሄን አየጠረገ ተነሳ። ከንዱ ላይ ዣንግላና ከዘራ እንጠልጥሷል። ቢያስቀምጠው ምናለ? አንዳንዱ ሰው ተቀምጦም ምርኩዙን ሊያስቀምጥም፣ ባይሆንም ዣንግላውን ከእኛ አይለይም። ትላንት ይጋጠመው ውድቀትና ያበሰሰው ዝናብ ዛሬም ሸከሙን ተሸከሞ እንዲኖር ብርታት የቸነው ይመስል።

መልካም እኔ እንደሚታወቀው ገግግሬ አጭር ነው። አባቶቼ! እናቶቼ! ወንድሞቼና እህቶቼ! እንዲሁም ልጆቼ('ልጆቼ' ካሉ በኋላ ወደ እኔ ተመለከቱ)።...በበኩሌ ሦስት መንግሥት አይቻለሁ። መንግሥታት ቀድሞ የነበረውን መንግሥት ሐውልትና ምሳሌ ማፍረስ ቀድሞ የነበረውን ድህነት ማፍረስ ይመስላቸዋል።...አንዱ መንግሥት የአንዱን መንግሥት ቃል ሲቀይር፣ አንዱ የአንዱን ተረት በሌላ ተረት ሲተካ፣ ምሳሌ አፍርሶ ምሳሌ ሲገነባ፣ የዓይን ምስክር ነበርኩ! ዋናው ጥያቄ ቃልን መቀየርና መቀበባት፣ አገርን ይቆይራል ወይ? ትውልድን ያነፃል ወይ ነው! ...እንደኔ እንደኔ ቫንሆይ ያሉትን ደርግ ለወጥ አድርጎ ብሎታል፤ ደርግ ያለውን አሁን ያለው መንግሥት አሸሞንሙሞ ይግጥሳል።

"...ኃይለሥላሴ ሐዘግዜር ተቀባሁኑ አሉን፤ አግዜርን ለምስክርነት እንጠራ ነገር ቸግሮን 'ይሁና' ብለን ተገዝን። አግዜር ግን በላቸው ሥልጣን እጁ የለበትም ነበርና ከሰው የሆነ ዙፋናቸው በሰው ተገክታቸው። ደርግ 'ጭቁኑ ቀብቶኛል!' አለን። ያው አግዜር ከድሆችና ከጭቁኖች ወገን ይቆማልና ብታሰሩ መፈታትን ይገባ መጣሁ ያለ ደርግ ከግዜር ተላኩ ማለቱ እንደሆነ ቅኔው ገብቶናል። እናም ለጭቁኑ የመጣው ጭቁኑን ፈጀው...።"

ዘር ዘር ብሎ ተመለከተና ድምፁን ቀነሰ አድርጎ፣ "...አሁን ያለው መንግሥት ጭቁን ጨቋኝ ሳይል ሕዝብ የሚባል አምላክ ቀብቶኛል ይለናል። እኛ ሕዝቦች እንዳልቀባነው ግን አሙን ነው። ለምስክሩ ሌላ ስለመቀባቴ መስክርሄል ማለቱ ነው፤ የቀባውን አግዜር ይወቅሉት!...ስለዚህ ቃል ጨዋታ

ነው። ምሳሌም ዘመን የሚያነሳው ፊዝ ቃል ማገልበጡን ትተን ከኃላፊ አስከምንዝር በአንድ በኩል የተጣድክበትን ሥርዓት በሰላማዊ መንገድ ቀያይረን በናየው ይሻላል።" አለና ተቀመጠ።

"አሁን የተባለው ነገር ትንሽ የተምታታና እርስ በእርስ የሚጣረስ ነው። እንዴት ነው መንግሥትን ሕዝብ አልቀባውም ማለት? ሕዝቡ 'ሆ' ብሎ ወጥቶ ዘጠና ዘጠኝ ነጥብ በርሰንት በካርዱ በደምጦ የመረጠውን መንግሥት ዝቅ ማድረግ ተገቢ አይደለም። ለልማት ተሰብስበን እድራችንን የጠረ ልማት እጅንዳ ማራመጃ ማድረግ የለብንም።" አለ የቀበሌውን ባሕር ዛፍ ሁሉ ሸጦ ወደ ኪሉ አስገባ፤ እየተባለ የሚታማው የቀበሌያችን ሊቀመንበር፤ አቶ በድሉ።

"አቶ በድሉ! ይሄ የሥራ ቦታህ አይደለም፤ አድር ነው። ለሰብከትህ ቦታ ቦታ አብጅላት" አለው የመጀመሪያው ተናጋሪ።

"ሁሉም ቦታ ቦታዬ ነው!" አለ ሊቀመንበሩ።

"አሉማ ልክ ነው፤ ሁሉም ቦታ ቦታህ ነው። ሲያሻህ በሊዝ፤ ሲያሻህ በዘመድ እዝማድ ይዘሽዋል" ብሎ በአሸመር ወጋው።

ሊቀመንበሩ ንትርኩን አስቆሞ "አሰቷ የሚበጅ ሐሳብ አንሱ፤... 'አሽ እዛ ጋር ዙሪያሽ!' አለ ዙሪያሽ ታዋቂ አረቄ ነጋዴ ናት።

"አበበ ሁሌ በሶ ከማሻመድ እንዳንዴ እንደ ወንዶቹ አረቄ ቶት ቢል ምናለበት?" በትል አድርገኛው በሳቅ አውካካ። ሳቅ የቀልዱን ማሳቅ ሳይሆን የአድርተኛውን የአረቄ ደንበኛነት የሚያጥላ ዝር፤ እንዳንድ ሰዎች መቼም ትልቅ ጉዳይ ላይ ቀልድ ካለበታው ጥለው ነገር የማቃለል ክፉ አላለባቸው። ራሳቸው ሲሰማሁግዱት አረቄ በማውራት እንድም ገበያ መሳብ፤ ሁለትም ሕዝባችን ከዚህ ዘሎ አረቄ ላይ ደርሷል አልፎለታል ለማሳባል የመፍጨርጨር ተጨማሪ አባዜ!

"እኔ ያልገኝ ለምንድነው በረፍተ ነገሩ የሚቀየረው? ማንኛውም ዜጋ በፈለገው ጊዜና ሰዓት ያሻውን አቅሙ የፈቀደውን ምግብ የመብላት መብት አለው። ብሔራዊ የምግብ ሰዓት የሚባል የለም። አበበ በሶ መብላቱ ምኑ ላይ ነው ነውሩ? ወይስ የበሰው ባለቤት ሌላ ነው?" አሉ እንድ ፀጉራቸው ጥቁርና ንጦ በራቡሬ የሆነ ሰውዬ።

ቲቸር ጉግሳ (አማረኛ አስተማሪ ናቸው) ገና በጧቱ ሁለት ጣሳ ኮረፌ ደብስቀው ጅብርር ብለዋል።

አድሉ ሳይሰጣቸው ብድራዊ ብለው አንድ ጊዜ ናዳ የሚመስል ረዥም ግሳት ካገሉ በኋላ፤ "የዚህ ግሩፍተ ነገር ባለቤትማ አበበ ነው፤ ግሱ ወይም ማሰሪያው 'በላ' ብለው ሰውን ግራ አጋቡት።"

የሺወርቅ የምትባለው የወረዳው ሰዶችና ሕፃናት በረ የጽዳት ሠራተኛ፤ "የበሰው ባለቤት አንዴት አበበ ብቻውን ሊሆን ይችላል? በአዲሱ የቤተሰብ ሕግ አበበ ባለትዳር አስከሆነ ድረስ በሰው የባልና ሚስቱ የጋራ ህብት ነው" ስትል በአልህ ተናገረች፤ ከባሏ ጋር በቅርቡ የተፋታችው ይህች ሴት ንብረት ሳትካፈል በመውጣቷ ፍርድ ቤት በክርክር ላይ ናት።

አንድ በጥረታ የወጡ የታሪክ አስተማሪ አጃቸውን ሲያወጡ አድርተኛው ፀጥ አለ። የተከበሩ ሰው ናቸው። ንግግራቸው መሬት ጠብ የማይል ይባልላቸዋል።

"አመሰግናለሁ! ...ታሪክ አንደሚነግረን ከሆነ በአገራችን በሰን ለምግብነት ማዋል የተጀመረው በንጉሥ ኢዛና ጊዜ ነው። አበበ አስከሆን በነገሠበት የበሶ ዙፋን ላይ መ፤ አንደተቆናጠጠ ማሰረጃ ባይኖርም ከዘመናዊ ትምህርት ጅማሪ ጋር ተያይዞ ሊሆን አንደሚችል ግን አንዳንድ መላ ምቶች ይሰነዘራሉ ብለው በአጃቸው የያዙትን መጽሐፍ ለአድርተኛው ከፍ አድርገው እያሳዩ ቀጠሉ።

"በዚህ ዶክተር አያልሰው ባንጃው ተፈራ ወልደሚካኤል በጣፋት 'የኢትዮጵያ ደረቅ ምግብችና የሆድ ድርቀት' በሚል መጽሐፍ ላይ ደረቅ የበሶ ጭብጦ ለሆድ ድርቀት የማጋለጥ አድሉ ከፍተኛ አንደኝነት ተጠቅሷል። በኢትዮጵያ በሶ ከሚበሉ ዘጠኝ ሰዎች አራቱ በሆድ ድርቀት፤ ሁለቱ በትንታ አንደሚሞቱ መጽሐፉ ያትታል። ...እንግዲህ አበበ ያልነው በሶ በሊታ ሰው ከእነዚህ ሁለት ምክንያቶች በአንዱ እንደሞተ ከፍ ያለ ጥርጣሬ አለ። የአበበን ሞትና ምሳሌውን ምን አገናኘው ትሉ ይሆናል..."

አንድ ቁስ የታሪክ መምህሩን አቋረጧቸው። "እዚህ ጋ አካሄድ...አካሄድ...አካሄድ!" አሉ ሊቀመንበሩ። እድሉን ሰጣቸው።

"እግዚያሄር ይስጥልኝ!...መቼስ አሁን የተደረገው ንግግር መልካም መሆኑ ግልጥ ነው፤ ግን የበሰን እጅማመር ሲናገሩ ትንሽ ስህተት ያለ ይመስለኛል። በሶ ለምግብነት የተጀመረው በኢዛና ዘመን ሳይኾን በንግሥት ሳባ ዘመን መንግሥት ነው።...አዎ እናታችን ሳባ የሰለሞንን ጥበብ ልታይ ስትሄድ፤ ሰጥበብ ባላት ትልቅ ፍቅር ምህኛት ስንቅ እንኳን እስኪዘጋጅ መታገስ አልሆነልሽ ቢላት፤ ተንገርግቦ የተፈጠውን የገብስ ዱቄት ብቻውን አሰይዛ መንገድ ገባች። እንግዲህ መንገድ ላይ ርሃቡ ሲጠናባቸው አጃቢዎቿ ያንን የገብስ ዱቄት በቀይ ባሕር ውሃ እየበጠበጡ በትልልቅ እንኮላ ይለጉት ጀመረ..."

"...ጉዞው ቀጥሎ ጭልጥ ያለው የአስራሄድ በረሃማ አካባቢ ሲደርሱ፤ በሶ የማይጠጥባቸው
በማጣታቸው አንደኛው ዱቄቱ ላይ ጠብ አያረጉ ዱቄቱን ጨበጥ ጨበጥ አድርገው ቢቀምሱት
ግሩም ሁኖ አገኙት። ንግሥተ ሳባም በሰውን በልታ አገሳት፤ ንግሥት ናትና መቸስ አንደተ
ዝም ብላ አታገሳም፤ እፏን ጋረደ አድርጋ በከብር "ብስሰስሰ!!" አለች።...አጃቢዎቿም ይህን ሳባ
ምግቡን 'በሶ' አሉት!

"እናታችን ሳባ ታዲያ ጠቢቡ ሰለሞን ጋር ከደረሰች በኋላ ጮማው ቢቆረጥ፤ ጠጃ ቢገዛ
አንደበሰው አልጥማት አለ። አንድ ቀን ማታ ታዲያ ይኼንኑ በሶ በልታ የውኃ ጥመ ሲጠናባት
ውኃ ፍለጋ ወደ ንጉሡ መኝታ ቤት ጎራ አለች። ምንም እንኳን ንግሥቷ ውኃ ፍለጋ ወደ ንጉሡ መኝታ
ቤት የገባችው ማታ ቢሆንም፤ የተመለሰችው ግን ሊጎጋ ሲል ነበር። የንግሥቷ አገልገይ የሚረዳ
ሴት "ንግሥት ሆይ! ወዴት ጠፋብኝ" ብትላት በፈገግታ፤ "የነፍሰ ውኃ ፍለጋ መንግስተ ሰማያት
ተመለሰኩ" ማለቷን ታሪክ ይነግረናል" አሉ መምሬ ሰለሞን፤ መኝታ ቤት የኾነውን እያሰራ፤
ብለው።

አድርተኛው ግማሹ በመምሬ ወገን ግማሹ ቢታሪክ አስተማሪው ጎን ተሰልፎ ሌላ ንትርክ ጀመረ፤

"የመምሬ ታሪክ አሳማኝ ነው!"

"የለም በኢዛና ዘመን የሚለው ነው ልክ..."

"ኢዛና ማነው?"

"ማንም ይሁን ማን ታሪክ አስተማሪው ስሙን ከጠፋት ታሪካዊ ሰው መኾን አለበት"

"አንድ ታሪክ አስተማሪው መጠሃፍ ከሆነ ኢዛናም ሆነ ሳባ የሞቱት ወይ በሆድ ደርቆት አራት
በትንታ ነው ማለት ነዋ። ንግሥታዎቻችን ሁሉ 'ለአገር አልጥቱም፤ ለሆዳቸው እንጂ ልትሉን'፤
አሉ አንድ ሽምግል ያሉ በውዬ እየተበሳጩ።

እስከ ምሳ ሰዓት የንጉሥ ኢዛናና የንግሥተ ሳባ የበሶ ፈጠራ ባለቤትነት ክርክር ቀጥሎ የለ።

የአድኑ ሊቀመንበር አንዴ አጨብጭቦ የአድርተኛውን ጫጫታ ፀጥ ካስባለ በኋላ "መልክም
ሐሳቦች ተነስተዋል፤ አድራችን ውስጥ ያለው ሐሳብን በነፃነት የመግለፅ መብት ሲታይ ይሄ አፈኝ

እርግጥ ወይም አሜሪካ ያለ እንደ አገራችን ላይ ያለ አድር አይመስልም። አውነቱን ነው! የዚህ አድር ለቀመንበር በመሆኑ የሚሰማኝ ደስታ ወደር የለውም..." በሎ ተናገረ። ቀጠል አድርጎም "እ...ይሄን 'አበበ በሶ በላ' የሚል ዓረፍተ ነገር እንቅድራው ወደስ እንዳለ እንተመው በሚለው ሐሳብ መግባባት ላይ ካልደረስን ያው ጉዳዩን በእጅ በልጫ ብንወስነው መልካም ይመስለኛል፤ ካልሆነ እዚሁ መግላችን ነው" ሲል ጨመረበት።

"እይህንም...አሁ አሁ አሁ..." አሉ ከንግግራቸው ሳል የሚያደናቅፋቸው ሽግግሉ። "...እይህንም! እይህንም! እድረንም ቢሆን በሐሳብ በልጫ እንለያይ። እጅ እና ሐሳብ እዚች አገር ላይ ከተለያዩ ለነበቱ እኮ ከቡር ሊቀመንበር፤ ምን ነካውት?"

"ልክ ነው! 'አበበ በሶ በላ' ከተራ ዓረፍተ-ነገር ወደ ቁም ነገር ተቀይሮ ከርከሩ ሲሟሟቅ የምን እጅ በልጫ ነው? 'ይሄን ያህል ዘመን አበበ ብቻውን በሶ ማሻመዱ ይብቃው፤ ፍትሐዊ የበሶ ክፍፍል ይኑር፤' በሎ እጁን ያወጣ እዚህ አድር ውስጥ ማን አለ? ሲጀመር በሶ የገደለውን ሚስቱን ሁሉ እየተቀበለ ይከመኝ ስለቸኝ ሳይል ሲቀብር የኖረ እድር ለቁራጭ ዓረፍተ ነገር እጁን ሲያንከረፍፍ አይፍርም? ወይስ እጅ የተሠራው አውጡ ሲባል ለማውጣት ብቻ ነው?" ሲል የጠየቀው ከሰል ነጋዴው ተፈራ ነበር። ከሰሉን ፊቱ ላይ ደርድሮ ይሸጥ ይመስል የፊቱ ቆዳ ጥቁርቱር ያለ ነው።

"ይሄ ደግሞ የማን ነው ባካችሁ?! እንደሚሸጠው ከሰል ትንሽ ሲያርገብግቡት ይንግጣል!" አለች ድምጿ ጣጣጣ የሚል ዓይነት ሴትዮ።

አድርተኛው ሌላ ብሶት ያለበት ይመስላል፤ እንድ ተናጋሪ በተናገረ ቁጥር ሁሉም ራሳቸውን ያወዛውዛሉ፤ በሁሉም ንግግሮች ከተስማሙ በምንም አይስማሙም ማለት ነው። እና ታዲያ ሰሜንና ደቡብ በሆኑ ጉዳዮች አንድ ሰው እንዴት ለሁሉም በመስማማት ራሱን ይነቀንቃል? ዓረፍተ ነገሩ ይሰረዝ ሲባል ራሱን መነቅነቅ! እይሰረዝ ሲባልም መነቅነቅ!

"ወገኖቼ! እንዳንደ አንድ ነገር ብቻውን አይቆምም። ብቻውንም አይፈርስም። ጅራት ይኖረዋል..." አለ ሌላው ተረኛ ተናጋሪ፤ በዚህ ጠዋት ሰፊ የሰሌን ባኔጣ አናቱ ላይ ደፍቷል።

"የምን ጅራት?" አሉ ሊቀመንበሩ፤ ለለቀ ያሉት ጉዳይ ጅራት ሲቀጥል ለበሳጭቷቸው። ሊቀመንበሩ የሆነ ቀጠሮ ሳይኖራቸው አይቀርም፤ ቸኩለዋል። አሰር ጊዜ አጃቸውን ዘቅዘቀው የበረት ማሰሪያው የሚያበረቀርቅ ሰዓታቸውን ወደታች ወደ እጃቸው እንጓ ያወርዱና ከንዳቸውን አጥፈው ሰዓቱን

ዓይናቸው ሥር ይደቅታል። ለረዥም ጊዜ ሰዓቱ ላይ ሲያፈጡ ላይበሉባቸው ላይ ያለውን ፍጥነት የሚቆጥሩ እንጂ ሰዓት የሚመለከቱ ብቻ አይመስሉም።

"ለምን ማለት ጥሩ ነው፤ ከቡር ሊቀመንበር! ...እንግዲህ 'አበበ በሶ በላ' ስንል በሶውን ማን አዘጋጅሮ የሚል ጅራት ይከተላል። መቼስ ይሄን ሁሉ ዘመን የተበላ በሶ ጣዕሙ ልዩ መሆኑን አሰቡት። እንዲሁ ባለሙያ ሴት እንዳለች እንጠረጥራለን። አበበ በሶውን የት ነው የበላው? ቤቱ ከሆነ በሶውን ለማበላለጥ ውሃ ከየት አገኘ? መቼስ በዛ ዘመን የቧንቧ ውሃ አይኖርም። ...ለነገሩ ዛሬም ቢሆን ቧንቧ እንጂ የቧንቧ ውሃ እስከዚህም ነው።"

"እውነት ነው፤ ውሃ ተቸገርን እኮ!" አለች አንዷ ሴትዬ ከሰውዬው ተቀብላ።

"አንድ ጄራካን ሁሉት ብር እየገዛን" ተቀበለችት ሌላኛዋ።

"የሞላልሽ! እኛ ከነጭራሹ ላይናችንም አጥተናል" ተንጫጫ አድርገዋል። ዋናው መሰብሰብ ነፃ አጀንዳ እንደሆነ አንድም ሁሉትም ሆነው ከተሰበሰቡ በመሃል ይከሰታል።

"ሥነ ሥርዓት! ሥነ ሥርዓት!" አሉ ሊቀመንበር። ጫጫታው ጋብ ሲል ተናጋሪው ንግግሩን ካቆመ በኋላ ቀጠለ። "...እና ለበሰው ማበሰበሻ ውሃ ከወንዝ መቀዳት አለበት። አያችሁ! ጫልቱ ብቅ የምትነፃ እዚህ ላይ ነው። 'ጫልቱ ውሃ ቀዳሾ' እንዲል ምሳሌው። ይሄን ሁሉ ዘመን ለዚህ ሆዳም አበበ በሶ ማበሰበሻ ውሃ ስታመላልስ የኖረች፤ ወገቧ በእንስራ ሸክም እየተላጠ የኖረች ሚስቷን ጫልቱ ሴቶቹ ከነፈራቸውን በሐዘን መጠጡ።

"ተከብር የኖረ አበበን ሆዳም ብሎ መዘለፍን ምን አመጣው?" አለ የቀበሌያችን ሊቀመንበር ብሎ።

"አንድ ዓይነት ሆድ ያላቸው ወፎች በአንድ ላይ ይበራሉ፤ አንተ ከሆዳም ጎን ቆመህ ትከራከር ሐሽ። ማንህ?" አለው ሌላው።

"ቢቃ!" አሉ የአድራችን ሊቀመንበር በቁጣ። ከዛም "ቀጥል!" ሲሉ የመጀመሪያውን ተናጋሪ አዘዙት።

"አያችሁ! ጫልቱ እናት አገራችን አትዋጽድናት! ውሃ እንዳሻው ሲጋልብባት ኖረ። ለም አፈሯ አንድህን እየበሰበሰ ተጋዘ። ውሃዋን እፈራን ተጠቅመው በሰባቸውን የሚያሸምነውን ሌሎች ነበሩ። 'እነሐዘ'

በሰበሰቡ፤ ጠግበው አደሩ፤ ሲባል የአገራችን ምሳሌ ግን ጫልቱ ውሃ በመቅዳትና በማመላለስ ርሃብ ጠበቅቷል፤ የነጠፈ ጡቷን እያጠባቸ ተንጋላ ቀረቸ፤ የተሸከመችው ውሃ ጠማት...."

"እርሴ ሄድክ ተኛውን ሐሳብ ከውስጥ ትግራችን በመቀላቀስ ወደ ውጭ እንድናይ ሆነ ብሎ የተነገረ ሴራ ነው። በሲታችን የተበላው በእኛው በራሳችን ምሳሌ፤ በራሳችን መጣፍና ደብተር እንጂ ወንዞችን ወደ ውጭ ምናምን ስለራሳሰ አይደለም። አበበ ግብፃዊ አይደለም ገበያ፤" አሉ እንደ የስፖርት ተኛ አቋም ያላቸው፤ ሽቦት የወረሰው ፀጉራቸው ብን ብሎ የተበጠረ ሽማግሌ። በዚህ ማለት ፀጉራቸው እንዲህ መባጠናን ስመለከት ሌሊቱን ሲያበጥሩ ያደሩ መሰለች።

"አካሄድ!" አለ የቀበሌው ሊቀመንበር፤

"ምንድነው" አለ የእድሩ ሊቀመንበር። ሊቀመንበርና ሊቀመንበር "ሊቀመንበር" በሚለው ቃል የአባታቸው ስም ይመስል እንደ ወንድማማች ነበር የሚገባቸው።

"አገሪታችን ማንበራዊ ትግራችንን መፍታት ነው። ባለቲካ መወራቱ ተገቢ አይደለም" አለ የቀበሌው ሊቀመንበር።

"ልክ ነው ባለቲካ አታውሩ" አለ የእድሩ ሊቀመንበር። እነጋገሩ ሁሉ ዝርው ነው አታውሩ፤ አታድርጉ እንዲህ አትበሉ ...

ለላ ሰውዬ አጃቸውን አወጡና ልክ የሞተር ሳይክል በሚመስል ድምፅ መናገር ጀመሩ።

"ወገኖቼ! እኔ እኮ የሚገርመኝ የቀድሞው ጠቅላይ ሚኒስቴር ነበሳቸውን በአጠገብ ገነት ያኑርልንና (ወደ ቀበሌው ሊቀመንበር ገልመጥ አሉ፤ የአጠገብ ገነት ቁልፍ በሊቀመንበሩ እጅ ያለ ይመስል) በቀን ሦስቱ ትበላላችሁ ብለውን ነበር። አሳቸውን የሚያህሉ በአንድ እጅ የማይነሱ ሰው እንኳ በቀን ሦስቱ እንበላለን ነበር ያሉት። ይሄ አበበ ግን ሙሉ ቀን ያሻምዳል። እንደውም አሳቸው ያልጀመሩትን ነገር በማን አላብኝነት የሚሠራ ብቸኛ ሰው ሳይሆን አይቀርም፤ ስለዚህ ዓረፍተ ነገሩ ይቀየር።"

አንዱ በሽማግሌው አስተያየት የተበሰጨ ሰው እጁን አወጣ። ሁሌም ንግግሩ መንግሥትን መቃወም ነው አሉ። ገና ሳይናገር የቀበሌው ሊቀመንበር፤ "አካሄድ!" ብሎ ጮኸ።

የእድሩ ሊቀመንበር፤ "እንዴይዴይዴይ ገና ሳይናገር የምን አካሄድ ነው?" ብሎ ተቆጣው።

"ዓይነውሃው በላቲካ ይመስላል" የቀበሌው ሊቀመንበር መለሰ።

ተናጋሪው እንዳልሰማ ዮኖ ቀጠለ፤ "አመሰግናለሁ የተከበረው እድር አባላት ! ይኼ ሰውዬ ግን አካሄድ እያለ መሄጃ አሳጣን እኮ" አለና ሊቀመንበርን በነገር ወጋ አድርጎ ቀጠለ፤ "...የዚች አገር ነገር ይደንቀኛል፤ አበበ በሶ በላ' የሚለው ዓረፍተ ነገር ጎጂ ነው የምትሉት ምኑ ጎድቷችሁ ነው፤ እዚህ አፍንጫችሁ ሥር በአደባባይ ትሁት ዐረፍተ ነገር እየተናገሩ በየጋዳው ጉቦ የሚበሉትን ሰም፤ አትቀይሩም? እንደው ዛሬን እየሸገሽችሁ ታሪክ ላይ የምትበረቱት ለምንድን ነው? ይሄ ነገር በአገሪችን ዲሞክራሲ እንደሌለ የሚያሳይ ነው።"

"ይሄው እንደፈራሁት፤ አካሄድ! በሕግ አምላክ አካሄድ!" አለ የቀበሌው ሊቀመንበር ከትከሻው የተንሸራተተ ጋቢውን አያጣፋ።

"እድሉን አልሰጠሁም አንተ ሰው! ራስህ በሕግ አምላክ ዝም በልልን" አለው የእድሩ ሊቀመንበር ደሙ ፈልቶ።

ጋሽ ጫላ የሚባለው ሰውዬ እጁን አወጣ። የኔ ቢጤ ነው። ለምኖ ግን የእድር ከፍያውን በአግባቡ እየከፈለ የእድር አባል ሆኗል። እንደ አግርና እንደ ዓይን የለውም። ለብዙ ዓመታት በውትድርና አገልግሏል።

"...ወገኖቼ እኔ ለብዙዙዎቼ ዓመታት እነ አበበ በሶ ሲበሉ ጩቤ ጩቤጩቤ ድንበር ስጠብቅ ነበር። ምንም እንኳን ርጋፊ በሶ ባይደርሰኝም። ዋናው ነገር ዓረፍተ ነገሩ አይመስለኝም፤ በሰውን ለሕዝቡ ካከፋፈላችሁት ሕዝቡ ራሱ ዓረፍተ ነገሩን ይቀይረዋል። በሰውን ማንም ይብላው ማ፤ ሕዝቡ እያዛጋ የበይ ተመልካች አስከሆነ ድረስ፤ ሕፃናቱ በቂ ምግብ እስካላገኙ ድረስ፤ ዓረፍተ ነገር ብቻውን ትውልድ እይቀርጽም..." አለና ሊቀጥል ነው ሲባል ጨርሶ ተቀመጠ።

ንትርኩ ቀጥሎ ወደ ሰባት ሰዓት አካባቢ ሲጠናቀቅ ሊቀመንበር እንዲህ አሉ፤

"ያው እንግዲህ ብዙኃኑ በተስማሚው መሠረት ዓረፍተ ነገር ብቻውን ቢቀየር ዋጋ የለውም የሚል ወገን አለ..."

"ወገን አይደለም ቡድን ነው" አለ የቀበሌው ሊቀመንበር፤

“አንተ ሰው አናግረኝ አባክህ!...ልጆቻችንን ልማታዊ፣ ታታሪና ዘመናዊ ዜጋ እድርን ለማሳደግ ዓረፍተ
ነገሩ ይቀየር የሚል ቡድን ይግኛለሁ”

“ይሄም ቡድን አይደለም፤ ወገን ነው” አለ የቀበሌው ሊቀመንበር። ሁሉም ሰው ሳቱ። ምን
እንዳሳቃቸው አልገባንም።

“እንግዲህ ይሄ ውይይታችን ለሌላ ጊዜ በይደር ይሆንና አብላጽተንው የዛሬ ሳምንት አንጋግርበት”
አለ ሊቀመንበር። አድርጎታቸው አፍይይ አለ! እኔም በሆዴ አሰይ አልኩ። እስከዛ አባባ አግሩን ይሻለዋል
መቼስ።

ከስብሰባ መልስ አግረ መንገዴን ጓደኛዬ ቤት ሄጄ ቆየሁና በአዳኛ ሥጋ ቤት በኩል ሳልፍ የእድራችን
ሊቀመንበርና የቀበሌዎችን ሊቀመንበር ጥሬ ሥጋ ፈታቸው ተቆልሎ በአዋዜ እያጠቀሱ ይሰለቅጡታል።
በየፊታቸው ጃምቦ ተገትሯል። እለፍ እንዳልኩ የእድሩ ለፋፊ አስማማው እንዲት በቀይ ፕላስቲክ
የተጋረደች ሻይ ቤት ውስጥ፤ የተወላገደች ኩርሲ ላይ ተቀምጦ ምሳውን ሻይ በዳቦ ይበላል።
ይቺን አየበላ ነው ጧት ጧት እንደዚህ እገር በሚያናውጥ ድምፅ የሚጮኸው! ለካ እዚች አገር ላይ
የሚበላው አይጮህም!! ከልጅነት አስከ ዕውቀት “አበበ በሶ በላ” እያለ እንደ ቁራ የሚጮኸው በሰው
የተበላበት ሚስቱን ነበር !!

ቤት ሲደርስ እናቴ በር ላይ አገኘችኝና፡ “እህ እንዴት ነበር ስብሰባው?” አለችኝ፤ አጠያየክ “አንተን ብሎ
ተሰብሳቢ” የሚል የማሸፍ ቅላፄ ነበረው (የእናቴን ዓመል መቼ አጣሷት)

“የእድሩ ሰው በሙሉ ቆቡን ቀዶ እየሠፋ ነው” አልኳት በተሰላች አንጋገር።

የክቴን ያላየ ኬቲን ያመሰግናል

እና ፍራንክ የተባሉት ሙጥቅላ የአይሁድ ታዳጊ በዘመነ ናዚ ኮርኒስ ውስጥ ተደብቃ የፈቸው የተባሉ የግል ማስታወሻ (የማስታወሻዋ ስም 'ኬቲ' ነው) በመጽሐፍ ተጠርዞ አነበብኩና "ዓለም የተንጣጣሷል ዘሊህ ነው እንደ... የአያቴን ማስታወሻ ቢያዩ ምን ሊሉ ነው?" ብዬ ተገረምኩ።

የአያቴ ማስታወሻ ደብተር የተገኘው በአንድ እድሜ ጠገብ ጎተራ ውስጥ ነው (ጎተራ ለማታወግ አንዳንድ የከተማ ልጆች - ጎተራ ማለት የገጠር ፍሪጅ ማለት ነው !! ውስጡ አህል ይቀመጥበታል። ከሳጠራ ተሰርቶ ዙሪያውን በጭቃ ወይም በእባት ስለሚለሰን ውስጡ የሚቀመጠው አህል በመቀት ሳይበላሽ ለረዥም ጊዜ ይቆያል። አንዳንዴ መሬት ተቆፍሮ ጉድጓዱ እንደጎተራ ሊያገለግል ይችላል። እንግዲህ ጎተራው መጠኑ እንደ ባለቤቱ ኃብትና ፍላጎት ይወሰናል።)

እና አያቴ በድሮ ጊዜ ከአንድ አምባገነን የመንደር አስተዳዳሪ ጋር የከረረ ፀብ ውስጥ በመግባቱ እዚህ ጎተራ ውስጥ አርባ ቀንና አንድ ሌሊት አሳልፏል። ሌሊት ሌሊት ከጎተራው ወጥቶ ጫካ ይሸፍ ሳይነጋ ወደ ጎተራው ይመለሳል። ታዲያ በዘመኑ የነበረውን የየቀንና የየሌሊት ውሎውን ክብሩና በተዘጋጀች ግሩም ማስታወሻ ደብተሩ ላይ ከቅጠላ ቅጠልና ከከሰል በተቀመመ ቀለም ያሰፍር ነበር። የማስታወሻዋን ስም "የክቴ" ብሎ ነበር የሚጠራት!

እንግዲህ ከዚህ ማስታወሻ ብራናው ላይ ያገኘሁትን አንድ ከመቆየት ብዛት ተረት የሆነ እውነት አነግራችኋለሁ...

(ማከለኛ ከቀኑ 9:00 ሰዓት)

ወዳጄ የኩቴ...

ዛሬ ጉድ ሆኜልሽ ነበር። ይሄ የተራራው ቅንቅን ምናምንቴ ሰውነቴን ሲያሳክክኝ ጊዜ፣ ቀስ ብዬ ከተራራው ወጣሁና በጠራራ ፀሐይ ወደ ወንዝ በረርኩ። ማንም ሰው የሌለበት ጅረት መርጫ ልብሴን ሳንቀፍ አንድ የተራራ ጅብ ከአኔ ከፍ ብሎ መቆመን አየሁ ... ይሄው ልሽ የኩቴ በጠራራ ፀሐይ ሰው ነፃነት አጥቶ በየተራራው ሲታጀል መንደሩን ጅብ ይፈነጭበታል ። ደንጉት ከወደላይ አንዲት አሀያ ሰበር ሰካ አያለች መጣች። ፍርጥም ያለች እንኳን ለጅብ ለሰው የምታስገመድ አሀያ ። አውቃታለሁ የአቶ አስፋው አሀያ ናት...

ደንጉት የሆነ ገርገሮ የሚል ነገር ሰምጦ ብዙ በእካባቢው ምንም ነገር የለም ... ለካሰ ጅቡ ምራቁን ሲውጥ የጉርርው ደምፅ ነው ። አሀያጥ ከወፍጮ ቤት እንደመጣች ታስታውቃለች፣ አካላቷ ሁሉ ቶቄት ለብሷል ... ከእኔ ትንሽ ዝቅ ብላ ውኃውን በጉጉት ምጥጥ ታደርገው ጀመር።

ጅብ ከበላዬ፣ ነፃነት ያጣሁ አኔ መሐል፣ አሀያ ከበታች ... ሐይወት እንዲህ ያለ ምድጃ ላይ ይጥድሻል እንዳንዴ ። ጅቡ ያጉረመርም ጀመረ።

"ምን ለዚህ ከየትም አየመጡ ያደፈሩርሱብናል..." ለሰልሻ ። አኔ ደግሞ፣ ልብሴን የማንቀፍበት አንድ ያቅብ መሄድ ጀመረ እንዴ ብዬ...

"አሁን ጅብ ... ወይ ዝቅ ልበል እንዴ ካደራሰብኩብህ" አልኩት።

"ኸረ አንተ ምን እደረግክ! አንተማ የኛው ነህ ወዳጄ" ብሎኝ አርፍ። ይታይሽ የኩቴ፣ ተራሽ አስኪደርሰ ጅብም የአኛ ይልሻል። በፍርሐት ቀን ተደብቶሽ ለሊት ስትወጪ ለሊት ፈጥሯቸው ቀን ያወጣቸው ሁሉ እንደኛ ሆነች ይሉሻል!!

ይንቁራጠጥ ጀመረ ጅቡ...

"ዱቄታም" አለ።

የሚመልስለት ሲያጣ ድምጹን ከመጀመሪያው ከፍ አደርጎ፤

"አመዳም ሁሉ ... የማንም ወዘደር ... ኩሊ እዚህ እየመጣ ውኃችንን ይጨልጣል ... አሁንም ይረገጥ
ሁሉ ሊያደርግቱ እኮ ነው" አለና ጎደራ ! አሁን እንዳልሰማች ዝም ብላ ውኃዋን ትጠጣለች፤ ጆርጅ
አቁማ በቆረጣ የጅቡን እንቅስቃሴ እየተቆጣጠረች...

"ደንቆሮ ሁሉ፤ ለስሙ ሐውልት የሚያክል ጆሮ ያውም ሁለት ሰጥቷቸዋል እንጂ እይሰሙም ነበረ
ብሎ ከት ብሎ ሳቀ። አሁን አሁንም አልመለሰችለትም፤ ዝም ብላ ውኃዋን ትጠጣለች። ይሄን ዘመን
ውኃ የምትጠጣው እንዲያው ፈርታ ይሆናል እንጂ ፈልጋ አልመለሰችም...

ጅቡ ትንሽ አንጉቱን ሰግማ አደረገና፤ "ከነዱቄታቸው እየመጡ ወንዞችንን በሁቃ አስመስለት..." አለ
አሁን የተበሳጨች ትመስላለች ... እንደ ምንም ራሷን ተቆጣጥራ ዝም አለች። እያ ጅቡ ግን ከሌሎች
በጎላ ድምፅ፤ "ከዛሬ ጀምሮ እዚህች ወንዝ አካባቢ እንደም አመዳም፤ ጆሯም፤ ዱቄታም ... ደንቆሮ
አሁን ሁሉ ይደርሳትና ውርድ ከራሴ !" አለ። ማለት ብቻ ሳይሆን ፈንጠር ብሎ አሁን የመጣቱን
መንገድ ዘግቶ ቆመ።

አሁን እንዳለቀላት አወቀችው ... ስለዚህ ዘና ብላ ጅቡን እየየች፤

"መብላት ሲፈልጉ እዋጅ ያበዛሉ..." አለች።

አሁን ጅቡ ገጠመው፤

"የማንም አመዳም አሁን አዋጃችንን ያናንቃል ... ወይ ግዜ ... መታገሳችን አስናቀን" አለች
በሚመስል ድምፅ መንገዷን የባለ እየዘጋ !

"ኤዲያ ... አዋጁ ቀርቶብን የማንም ግግታም ጥንብ አንሳ መንዛችንን ባላቆሸሽብን..." አለች እሷ
በሚገርም ድፍረት። አሁንም ጅብ መሰለችና ቀጥ ብዬ ሳያት ያው አሁን ናት፤ ታዲያ ይሄ ድፍር
ከየት መጣ...

ጅቡ ወደኔ እየተመለከተ፤ "ልብ አድርግ ... አዋጃችንን ሲታጣጥል ..." አለች።

"አረ የጅቡ ትራግስት በዛ" አልኩ፤ ምናባቱ ላድርግ !!

"አድ አባክህ የአንተ አዋጅ ... መጀመሪያ ለዚህ ወሰን አልባ ሆኖህ ገደብ አብጅሉት ... ለእኛ አዋጅ ከማግኘቱ !! ደግሞ እንመጣለን ወንዞችን የማንም አገዳፊ ጅብ አይከለክለንም..." አለች።

"ይሄ አዋጆችን በጉልበት ከመናድ አይተናነስም..." አለና ጅቡ አፈጠጠባት።

አህያ ኮራ ብላ ወደ ጅቡ ሄደችና፡ "እሳልፈኝ" አለችው።

አለቃላት ብዬ ሲበጭቃት ላለማየት በፍርሐት ሰሸማቀቅ፡ ጅብ መንገዱን በፀባይ ለቀቀላትና፡ "እኛ ማንም ተራ አህያ ተናገረ ብለን መንገድ አንዘጋም..." አለ።

ጅብ እንዴት ነው የተለወጠው ብዬ ገረመኝ።

አህያ ራሷ ባለማመን ዞር ብላ አያየች ሄደች። በእግሪታ ተነረሰኩ !

ጅቡ እንዲህ አለች፡ "ይገርምሃል እኛ ጅቦችን ብዙ አንስላት ካለሥማችን ሥም ይሰጡናል። ሆኖም፡ ራስ ወዳድ፡ ጨካኝ አድርገው ስለሚሰሉን ሌላው ቀርቦ ሳያየን ሲያብጠሰጥሉን ይኖራል !!!" አለ አዝን ብሎ።

"ኧረ ተገቢ አይደለም፡ አሁን እንኳን ምን ያህል ታጋሽ እንደሆንክ አስመስከርክ እኮ" አልኩት ከልሴ በሆነ አድናቆት። ስንጫወት ቆይተን እኔም ልብሴ ሲደርቅ ወደ ኅተራዬ ተመለስኩ።

(ከሌሊቱ 9:00 ሰዓት)

የከፊ ! የከፊ !! አሁን ለሊት ነው ስበር ዜና - ኅተራዬ ውስጥ ሆኜ መንደርተኛው ሲንጫጫ ሰማሁ፡ "የአቶ አስፋውን አህያ ከጋጣዋ ጎጥፎ ጅብ ወሰዳት" አያሉ...

አይደንከር

እንደ ቀን እናቴ ተከራይቼ ወደምኖርበት ኮንዶሚኒየም ልትጠይቀኝ መጣች። እኔ ጋር መጥራት የፈለግኸው ለእምስት ቀናት ነበረ። አቤት እንዴት ደስ እንዳለኝ። እንዲህ ቤት ተከራይቼ ራሴን ሲገኝ እናቴን በእግድነት ራሴ ቤት መቀበል በእርግጥም የሚፈጥረው ስሜት ልዩ ነበር። እንደወጥሮ ያገኘኝ ሁሉ፤ “አብርሽ ዛሬ ምን ተገኘ፤ ፊትህ በራ እኮ” ይሉኛል። እንዴት ነው የማይበራው፤ እንደ መራ ችባ ቢልል ብዬ አለመንበልበሌም እኔ ሆኜ ነው።

በእርግጥ አላለ ቤት እያያዜ እንድት ማሳየን ከሚችሉት መስጠቷ አይቀርም፤ “አዲያ የምን መዘረዘሪያ ነው ይሄ ... እሁን ወንበር እንዲህ ይቀመጣል” ልትል ትችላለች። ወይም የኔ የምለውን ይሄን ምንጣ። “እዛ አውራ ጎዳናው ላይ እንጥፈኸው ነው እንዴ የሰነበትከው ... ታዲያ ምንድን ነው ይሄ ሁሉ እጄ ልትልም ትችላለች። ቢሆንም የእናቴ መማረር የተለየ ውበት አለው። አቤት መማረር እኔ እና ላይ ሲያምር። እናት እኮ ቢቃ አትታዘብም። እዛው ልክ ልካችሁን እየነገረቻችሁ እዛው ነገሩን በል መቃብር ትከትተውና የፍቅር አፈራን ትመልስበታለች ! ውሾን ያነሳ ውሾ ይሁን ! እናት ናታ ! እና እንደ እናት ምሬት የሚጥም ምን ነገር አለ ... ምንም !!

እናቴ ኮንዶሚኒየም የሚባል ነገር በቅርበት ስታይ የመጀመሪያዋ ስለነበር ደረጃውን ፈራሽው፤ እንደወጥሮ እዚህ በመኖሪያ በጣም ተበላጩትብኝ፤ (እዩት እንግዲህ አስተያየት ያላሰበኩበት ቦታ ሽ ደረጃው ላይ ሲጀምር...)

“ሰው ሳይመጥን ደብረዳም ላይ ወጥቶ ይኖራል ወቶ ጉ ድ ...” እያለች በከፍተኛ ፍርሃት ነበር የምስት ፎቅ ደረጃ የወጣችው። የከፍታውን ፍርሃት ቤት ስትገባ ረስታው ሌላ ግርምት ደግሞ ተወዳጋለች። ቢቃ እንዴን ስትታዘብ እንዴን ስታመሰግን አመሸች። እንድት ሁለት ቀን አለምጃት እየተወካት ወደ

ሥራ መሄድ ጀመርኩ። ደግሞ ሥራ በዝቅብኝ ስለነበር ብቻዋን ጥያቄ ጠየቅ የወጣሁ ማታ ነው የማባባው። ልክ በሁለተኛው ቀን ማታ ስንገናኝ ታዲያ እንዲህ አለችኝ፤

“ይሄ እማሪካ የሚሉት አገር እንዲህ ነው አሉ”

“እንዴት” አልኩ ወደ ቴሌቪዥኑ ዞሬ። ቴሌቪዥኑ የሚያሳየው ሌላ ነገር ነው። “ይሄ እኮ ‘ታች አርማጫህ’ ወረዳ ነው የሚለው እማሪካ አይደለም” አልኳት በቴሌቪዥን ከሚታየው አዝመራ ሥር የተፃፈውን እንብቤ !

“ማን እሱን አለህ” አለችኝ።

“እና እንዴት ነው ያልሸው”

“እንዲህ እንዳንተ ቤት ነዋ ... ዝግትግት ያለ ጉድ፤ ቡና የሚጠራራ የለ፤ ደህና ዋላችሁ የሚል የለ፤ ሁሉም ቤቱን ዘግቶ ቁጭ ... የሚጫወት ሕግን እንኳን የሌለበት ጉድ ! እስር ቤት ... እስረ አሁን ሲያረጉ አየን ብለው እንጂ ሁሉም አበሻ ናቸው ምናል ቢያውጉ፤ አብረው ቡና ቢጠጡ ኤዲያ ... ኤዲያ ያየነው አይቅረን ማለት ምንድነው” ብላ ተማረረች።

“ምን ትግር አለው ማሟራት ሁሉም የራሱን ኑሮ ዘና ብሎ መኖር ነው።”

“አለዋንም ዘና አቲ ... እትዬ የብር ዓል ልጃቸው አገር ላስጉብኝሽ ብላ ወስዳቸው አይደለም እንዴ እንዲህ ቁሱም ዝም፤ መጽሐፉም ዝም ቢሆንባቸው ተበላሽሽተው የመጡት ... ያች ደግ እመቤት ... ባዶ ቤት የፈረንጅ ሰይጣን የተጣላቸው” አለችና ከንፈሯን በሐዘን መጠጠች ... !! ዝም ብለን እንደቆየን፤

“እቡቹ ... እንግዲህ ከዚህ ከቆጥህ ወርደህ መሬት ካልተደለደልክ ወዳንተ አግሬን አላነሳም” ብላኝ ወደ ቤቷ ልትሄድ ተነሳች። ብለምናት ላግባባት ብሞክር፤

“ሆሆ በስተርጅና በተከበርኩበት አገር እንደ እማማ የብርዓል ጉድ ልታደርገኝ”

“ኼረ ማሟራ አካባቢሽው በቃ ቅዳሜና አሁኑ አረፍት ነኝ ዘና እንላለን። ሥራ በዝቅብኝ እኮ ነው...” አልኩ።

“ግዴላም አከበድኩም አቀለልኩም መሬቴ ላይ አሳርፈኝ፤ ጠዋት ወሰደህ እቤቴ ጣለኝ” ብላ እንቢ

አለች። ቢቃ በእንጉዳቱ ቢለዋ ቢጋደም እዚች ቤት አልቆይም ብላ በጠዋት ወደ ቤቷ ተመለሰች። ሆኖም ትታች ስትሄድ እንደ ሕፃን ልጅ ሆኖ ባሰኘ። በመሐል ግን የአማማ የብርሃል ታሪክ ትዝ ሲለኝ ብቻቱን መሳቅ ጀመርኩ። አማማ የብርሃል የተወለደኩበት ሰፊር ታዋቂ ጠላ ነጋዴ ነበሩ። እንደ ቀን ታዲያ እሜሪካ የምትኖረው ልጃቸው አስቴር ደውላ።

“አማዬ አሜሪካን ላስገብኝኝ ነው፤ ተዘጋጅተኝ ጠብቂኝ” አለቻቸው።

“አስቱ ... እንደው ገንዘብሽን ካስከሰርኩሽስ አይቀር ... ተአማሪካው ይልቅ አየሩሳሌምን አሳልመኝ በመለሸኝ” ይሏታል።

አስቴር ግን፡ “አይ አማዬ ደሞ፤ እኔ እንኹን ለማሰደሰት ብዬ...” ብላ ስታኮርፍ አማማ የብርሃል አሜሪካ ለመሄድ ተሰማው። መቼም የአስቴር ነገር አይሆንላቸውም። አንድ ልጃቸው ናት ያውም ካለ አባት ጠላ ሸጠው ያሳደዳት። እሷም ገበዝ ነች። ቀንጅናዋ ሳይታልላት አንገቷን ደፍታ ተምራ የሕክምና ደክተር ሆነች። ከአገር ከወጣች አስራ አምስት ዓመት አለፉት። አላገባች፤ አልወለደች። አሁንም እድሜዋም ሄደ። አንዳንዴ ውጭ አገር የሚያስጠላው ትንሽ ሳንቲም ወርውሮ ትልቁን የተፈጥሮ ሐቅ መንጠቁ ላይ ነው፤

አማማ የብርሃል አሜሪካ ለሦስት ወር ጉብኝት ሲሄዱ የሸኛቸው ሕዝብ ብዛት ለሰላማዊ ሰልፍ የወጣ ይመስል ነበር። አንድ የተቀዋሚ ድርጅት አባል የሆነ ጎረቤታችን ታዲያ፤ “ይሄ ሕዝብ ነፃነቱን ለመቀበል ሰልፍ ሲጠራ እይወጣም እንጂ ለማባረርና ለመሸኘትማ ይንጋጋል” ብሎ መንደርተኛውን ዘለፈ አሉ።

“ቆይ ያች ምርጫ ትድረስ ብንመርጠው ሞተናል” ሰልፍ ፎክረ ጎረቤቱ፤ ሰውዬው ታዲያ ይሄን ሲሰማ ከት ብሎ ሳቀና እንዲህ አለው መንደርተኛውን፤ “ቀድሞ መቸና ሲደቃሽ ይውጣ አሉ ... በምርጫው እንደሚኖር ሕዝብ አልመርጥም ብላችሁ ትፎክራላችሁ ሃሃሃሃሃሃ”

አማማ የብርሃል ልክ አየር መንገድ ሲደርሱ መንደርተኛውን ሁሉ ተሰናብቶና በመጨረሻ፤ “እንች የዝና...” ብለው ሰራተኛቸውን ጠሯት፤

“አቤት አትዬ...” አለች፤ ለከት የምትሉበሰው ሽንሽን ቀሚስ አድምዷታል፤

“አይው የለችልኝም፤ እታየኝም ብለሽ ማጅቱን ብታድፋፈ ... ነግሬያለሁ ... አማሪካ እዝች ናት ሩቅ

እንዳትመስልሽ" ብለው አስጠነቀቁት። ሁላችንም ሳቅን። ሰፈር ውስጥ የእማማ የብርጋል አሜሪካ መሄድ እንደጉድ ተወራ። ደግሞ ጊዜው አባማ የምርጫ ቅስቀሳ የሚያደርጉበት ሰሞን ስለነበር ብዙሃኑ የመንደራችን ነዋሪ አሜሪካ ከነጥቁር መሪዋ ሁለተኛ አገሩ መስላ አየተሰማችው ነበር። የሆነች የናት አገሩ እህት አገር ... እከስት አገር !!

ምን ያደርጋል እማማ የብርጋል አሜሪካ በሄዱ በወሩ ብቻቸውን ማውራት ጀመሩ። አስቴር ቤት እየዘጋችባቸው ስትሄድ ጭንቀቱ ነው ይባላል። መጀመሪያ ሲጀምራቸው መፃፍም ማንበብም የማይችሉት ሴትዮ ከመሬት ተነስተው እንግሊዝኛ ተናገሩ ... ያለ ምንም ስህተት ጥርት ባለ የአገሬው ልሳን፣ "አይ ዶንኬር" ብለው ጮኹ !!

በእውነቱ አስቴር እናቷ ሊያዝናኗት የሞከሩ መስሏት በሳቅ ፈረሰች። "ወይ ማሚዬ ተጫዋች እኮ ነሽ" እያለች።

ከዛ በኋላ ግን ሙሉ ቀንና ሌሊት ከእማማ የብርጋል እፍ ሌላ ቃል አልወጣ አለ፤

አይዶንኬር...

አይዶንኬር...

አይዶንኬር ብያለሁ

አይዶንኬር...

እማምላከን አይዶንኬር...

ጭራሽ አንድ ቀን ሽክ ብለው በባሕል ልብሳቸው ዘንጠው፤ "እኔ እናትሽ ይሄ ወጠጤ ካሸነፈኝማ ሞቻለኝ" ብለው መንገድ ጀመሩ።

አስቴር ደንግጣ፤ "ማነው ወጠጤው ማሚዬ" ብትላቸው።

"ወባማ ነዋ ... ከአገሬ ድረስ የመጣሁት በምርጫው ለመሳተፍ መስለኝ" እያሉ የቀን ቅዠት ውስጥ ዝቡ። በቃ እንዴ ለአሜሪካ ፕሬዝደንትነት ሊወዳደሩ እንደሄዱ አድርገው ራሳቸውን አጩ ተወዳዳሪ ያደርጋሉ ... ሌላ ጊዜ ከጎረቤት የሚሰማው ጩኸት ረበሸኝ ይላሉ። ምንም ዓይነት ጩኸት ግን አልነበረም !

ጭራሽ አንድ ቀን በአፓርታማው መስኮት ብቅ ብለው፤ “አይደንኬር” አሉና ከኢትዮጵያ ለማግኘት የወሰዱትን ጉዞ የሚያህል ጀበና ቁልቁል ቢያምዘገዝት ወደ ሥራው የሚጣደፍ አንድ ፈረንጅ እናት ላይ ደ ብሎ ፈንዳ፤ ፈረንጁ ከዛ የሮጣ ሌላ ሰፊት ሊገባ ስንዝር ሲቀረው ነው አሉ የቆመው፤ (መገኛ የኛ ሰፈር ሰዎች ነገር ሲያወሩ ያማመቃሉ)

አስቴር እናቷን ወደ ኃኪም ወስደችው። ኃኪሙ እማማ የብርጓልን መርምሮ፤ ‘ባይፖላር ዲስ አርደር’ ምናምን ... ነው አላት ለአስቴር። “ያው ‘ሃሉሲኔት’ ሲያደርጉ ማለትም የሌለ ነገር ያለ መስሎ ሊታያቸው ይችላል ... ብቻቸውን አትተያቸው ... ወጣ እያደረግሽ አገናኚያቸው” አያለ የአስቴር ጡቶች ላይ ዓይኑን አንከራተተ። አስቴር መቼስ ውበል ልጅ ነች። (ዶክተሩ በአስቴር ጡቶች ምክንያት ሃሉሲኔት እድርን ስለ ገነት ምናምን ማውራት ሳይጀምር አልቀረም...)

ሕክምናው አንድ ዓመት ሊወስድ እንደሚችል በመግለፅ ቅል በሚያህል ነጭ የፕላስቲክ ሰንዳቄ ነጫጭ ከኒን ሰጣቸው ... ‘በቀን አንድ እስከ ምፅዓት!’ እማማ የብርጓል ታዲያ በቀጣዩ ቀን በተ ተቀምጠው ድምፃቸው ቢጠፋባት አስቴር ከመኝታ ቤቷ ብቅ ብላ አየቻቸው። መርፌና ከራቸውን አቅርበው የታዘዘላቸውን ኪኒን እየበረቡ አና በከር እየወሰወሱ ምን የመሰለ መቁጠሪያ ሰርተው እገናኝቸው! አንድ ኪኒን በበሱ ቁጥር፤ “አይደንኬር” እያሉ!

አስቴር ታዲያ የኃኪሙን ምክር በመስማት እናቷን ልታዝናናቸው ይዛቸው በሰው አገር ጎዳና ላይ ትዞራለች።

“ይሄ እየሩሳሌም ነው ... አይደለም አንዴ” አሏት ኮስተር ብለው።

“አዎ ማሚዬ እየሩሳሌም ነው” አለች አልሄድም እንዳይሏት ፈርቷ።

“የተረገምሽ! የተቀደሰችውን ምድር በጫማ ታስረግጦታለሽ?” አሉና ጫማቸውን አውልቀው በማዝገራቸው አስፓልቱ ላይ ተደፍተው መሬቱን ሳሙ። በባዶ እግራቸውም ጉዞ ጀመሩ። ወዲያው ከየት እንደመጣ ያልታወቀ የጋዜጠኛ መንጋ አስቴርና እማማ የብርጓልን ከብቦ በፎቶ ያጣደፋቸው ጀመር ... በለጭ በለጭ በለጭ በለጭ ... በቀጣዩ ቀን የወጣው ዋሽንግተን ፖስት የፊት ገፁ ላይ የማማ የብርጓልን ፎቶ አትም ካናቱ እንዲህ ሲል ጻፈበት አሉ (ያው የኛ ሰፈር ሰዎች ወሬ ባይታመንም...)

“የጀግናው ኢትዮጵያዊ ሯጭ የአበበ ቢቂላ ታናሽ እህት በባዶ እግራቸው ዋሽንግተን ‘ወክ’ ሲያደርጉ” እማማ የብርጓል ከጉብኝታቸው በአንዱ ቀን ኋይት ሐውስ ፊት ለፊት ደረሱ። አልልታቸውን አቅልጠው እንደልማቸው ቤተመንግሥቱ ፊት ለፊት በማዝገራቸው ተደፍተው ምድሩን ከሳሙ

በኋላ፡ “ጌታዬ የተሰቀለው አዚህ ነው ።” ሲሉ አስቴርን ጠየቋት። አስቴር ትክክል ብላ ነጮን ሕንፃ አቅግራ እየተመለከተች፤

“ዓለም ሁሉ ለገዛ መኖሪያ የተሰቀለው አዚህ ነው ማለግዬ ... ያሃይ ገፁህ ልብ ሰጠኝ ገረመው አንጂ ሁሉም ከያለበት የሚሰግደው አዚህ ነው ... ሴቱ፤ ወንዱ ... ያልተማረው፤ የተማረው ... አገር ያለው፤ አገር አልባው ... አንጀራ የጎተተው፤ ጥላቻ የገላው ... ፖለቲከኛው፤ ኒጋዴው ... ነፍሰ ገዳዩ፤ ዘራፊው ሁሉም አዚህ ነው ልሱ የተቸነከረው ... በተምታቱ ወንበዴ ኃሳቦች መሃል ሁሉም የራሱ መሲህ ሆኖ የተሰቀለው አዚህ ነው” አለቻቸው።

አስቴር ስትናገር እንባሟ በዓይኗ ሞልቶ ነበር። የተቸነከረችበት ሚስማር፤ ለአስራ አምስት ዓመታት ያክጠለጠላት የኑሮ መስቀል ላይ ዛሬም ሕመሙ፤ ዛሬም የማንነት ቀውሱ ስቃይ እያንገበገባት ...። ከመር ለራሷም ይሄ ነጭ ሕንፃ የዓለማዊያን የኑሮ ቀኖና የሚሰበክበት ቤተክርስቲያን መስሎ ተሰማት ፤ ይሄን ቢነግሩት ትውልዱ ቶማስ ነው ... የኑሮ ችንካር የበላውን መዳፍ ካላየ ወይ የራሱ መዳፍ ካልተቸነከረ እያምንም!

አስቴር እማማ የብርጓልን ወደ ኢትዮጵያ መለሰቻቸው። ሰው ይሆናሉ ብላ አላሰበችም ነበር። ኢትዮጵያ ሲደርሱ ግን ቡና ተፈልቶ ጎረቤቱ ተሰብስቦ እያገላበጠ ሲሰማቸው ባይፖላር ዲስ አርደር የለ፤ ዲፓሪቭን የለ ጂኒ ጃንካ የለ ጤነኛ ሆነው ቁጭ !! በአርግጥ አልፎ አልፎ (ሙሉ ጨረቃ ሲሆን ነው አሉ...) የዋሽንግተን ጂኒ ይነሳባቸዋል።

እኔም ይሄንን ነገር ለማመን የተገደድኩበት አንድ አጋጣሚ አለኝ። እንግዲህ እማማ የብርጓል የሞተበትን አፅናኝ፤ የታመመን አስታማሚ የመንደሩ አድባር መሆናቸውን ማንም ያውቃል። ሰው ታመመ ከተባለ ነጠላቸውን እንጠልጥለው መሮጥ ነው። ጎረቤቱም ከላይ አስከታች “አስታማሚዬ ... ጤነኛዬ” ነው የሚላቸው።

አንድ ቀን ታዲያ እናቴ፤ “እማማ የብርጓል” አለቻቸው።

“እመታ”

“ጋሽ አስፋው አባታቸውን ተረድተው ተቀምጠዋል አሉ ኑ ለቅሶ እንድረስ አስቲ” ... ጋሽ አስፋው በመንደራችን የተከበሩ የአገር ሽማግሌ ናቸው። የእማማ የብርጓልም የጠላ ደንበኛ። እማማ የብርጓል ታዲያ ጮከ ብለው እንዲህ ብለው መለሱላት ለእናቴ፤

“አይ ዶን...ኬር !!”

አድዋ ዛሬ ናት፤ አድዋ ትላንት...

(እንቀፅ 17 : እኛም መስከታችንን አንከፍትም፤ እናንተም ሚስቶቻችንን አትዩ።)

ጣሊያን ኢትዮጵያን ወርራ አምስት ዓመት ፍዳዋን በልታ፤ ፍዳችንን ስታበላን አያቴ አሳኝ፤ የውስጥና የውጭ አርበኛ ነበር። በጦር ሜዳ ብትሉ አንድ ባታሊዮን ጦር ባደረገው ምርመራ ያደረገው ጀግና ሲሉት፤ “ኤዲያ ምን አላት እኛ” ይላል። በከተማ ብትሉ ጠላት መኝታ ቤት ሳይቀር የተቀጠጠ ሚስጥር ፈልፍሎ ሲያወጣ አጀብ ያስብል ነበር። ታዲያ በአያቴና በቆራጥ አርበኞች ትግል ቆይቷ ሊጣሊያ ካገር ከተባረረ በኋላ፤ ለአገር በሠራው ታላቅ ጀብዱ፤ በድል አጥቢያ ጃንሆይ ፊባቱ አስጠርተው አሁን የጣልያን ኤምባሲ የሚባለው የተገነባበትን ቦታ በሙሉ ከታላቅ ክብርና ምላሽ ጋር በሽልማት ለአያቴ ሰጡት፤

አያቴ አዚህ በሽልማት የተሰጠው ቦታ ላይ ትነሽ ጎጆ ቀልሶና፤ የተረፈው ሜዳ ላይ በቆሎ የርሶ ሲኖር፤ አንድ ቀን የጃንሆይ መልዕክተኞች ሲነሰግሱ ቤቱ ድረስ መጡና፤

“እዚህ በቆሎ የዘራህበት ቦታ ላይ ‘የምባሲዮን’ ሊሰራበት ነውና መድረሻህን ፈልግ ብለውሃል ይንግ። አሉት።

“ኧረ ውስዱት ደሞ ለሞላ በታ” አላቸው። ትንሽ ቆይቶ፤ “ይሄ ግን ‘የምባሲዮን’ ያላቸሁት ነገር መሆኑ ነው?” ሲል ጠየቀ።

“አይደለም!”

“አሃ ተማሪ ቤት መሆን አለበት!”

“አይደለም...!”

“የዲሞክራሲያዊ ንግድ ቤተሰብ ይሆን እንደሚችል?” ሲል ግር ብለውት ጠየቀ።

“የግንባርን ማለት ንጉሡ የፈቀዱላቸው የውጭ አገር መኳንንት እና መሳፍንት አገራቸውን መከሰው የሚቀመጡበት እና አንዳንድ የመንግሥት ሥራዎችን የሚከውኑበት ማረፊያ ነው” አሉት መልዕክተኞቹ እንዲሁ።

“ይህ?” ሲል ጠየቀ አያቴ በግርምት።

“ይህ!”

“እኔ ፈረንጆች ይሄን ሁሉ ቦታ አጥረው ቁጭ ሊሉ ነው” አለ እንደገና ቦታላቅ ግርምት።

“አዎ! ይሄ የምስራቅን ... የወከላቸው አገር የማይደፈር ግዛት ነው”

የዲሞክራሲያዊ ንግድ ቤተሰብ ይሆን እንደሚችል ማለት መናገሻችን ላይ ‘አርድጋለት ጋርደጋለት’ ልናስቀምጠው ነው ብሎና አለ አያቴ በቁጭት።

መልዕክተኞቹ አያቴ ላይ ሳቁበት። ስለኢምባሲ ያለው እውቀት እነሱትና መሆኑን በመንገዳቸው ለፍን ሁለት ሰዓት ስለኢምባሲ ተግባርና ለአገራችን ስላለው ጠቀሜታ በዝርዝር አውሩት።

ተግባባታዊ ሊለያዩ ሊሉ ግንኙነት ተባላሽ። ጉድፈላ። አገር ተሸበረ። ድንገት ነው ነገሩ የተመሰቃቀለው...

“እሁኑ ሆነና የማን አገር ኢምባሲያን ነው?” ሲል ጠየቀ አያቴ፤

“ፕላንያ” ብለው መለሱለት።

“ፕላንያ ፕላንያ ... እኮ ፕላንያ ይ...ሄ 4ሽስት የነበረው” አለ አያቴ ማመን አቅቶት።

“እንዴት አሁን በሰላም መጥተዋል”

አያቴ ሰይጣኑ ተነሳ። ተንደርድር ምንሸፋን መክረጥ አደረገና ለማሳሻ ሰዓት ያህል ፎክሮ ሲያቢቃ፤ “የዓለ ሁሉ...” ብሎ የጃንሆይን መልዕክተኞች ማሳደድ ጀመረ፤

“እኛ በን መከተል እንወዳለን። መንገድ ላይ ድንገት አያቴን ያዩ ሁሉ፤ ገና የእርሰኝነት ስሜቱ የሰበረዳቸው፤ እንዲሁም እርሰኝነት ያመለጣቸው፤ እንደገና እኛሉን አገኘን በማለት ምንሸራቸውን

አፈፍ እያደረጉ፡ "ያዘው..." እያሉ ቢስ ላይጠቅማቸው አያቴን ተቀላቅለው የንጉሡን መልዕክተኛ ማላዊድ ጀመሩ። መቼስ አዲሳባ እንደዛን ቀን ተፎከሮበትም፡ ተሸልሎባትም አያውቅም ይላል ሁኔታውን የታዘበ።

እያቴ ቁጣው መለስ ሲል ዞሮ ቢመለከት ድፍን የአዲስ አበባ ወንድ ተከትሎታል።

"ምን ሆኖችሁ" ቢላትው አያቴ፡ "አይ ... ሩጫው ወደ ቤተ መንግሥት መሆኑን ስንሰማ እየተከተልናችሁ" አሉ !!

እያቴ የተከታዩን ብዛት እየና በዛው ሸፈተ ! ስሙ የገነነ ሽፍታም ሆነ ! ስሙ ከተጠራ እንኳን አትታገሩም ድር ያሉት ሮም የተቀመጡትም ጥልያኖች ወባ እንደያዘው እየተንዘፈዘፉ ንሰሃ ይገባሉ ! ጭሪ የኤምባሲው ግንባታ ሲጀመር በወርም በሳምንትም በል ሲለው በየሦስት ቀኑ ብቅ እያለ ይሄን ጣሊያ ሁሉ ይፈጀው ጀመረ !!

ጃንሆይ በበኩላቸው አያቴን በዲፕሎማሲ ማሳመን መርጠው መልዕክት ላኩበት። በድፍረት ከነፈጁ ጸጉሩና ከነምንሸሩ ፊታቸው ቀርቦ፡ "ጃንሆይ ትላንት ይሄን ፋሽስት፡ 'እንኳን አባረርኩ' ብለው የሸለሙኝን ቦታ ዛሬ ከኔ ነጥቀው ላባረርኩት ሰላቶ በመስጠትዎ ተቀይሜዎታለሁ !! እማምላለሁ ተቀይሜዎታለሁ። አንዴት አንዴት ነው ነገሩ ... አዚህች አገር አባራሪው ከተባራረው ተደባለቀ እኩ ዳር ላይ ያባረርነው ከመሐል አያባረረን ተቸገርን" አሉ።

ጃንሆይ በጥሞና ሲያደምጡት ቆዩና፡ "ቅሬታህን ሰምተናል። ካንተ የሚበልጥብን የሰም። የሆነ አንተ ዳር ላይ ልክ ያስገባሃቸው ናቸው ዛሬ ወዳጅነታችንን ፈልገው በአንብርክክ ደጅ የጠነኑ እንደሚታወቀው ጀግና በጠብ የመጣበትን እንጂ በፍቅር የመጣን አይነነም አሉና የአያቴን ቀጥ አበረዷት።

"በል አሁን ቢቃህ ለማን ብለህ ነው መሬትህን ጥለህ የምትሄደው። እነሱ እያዩህ ይሸማቁልሉ" ብለው እዛው ኤምባሲው ጎን ለአያቴ ሰፊ ቦታ ሰጡት።

እርቅ ወረደ ! ንጉሡ ብልህ ነበሩ። አንዳንዴ አያቴን ይጠሩትና፡ "ጎረቤቶችህ ሰላም ናቸው?" ብለው ይጠይቁታል። እያቴን ሰላይ እያደረጉት...

እንግዲህ የአያቴ ጎጆ እና የጣሊያን ኢምባሲ በግንብ አጥር ብቻ ነበር የሚለያዩት። አያቴ ጣልያኖቹን ባያቸው ቁጥር ደሙ እየፈለፈ፤ “ወይ ነገድ የማንም ፋሽስት ጋር እንዲህ ትክክለኛ ለትክክለኛ እየተጋፋሁ ልኑር” አያል በብሰውት ሲገልጽ ሚስቱ ወይዘሮ በልጅጌ መኮንን (የፈታውራሪ መኮንን እጅጉ የመጀመሪያ ልጅ) እያባበለች ወደ መኝታ ቢታቸው ትወሰደውና ከብሰውት አብርዳ በሌላ ጉዳይ ትለኩሰዋለች፤ አቤት ማባበል ስታውቅበት ... ገና ስትታይ ነገር ታበርዳለች ... አሳት ፈገግታዋ አሳት ያጠፋል ...! ይች ውብና አስተዋይ ሴት ሲበሳጭ ስታባብለው፤ ሲበሳጭ ስታባብለው ... እምስት ሴትና አንድ ወንድ ልጅ ወሉዱ። ይሄ ብቸኛ ወንድ ልጅ የእኔ አባት ነበር።

አያቴ ምንም እንኳን የልጆቹን አእምሮ በምክር እርሶና አለስልሶ የጣሊያንን ጥላቻ ቢዘራበትም አልፀደቀም። በተለይ ሴት ልጆቹ ያማረ መኪና ይዘው የሚገቡና የሚወጡ የጣልያን ጎረምሶች ላይ ልባቸው አልጨከንን አያለ፤ ዓይናቸውም እየተንከራተተ አስቸገረው። ጭራሽ ይለይልህ ብለው ከአባቴ በስተቀር ሁሉም ‘ሶላቶ’ አግብተው ቁጭ አሉ። በዚህ ብሰጭት ሙሉ ቦታውን ለአባቴ ብቻ አውርሶና ጥልያን ያገቡ ልጆቹን ሁሉ ክፉ ሚስቷን አያቴ በደም ግፊት ሞተ!! አባቴም፤ ‘ሙሉ’ የምትባል ውብ ሴት አግብቶ አዚሁ ነገረኛ የውርስ በታ ላይ ሴት ሰርቶ መኖር ጀመረ (ሙሉ እናቴ ናት...)።

እናቴ ሙሉ መቼስ ወላ በቁንጅና፤ ወላ በባሕሪ ቢባል ይሄ ቀረሽ የማይሷት ውብ ናት። ስትገባ ስትወጣ ተመልካቹ ብዙ፤ የሚመኝት አልፎ ነበር። አባቴ ታዲያ እናቴ ስትደነቅና ስትሞገስ ደስ ቢለውም፤ ከተመልካቹ ሁሉ ደሙን የሚያፈላው የጣልያኖቹ አስተያየት ነበረ። እንግዲህ ጣልያኖቹ እናቴ ስታልፍ ፈታቸው አንድ ቴማቲም ቀልቶ አፋቸውንም፤ ዓይናቸውንም በልጥጠው በአጥራቸው ላይ እየተንጠላጠሉ በአጉል ምቹት ሲመለከቷት አባቴ ይበሳጫል፤ በላቸው በላቸው ይለዋል። (ደግሞ ለማለት፤ አያቴ እንደሆነ ምንሽሩን አውርሶታል - መታገስ ደግ ነው ብሎ እንጂ...)

ምድረ ሶላቶ ከዘበኛ እስከ አምባሳደር ማፍጠጣቸው ሳያንስ፤ “ለደህንነት” በሚል ሰበብ ፈታቸውን ወደ እኛ ግቢ ያዞሩ አራት ካሜራዎች ተከሉ። እናቴ ግቢ ውስጥ በተንቀሳቀሰች ቁጥር አራቱም ካሜራዎች ወደሄደችበት ተከትለዋት ይዞራሉ (የምታጠባቸው መንታ ልጆቿ ነበር የሚመስሉት)። ሌላ ሰው ሲንቀሳቀስ ካሜራዎቹ ግዑዝ ናቸው። ካሜራዎቹ የተተከሉት ለደህንነት ይሁን ላገል ምኞት አባቴ ግራ ገባው...

ጭራሽ ጥልያኖች ባሳተሙት አንድ ዓመታዊ መጽሔታቸው ላይ እናቴ እገንብሳ እርጌ የመኪና ጎማ ላይ በተቀመጠ ጥስት ልብስ ስታጥብ ከጓላዋ (ያውም ለጭር የውስጥ ልብስ ብቻ ለብሳ) የሚያሳይ

ጃንሆይም በዚህ ጉዳይ ላይ ማብራሪያ እንዲሰጡ ተጠይቀው፡ "በእርግጥ አፍሪቃ በኤርፓዊያን ቅኝ ግዛት እየታመሰችበት ባለችበት በዚህ ወቅት፡ ብዙሃን የአፍሪቃ ልጆች በቆዳቸው ቀለም ምክንያት በግጭት እየተገደሉ እና እየተገፉ ባሉበት ወቅት፡ በአንዲት ኤርፓዊት አገር ኤምባሲ የጥበቃ ሰራተኛ ላይ፡ ያውም በራሱ ሰህተት፡ በተሰነዘረ ጥፊ ዓለም ይህን ያህል መንጫጫቱ ገርሞናል። ይህ ጥፊ የኢትዮጵያ መንግሥትን የማይወክል፤ በዕለት ግጭት የተከሰተ ድንገተኛ ፕሮቶማ በመሆኑ ግለሰቦች በቀላል ሽምግልና ትግሩን እንዲፈቱት እናደርጋለን። አገራችንም ከጥፊው ባሻገር ለአፍሪቃ ብሎም ለዓለም ያበረክተችው በጎ ተግባር በዚህ ጥፊ ምክንያት ሊጠለሽ አይገባም" በማለት ዓለምን ያስደነቀ፤ አገሬውንም ያኮራ ገንግር አደረጉ።

በዚህ ንትርክ መሃል የእናኔ ፎቶ ጉዳይ ተደብሰለ።

በጣልያኖች ተንኮል እልህ የተጋባው አባቴ፡ "ልጆቼ ስለበረከቱ ፎቅ ቤት እሰራለሁ..." አለና ማንንም ሳያስፈቅድ ባለ ሁለት ፎቅ ሺላ ወደ ኤምባሲው አጥር አስጠግቶ መሥራት ጀመረ።

ይሁንና ባልያኖች ለደህንነታችን ያስገናል በማለት ከስ አቀረቡ።

ኤምባሲ ሃን ፎቅ መሥራት ከልከል ነው ተብሎ አባቴ ታገደ!

"እነራ ላይ እስከ ጨረቃስ ፎቅ ብሠራ ምናገባችሁ?" በማለት ጠየቀ።

"ለወዳጆቼን የጣልያን መንግሥት ስጋት ስለሚፈጥር፤ ለደህንነታቸውም ስለሚያሰጋ አይፈቀድልህም አቶ ባልቻ"

"እኔ እነሱን ለመግደል ማን ፎቅ ይሰራል ... ውቤ በረሃ ሲያውደለድሱ አይደለም የሚውሉት..."

"ሥርዓት ጌታው፤ እንግዶቻችንን ማክበር የእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ግዴታ ነው"

ጉዳዩ በጣም ተጋነነና በአባቴና በጣልያኑ እምባሰደር መካከል የሁለትዮሽ ድርድር ቢካሄድ የተሻለ ነው በማለት በጃንሆይ ልዩ ለማካሪዎች አስተባባሪነት በጣልያን መንግሥትና በአባቴ ባልቻ መካከል ታሪካዊ ድርድር ተካሄደ።

ይህ ድርድር በታሪኩ፡ "እንቀጽ" 17 - እኛም መስኮታችንን እንከፍትም አናንተም ሚስቶቻችንን እትዩ" በመባል ይታወቃል።

የውሉ ዋና ዋና ነጥቦች፡-

እንቀፅ 1. አቶ ባልቻ ደመቀ ኤምባሲያችን ጎን የሚሰሩት ፎቅ መስኮቱ ወደ ጣልያን ኤምባሲ ላይካ፤ ከዞረም ላይከፈት።

እንቀፅ 2. ጣልያኖች ወደ ኤምባሲው ሲገቡና ሲወጡ አሁን ያሉትንም ሆነ ወደፊት የሚወለዱትን ዓጽ ባልቻን ሴት ልጆች በቃልም ሆነ በድርጊት ላይተናኮሱ፤ በመኪናም ሆነ በእግር በር ላይ ላይንገምገሙ፤ ሆነ ብለው ስሜት ቀስቃሽ እና አማላይ ድርጊት ላይፈፅሙ።

እንቀፅ 17. ወደ አቶ ባልቻ ቤት የዞሩት የኤምባሲው የቪዲዮም ደህኑ የፎቶ ካሜራዎች መላ ለመጽ ሲጎሉ።

የዚህ ውል 17 ኛው እንቀጽ የጣልያንኛ ትርጉም ግን እንዲህ ይል ነበረ፤

“የኤምባሲያችን የቪዲዮም ደህኑ የፎቶ ካሜራዎች፤ የመላውን አንቀሳቃሴ መላ ለመላ ፎቶ ሲጎሉ ፈቃድ አላቸው ይላል።

ታሪክ ራሱን ይደግማል !!

እናቴ መላ ታዲያ ከገፈጁን ሸርመም አድርጋ የተጓዘል ፈገግታ ፈገግ አለች። ማንም እላያት ከሰይጣን እና ከአኔ በስተቀር። ትንሽ ወንድሜ አባቴን አለመምሰሉ እንደውም ፈረንጅ መምሰሉ አስቋት ይሆን?

39ኛው ዕቅድ

የርዳኛስ ከአሰራሪው መጣች። ድንገት ነው ማታ ደወለትና፤ “ጂይይይይይ” አለች።

“ጂይይይይይይይይ” ብዬ በድንጋጤ ጮህኩ። እንዳንድ ታል፤ አባባል፤ ድምጽ ... እንደን የሆነ ሰው ብቻ የሚወከልበት ጊዜ አለ አይደል? ልክ እንደዛ ጂይይይይ የሚለው ድምጽ የርዳኛስን ይወክላል ። እና ከብዙ ዓመት በኋላ ጂይ ስትለኝ ማንሽ ምናምን ሳልል የርዳኛስን አወቅኳት። የዓመታት ትዝታዬ ጋጣው እንደተከፈተለት የበግ መኳኒ ከከለሰሰሁ “ግህደር ተግተልትሎ ወጣ። የሚገርመው ገና የርዳኛስን ሳስባት ሳቄ ቀደመኝ። እንደውም ትንታ የምትመስል ሳቄ ቡፍ ከሚል ድምጽ ጋር ከገፈፈን ጥሳ ወጣች!

“አልናፈቅከንም?” አለችኝ።

“መናፈቅ እንኳን አልናፈቅሽኝም፤ ግን አሁኑ ብርርርርርር ብዬ አጠገብሽ ብገኝ ደስታዬ...” ሳቀች።

“ወሬኛ! በል ነገ ምሳ አብረን ነን” ተቀጣጠርን።

###

የርዳኛስ ሸዋጉግዛው በከንድህ ትባላለች። አስረኛ ከፍል እንደነበርኩ ያፈቀርኳት ልጅ ነበረች። የእኔ የፍቅር ታሪክ ለምን ነበር ብቻ እንደሚሆን አይገባኝም። አፍቃሪ ሳይሆን የፍቅር ታሪክ አውራ ሆኖ መኖር ቢሰለችም ቅሉ አማራጭ የለኝምና ግጣሜን እስከማገኝ አጋጣሚዬን አወራችኋለሁ ። በቀጣዩ ቀን እጅና የርዳኛ ... ስላሳለፍነው ነገር እያወራን ቢቃ በሳቅ ስትፍለቀለቅ ሞለች! በተለይ ለምን እንደተለያየን ስነግራት የምትጠጣው ስፕራይት ትን አስኪላት፤ ሰው ሁሉ ምን ትገለፍጣለች ብሎ

የአምስት አመት ቅድመ ዝግጅት አትደሙ ይላል የዮረዲ 'ጥራዝ' !! ጸሁፏ ቀጥ ቀጥ ብሎ የቆመ ስለሆነ በአስከርቢቱ ቀለም ሳይሆን የክብሪት እንጨት አየገጣጠመ የፃፉት ነበር የሚመስለው። በተለይ 'ለ' የተባለው ፊደል ያስፈራራል ! የሆነ ከባድ ስብሰባ ላይ አስደንጋጭ ንግግር ሲናገር አጁን ቀጥ አድርጎ የመጣ ቁጡ ወታደር ነው የሚመስለው የዮረዲ 'ለ'። ዜግነቱን ቀይሮ ኢትዮጵያዊ የሆነ ትንሹ 'ኤቻ' ነበር የዮረዲ 'ለ'። ፊደሎቹ እንደ ፍቅሯ አዕምሮ ውስጥ እንደ ቅርስ ተደላድለው የመቀመጥ የተለየ ኃይል ነበራቸው።

እቅዶቹን ሳንብ በዝርዝር እንዲህ ይላሉ፤

1. መተዋወቅ ... በቅንፍ "ተከናውኗል" ይላል፤

2. የአብርሃምን ፍላጎት፤ ዓላማና ራዕይ ማወቅ ... በከፊል ተከናውኗል፤

23. አብርሸን ከአባባ ጋር ማስተዋወቅ፤

24. የቤት ዕቃዎችን ማሟላት፤

37. ቀለበት

38. ጋብቻ

39. (((ወደ አልጋ መሄድ)))

40. ለእርግጥና የሚያስፈልጉ ልቦቦችና ምግቦችን ማዘጋጀት ... እያለ ይቀጥላል። የሚገኝ የልጃችን ስም ሁሉ እቅዱ ውስጥ ስለተካተተና በሰሙ እየጠራች ስለሚፈታው የተወለደ ያልሆነ ነበር። በእርግጥ የጥሩ ቀላል ልጅ አልነበረችም። ያሰበችትን ካላደረገች እንቅልፍ አይወጣም ታዲያ ሰላሳ ዘጠነኛው እቅድ አቅል አሳጣኝ! በውስጤ መፍክሮች ይሰሙኛል። መኝታ ሲጭላለች የተለያዩ መፍክሮችን ጽፎ ለጠፍቷ...

"ሰላሳ ዘጠነኛውን እቅድ በታላቅ ተጋድሎ እናሳካለን!!"

"የጥሩና ሽዋንግዛው በከንድህ ለቀረፀችው ሰላሳ ዘጠነኛ እቅድ ቀን ከሌሊት እንሠራለን!"

"ከሰላሳ ዘጠነኛው እቅድ መሳካት የሚያስተጓጉለን ምድራዊ ኃይል አይኖርም!"

ያለምንም ደም እቅዱ ይቀደም!!

ሰላሳ ዘጠነኛው እቅድ ለዘላለም ይኑር!

ሰላሳ ዘጠነኛው እቅድ ሙሉ ሰው ያደርጋል!

ትልቅ ነበር ትልቅም እንሆናለን...!!

አሜን ሃሌ ሉያ! በጣም እጅግ በጣም ለሰላሳ ዘጠነኛው እቅድ ጓጉፔ ነበር!!

በተያዘላቸው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት በርካታ ዕቅዶቿን አልፈን ሃያ ሦስተኛው ላይ ስንደርስ እንደሚገኝ እርግጠኛ ሆኜ ነበር። እቅድ 23፣ "የጥሩዬ አባት ጋር መተዋወቅ" ነበር። ጦር ኃይሎች እብዛ ወደሚገኘው የጥሩዬ ቤት ስንደርስ ልቤ በፍርሃት ዝቅ ከፍ የምትል ይመስለኝ ነበር። ግቢያቸው ስመለከተው ደንጉጉኩ። ቤታዬው አንደኛው ግቢ ዓይነት ሰፊ ግቢ አይቼ አላውቅም። ከግቢያ ሰፋት የተነሳ ግቢው ጦር ኃይሎች ያለ ሳይሆን ጦር ኃይሎች የሚባለው ሰፊ ለነጥርዬ ግቢ ወደ ያለ ነበር የሚመስለው። ከእኛ ቤት ጋር ሳይዳድረው አልቅስ አልቅስ አለኝ። "መሬት ላራች" ብሎ ልጄም ፈልጌ ነበር። እንዴ እኛ ቤትኮ ለበዓል የተገዛ በግ እንኳን ማሰሪያ ቦታ ስለሚጠፋ ግቢ የሚገዙት በጎች ከዳደሮቻቸው አንድ ቀን ቀደመው ይሰሙ ነበር። ይሄ ግቢ ግን እንደ ሁለት እጃችን እንደ ሦስት የሚዳ አሁን ጣል ቢደረግበት ፓርክ በሉት! መሐል አዳሰ አበባ ብሄራዊ ፓርክ! በጣም በኢትዮጵያ ብቻ የምትገኝ ድንቅዬ ብርቅዬ የጥሩና ሽዋንግዛው የምትባል ፍጥረትም አላችበት!

ወደ ወሰን ስንገባ ስምንት የሚከራዩ ቤቶች በግራ በኩል አሉ፤ ከዋናው ቤት በታከሲ ተሃዶ የሚፀዳዱበት የሚመስል ሽንት ቤት አ.....ዛ ወዲያ ብቻውን ተኮፍሏል ! አቤት አረራቁ ! መቼም አንድ ሰው ሆኖ ቁርጠት ቢይዘው፤ ግራ ተን ሮጦ ነው እፍጅ የሚለው !! ብቻ ሆኖ ቁርጠቱ የጥዲዬን አይያዝብኝ ! ዋናው ቤት መሃል ላይ ኩፍስ ብሏል ! ከዋናው ቤት በቀኝ በኩል በቆሎ የተዘራበት ሜዳ ... ይሄ ሁሉ ሆኖ፤ የዮርዲ አባት "ልጆቼ ሲያደጉ ሆንግ ይሰሩበታል" ብለው የከለሉት ሰፊ ቦታ ደግሞ አለ ! እንግዲህ ከዚህ ቦታ ዝቅ ብሎ ያለውም ጫካ የራሳቸው ግዛት ነው ! ግቢው የከብር፤ የማንነት እና የእውነት መንፈስ የሰፈነበት ይመስላል ... እንዲሁ እንደዚሁ ተሰማኝ !

ወደ ሳሎን እየመራች ወሰደችኝ። ወለሉ ከጣውላ ስለተሰራ በረገጥነው ቁጥር ሲጥ ሲጥ እያለ ያረገጋል። ደግሞ የወለሉ ጣውላ ቢጋዝ ስለተወለወለ ነው መሰል ቤቱ ጋዝ ጋዝ ነበር የሚሸተው። ከሁሉም የገረመኝ የኮርኒሱ ርቀት። በሰማም ርቀቱ ... ጨረቃና አንድ ሁለት ኮከቦች ጣል ቢያደርጉበት ሰማይ ነው የሚመስለው ! በዚህ ሐሳብ ተመስጫ የዮርዲ አባት ወደተቀመጡበት ሳሎን ስንገባ በሩ ላይ በቆሜ ደርቄ ቀረሁ !! በድንጋጤ !!

የዮርዲ ስባት ስለቀ የሚያንፀባርቅ ጎራዴ ከፍ አድርገው ይዘው እያገለበጡ ይመለከቱታል። ተመልሼ ልርጥ አስቤ ዮርዲ መናገር ስትጀምር እንደምንም ተረጋጋሁ !

"አባባ ዳደኛዬ መጥቷል፤ ይሄው አብርሃም ይባላል" አለቻቸው በፈገገታ። መቼስ የዮርዲ ፈገግታ እንኳን ጎራዴ ራስ ያስረሳል !

አባቷ ጎራዴውን በጥንቃቄ ወደ ቀኝ ዘወር አድርገው በመነፅራቸው እናት አትኩረው ተመለከቱኝና ጎራዴውን ወደ ግራ እጃቸው አዘዋውረው ቀስ ብለው ከተቀመጡበት በመነሳት ቀኝ እጃቸውን ለሰላምታ ዘረጉልኝ። አቤት ቁመታቸው - አዚያ ላይ !! ሰው ቤቱን የሚሰራው ለካ በልኩ ነው። ኮርኒሱ የመራቁ ማስጥር አሁን ገባኝ !! መቼም በዚች ምድር ጎራዴ ከያዘ የፍቅረኛው አባት ጋር በድፍረት የተዋወቀ "ጀግና" ታሪክ አልሰማሁም ! (እናንተ ሰምታችኋል ? እኮ - የለም !!) የእኔና የ'አባባ' እቋቋማችንን ድንገት ላየው የቆንጆ ልጃቸው ዳደኛ ሳልሆን ተፋላሚያቸው ነበር የምመስለው !

እግዚር እጄን በሰላም ይመልሰው ብዬ ለሰላምታ ዘረጋሁ። ተጨባበጥን። መዳፋቸው እንደ ግቢያቸው ሰፊ ነው ! ግን እንደ ዮርዲ ለሰላሳ - ሰፊና ለሰላሳ ... ቢሆንም ለሰላሳ እጆች ጎራዴ እስኪጨበጡ ድረስ ለሰላሳ ናቸው ለማለት ያስቸግራል። እንዳንድ ሰዎች ደግሞ እጃቸውም ቃላቸውም ለሰልሶ ነፍሳቸው እንደ ባርጭቆ ወረቀት ይሻከራል ! (ይሄን ሁሉ የምቀጥረው ስለተጨነቅኩ ነው)

"እብርሃም መልካም ስም ነው..." አሉ የዮርዳኒያ አባት - ተርፌያላሁ!! ዮረዳጊ ፈገግ አሉኝ። ፈገግታ ጎራዴ ያሰረሳል። የኔ ዮርዳጊ ፈገግታዋ ጋሻ ነው፤ አባቷ የጨበጠችት ጎራዴ ፊት ይገፍው የምቆመው አባባ ጣጣ የሚያበዙ ሰው አይደሉም! ሥራህ ምንድን ነው ምናምን አያሉ አሳጩኝ። "ዮርዳኖስ ቆንጆ ሻይ አፍይለት..." ብለው ወደኔ ዞሩ!! "ተጫወት" አሉኝ ጎራዴያቸውን እየወዘዘ። ከዛም በጎራዴው ጫፍ ግድግዳው ላይ የተደረደሩትን ኒሻኖች እየጠቀሙ ለአገራቸው የሰሩትን ጆሮ በሚያስደምም አተራረክ ያወጉኝ ጀመረ። በኒሻኖቹ መሃል ያለው ከፍት ቦታ ላይ በእጃቸው የጨበጡት ጎራዴ ማሰቀመኝ ቦታ ነበር። ለካስ ጎራዴው ሳሎናቸው ውስጥ የተቀመጠ ታሪካዊ ዕቃቸው ነበር። መቼስ አንዳንዴ ተሰቅሎ የኖረ ታሪክም ወርዶ ማስፈራሪያ ይሆናል!

ዮርዳጊ ወደ ጓዳ ገብታ ጉድ ጉድ ስትል አባቷ ግቢውን ሊያስገብኝኝ ይዘውኝ ወጡ...

"ይሄ ወደፊት ልጆቼ፣ የልጅ ልጆቼ ሆንግ የሚሰሩበት ቦታ ነው። ይሄንኛው ሰርግ ሲኖር ዲ የሚተከልበት ቦታ ነው... እነዮርዳኖስን ሰንድር... እነዳንዔልን ሰንድር... እነኤርሚያስን ሰንድር... እነበለጠን ሰንድር... እነየትምወረቅን ሰንድር... እኔ..." ጽረ ጉድ ይሄ ሁሉ ልጅ... ብዬ ተገረምኩ። ለዛ ቀጠሉ። "ይሄ ቦታ... ወደፊት በዘመናዊ መንገድ ከሰሩበትም ብዙ ነገር ይሆናል። ያ የምትመሰክቱ ሜካኦኒውራሴቸውን በትከሻ እየተሸከምኩ የተከልኩት ነው። ነገርን ወዲያ ልጆቼ ይጠቀሙበታል። ዋናው ለትውልድ አንድ ነገር መተው ነው..." አያሉ አንድ በአንድ አስገብኝኝ። ጎራዴውን እስከሆኑ በእጃቸው ስለያዙት እንዱን ከፍት ቦታ፤ "ይሄ ያንተ መቃብር ነው" ብለው አንገቴን ያበሩት ይህን አያልኩ ስታት ውስጥ ነኝ! ጎራዴ ይዞ ስለድንበር ማውራትኩ አደገኛ ነው! ቢያንስ ካርታ ላይ እንደመነጋገር አይቀልም!

የዮርዳጊ አባት ለእኔ የሚሉት ነገር የለም! ለዛሬም ብለው አያውሩም... ለልጆቼ፣ ለልጅ ልጆቼ ለትውልድ፣ ለነገ፣ ለወያፊት... የሚል ቃል ከአፋቸው አይሰይም። በአልህና በፍቅር ስለትውልድ ይተርካሉ። ስለነገ መልካሙን ሁሉ ያልማሉ። ነፍሱ ሊያከብራቸው የሚችል ዓይነት ትከሻ ከሆነ ሰው ነበሩ። እኔ እኔ እኔ የሚል ውትወታ የበዛበት ከተማ ውስጥ ለነገ ማሰብ አንዲህ ጎራዴውን ይጎንፈዳል።

በግቢው ሰሜን አቅጣጫ አንድ ትልቅ ሕንፃ የተሰራበት ቦታ በጎራዴያቸው እየጠቀሙኝ በሕል በሚንቀጠቀጥ ድምጽ አንዲህ አሉኝ፤ "ያ የምትመለከተው ሆንግ የተሰራበት ቦታ እስከዛ እስከ መንገዱ የእኔ የአባትህ መሬት ነበር፤ ነጥቀው ወሰዱት። አልከራከር አቅም አነሰኝ። ልጆቼም በየሰው አገሩ

"አብርሃም መልካም ስም ነው..." አሉ የዮርዳኒያ አባት - ተርፌያህ!! ዮርዳኒያ ፈጣን አሰቸ። ፈጣን ጎራዴ ያሰረሳል። የኔ ዮርዳኒያ ፈጣን ታላቅ ነው፤ አባቷ የጨበጠች ጎራዴ ፊት ይገዢው የምትመኑ አባባ ጣጣ የሚያበዙ ሰው አይደሉም! ሥራህ ምንድን ነው ምናምን አያሉ አሳጢናንቁጥ። "ዮርዳኒያን ቆንጆ ሻይ አፍይላት..." ብለው ወደኔ ዞሩ!! "ተመዘውት" አሉኝ ጎራዴያቸውን አየዋቸው። ከዛም በጎራዴው ጫፍ ግድግዳው ላይ የተደረደሩትን ኒሻኖች አየጠቆሙ ለአገራቸው የሰሩትን ያህል በሚያስደምም አተራረክ ያወጉኝ ጀመረ። በኒሻኖቹ መሃል ያለው ከፍት ቦታ ላይ በአጃቸው የጨበጠው ጎራዴ ማስቀመጫ ቦታ ነበር። ለካስ ጎራዴው ሳሎናቸው ውስጥ የተቀመጠ ታሪካዊ ሴታቸው እር መቼስ እንዳንዴ ተሰቅሎ የኖረ ታሪክም ወርዶ ማስፈራሪያ ይሆናል!

ዮርዳኒያ ወደ ጓዳ ገብታ ጉድ ጉድ ስትል አባቷ ግቢውን ሊያስገብኙኝ ይዘውኝ ወጡ...

"ይሄ ወደፊት ልጆቼ፣ ልጆቼ ሆንግ የሚሰሩበት ቦታ ነው። ይሄንኛው ሰርግ ሲሮ ጸን የሚተከልበት ቦታ ነው ... እነዮርዳኒያን ስንድር ... እነዳንዴልን ስንድር ... እነኤርሚያስን ስንድር ... እነበለጠን ስንድር ... እነቶም ወረቀን ስንድር ... እነ..." አረ ጉድ ይሄ ሁሉ ልጅ ... ብዬ ተገረምኩ። አባቱ ቀጠለ። "ይሄ ቦታ ... ወደፊት በዘመናዊ መንገድ ከሰሩበትም ብዙ ነገር ይሆናል። ያ የምትመለከቱ ጫካ እኔው ራሴ ችግኝ በተከሻዬ እየተሸከምኩ የተከልኩት ነው። ነገከን ወዲያ ልጆቼ ይጠቀሙበታሉ ዋናው ለትውልድ አንድ ነገር መተው ነው..." አያሉ አንድ በአንድ አስገብኩኝ። ጎራዴውን አስከፊም በአጃቸው ስለያዙት አንዱን ከፍት ቦታ፣ "ይሄ ያንተ መቃብር ነው" ብለው አንገቴን ያበሩት ይህን እያልኩ ስጋት ውስጥ ነኝ! ጎራዴ ይዞ ስለድንበር ማውራትኩ አደገኛ ነው! ቢያንክ ካርታ ይ እንደመነጋገር አይቀልም!

የዮርዳኒያ አባት ለእኔ የሚሉት ነገር የለም! ለዛሬም ብለው አያውሩም ... ልጆቼ፣ ልጆቼ ለትውልድ፣ ለነገ፣ ለወደፊት - የሚል ቃል ከአፋቸው አይሳይም። በእልህና በፍቅር ስለትውልድ ይተርካሉ። ስለነገ መልካሙን ሁሉ ያልማሉ። ነፍስ ሊያከብራቸው የሚችል ዓይነት ትከሻ ከሆነ ሰው ነበሩ። እኔ እኔ እኔ የሚል ውትወታ የበዛበት ከተማ ውስጥ ለነገ ማሰብ እንዲህ ጎራዴውን ይ ይገነራደዳል።

በግቢው ሰማን አቅጣጫ አንድ ትልቅ ሕንፃ የተሰራበት ቦታ በጎራዴያቸው አየጠቆሙኝ ስላል በሚንቀጠቀጥ ደምጽ እንዲህ አሉኝ። "ያ የምትመለከተው ህንፃ የተሰራበት ቦታ አሰከዛ አሰከ መንገዱ የእኔ የአባትህ መሬት ነበር፤ ነጥቀው ወሰዱት። አልከራከር አቅም አንሰኝ። ልጆቼም በየሰው እኔ

ተበትነው የአለት እንጀራቸውን ሲያሳድዱ ጊዜ ያነሳው ኃብታምና ጉብኝ ባለሥልጣን ተመሳጥረው ርስቱን እየሸራረፉ ነጠቁኝ" አሉና በቁጭት ጎራደያቸውን ነቀነቁት።

"እንዲሁም እኔ አቅም የሰኝም ናና ይሄን መሬት አስመልሰሁ ብለው፤ ያለውን መቸ ሠራህበት አባባ አሰኝና አረፈው። እየህ የትውልዱን መዳሸቅ ... መሬት ህልውና ነው! ደንበር፤ ማንነት ነው! ደንበር የተሸረፈ ትውልድ፤ ማንነቱ የተሸረፈ ታሪክ ነው ያለው! የረገጠውን መሬት እየተነጠቀ ለእግሩ ዘመናዊ ጫማ የሚደነቅር ትውልድ፤ መሬት ማለት የሕንፃ መስሪያ ነው ለአርሱ ... መሬት ማለት ትልቅ እርሻ ሆኖ እህል የሚያመርት ነው ለሱ! ሆኖም!"

"መሬት ... ከሕንፃውም ከእህሉም በፊት ማንነት ነው። እንዳይመስልህ ልጄ፤ ፈጣሪ ስንዝር መሬት ካለንር አይፈጥርም! ይሄ ስለገባን ነው ምንም አይፈይድም ለሚባል በረሃ እና ጭንቆ ሕይወታችንን፤ አካላችንን ስንገብር የኖርንው። እንኳን ጠላት መሬትህን ዝቶት ይቅርና ነፋስም አፈርህን ወደ ሰው አገር ሲወስድ ሊያምህ ይገባል። አፈር ማንነት ነው ልጄ ... ወንድምህ ሥራ በሠራ ባይሠራ ወንድምህ ነው፤ እናትህ አማረች አላማረች እናትህ ናት፤ አባትህ ኃብታም ሆነ ደሃ ያው አባትህ ነው፤ ሚስትህ ድንግል ሆነች አልሆነች ያው ሚስትህ ናት፤ ሰው ዝቅ አለ ከፍ አለ ያው የእግዚር ፍጥረት ነው ... ሰውን ከአፈር ሠራው ሲልኩ ቃሉ ሚስጥሩ ወዲህ ነው! አፈርህ ሰው ነው። የሰው መፈጠሪያ፤ የትውልድ መፍለቂያ ማዕድህ ነው ማለት ነው። አፈር ከሆነ ወደ አፈር ትመለሳለህ ሲል ቃሉ ... መሬት፤ ወደ አፈር የተመለሱ አያትና ቅድመ አያቶችህ ስጋ እና አጥንት ነው ማለት ነው። ይሄውልህ የአያት ቅድመ አያትህን፤ የአባት እናትህን ስጋ ነው ሸርፈህ የምትሰጠው!! ቆንጥረህ የምትሸጠው!"

"መሬት ቢረባም ባይረባም ወንድምህ ነው፤ እናት አባትህ ነው፤ ወዳጅህ ነው፤ ሚስትህ ነች ... መሬቱ ሲነሳ ይሄ ሁሉ እውነት ተነካ! ደንበርህ ሲጣስ ይሄ ሁሉ እውነት ተጣሰ! እንዴት መሬት ይቆረባል? እንዴት አይጠቅምምና ለእነ አካሉ ይሰጥ ይባላል? እንዴት መሬት እንዳምሌ በገንዘብና በቁስ ይለወጣል? ... እናቴን ሸጠ መኪና ልግዛ ትላለህ? ... አባትህን ሸጠህ ንብረት ሲጠራቅም ትላለህ? ... ሚስትህን ለሌላ ወንድ ሰጥተህ ሰላም ለመፍጠር ነው ትላለህ" የዮርዲ አባት ሰውነታቸው በእልህ እየተንቀጠቀጠ ቀጠሉ...

"አገር ማለት ሰው ነው አያሉ በትውልድህ አንቅልፍ ላይ ብርድ ልብስ ይደርባሉ። አገር ማለት አፈር ነው። ሰውም ማለት አፈር ነው። ኢትዮጵያ ከተፈጠረች ጀምሮ የሞቱት ሰዎችን ስጋና አጥንት አፈር ሆኖ ይሄው አሉና መሬቱን በጎራዴው ጫፍ ጫር አደረጉት። "እየህ አሁን አፈር አይደለም

የሚርኩት፤ የሰው ስጋ ነው፤ ሲሜር የሚያመው፤ ሲወጋ የሚያቃስት ሰው ነው አፈሩ። ሆኖም
ቆርሰው የሚወስዱት፤ አገር ማለት ሰው ከሆነ፤ ሰው አፈር ነውና አፈርህን ሲነኩ እንዲልቅልቅ
ልጅ ሕግ እና መንገድ አይግረምህ፤ የሰው እጅ የሚሰራው የእጅ ጥበብ ሁሉ አይደነግህ ነም ልጅ
ከአንተ በተሻለ ይሰራልና፤ ልጆቻህ መቼም ለማያገኙት ሰንዝር መሬት ግን ያለህን ሁሉ ከፈል።

“ሰንዝር መሬት ሰጥተህ ዘመናዊነትን ከምታመጣ፤ ቅንጣት አፈርህን ባታሰነካ እድሜ ልክህን በዘጠነ
ኑር፤ ለልጅህ መቀመጫውን ተውለት። ዛሬ ተሰርቶ ነፃ የሚፈርስ መንገድና ድልድይ፤ ሕግና ማደሻ
ለልጅህ ኃብት አይደለም። መሬት መሬት መሬት - ምንም ቃል፤ ምንም ስምምነት መሬትህን ከሰጥህ
የታሪክ ጉድፍ ነው። መሬትህ ሲጠቅ አጨብጭብ የሚሉህም የታሪክ አተላ፤ የማንነት ጉድፍ ናቸው
ያለህን ይባርከው ሲሉህ፤ ምርቃት መስሎህ እሜን እንዳትል፤ ከዚህ የባሰ መርገምት የለም፤ የተሻራ
ባርኩት፤ ከርግማን እኩል ነው።”

“ፋሽስት ጥሊያን ስላልሰለጠነ አይደለም መሬት ፍሊጋ አገር አቋርጦ የመጣው፤ እስራኤል በአምስት
በዕውቀቱም ከእኛ የመጠቀች አገር ናት፤ ሰንዝር መሬት ልትነጥቃት ብትሞክር ግን ያላትን ሐሳብ፤
ያላትን ሰው ሁሉ ሰውታ ዓለምን ታናውጣለች። የሰልጣኔ ጥጉ መሬትህን እንዴት እንደሰጠህ ማደሻ
ቋንቋ ማሰራዳት አይደለም። መሬትህን በምንም ምክንያት ለማንም አለመሰጠት ነው።” አሉና ሕዝቡ
ብለው ወደተወሰደው እና በመስተዋት የተሸቆጠቆጠ ሕግ ወደተሰራበት ቦታቸው አተኩሩ። የክፍሉ
ወጣቶች በአገር በመኪና ይገባሉ ይወጣሉ። ሕግው ሚፍ ላይ፤ “የመጽሐፍ ቅዱስ ኮሌጅ” የሚል
ጽሑፍ በደማቁ ይታያል፤ አባባ እንዲህ አሉ፤ “ቦታዬን መልሱ ብላቸው፤ የመጠሃፍ ቅዱስ ትምህርት
ቤቱ ይፍረስ የሚል መናፍቅ ነው አሉኝ” በጣም ተከዙ አባባ፤

ላጽናቸው ስለፈለግኩ ቀስ ብዬ እንዲህ አልኩት፤ “አባባ ያለውን ቦታ ይባርክሉት እዚህም ላይ ከተሰራ
ብዙ ነው ... ምን ያረጋል ካልተጠቀሙበት፤ ይተዉት፤ ይሄው ይሄስ ከፍት አይደል፤ መቼ ተሰራለች
... ዋናው እርስዎ ደህና”

የዮርዳኒያ አባት ዓይናቸው ተጎለጸ፤ ደም ሥራቸው ማንባራቸው ላይ ተመስቃቅሎ ተዘረጋ።

“ምናልክ አንተ ? ... ውጣ ከዚህ ግቢ ! ... ውጣ አልኩኮ አንተ ... ከንቱ የከንቱ ከንቱ ...” ብዬ
በጎራዬው አጠገባችን የነበረውን ኮባ ቢገደሱት ከነዮርዳኒያ ቤት የሮፐኩ (እንደ ቀንኒሳ ወደኋላ
ገልጦት አያልኩ) ታክሲ ተራ ቆሞ ያገኘሁት ሚኒስትር ወስጥ በመጣሁበት ፍጥነት ዘልቆ ገባሁ። ምን
እንኳን መዳረሻዬ ስቴዲየም ቢሆንም፤ ታክሲው ዓለም በገዝ ሲጥለኝ ቅር አላለኝም። ለምን ዓለም

እርሳችንም ብቻ ነፍሴ ተርፏል። የዛን የኮባ ቀን ቢሰጠኝስ ኖሮ ምን ይውጠኝ ነበር ... ሆሆ!

ከዛ በኋላ የርዳኛስ የምትባል ልጅ ዓይኗን ሳላይ ይሄው ከሰንት ዓመት በኋላ እርሷም ከአስራሴል መያታ፣ እኔም እድገቴ ተመንድገቴ ሥራ ይገዢ፣ “መሉ ሰው ሆን”፣ ሁኔታውን እያወራን ስንሰቅ፣ ስናዝን፣ ስንገራም ቀልን!

“አባባ ይህኛ ናቸው ግን የርዳ ...” እልኳት። ትንሽ ተከዝ ብላ።

“ታማል” አለችኝ።

“ምንው ምን አገኛቸው”

“አባባህ ብስጥት ነው ... ያንን በቆሎ ተዘርዶበት የነበረውን ቦታ ለመንገድ ብለው ወሰደውበት ሲበሰጩኝ ነበር። ደግሞ አሁን ዛፍ የነበረባቸውን ቦታች በዋናው መንገድ በኩል ያለውን ቦታ ለባቡር መንገድ ብለው ወሰዱበት - በቃ አልጋ ላይ ውሏል” አለች የርዳ።

ቀጠል አድርጋም፣ “ለምን አብረን ሄደን አትጠይቀውም” አለችኝ ፊቷ ሊፈነዳ የተዘጋጀ ሳቅ አርግዞ ነበር!

ሁለታችንም ሲቃችንን ማቆም አልቻልንም! በሳቄ መሃል አንድ ነገር ጠየቅኳት፤

“እኔ የምልሽ የርዳ፣ ይሄ የአባባ ቦታ ተሸርፎ ተሸርፎ ለኒሻኖቻቸውና ለነጋዴያቸው ማስቀመጫ ቦታ ሳይጡ አንድ ነገር ብታደርገህ አይሻልም?”

“ምን ላድርግ” አለች ብታከተው ድምጽ።

“በያዝሽ ማስመለስ የሚቻለውን መረት፣ አቅም እጥተው ማስመለስ ያቃታቸውን ቦታ እንኳን ለማስመለስ ብትሞከሪ፣ ልጅ ለመቼ ነው ታዲያ”

የርዳ በረሻሸው ተነፋሰችና፣ “ባከህ ያለውን ይባርክው ... ይሄስ መቼ ተሰራብት !!!”

የአሳት ልጅ አመድ !!

ቀስ ብሎ ይቆማል !

ሙና ትባላለች። መጀመሪያ እንዳየችት የወደድኳት ቀይ ልጅ ስለሆነች ነው። ቀይ ሴት ቀልቢን ነገረች
የምትነሳች። ከልጅነቱ ጀምሮ ነው ቀይ ሴት ሳይ እንደ አንድ ነገር የሚያደርገች። “የቀይ ሴት አገጥሞ
አለብህ” ይሉኛል ጓደኞቿ። እንዲህ ስላችሁ ‘ልክስክስ’ ትሉኝ ይሆናል፤ ግን ለፍርድ አትቸኩሉ። አመሃ፤
ቀይ ትሁን ጠይም፤ ጥቁር ትሁን የቀይ ዳማ እንዲትም ሴት ጋር ተሳስሜ አላውቅም። አብረውኝ ይማ፤
የነበሩ ሴቶች፤ “ይሄ ዝም ብሎ ያፍጥጥ እንጂ በየትኛው ወንድነቱ ነው ሴት የሚጠይቀው አያ፤
ያሽሟጥጡኛል። ሴት መጠየቅን ማይጨው ከመዝመት አኩል የወንድነት መለኪያ ሲያደርጉት እኔ
ነው! የእኔ ማይጨው ሴት መጠየቅ አይደለም፤ ከጠየቁት ጋር በፍቅር መዝለቅ እንጂ። (አትፈላፈሉ
ይሉኛል እንዲህ ስል...) ማፍጠጥን ለምን እንደ ወንድነት አንደማያዩት አይገባኝም። ስንቱ ነው ሴት
ለማየት እያረረ እንዴ ወደ ሰማይ እንዴ ወደ መሬት ዓይኑን የሚያቅበዘብዝ? እና በፅናት ማፍጠጥ
በራሱ እንዴት ወንድነትን ግምት ውስጥ ይከትተዋል?

በእርግጥ ቆንጆ ስለሆንኩ፤ ማለቴ በጣም ቆንጆ ስለሆንኩ አየከጀሉኝ እንደሆነ አውቃለሁ፤ (ኑሄ
አይደለም)። ወንዶች የከጀልናትን ሴት ማግኘት ሲያቅቱን በአደባባይ “ደግሞ ይቺ መጣች ቀረች
አያልን እንደምንጎርረውና ቤታችን ገብተን እንደምናለቃቅሰው፤ በምንምም እንደምንቃትተው ሁሉ
እንዳንድ ሴቶችም የከጀሉትን ሲያጡ ስም መለጠፍና ማሸሟጠጥ ይቀናቸዋል። “ይሄ ልክስክስ ሴት
አይተርፈውም” አያሉ (ሴት ካልተረፈው አነሱ እንዴት ተረፉ?) ... “ይሄ ምን ወንድ ነው ሴታሽ?”
አያሉ። “ይሄ በባይው ይከፈላል፤ ቤሳቤሉቲን የለውም እኮ” አያሉ፤ ከውሸት ሳቅ ጋር ደባልቀው እርሷ
በእርስ “አውነትሽን ነው ... መቼ” እየተባባሉ ይበጃቃሉ። ደግነቱ ሆኖ ለሆኑ ስለሚተዋውቁካ
ለካቢ እየተያዩ ነው የሚበጃቁት። ሴቶች ከጠሏችሁ ስለነንተ ከፉም ደግሞ አያውሩም፤ በቅማችሁ
ይረሷችኋል። ውስጣቸው ትንሽ ቅሬት ሲቀር ነው በጭቃውን ከፍ የሚያደርጉት። ታዘቡኝ፤ እንዳንኤ
ለሦስት ሰዓት ያህል ስለሆነ ወንድ ያውሩና ሲያመት የዋሉት ወንድ ሲደውልላቸው፤ “ከመፈጠርህ
ረስቼሃለሁ” ይሉታል። ሙና ግን ልዩ ልጅ ናት።

ሎም፤ ሆኖም ጊዜ ያየችት ባንክ ቤት ነበር። ገንዘብ መከፈያው ባለፈ ወንበር ላይ ተቀምጣ። ይሄ ባለፈ ወንበር ለካስ መጠጥ ቤት ብቻ አይደለም ድንበሩ! ለነገሩ ከብር የበለጠ ምን አልኮል አለ? ሙናን ፊት ለፊት ላያት የባንክ ሒሳብ 'ቡኬ' ከአጄ አምልጦኝ ወደቀ። ብዙ ብር የያዘ ይመስል ሲወድቅ ጧ ገሎ ጮኹ። ድርም ባዶ ነገር አንደጮኸ ነው። አንሳሁት። ቀና ስል አንደገኝ ስልኬ ከአጄ ላይ ወደቀ፤ ... ባትረው አዛጋ ... ቀፎው አዚህ። አንዳወዳደቀ ብርታት ቀፎው ብቻ ሳይሆን ስልክ ቁጥሬም የተገኙትን ነው የመሰለኛ። ዐፃ አዛ ዘ ደግሞ አዚህ ... ተዘረከረከኩ፤ ድንበርብሬ ወጣ። ምናባቴ ላድርግ ... ቅ ላ ታ "ባንክ ቤት ብር ሳይሆን ፀሐይ ማስቀመጥ ጀመሩ አንዴ!" ያስብላል። የፀጉሯ ጥቁረት በዛ ላይ ማብረቅረቅ። ጥቁር አልማዝ በብዙ ሺ ከሮች አንደጮል የተሰከሰከ፤ ዓይኖቿ ልብ ላይ የሚፈጥሩት ውጋት ነገር አለ። አፍንጫዋስ ቢባል ቀጥ ብሎ ወደታች ወርዶ ከጌራጌን መሸገር ፈርቶ ቀጥ ብሎ የቆመ ነው የሚመስለው። ቅንጅ ናት ነው መቼስ የሚባለው ሌላ ምን ታል አለ?!

በኋላ ሙና አንደነገረችኝ ከሆነ እሷም ስታየኝ፤ "ድንግጥ" ብላ አየቀጠረችው የነበረው ብር ቁጥሩ ተምታታባት። ደግሞ ከፋቱ ልክ 666 ብር ላይ ስትደርስ ነበር ቁጥሩ የጠፋባት። "ይሄ የሰይጣን እጅ አለበት" ብላ አሰበች። ለነገሩ ጨዋታውን ልታሳምረው ፈልጋ ይሆናል አንጂ 666 ላይ ደርሳ ከጠፋት 667 ብዛ መቀጠል ነበር። ሰው መቼስ ሰይጣን አሳሳተኝ ለማለት መጠጋጊያው ብዛቱ። ታዲያ አልፎ አልፎ ሳበሳጫት፤ "ድርስ 666 ላይ አስቀመጥኸኝ ምን ጤና ሊኖርህ ትሰኛለች። አንዱ ስድስት አኔ፤ አንዷም ሲድስት እርሷ፤ መሀላችን ያለችው ሲድስት ፍቅር ትመስለኛለች። እኔ የምለው ለሰይጣን ቁጥር ሲሰጠው ሰፍቅር ቁጥር አለመሰጠቱ እይገርምም? ይመስለኛል ፍቅር ቁጥር የሌለው ስለማይደመር፤ ስለማይቀነስ ፍቅር ራሱ ውጤት ስለሆነ ሳይሆን እይቀርም።

ሙና ባንክ ቤት ስትሠራ ሰዎችን በሚያስገቡት አልያም በሚያወጡት ብር አንጂ በሌላ መነፅር ተመልክታቸው አታውቅም ነበር። ለእኔ ግን መለይከምቼ ምን ሹክ አንዳሏት እንጂ ቀልቧ ወደደኝ።

"ሰምህ?"

"አብርሃም"

"ምትልከው ለማን ነው?"

"ሊላፍቴ ፈገግ ብላ አየችኝ። ዓይኗ ውስጥ ወዳጅነት ይንበለበላል።

"የአናትህ ስም?"

"እስላሌች በዙፋኑ ከልካይ ጆኖ..."

"ኢ...ረ ቤታ!" ብላ በላቅ ፍርስሰሰሰ (ላቅ ትመስላለች ስትሰቅ)

"ስልክህ?"

"ስልኬ ኖኪያ ነች" ከትኩት ብላ ሳቀችልኝና በወዳጅ ደምፅ "እድርቅ ነገር" ብላኝ ሳቋን ቀጠለች። አውነቱን ለመናገር የተናገርኳት ቀልድ ከጓደኛዬ የሰማኳት ያረጃች ያፈጀች ቀልድ ነበረች። ማን መና ካሰብኩት በላይ ሳቀችልኝ። ሌቶች ቀልባቸው ከወደዳችሁ ስታስነጥሱ ሁሉ ፍርፍር ብለው አነባቸው እስኪፈሰ ይሰቁላችኋል፤ ሌቶች ለቀልዱ ሳይሆን ለቀላጁ ማንነት የሚመፀውቱት ላቅ የሆነ የነፍሳቸው ኪስ ውስጥ ሳይኖር አይቀርም !! ከጠሷቸሁ ደግሞ በጭንቅላታችሁ ቆማችሁ እንደ ኳስ ብትጎጥሩ የተጸጠረ ፊታቸው አይፈታም። ጥርቅም! እንደተረገመ ጥቁር ሰማይ።

ለመና ስልክ ቁጥራን ሰጠኋት። እና እንዲህ አልኳት፤ "ያንቺስ?"

አሁን የራሴ ቀልድ ለአኔም እስቆኛል። ሙና በኋላ...ቆይቶ...ከተግባባን በኋላ፤ "ደፋር እኮ ነህ...ባንክ ቤት ሄደህ ስልክህን ስትጠየቅ 'ያንቺስ' የምትል" ትላኛለች። ስልኳን ሳታንገራግር ነበር የሰጠችኝ። ከሳምንት በኋላ ተመልሼ እዛቸው ባንክ ሄድኩ (ዐሐይ ልሞቅ...) ሙና ገና ስታየኝ፤ "ለማሟ ነው?" እላለች በፈገግታ። ስትፈግግ ዓይኖቿ አነስ ይሉና ከንፈሯ ከፈት ይላል። ከንፈሯ ቀይ አይደለም። ጥቁርም አይደለም። ምንም አይደለም። የሆነ የብርጭቆ ጠርዝ ነው የሚመስለው። በከቡ ከፈት ብሎ ጥርሳቸ ብቅ ሲሉ ብርጭቆ ውስጥ የተሞላ በረዶ ያስታውሳል። ስትሰቅ ጥርሷ ቀን ይወጣለታል። ነቁ ብርሃን ከጥርሷ፤ ጥቁር ብርሃን ከፀጉሯና ከዓይኗ ብሌን ይነሳና ልቤ ላይ ይቀላቀላል። ነቁ አባይና ጥቁር አባይ የት ላይ ይቀላቀላል ቢባል ሚስኪን ልቤ ላይ።

"ለማሟ ነው?" ስትላኝ ስላፈርኩ "አም" አልኳት። አውነቱን ለመናገር የሄድኩት እግሬን መቆጣጠር አቅቶኝ ነበር፤ በደመ ነፍሰ። ያለችኝን አራግፌ ለእናኔ ሳክኩ። ስወጣ ማን እየተነጫነጭኩ ነበር። ምናል መናን ሸቀጣ ሸቀጥ ሱቅ ባገኛት ኖሮ? ቢያንስ ማስቲካ አየዝሁ በየቀኑ ለያት ነበር። ባንክ ቤት በምን ሰበብ ይኬዳል? እንደ የእኔ ቢጤ ሊትዮጵያዊ በየቀኑ ባንክ ቤት የመሄድ እድል የሚኖረው ባንክ ቤት ከተቀጠረ ብቻ ነው። "ለምን ቁጠባ አልጀምርም?" ስል አሰብኩ። በየቀኑ የታክሲ መጠላለሻ ሳንቲሞቼን ይገዢ ጎራ ማለት ነው...። ማን ደግሞ ሙና ሳንቲም ይገዢ ስመሳሰሰ ሥራዬ ደጀ ሰላም ተቀምጦ መመፈወት ቢመስላትስ? ኤዲያ!

“በዙህ ሀብታሞች ከቤተ ክርስቲያን ደልቅ ሀብታቸው የተቀመጠበትን ባንክ ቤት በልባቸው ይሰለሙታል” ሲባል ከጉዳ ሐሜት ይመስለኝ ነበር። ይሄው በራሴ ደረሰና አረፈው። እዚህ ባንክ ቤት ውስጥ የማይመነዘር ተቆጥሮ የማያልቅ ሀብት ያለኝ ሰው ነኝ። ሰብዓዊ ሀብት። የወደድኳት ልጅ። ተመልከቱት የእኔን ስዊዝ ባንክ፤ በአደራ ከናስተመጠልኝ ፀሐይ ! ልቤ ጣት ላይ ፍቅሬት ቱ ቱ ብዬ ረብጣ ረብጣውን ስቆጥረው ነው የምውለው። ዓይኔ ረብጣ፤ ጥርሷ ረብጣ፤ ድምጽ ረብጣ ... ድምፅ ብል ምን ትዝ አለኝ? የሙና ድምፅ የሴት ድምፅ አይደለም፤ የወንድም አይደለም፤ መሀል ላይ የቆመ ነው። መልክና ባሕሪ ብቻ ሳይሆን ድምፅም ከእናትና አባቷ እኩል የወሰደች ይመስለኛል። ታዲያ ደምጽ የሆነ ጉርሮዋ ላይ ያዝ የሚያደርገው ነገር አለ፤ ያንን እኮ ነው የምወደው - ግርማ ሞገስ ያለው ድምፅ።

ከፍል ሁለት

ቅርርቡ የገፍሰ ሆኖ ነው መሰል ብዙ ውጣ ውረድ ሳይጋረጥ በሙና ጋር ሻይ በና ለመባባል ቢቀን። ከዛማ ማን ያቆመን፤ ከሙና ጋር አንድ ድፍን ዓመት አብሮ ባለ ፍቅር ቆየን። እንደው በመተቃቀፍ፤ እንደው በመገባበዝ፤ እንደው በመተያየት፤ እንደው በመገሸሸም እና በመደዋወል። እንደ ቀን ታዲያ፤

“ሙናይ” አልኳት።

“ወይዬ” አለኝኝ በዛ በሚነዝረኝ ድምጽ።

ዝም ብዬ እየኋት - ገባት !! እናም እንዲህ አለኝኝ፤

“እይሆንም፤ ስንጋባ ብቻ !!” ቅር አለኝ። ቢሆንም ግን እንደዛው በፍቅር ማበዳችንን ቀጠልን። እንደውም የሆነ ጊዜ አንዱን ደንበኛ አቁማ ከእኔ ጋር በስልክ ሲታወራ ከስ ቀርበባት የደመወዟን አሰር ጥርሰንት ተቀጣች። ኃላፊዋ ባለፈ ነው፤ ምሳሌው ሁሉ እምነርም። ምን አላት? (እረ ያሳፍራል...)

“ስሜ ሙና፤ አንድ የተላከለትን ብር ሲያወጣ ወደ ባንክ የመጣ ኢትዮጵያዊን ለግማሽ ደቂቃ ከማቆም መኝታ ቤት ምንትሱን አቁሞ የሚጠብቅ ፍቅረኛን ሙሉ ቀን ማስጠበቅ ይሻላል” ሙና ቤተፍረት ቀይ ፈቷ ቀላ። እሁን እስቲ ከመቆም ጋር የሚያያዝ ሰንት ምሳሌ እየለ ሙና ፊት ይሄን ብልግና መናገር ምን ያስፈልጋል?!

እኔም ከቅጣት አላመለከትም። ሥራዬን ትቼ እሷ ጋር ዘና ብዬ በመዋሌ አለቃዬ አምስት ፐርሰን
ቀጣኝ (ባንኮች ከፍ አድርገው የሚቀጡት የብር ጥቅም ስለሚገባቸው መስሎኝ ነበር)። ባንኩ ልክ
አስር ፐርሰንት ልቀጣ ብዬ ከሥራ አየጠፋሁ ከመና ጋር (ሐሙስ ከሰዓት አትሰራም) ሰውል አሳጃ
ምንም ብር ሳይቀጣኝ የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ የሚል ደብዳቤ ሰጠኝ። በእርግጥ አለቃዬ ራስ
ከድርጅቱ ባለቤት የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ የተሰጠው ሰው ነበር። “ተያይዘን እንወጣታለን” ብዬ
በሆዬ ፎክርኩ። ቀድሞኝ ተባረረ። የቅጣት ደብዳቤዬን ኪሱ ውስጥ አስቀምጦት ነው መሰል ከገ
በኋላ የግል ማህደራም ላይም ይሁን ሌላ ቦታ አልተገኘም። ይሄ ሲድሰት ሰልሳ ሲድሰት የሆነ ፍጅ
ሰውሮትም አንደሆነ እንጃ...

ከሲድሰት ወራቶች በኋላ መናን አንደገና ትክ ብዬ አየኋት !!

“ከጋብቻ በፊት አታሰበው” አለችኝ ቀጣ ብላ። ግን በቀጣዋ መሃል የሆነች ትንሽ መላላት ውልብበስሐ
ያየሁ መሰለኝ። ጨለማ ቤት ውስጥ ትንሽ ብርሃን እንደምታሳልፍ ስንጥቅ ዓይነት ቀጭን የደሀንታ
ሰርጥ። ቢሆንም በእንቢታዋ ተበላጭቴ አስር ቀን ዘጋኋት። አበደች! ስልክ ብትደውል። ቤት ብትመጣ
በቃ ዘጋኋት። ከአስረኛው ቀን በኋላ መደወል አቆመች፤ ከቤትም ቀረች። ስትቀር እኔ ሄድኩ። ዘጋችኝ
!! የምትሰራበት ሄጄ ሰቆም ኮስተር አለች፤

“እረ ደንበኛ ከቡር ነው አትገላምጫኝ...” አልኳት። ሳቋ ፈነዳ፤ ታረቅን። መልሰን በፍቅር ማርድ
ሆነ። እንኳንም ተጣላን! ፍቅራችን ጠፍታ ከርማ እንደመጣች ውኃ ኃይሏ ጨምሮ ተንገዋቸዋች
(ፍቅረኞች ሆይ አልፎ አልፎ ተገዙ... ደመ መራር ሆናችሁ በዛው ተለያይታችሁ እንዳትቀሩ ጠንቅ
ብላችሁ...)

በመጨረሻ መናን እንዲህ አልኳት ... (ምን እንዳልኳት እኔንጃ) ግን ለድፍን አራት ሰዓታት አወርግ
አሳመንኳት፤

“ግን ወደ እንል ነገር ውስጥ ከገባን በኋላ ብትተወኝሽ” አላች ዓይኗ ስልምልም ብሎ። ሰውነቷ መቶ
ለመሉ ተሸንፎ እኔ ብቻ ነበር የሞት ሽረት ትግል ላይ የነበረው። ሚስ...ኪን!

“የሁሉም ሴቶች ጥያቄ ነው”

“አትቀልድ”

እና ይሄ መያዣ ነው እንዴ ? ከተውኩሽ የእያንዳንዱ አጥንት እሾህ ሆኖ ይውጋኝ ሙናዬ ...” ብዬ ግልሰኩ። እነዚህ አያቶቻችን ለንቱን ይውጉ ? ድርቡሽን ወግተው፣ ጣሊያንን ወግተው፣ ሱማሊን ወግተው አሁን ደግሞ...

“እሺ በቃ አትነዝንዝኝ” አለችኝ። አትነዝንዝኝ የምትለው ቃል “እሺ” የምትለዋን ሽንፈት የምትደግፍ ከዘራ መሆኗ ነው! “እሺ የኔ ቅንጆ እናደርገዋለን፤ በደስታ፤ በፍቅር፤ ያውም በሙሉ ልቤ ... ወያሊት” ቢባልምን አለበት ? መሆኑ ሳይተር የምን በዘወርዋራው መናገር ነው ... ሃሃሃሃ ኡፍፍፍፍ ብዬ በደስታ አትፍ።

እንዴይዬ ! እንትት አሁን ነው እንዴ ?” ብላ ሁለታችንም በሳ.....ቅ። ያለነው እኮ የሆነ ካፌ ውስጥ ነበር። እና ቀን ተቆረጠ። አርብ ማታ እኔ ቤት ትመጣና ታድራለች፤ (በታድራለች ውስጥ ስንት ጉድ አለ) ቅዳሜ ትውላለች፤ (በታውላለች ውስጥ ቤቴ የጦርነት ዋዜማ ሲመስል ታየኝ - ጦርነት ያለበት ነት) ከዛ ታድራለች ... አሁኑ ወደ ቤቷ። “እንዴት ነው የምለያት” ብዬ ካሁኑ ናፈቅኩ።

ክፍል ሦስት

አርብ ማታ ቤቴን አበባ አስመስዬ ለራሴም ሌላ ሰው ቤት የሄድኩ እስኪመስለኝ አሳምሬ ጠበቅኳት .. እየተንቆራጠጥኩ። ኩቴ ሰማሁ፤ የሴት ጫማ ተረከዝ ቋ ቋ ሙና ናት፤ መጣች !! በሩ ተንኳኳ ... ኳኳኳኳኳኳ ኳኳኳኳኳ ኳኳኳኳኳ ... ግማሹ ኳኳታ ልቤ ሲመታ መሆን አለበት።

ሙና በሬ ሳይ ቆማለች። በሩን ስከፍት ረዥም ቀይ ቀማሽ በባለ ረዥም ተረከዝ ጫማ ለብላ በረዥም ቁመቷ ከላይ ወደታች የሚፈሰ ፏፏቴ መሰላ (እኔ ጃ ለምን እንደሆነ እንደዛ መሰለችኝ። አንዳንዴ የሆነ ቅልበት አለ እዛው ፊታችን ቆሞ ትዝታ የሚመስለን) አየችኝ፤ ተያየን፤ ገባች። እንደወትሮው አልተሳሳምንም፤ አልተቃለድንም፤ አልተሳሳቅንም ... ፈርተናል። በጣም ፈርተናል። ተፈራርተናል። በሩን ደገፍ እንድታልፍ ወደ ጎን ዘወር ስልላት እንደቆምኩ ታክካኝ አለፈች። ለስላሳ ጠረፍ አፍንጫዬን አወደው። ጫማዋን እንደቆመች ሲታወልቅ ገደገድ አለች። ሁለቱንም ጫማዎቿን አውልቃ በባዶ አግራ ስትቆም የቀሚሷ ጫፍ ምንጣፉን ነካው።

ቅከ ብላ ገባች። ተከትሏት ወላፊን ገባ። እንደ ኤርታሌ ዓይነት ነገር ቤቴ ውስጥ ተፈጠረ። እቃዎቼ

ሁሉ እየቀለጡ የፈሰሱ መሰለኝ። ሙና ዝም ብላ ተቀመጠች። ሄጄ አጠገቧ ስቀመጥ ሰውነቷ ስምም
አለ ... ፈርተናል! "ፈራን፣ ፍቅር ፈራን" አለ ባለቅኔው።

"እኔ እንዴት ነበር ውሎ" አልኳት ፈጣሪ ለማለት እየሞከርኩ። ድምፄ ለዛ ቢሰ ሆነብኝ። አጀን እጄ
ጣል አደረግኩት። ዝም አለች። ሌላኛውን እጄን ትከሻዋ ላይ ... ዝም! ሦስተኛውን እጄን የሆነ ገጽ
ላይ፣ አራተኛውን እጄን ፀጉሯ ላይ፣ አምስተኛውን እጄን ... እጅ በእጅ ሆነኩ። ሁሉንም ነገራት ጣጣሪ
መንካት ስለፈለግኩ ፈጣሪ ይውጣልህ ብሎ ብዙ እጅ ያበቀለብኝ አስከሚ መሰለኝ። እና ተነስቼ ላይ
አደረግኳት፣ ተከተለችኝ። ድክም ያላት ትመስል ነበር። ቤት ይወት ውስጥ አለ የሆነ ጊዜ፣ አዕምሯችን
ትተን በወደድነው ሰው አዕምሮ የምንመራበት። ሙና ዝም ብላ እንደማደርጋት ሆነች።

ወደ መኝታ ቤታችን...

ምን እንደሆነ ባይገባኝም እንደ የነደለ ነገር አንዳለ ይሰማኛል። ማለት እንዲህ አልነበረም መጀመሪያ
ይሰማኝ የነበረው። ፍላጎቴን የሆነ የማልገልፀው ዓይነት ቅዝቃዜ ወርሮታል። ተሳሳጭ ... ሙና
በሰሜት አበደች። ደንገጥኩ። እንዲህ እሳት ለብሳ እሳት ጎርሳ ትመጣለች ብዬ በምን ለብቴ ጠጥራ።
ልብሷን ከሰውነቷ ላይ በትብብር አየነፈፈፍን ጣልነው። የእኔንም ልብስ ሽቅብና ቁልቁል ዝፍሬን
እንደፈጠረን እርቃናችንን ቆምን። በየት በኩል እንደገባን እንጂ አንሳላው ወስጥ ተገኘን።

###

የሆነ ነገር ጎድሏል። አንድ የሆነ ነገር ጎድሏል። ሙና አየቃተተች፣ እንደምትወደኝ እየነገረችኝ፣ ሰውኋ
እሳት ሆኖ እኔ ምን እንደነካኝ እኔጃ በሚያሰደነግጥ ፍጥነት ቅዝቃዜ አልኩ። ቅዝቃዜ! የሞት
መስሎኝ ነበር። ሙና ለብቻዋ የሆነ ነገር የምትሰራ መስሎ ተሰማኝ። በቃ ለታዘቢነት የተጠራ
ይመስል የምትደርገውን ግራ በመጋባት ማየት ሆነ ስራዬ። እንዴት የሚያሳቅቅ ነገር ነው? ምንድን
ነው የሆነኩት? ሙናን በቀስታ ገፋ አደረግኳት። ከሆነ ከሰጠምኩበት ውጋ ውስጥ አውጥታ ማለት
በአፈ የምትሰጠኝ እንጂ ምንም ምንም ስሜት የሚሰጥ ጉዳይ ሆኖ አልተይህ አለኝ።

"ምን ሆነኩ?" አለችኝ።

"ምን ሆነኩ?" መልሼ ጠየቅኳት። ሳሳሰበው ኮስተር ብዬ ነበር። በቀስታ እጄን ልካ በለሰሳላ መቶ
ጉንፊዬን ዳሰበችኝ። ከአንገቴ ዘንበል በማለት እጄን ሸሸሁት። ግራ በመጋባት ስትመለከቱኝ ይሞኝ
ቀዝቀዝ ብላ በጀርባዋ ከጎኔ ተኛች። ከዛም እጅግ በጣም በሚያስፈራ፣ ኩሩቅ የሚመጣ በሚመጣ
110 | ዙቤዳ

ሚሆን? "ደስ አላልኩህም?" አለችኝ። ዝም! እንደ የገባኝ ነገር ሙናን መጉዳት እንደሌለብኝ ነበር።
የገበዘ ቅፅበት እንኳን እሷን ላፅናናት ራሴም የሆነው ነገር ግራ ገብቶኛል። እንደምንም ብዬ፤ "ሙና
... ራሴ የሆነ ሐሳብ ውስጤ ገብቶ ነው ... አፈቅርሻለሁ፤ ልንዳሽ አልፈልግም። ፈራሁ ... ይህ ነገር
የመጀመሪያ ነው ... የሆነ ነገር እንዳትሆኑብኝ ፈራሁ..." ቀበጣጠርኩ። ሙና ቀስ ብላ ወደኔ ዘረቸና፤

"እኔም ነቅቼብኳለሁ" ብላ በሳቅ ፈረሰች። ሳቅ አብደት ይመስል ነበር። ከፍርሃት እና ካሰበችው መገፋት
የመትረፍ ደስታ የተሸከመ ሳቅ። ጠጋ አለችና አቀፈችኝ። ጡቶቿ ለብቻቸው አቀፉኝ፤ ከገፈሩ ከገፈፈ
ላይ ነው። ዓይኖቿን ከድኄ፤ "ሙና ልብሰቷን አውጧቸው ራቱን እኔ ቤት እኔ አልጋ ላይ ነን" አልኩት
ራሳን፤ ምን ዋጋ አለው - ቅዝቅዝ! ለምን? ... እንጃባቴ!! ገጣሚ ወዳጅ፤ "የሚወዱትን ሰው ቀጥሮ
እንደመጠበቅ የሚያሳትት ነገር የለም..." የሚል ግጥሙ ትዝ አለች። እንዲህ የቀጠሩት ወንድነት ከራስ
የጠሮ ሲቀር ቢያይ ምን ብሎ ይገጥም ይሆን? ከሙና ጋር አብረን አደርን፤ ምንም ነገር የለም። ጠዋት
ላይ ሙናን እንዲህ አልኳት፤

"ሆን ከጋብቻ በኋላ እናደርገውም?"

"ከህሃኔ እንዳንተ ስሜቱን የሚቆጣጠር ወንድ በማግኘቴ እድለኛ ነኝ! መቼም ቢሆን በፈለግኩበት
ነፃት ያንተ ነኝ" አይገርምም? ሙና እስካሁንም ነገሩን ማድረግ የማልችል ልፍስፍስ መሆኔ አልገባትም።
ጭራሽ ከዓለም ወንዶች ሁሉ እንደኛ ታጋሽ አድርጋኝ ቁጭ አለች! ግዴላችሁም ሴቶች አዕምሮ ውስጥ
የተጫነው መዝገብ ቃላትና የወንዶቹ የሆነ ልዩነት አለው።

ከሙና ጋር ምንም እንዳልተፈጠረ ሁሉ ቤት እንወልበታለን ባልናት ቅዳሜ ከተማውን ስናካልል
የልን። የምትወዳቸውን ኬክ ቤቶች ሰንነበኝ። ሙና ከሚገባው በላይ ለእኔ ያላት ፍቅር ጨምሮ ነበር።
(ታጋሽ ወንድ አግኝታ ሞታ! ጠንጋራ መገምገሚያ ፍቅርን ያጠናግረዋል) እንደው መንደሩ ላይ ሁሉ
ብትሰመኝ ደስታዋ። ጮክ ብላ የታጋሽነቴን፤ ራስ የመማዛት ብቃቴን ልክ ለሕዝቡ ብታውጅ ደስታዋ።

ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ቅዳሜና አሁኑ አዳሯ እኔ ቤት ሆነ - ወይ ንክች! ልቤና ሰውነቴ ተለያዩ። ልቤ ሙናን
በሴትነቷ ይመኛታል፤ ሳላቋርጥ ሚሊየን ጊዜ እስማታለሁ፤ ትኩሳቴን ከመጨመር ውጭ ምን ዋጋ
አለው! ሲቆይ መሳሳትም እያሰፈራኝ መጣ። የውበት ውብ የሆነች፤ ስንቱ የሚቋምጥላት ልጅ ቤቴ
አልጋዬ ላይ፤ እንሰላዬ ውስጥ፤ ደረቴ ላይ አስቀምጬ ከመቀዝቀዝ በላይ ምን መርገምት አለ። ... ብሽቅ
! አልኩት ራሴን። የባለው ነገር ሳይቆይ ተከሰተ። ሙና ከቀን ወደ ቀን የእኔን ጥያቄ የራሷ አደረገችው!

ትክክክክክክ ብላ ስታየኝ ... እንዲህ አላታለሁ፤

“ከጋብቻ በኋላ”

ክፍል አራት

በዚህ የጭንቅ ሰዓት ላይ እያለሁ ሙናን የምትሰራበት ባንክ ወደ መቀሌ ቅርንጫፍ ቀየራት። ይህ የእግዜር እጅ አለበት። ደስ አለኝ። ስለኛት አለቀሰች። ለአዲስ አበባ ሳይሆን ከእኔ በመለየቷ፤ እና ደግሞ ከብረት የጠነከረ መሻትን ድል ለመታ በ“አሳት ለተፈተነ ትዕግስቲ” (አሷ እንደዛ ነው የሚመስላት)። ለእኔ ግን ጉዳዩን ለራሴ እንኳን ማመን ባልፈልግም ገብቶኛል። ስንፈተ ወሲብ !! ያውም እንደ መጽሐፍ ለራሴም ድንገት ዱብ ብሎ የተገለጠ። ለሙና ምን ብዬ ልንገራት ? ልጅቱ ከቀን ወደ ቀን ጉዳዩን እንድንፈፅመው እፍ አውጥታ በፅኑ መሻት ትጠይቀኛለች። እንደውም ከሌላ ሴት ጋር አንዳች ገላይ የጀመርኩና የገፋኋት እየመሰላት መጠራጠር ጀምራ ነበር - ምነው ባደረገው...

መቀሌ እየሰራች ቢያንስ በየወሩ እርሷ ወይም እኔ እየመጣችና እየሄድኩኝ አስደሳች ጊዜ እናነጻጽ ነበር። ግን ምን ያደርጋል ይሄ የእኔ ነገር ጥላውን አጠላብን።

“ከዚህ በላይ መታገስ አልችልም። ትግር ካለብኝ ንገረኝ፤ ወይም ካስጠላሁህ ቢቃ አሳውቀኝ ፣... ሌላ” አለችኝ እንድ ቀን የአይጥና ድመት ድብብቆሽቸን አሰልችቷት። እናም ማስጠንቀቂያ ጨመረችበት፤ “ለሚቀጥለው ስመጣ ካላደረግን የእኔና ያንተ ጉዳይ አበቃ !” ሙና ታደርገዋለች። ጭካኔዋ በፍቅሯ ልከ ነው፤ ቀልድ አታውቅም። ተንቀሻቅሻዬ አነሳሰኛ በምን ሳስቁማት ? ቆይ ሰው ንብረቱ እንደሚሠራ እና እንደማይሠራ ሳህረጋግጥ እንዲህ ዓይነት እዳ ጡስጥ ይዘፈቃል ?! በጭንቀኝ ነው እንጂ አሰማ እንዴት ይረጋገጣል ? እንደ ደም ግፊት አይለካ ነገር።

ሳውጣና ሳወርድ አድሬ ለሃኒባል ሳማከረው ወሰንኩ። ሃኒባል አብሮ እደግ ዳደኛዬ ነው፤ የልሳ ዳደኛዬ። ከሙናም ጋር በደንብ ይተዋወቃሉ። እናም ሳሳውቀው ወሰንኩ። ሃኒባል በያንስ ለምንም ነገር አይጨነቅም። መፍትሄም አያጣም። ከድሮውም ልጅ ሆነን እኮ ነው ... ቢታ ትግር በሃኒባል ፊት የቱንም ያህል ቢገዝፍ እንደ ዝንብ ነው በመፍትሄ ጭራ የሚያባርረው። ደወልኩለትና፤ ናፊቱን ውሰድ... ልለው እስኬ ተውተት፤ “እፈልግሃለሁ” ብቻ አልኩት።

“ምን ጉድ ተፈጥሮ ነው እንዲህ እያግለበለብክ ያስመጣኸኝ ጃል ?” አለ ሃኒባል ያዘዘውን ቡና አምግሰለ።

“ባዘህ ችግር ገጥሞኛል”

“ችግር የሚባል ነገር የለም ባዘህ፤ የመፍትሄ አጥረት በለው” አለ (እላልኳችሁም ?)

“ኢ...እንዴት መሰለህ ከሙናጋ የሆነ ትንሽ ችግር ... ሄረ ምን ትንሽ ... ትልቅ ችግር ውስጥ ገብተናል” አልዙት።

በና ማማሰሉን አቆመና ኮስተር ብሎ፤ “የምን ችግር...” አለኝ።

“ክፈለክ ... እንትን ... ማድረግ አልችልም - አሁን ነው ያወቅኩት”

“ምን ማድረግ ?”

ከጭሮ ሥሙን ቆስ ይጥራውና እንዴት እንደቀፈፈኝ፤

“ግንኙነት ማድረግ አልችልም”

“የምን ግንኙነት ?”

“የምን ግንኙነት ትለኛለህ እንዴ ... ወሲብ ነዋ !” ስል አፈረጥኩት።

“ኢ...ንዴ ! እና አስከዛሬ ከሙና ጋር ስታድሩ ምን እየሰራችሁ ነበር የምታድሩት ?”

“በቃ ትኝት ነዋ አርፈን ... ማለቱ አርፈ።”

“ትኝት ትኝት ... ለሸሸ ?”

“አዎ !”

“እነተሰ እሼ ... ሙና እንዴት እስቻላት ?”

"ደብተራ ግዛው ማለፍ ምን ሃመሰለ ቢላ ቤት ገዝቶ ሄደ እናትዬ፤ ዛሬ ጆሮውን ቢቆርጠት የማይሰማ ኃብታም ሁኗል። ሰው ሁሉ በባዶ አግሩ ከገጠር እየመጣ አንዲህ ባለፀጋ ይሆናል፤ እኛ ነን የእርሷ ቀለል አድላችን ከአፈር አትነሱ ብሎን..." እያለ ብሶቱን ይዘረግጁው ገባ።

ተመለሰን...

"አንዳንድ ከራተትሽን አላህ ያንከራትሽ" አለ እሱ ሰውየው፤ ጨረቃን መግቢያዋን አያሰው ብሎ ሲነገረው ከርሞ አልሆነ ቢለው አኮነው። ስንመለስ ሃኒባል አንዲህ አለኝ፡ "አቡቹ አየህ የዚህን አገር ነገር፤ አኮ ቦቱን ስምንት ሰዓት ቆመህ በየውሩ የቤት ኪራይ መክፈል የማትችል ደመወዝ ተከፈላለህ አጅሬ አንትን አቁሞ ቪላ ይገዛል ያውም ቦሌ"

"ተናግረህ ሞተሃል፤ አንትን ከማቆም በላይ ለአንዲት አገር ምን ትልቅ ሥራ አለ" ብዬ ገላመጥኩት።

"አብርሽ እንዲህማ አትነግሪኝ፤ ይቆማል አይዛህ"

ቦሌ የደብተራ ግዛውን ቤት (ቢተመንግሥት በሰት) ሰናገኘው ሪፈራል ሆስፒታል እንጂ የአንድ ሰው ቤት አይመስልም። ሰራተኛ ትሁን ነርስ ያልገባችን ሴት እየመራች ወደ ሰፈውና መላውን ነጭ ቀለም ወደተቀበው ውብ ባለቤት ወሰደችን። ሽረ ጉዴ! እኔ ጥምጣሜን አሳምሮ በጋቢው ላይ ካፖርት የደረሰ የአግዘር ሰው አገኛለሁ ብዬ... ሰውየው ምቹ የሌዘር ሶፋው ላይ ተንጋልሎ የግድግዳውን ሩብ የፍሰ በያዘ ትልቅና ጠፍጣፋ ቴሌቪዥን ኳስ ጨዋታ ይመለከታል። የቴሌቪዥኑን ስፋትና የኳስ ጫና በዛው ልክ መንግሥታዊ ስመለከት ሰውየውን ቤት ውስጥ ሳይሆን የሆነ መስክ ዳር ጋደም ብሎ ያገኘው መሰለኝ። ጎኑ ጎኑ ላይ ኪስ ያለው የዘመነ የጨርቅ ቁምጣ ሰብሷል፤ ነጭ ካልሲ አድርጓል፤ ተለይ ፈርጣማ ጡንቻውን ቁልጭ አድርጎ የሚያሳይ ፓክ አውት ሰብሷል። ገብተን ቆመን ሁሉ ከቆም ነር እልቆጠረንም። በስሜን ብቻውን ያወራል።

"አይ አርሴናል... እንዲህ ተጨማልቀህ ትቀር? እኛ ሰንት ቦታ ትደርሳለህ ስንልህ? ምንድን ያዙ ደጋፊ ከምሆን በጽንሴ እናቱ መሳከጥን በቀረቡ..." አለ እና የሌዘር ሶፋውን በብስጭት በቡጢ አቀመጠው። እኔና ሃኒባል ተገርመን አርሲ በአርሲ ተደድንን።

ደገገት ወደኛ ዞር ብሎ።

“የሞገሱ” አላን ወደ ቴሌቪዥኑ ተመለሰ። አነጋገሩ ተቀመጡ ሳይሆን ‘ውጡ’ ያለን ነበር ለግጥሰው፤ ለመናጨቅን ቢባል ይቀላል።

በገጣጥሞች ኳሉን ሲመለከት ቆይቶ ድንገት ወደኛ ዞረና፤

“ወጣቶች ምን አግር ጣላችሁ?” ሲል ፊፅሞ አከብርቶ በሌለበት የሚያበላጭ ሁኔታ ጠየቀን። አነጋገሩ ኳሌን ልመልከትበት ውጡሉኝ ይመስላል።

“አይ... አንትን ነበር...” አለ ሃኒባል ድንገት ስለተጠየቅን ተደናግጦ አየተሸቆጠቆጠ።

“ምን... ስንፈተ ወሲብ ነው?”

“አዎ እም” አለ ሃኒባል አየተጣደፈ። እኔማ ሰውዬው አብግኖኝ እንደ ሐውልት ደርቄያለሁ። ጭራሽ እኮ ወደኛ አይመለከትም - ሰው ጤቁ...

“ታዲያ ምን አስፈራችሁ? ባሁኑ ጊዜ ካዲባባ ወንድ እስራ አንድ ነገብ ዘጠኙ ስንፈተ ወሲብ ትግር ያለበት ነው። ባገር የመጣ ነው፤ አይዟችሁ! ከሆነስ ሆነና የማንኛችሁ ቆ** ነው አልቆምም ያለው?” ሲል ጠየቀ።

እሁንም ዞሮ አላየንም።

“ኮሱ ነው” አለ ሃኒባል ወደ እኔ አየጠቆመ። ከሰውዬው ድንገተኛ አጠያየቅና ከሃኒባል አመላለስ ድርቅና ተነስቼ የኔ አይደለም ብዬ ልከድ ነበር። ሁኔታው አሳቃቂ ነበር። የሰውዬው ድፍረትና ትዕቢት በሰጣል። ከዋናው ጉዳይ በላይ የሰውዬው ንቅት አበገነኝ።

“ታዲያ ምን ይዘጋጃል? ራሱ አይናገርም ... ወደሰ ምላሱም ስንፈ? ይሄ የውሻ ልጅ! ልናገረው እፈንገላለን ሃኒባል ገላመጠኝና ዝም አሰባለኝ። ሰውዬው ጋደም እንዳለ በርቀት መቆጣጠሪያው የቴሌቪዥኑን ድምፅ ለአመል ያህል ቀክስ አደረገና ከተንጋለለበት ተነስቶ ፊቱን ወደኔ አዙሮ ተቀመጠ። እንደ ከአግር እስከ ራሴ ፊቱን አጨፍግጎ ቃኘኝና፤

“አ... ተረምሳው መቼ ጀመረህ? አለኝ። (በቃ ምርመራ ተጀመረ ማለት ነው?) ሰውዬውን በትኩረት ለመለከተው ለካስ ዓይኑ ልክ አይደለም፤ ትንሽ ሽውረር ያለ ነው። ታዲያ መጽሐት ላይ ከየት አባቱ ያመጣውን ፎቶ ነው የለጠፈው?”

“መፍ እንደ ጀመረኝ አላወቅኩም ድንገት ከፍቅረኛዬ ጋር...”

“እ ... ድንገት ከፍቅረኛህ ጋር ዓለምህን ልትቀጥሉ ... ሱሪህን አውልቀሁ ... ቡታንቲህን አውልቀሁ ... ስትለው ... ባባቴም የለ ብሎ ድፍት፣ ቅዝቅዝ አለብህ ... እ? አዋራጅ እኮ ነው! አዋራጅ!! ስንቱ በዚህ ዓይነት አጉል ጊዜ በሴት ፊት መዋረዱ አሸማቅቆት ገመዱን ቋጥሮ ራሱን ሲጥ እድርጓል መሆኑ! እኔ እንኳን ሁለት ምን የመሳሰሉ ልጆች በዚህ ጠንቅ ታንቀው የሞቱ አውቃለሁ ... እንደ እንኳን መርገ ጠጥቶ ነው ... ያው ነው! ቀላል ነገር እንዳይመስላችሁ፣ ሴቶቹ ደሞ ይችን ወሬ ካገኙ እየዙ ነበር ነው የሚያውቁት...” አለ ከአፌ ላይ ነጥቆ። ይሄ ሰውዬ እንዴት ነው የሚቀጣጥረው በእግዚአብሔር፣ በእንድ ጊዜ መገፈሪያም አካላቸው እኮ።

“እና እንዴት ነው ትንሽም አይላውስ፣ ወይስ ጀማምሮ መሃል ላይ ወገኔን ነው የሚለው ፖ ሲል ጠየቀኝ።

“ምት ፖ” ብዬ ጠየቅኩት።

“ቆ”ህ ነዋ” ብሎ ቃሉን እንደተፈጠረ አፈረጠው! ስድ!

“እደ ምንም የለም” አልኩ አየተሸማቀቅኩ።

“ከዚህ በፊት ሌላ ሴት ጋር እንዴት ነው ... አልጀማመርክም?”

“ሌላ ሴት ጋር ሄጄ አላውቅም”

“ተው ተው! ለጋኪምና ለንስጋ አባት ሚስጥር አይደበቅም ... ሃሃሃ እስቲ እንተኛው ወደ ውጭ ውጣ” አለና ሃንባልን እዘዘው። ሃንባል ሸከከ ብሎ ወጣ (ይሄ ደግሞ ምን ያሽቆጠቁጠዋል...)

ሃንባል እስኪወጣ ጠበቀና፣ “እ ... ጓደኛህ እንዴት ናት?”

“እንዴት ናት ማለት?” አልኩት ጥያቄው ግራ አጋብቶኝ።

“እንደው መልኳ፣ ጸባይዋ ... ማለቱ ነው። እንዳንደ ሴት እኮ ትዘጋሰች። እውነቱን ነው ዘላቀ እምሮ!” መልኳ ስቦህ ስትቀርባት እንዳንደ ሴት እንኳን መተቃቀፍ ምግብ ትዘጋሰች”

“እ ... ፀባይማ አናት ናት መልኳም ቢሆን...” አልኩና ዋሌቴን እውጥኜ ፎቶዋን ሰጠሁት። መሃጽ።

ፊልጶ ዓይኑ ላይ ሰካና ፎቶውን በትኩረት ወደ ዓይኑ ቀረብ ራቅ እያደረገ ተመልከቶ፡

“አረግ ... አረግ ... አረግ ወንድሜን ! እውነትም ተይዘሃል። ይችን የመሰለች ልጅማ ካመለጠችህማ ነውም አትሆን...” ብሎ አፋን ጠረገ። ዝም ብዬ አየዋለሁ። የሙናን ፎቶ እስኪበቃው ተመልከተውና ኦሮሮውን ገርገሮ እድርጎ ምራቁን ከዋጠ በኋላ...

“አንደው ትንሽም አልሞከራችሁ ?” ሲል ጠየቀኝ።

“አረ ምንም የለም” ፎቶዋን አንደገና ተመለከተው።

“ምናምን እዙሪብህ እንዳይሆን” አለኝ።

“ምንድነው ምናምን ?”

“የዛሬ ሰው አይታመንም። እንዳንድ ሴቶች ሌላ ሴት ጋር እንዳትሄድባቸው ሌላ ሌላ ነገር እንዳታደርግ ያሰሩብህና፤ ሲቆይ ለነሰም ይተርፋል ጠንቁ። አንደው አቋም ብቻ ሆኑ እንጂ አንተም ብትሆን ሸበላ ቢ። እንደ እንዳትቀማት አዙሪብህ ቢሆን ማን ያውቃል”

“አረ አረ...” ሲለቸኝ ሰውዬው። እውነቱን ለመናገር ራሱን ቁልል ያደረገ ዘላባጅ ነገር ነው። ለሰጋዬ ፈውብ ብመጣ ጭራሽ ነፍሴንም ያቆስላታል እንዴ ?!

“ቀላል ነው አይዞህ !! የሰው እጅም ሆነ ሌላ መፍትሄው በእጃችን ነው” ሲለኝ ብሰጭቴ ሁሉ ብን ብሎ በጭቶ ጀርዬ ቆመ። እውርቶም ተሳድቦም ብቻ ያቁምልኝ፤ ሌላው ትርፍ ነው።

“እውነትዎትን ነው ቀላል ነው ?” አልኩት በጉጉት።

“ኮ! ይች ምናላት ?” አለ ልክ ወደ ብልቴ አቅጣጫ በአጄ አየጠቆመና በማጣጣል ዓይነት ከንፈሩን ወደታች ጣል እያደረገ። “እንኳን ይችን ስንቱን አቁመንዋል ! ይ...ሄ ወዲህ ስትመጡ መታጠፊያው ጋ ያለውን ቀልቀሎ ሆቴል ታቀው የለም?”

“ኮ? እውቀዋለሁ” አልኩ በጉጉት። ደግሞ አንድ የሆቴል ሕንፃ ከአኔ ጉዳይ ጋር ምን አገናኘው ብዬ።

“ይሄውህ የሱ ሕንፃ ባለቤት እንዲህ እንዳንተ ፀሐይ የመሰለች ሚስት አላቸው። መቼስ ብር አለን ብለው ጉዳቸውን ሳይፈትሹ ነው ትዳር ውስጥ የሚዘፈቁት። አቅፎ በለው ቢሰራው ወንድነት ከየት

ይምገ? ቅራሽ አጅሪት ውጭ ውጭ ታይ ጀመረልሃ ... ይሄን ሲሰማ ሊያገድ ሆነ። ቢረዳ ከፊት
በሰው በሰው መጣና እንደሚሆን አድርጎ ላትት። ይሄው ዛሬ እንኳን ለሚሰቱ ለውሽጥም ተርፏል።
ሚሰቱ እንዴት እንደምትንሰራሰፍለት አገር የሚያውቀው ነው። የተቸገረ ሰው ሞት ነው፤ ዝም ብዬ
ሰውየውን አሰማየለሁ። አወራሩ ድራማ የሚሰራ ነው የሚመስለው።

“እንተ እሱን ትላለህ! ይሄ በየቀኑ ቱሌሺኸን ላይ ‘እንት?’ ፕሮግራም ላይ የሚቀርበው አውግቶ
ራሱ ... በቱሌሺኸን ሲናገር ድምጹ ሲያሰማም እንበሳ ገዳይ አይመስልም ነበር? ሃሃሃሃ ማታ ማታ
ሚሰቱ እያንከላፈተችው ሰንት ዓመት አልቃሷል መሰለሁ። እንደውም ይሄ ትልቁ ልጁ የሱ አይደለም
አየተባለ ይታያል። አሃ ምን ታርግ ታዲያ ያችን የመሰለች ቆንጆ በእምሮት ትመት እንዴ! የሱ
እንኳን ሸንፈተ ወሲብ ነው”

“ሸንፈተ ወሲብ ምንድን ነው?” አልኩ መጽሐፍ ላይ አይኛው ያልገባኝ ነገር ትዝ ብሎኝ።

“እሱም እንግዲህ ... አገር እማን ብለህ ልትተቃቀፍ ገና ሴቷ ሰላም ብላ እጅህን ስትጨጠጥህ አንት
ጥንት ብለህ በቅምህ ጨራሰሃል!! ቢበዛ አስከመሳሰም ብትዘልቅ ነው። እንዳንዱማ የተሞረጸ
ዳሌ፣ ሎሚ የመሰለ ተረከዝ ሲመለከትም በቀመሩ ሱሪው ላይ ይለቀቀል። ባንድ ራቱ እንዲህ እንዳት
መዳፈን ይሻላል እንጂ፣ ሴቶች ሸንፈተ ወሲብ ያለበት ወንድ ላይኛቸው ነው የሚቀፉት ... ላይናቸው
! ወይ አይተወው ወይ አያደርገው ... አንል ነካከቶ የሰሡ እምሮት መቀስቀስና ሥም ነው ትርፎ
ከፋ ችግር ነው። ያንተ በስንት ጣሶሙ፣ ያንተማ ምናላት ቢሆንልህ አሰየው ባይሆንም ሴት ቀረጥና
እትሞት”

“ላይሳካ ይቸላል እንዴ?” ስል የነበረችኝ ተስፋ ኩስምን ብላ ጠየቀኩ።

“ምሳሌውን ማለቴ ነው እንጂ ... አንተማ ታስታውቃለህ፣ የአገር ሴት አይመልስህም ቱ! ማዘው ምናል
በላኝ። ከዚህ ቤት አግርህ ሳይወጣ ነው እንደ ሚዳጃ ቀንድ ቀ...ፕ ብሎ የሚቆመው። ወጥላት ለሰኝ
ሚስኪን” አለና የመናን ፎቶ እንደገና ወደ ዓይኑ አሰጠግቶ ተመለከተው። ተስፋዬ መለስ አለልኝ።

“እንግዲህ ሁለት ዓይነት አሰራር አለ! አንዱ ... ይሄ እንኳን ላንተ አይሆንም” አለ መልሱ።

“እምንድነው ለኔ የማይሆነው?”

“ውድ ነፃ! ውድ ነው ... ሞትን ብትሰማ ከወንድነትህ በፊት ትንፋሽህ ነው እዚህ የሚቆመው

ወደ

የደለም ይገኛህ ?!"

አይቅርብህ። አሁን ግንብህ ነው፤ በኋላ ፍቅሩም አምራቱም ሲወጣልህ የከፈልኩው ገንዘብ ትዝ
ገዛ ቅጥር እንኳን አንትንህ ነፍሰህም ጭምር ነው የሚሸግባቸው። እንደውስ ተመልሰህ መጥተህ
ብልን መለስልኝ ባትል ነው ? ቅቅቅቅ" ሳቁ ይቀፋል። የሆነ ነገር ሲቧጠጥ የሚወጣው ዓይነት ድምጽ
ው።

ኢ... ሁለተኛውስ ?"

ባይሆን እሷ ትሻላለች ! አንድ ሐያ ሺ ታስከፍልሃለች እንጂ ፍቱን ናት"

"ኢ... ሐያ ሺ ...?"

አዎ ! ምንው ?"

እልታወደደም ?"

አኮ ! የመጀመሪያውን ብትሰማ ያልኩህ ለዚህ አኮ ነው ! ቢሆንም ዓይንን ባይን ለማየት ሐያ ሺ
ጾናላት ? አንኳን ለማቆም የቆመበት ልክሰክሰ ሁሉ እዚህ እኛ አካባቢ ላሉ ቤተኛ እዳሪዎች ሐያ ሺ
ይከፍል የለም እንዴ ?! ያውም ላንድ ሌሊት። መቼስ ሐያ ሺ ብር ሳይኖርህ ይችን የመሰለች ቅንጅ ላይ
ሳትገጠላቸዋልም፤ እንግዲህ ምርጫው ያንተ ነው።" ብሎ ፎቶውን መለስልኝና ወደ ቴሌቪዥኑ ዞሮ
ባርቶት መቆጣጠሪያው ድምጹን ከፍ አደረገው።

የሙናን ፎቶ ሳየው እንባዩ መጣ። ሐያ ሺ ብር ? በሐይወት ዘመኔ ሁሉ ሐያ ሺ ብር ኖሮኝ እያውቅም።
ያው በዛም አለ በዚህ። "ፍቅርን ብር አይገዛውም" ይሉት ዲስኩር ካፈር ተቀላቀለ ? ሙናን ላጣት
እፈልጋለሁ። እፈቅራታለሁ። በሐሳብ ተውጮ መሬት መሬት ስመለከት የሰውዬው ድምጽ አባነነኝ...

"ይችን የመሰለች ቅንጅ እንዴ ወንድ 'ከቀመስች' አበቃ ! አጠገብህ አትደርስም። ወዳጄ እፈላልግና
ይሰራልህ" አለኝ። ይሄ ደንዝ አቤት ቃሉ እንዴት እንደሚያም ! ጉዳዩ የወሲብ አይደለም፤ ጉዳዩ የሴትና
የወንድ ጣጣ ቢቻ አይደለም፤ ጉዳዩ የሙሉ ሰውነት ጉዳይ ነው። በፍቅር ጤም ብሎ የሞላ እፅነት
እንደተደለ በርጫል ቀስ በቀስ ፍቅሩን ማንጠባጠብ ሳይሆን እንደፈረሰ ግድብ መልጭ ብሎ ውስጡ

ያለው የፍቅር መላት ፈሰሰ ባይ መሆን፤ ባይ የመሆን አፋፍ ላይ ነኝ።

"ሴት ልጅ እንዴ የወንድ ጠረን ቀምሳ ትመለሳለች ብለህ እንዳታስብ ?!" ደላፊ ልፋል ደብተራ ግዛው።
ድከም ባለ አርምጃ ከተገባለለው ሺላ እግሬን እየተተኮሰ ወጣሁ። ከኋላዬ የሰውዬው ድምጽ ተከተለኝ፡ "ሴት እንዴ ... ከቀመሰች..." ከዚህ በላይ ብቆይ ይሄን ሰውዬ እፍንጫው ላይ በበላይ ባለቀምሰው አልቀርም ነበር።

ክፍል ስድስት

ቀጥ ብሎ ቆመ!!

እም የነበረኝ ተስፋ ቀጥ ብሎ ቆመ!!

መና ደወለች፡ ሰው ማታ ይደውላል፤ አሷ በደረቅ ሌሊት ስምንት ሰዓት ላይ ! ምን ሆነች ብዬ ይነገጥኩ።

"ተኝተህ ነው አብርሽ ?" እሱችን ስልል ባለ ድምጽ። ያ የምወደው ድምጽዋ የጦር ከተት እየጅ ከሆነብኝ ሰንብቷል። ወሬዋ ሁሉ ሄዶ ሄዶ እንትን እየሆነብኝ ተቸግሬያለሁ። አስቲ በዚህ ሰዓት፡ "ተኝተህ ነው?" ማለት ምን ማለት ነው? እና ከሌሊቱ ስምንት ሰዓት ምን አሰራለሁ? እንኳን ብቻዬ! አሷም ከጎሄ ኖራ በዚህ ሰዓት ድብን ያለ እንቅልፍ ላይ ነው የምሆነው !!

እንዳንድ ሴቶች ፍቅረኛቸውን እንቅልፍ የመንሳት መብት ያላቸው መስሎ ይሰማቸዋል! ድምጻቸው ፍራሽ፤ ሹክሹክታቸው እንሰላ፤ ሳታቸው እንቅልፍ ሆኖ አረፍት እንደሚሰጥ ዓይነት፤ የምንሰለቻቸው ላይ መሰላቸውም። ከተፈጥሮ በላይ የመሆን አቅም ያላቸው ይመስላቸዋል? ልክቸውን እያወቁ !! ደግሞ የሆነ ጊዜ አለ፤ ሴቶች እንቅልፍ የሚያጡበት። አውነቱን ነው፤ ምክንያቱን ራሳቸውም እያውቁትም። ሌሊት ተነስተው ቁልጭ ቁልጭ ይላሉ። ቀን የጠጧትን ማከያቶ፤ መንገድ ላይ የፎገሯቸውን ወንዶች እየሰታወሱ ካለ እንቅልፍ የሚያሳልፏቸው ሌሊቶች አሉ። በሐሳብ የሚገባቸው! ነጭናጫ ሆኛለሁ።

"ናፍቁሃለሁ አብርሽዬ"

“አስከሁን አልተኛሽም?”

“ተኛኹ ነበር! ድንገት ቀሰቀሰኝ”

“ማንው የቀሰቀሰሽ?”

“...ቀ...ር...ህ” አለች ሞልቀች ብላ። ሙና ቆንጆ ናት። ድምጽዋም ያምረኛል። ግን መሞላቀቅ አያምርባትም! መሞላቀቅ የሚያምርባት ሴት አለች፤ መሳቅ የሚያምርባት አለች፤ መኮሳተር ውበቱን የሚደፋባትም አለች፤ መሞላቀቅ ግን የሙና መከሊት አይደለም። ሙና የሚያምርባት የጣውላ መሰንጠቂያ ማሸን በሚመስል የጠዋት ድምጽ፤ “ሂድ ወደዚያ” ስትል ነው።

“ምንው ዝም አልከ?”

“ኧረ አላልኩም!”

“ምንው ኮሰተር አልከ?”

“ኧረ አላልኩም”

“አልናፈከኝም...?” ማውራት ፈልጋለች። ማውራት አልፈለግኩም። ማውራት አልፈለግኩም ማለት ሙናን አልፈልጋትም ማለት አይደለም። ይሄ ያታዊ ሰካራም ሐሳብ ቅፅበትን እንደዘላለም እየደመረ የተወናገረ ድምፋን በሰው ሕሊና ይቆላላል። ነገ ሥራ አገባለሁ፤ መተኛት አለብኝ። ሙና ሕይወት አይደለችም፤ የሕይወት እንደ ከፍል ናት። ሕይወት አገር ቢሆን ... ፍቅረኛ፤ ሥራ፤ ዕውቀት፤ መዝናናት፤ ሐዘን፤ ደስታ፤ ቤተሰብ ብሔር ብሔረሰቦች ናቸው።

አገርን ለማቆም እኩል ድርሻ፤ እኩል አስተዋፅኦ ያላቸው የአገር ከፍሎች፤ እና እንቅልፍም እንደ ብሔር ነው። ሙና የምትባል ብሔር እንቅልፍ ለሚባል ብሔር ከብር ልትሰጥ ይገባል። ዝም ብላ ሰምንት ሰጥት ደውላ የእንቅልፍ ብሔርን ከአልጋ ከልላ እንድታባርር ግን ሙብት ሰጥት? ቀን እንከቷት ሰለተፈቀረች ብቻ፤ ቀን በኪነጥበቡ ልቤ ዙፋን ላይ ሰላስቀመጣት ብቻ፤ ያሻትን ማባረር፤ ያሻትን መግፋት ምን የሚሉት እንገነዝባለን ነው? የድሃ ርስቱ እንቅልፍ ነው፤ ደሃ ሰደሬ አይዝናና ጸባይ፤ በእንቅልፉ ነው ሲጋና ነፍሱን የሚያሳርፈው - በህልሙ ነው ቅቤ እየጠጣ የሚወዛው። ነጥሩም ሆኖለሁ።

"ተኝቱ በሀልሚ እየሁሁ" (አዎ! ሰሞኑን ሀልም አብዚላች) ሰው ለካ እንዴን ሀልሙን መፍታት ሲያቅተው ነው ብዙ ሀልም የሚሆን ነው።

"አረ... እየሸኘን መጥም ያንን የምትወጃውን ኬክ እየገነዘብኩሽ መሆን አለበት ያሃሸኝ ... እንዴና ኬክ ብዬ አም እንድትሰኝ እምላኬን ተማህንኩ።

"አ... ደ... ደ... ለ... ም! እንደገና ሞከር" እርግመሞለሁ ሙና መምላታት እየምርጣትም!

"አ አ አ ስፕሪስ እየጠጣን?" ስፕሪስ ትወዳለች ... ደሄ ድምጽ ጣን የስፕሪስ እንዳልሆነ አውቀዋለሁ።

"ሂድ! ... ቢቃ መብላትና መጠጣት ብቻ ነው እንዴ የምታውቀው? እስኪ ሌላ ፍቅረኞች የሚሰሩት ነገር ገምት?"

"ፍቅረኞች የሚሰሩት? ... ምስክርነትን ይሆናሉ" መለሰኩ።

"አፍፍፍፍፍ ... ቤት ውስጥ ... መኝታ ቤት ውስጥ..." ቆጣ ብላ ጠየቀችኝ (ሀልሚን እኔ ያየሁ መሰለት እንዴ! የፊልማኩትን ብንምት ምን እንሚንጫት) ሰው ለካ ከመሻቱ ሲፈጠር! ከምሽቱ እብራክ እንደገና ሲወለድ ሕፃን ይሆናል። ሙና ሕፃን ሆነች!

"መኝታ ቤት ፍቅረኞች የሚሰሩትን ነገር ገምት" አታበሳጭም? በሷ ቤት በእፈ ኩተናገርኩት! በልቤ የማምንበት ሃቅ የሚሆን መስፈርታል! ደግሞስ ለላንታን ወኔው ካለ ማነው መኝታ ቤት ብቻ ይደረጋል ያለው?

"እኔ የምልሽ ... የጠየቅሽውን የሥራ ዝውውር አምቢ አለሽ ቢቃ?"

"አሁን ማን ስለሱ አወራሀ?" ተበሳጩት። እኔ ደግሞ ሰለቸችኝ።

"አሁን ምን እያደረግሽ ነው?"

"አ... ሁን ልብሲን ውልቅልቅ ... አድርጌ! ብርድ ልብሲ ውስጥ! እንሰላዬ ውስጥ! ቢቃ እንተን እያሰብኩ ትራሲን እቅፍፍፍፍፍ አድርጌ አገላበጣለሁ - አላሳዝንህም?" (ምነው ይችልጅ አላት እደረጋት? እስከንጋባ ምናምን ስትል አልነበረ እንዴ?) ሕጻናት እንዲህ ናት እንግዲህ! በተሸነፍንበት ነገር ላይ ደዝተን ስሜት ሁሉ ውኃ ውስጥ እንደገጠ ውሻ ድንዝቤውን እርገፍግፎ እንዲነሳብን ታደርጋለች።

ድምጽ ውስጥ እኔ አለሁ፤ ማድረግ የማልቸለውን በምኞት እያደረግኩ። እኔ ... ከትራስ የማልሻል እኔ።

አንዳንዴ የሙና ቸግር የምታፈቅረው ሰው ማውራት የማይፈልገው ነገር ላይ መሟዘዝ መውደዱ ላይ ነው፤ መግዝዝ፤ ምን ያህል ለእኔ ስቃይ እንደሆነ እይታቸው፤ በቃ ማውራት የምትፈልገው ስትመጣ ማድረግ የምትፈልገውን ብቻ ነው። እኔ ደግሞ ማውራት የምፈልገው ምንም ማድረግ አለመቻሌን ነው። ሙና ካንቺ በላይ ቸግሪን የሚረዳ ሰው በምድር ላይ የለኝም፤ ቸግር አለብኝ ወሲብ ማድረግ እልቸልም፤ ልሳትና ጭንቄን ልገላገል እፈልጋለሁ፤ ግን የፍላጎቷ ግዝፈት ግልፅነቴን ይፈጠጠው፤ ዝም !!

“ምንው ዝም አልከ?”

አፍፍፍፍፍፍፍፍ! እድሜ ልኬን ዝም ብል፤ ሰፈራችን እንዳለው ከተወለድኩ ጀምሮ እንደማውቀው ድንጋይ ዝም ብል ብዬ ተመኘሁ። “ሴት አሳዳጅ” ይላል ሞኝ ሰው፤ በራሱ ቸግር መሸሻ አጥቶ እንዲት ሴት ያውም የምታፈቅረው የሚያፈቅራት ሴት የምታሳድደው ሚስቷን አዚህ ያላየ ሁሉ። ሰማይ ዝም ያለው ምድር ፍቅሩን ሽታ ቀን ከሴት ስለነተረከችው መሰለኝ። ተራሮች ዝም ያለት ሴት ተራሮች ሕልማቸውን እያወሩባቸው ፍቺው ቢጠፋባቸው መሰለኝ። ሰዎች የሚጮኹት መሻታቸውን ከማይሻ ሕይወት ስለተላተሙ መሰለኝ። እውነተኛው ሕይወት ከሸፎ አሻንጉሊት ኑሮ አቅፈው እየዱ እያሉ።

ሙና ጆሮ ላይ ስልኬን ዘጋሁባት።

ለመጀመሪያ ጊዜ ሙና ላይ ስልክ ዘጋሁባት። ነፍሴ የሚራብውን ድምጽ ቋቅ ብሎ ተፋው። “ኔትወርክ ተጽርጦ ነው” አልኩት ለራሴ። ራሴ የሙና ጠቢቃ ሆኖ እንዳይሞግተኝ ፊት ስነሳው መሆኑ ነው። ከራስ የተረፈንን ነው መቼስ ለሌሎች የምንሞሽው።

ጠዋት ሙና ደውላ ምንም እንዳልተፈጠረ፤ “ይሄ ኔትወርክ ምቀኛ አኮ ነው፤ ሶሪ ጆሮህ ላይ ተዘጋ የኔ ቆንጆ” ብትለኝ ልቤ ተፈራገጠችብኝ። ከመኝታዬ መነሳት አልቻልኩም። ስንት ነፍስ አለ ግራ ቀኝ የማያይ፤ በተቆፈረለት የፍቅር በይ ኮላል ብሎ የሚፈስ ቢሻን !! አመመኝ፤ ስንት እርግብ ነፍስ አለ በእግዚአብሔር !! እንደ ውሸት ትልቅ ጉልበት የሚጠይቅ ጉዳይ ምን አለ?

ከፍል ሰባት

ከሃኒባል ጋር ሆነን ያልረገጥነው የባሕል ሕክምና አዋቂ ቤት የለም፤ ደከመን። ሃኒባል ለእኔ ሲሄድ ያለችውን የዓመት አረፍት ጨርሶ ካለ ከፍ ያለን ዓምንት ከሥራው ቀረ። ግን ምን ያደርጋል፤ ሁሉም ነገር ከንቱ ልፋት ብቻ ሆነ። የሄድንባቸው ሁሉ ለእኔ ቸግር መፍትሔ ማምጣት ይቅርና፤ ማጽናት እንኳን ያልፈጠረባቸው አጋሰስ ነጋዴዎች ነበሩ። ቢጨነቅን እንደ ሁለት የልብ ጓደኞቻችንን ጨምሮ ጉዳዩን ነገርናቸው። እንዲሁም ጓደኞቻችን ለትምሕርት ውጭ ቆይቶ ገና መመለሱ ነበረ፤ ማይከርባይቱ ይህ ነው።

ጉዳዩን በጥምና አዳመጠና፡ “እስቲ እንዲት ውጭ አብረን የተማርን የሰነልቦና ባለሞያ እውቃህ” አለ። ደስ የምትል የተረጋጋች ልጅ ጋር ወሰደች። ቢሮዋ ይገርማል፤ ሁሉም ነገር ነጭ - ከእስከርባይ ወረቀቱ ውጭ። ተነስታ ተቀበለችን። ከአንድ ሰዓት በላይ ያወራሁ ሳይመስለኝ ብዙ አስወራችኝ።

“እኔ የምልህ አብርሃም”

“አ?”

“ፍቅረኛህ ምናልባት ከቤተሰብህ እንደኛቸው ጋ በመልክ ወይ በባሕሪ ትመሳሰል ይሆን?”

“አረ በጭራሽ! እህቴ አፍንጫ የሚባል ነገር አልፈጠረባትም፤ መናኮ ሰልካካ ናት። እህቴ ከማጠራ ብዛት ከራሷ በርሳ ቻፕስቲክ ለማውጣት እንኳን ወንበር ላይ ቆማ ነው፤ መናኮ መለሎ...” ፈጣሪ አለች የሥነልቦና ባለሞያዋ። ፐርሶኔ ያማምራሉ (ልብ ላይምት አሁንም ቤት አደንቃለሁ)

“እናትም ብትሆን ቁመቷ በእህቴ ነው የወጣችው። በዛ ላይ እናቴ ጠይም መና አኮ...” ዝም አልኩ!

“እ... ምናልባት የወሲብ ፈልሞችን ትመለከት ነበር እንዴ?”

“አረ ላይቴ አላውቅም እውነቴን ነበር።

“ቤተሰባችሁ ውስጥ የሚበዙት ሴቶች ናቸው ወንዶች?”

“ልጆቼ እኔና እህቴ ነን... በቃ!” የሥነልቦና ባለሞያዋ የሆነ ነገር ቀይ ወረቀት ላይ በቀይ እስከርባይ ስትጽፍ ቆየችና፤ (እንዴት እንደሚታይት እኔ፤)

“ይህም ላይ እንዴት ነህ - ታጠብቃለህ?”

“አሁን የለሁበትም። ቢተከርስቲያን የሄድኩት ራሱ እህሉም አዲስ አበባን ሲቆጣጠር የበቅሎ ቤቱ ርገዳታ ጊዜ፤ እናቱ ሚካኤል ልትደበቅ ስትሄድ እጄን ይዛኝ ነው... ከዛ በኋላ ሄጄ አላውቅም”

“ቅርጽህ ሌላ ወንድ ጋር ግንኙነት እላት ብለህ ታስባለህ?”

“ማን መና... አረረረረረረረረረ”

“ከዚህ በፊት ከሌላ ሴት ጋር ወሲብ ያልፈጸምከው ለምንድን ነው?”

“እኔኝ”

“ኢተችን ትፈራለህ እንዴት?”

“መፍራት ሳይሆን እንዲሁ መቅረብ ብዙም አልፈልግም።” ወንበሯ ላይ ተመቻችታ ወደጌ ዘንበል ዘለችና (ጡቶቿ አፈጠጡባት)

“ለምን?” ስትል ጠየቀችኝ፤ ቁልፉን ያገኘችው ሳይመስላት አልቀረም።

“ረዥም ሰዓት በሰልክ እንዳያወሩኝና ሸጥኝ እንዳይሉኝ...!!” ስል መለስኩላት። አንደው ይህ ምላሽ መታበይ ይመስል ይሆናል እንጂ ማንንም እንደመሸኘትና እና በሰልክ እንደማውራት የምጠላው ነገር የለም። አኔም ሲሸኘኝ አልወድም፤ ሰውም መሸኘት ያንሸግሸኛል። ምንድን ነው መጎተት፤ ምንድን ነው ሰልክ ላይ ተለጥፎ ማላዘን? እንዴት እንደሚያስጠላኝ! ሰልክ አልወድም።

“እኔ እብርሽ ጨርሰናል፤ ሰልክህን ስጠኝና እደውልልሃለሁ” እርፍ!!

የሥልጣና ባለሞያዋ እየደወለች ልትረዳኝ ብትሞክርም ነገሩ ዋጋ አልነበረውም። የበለጠ ስለትዳዩ ሳብኩ ቁጥር በእግርጄ መሃል ሳይሆን በፍርሃት መሃል ቁም ነገሩ ጠፋ። ቁሉም ዝም መጽሐፉም ነም!! ወዶ ነው አበሻ፤ “ወንድ ልጅ ከነቃጭሉ” የሚለው። ትውልድን የሚሻገር ሕያው ደምጽ ማጠሪያው የት አንደሆነ ቢገባው እንጂ! አዲያ! ወንድነት ደገፍ ብሎ የሚከፈለበት ከዘራ ሽንብቆ ሲሆን እላ ከልብ የሚሰነጠር ወፊ፤ ከተራ ብልግና የገዘፈ ሃቅ፤ ቃጭሉም ዝም! ቤቱ ውስጥ ካሉት ሶቃቶች ምን እስጠላሁ ብባል አልጋዬ። የተሸነፍኩበት፤ የተማረኩበት፤ የቀሰልኩበትና የተሰዋሁበት

ጦር ሜዳ መስሎ ታዋቂ። “ወይዘሩን የፈለሰቱበት አልጋ አኮ ነው” ብዬ የልጅ ልጆቼ ላይ አኮፈለበት
ይሆናል። ያኔ ወኔው የፈለሰ ትውልድ ነፍ ነው የሚሆነው፤ ወኔ ሲሰነትም ከብር!

ከፍል ስምንት

ሙና ልትመጣ አስራ አንድ ቀናት ቀድሞ። አስራ አንድ የሽብር ቀናት! “አብርሻ ፈራህ እንዴ? ሂሂሂሂ!”
እንደ ቀለድ ትጠይቀኛለች። ለምን ጀግና ለመምሰል እንደምጣጣር ለራሴም አይገባኝ! ፈርቻለሁ
አይደል እንዴ? “እሆ ፈርቻለሁ” ብላት ምን ነበር? እኔ ግን ኮስተር ብዬ እንዲህ አልኳት! “ለምን ነው
የምፈራው?”

“ለብር እምባሩ ነዋ!” አለችና ትገፋሽ እስከያጥራት በሳቅ ፈረሰች። ሳቅ ውስጥ “ሺ ጌዜ ዬራ እንጂ
አሁንም ቁርጥ ነው” የሚል ንዝረት አለ። እኔኮ የሚገርመኝ “ብር እምባሩ” ከ“እንትን” ጋር ምን
አገናኘው? አውነትን እኮ ነው... ብዙ ወንዶች ከእንዲት ሴት ጋር ወሲብ ሲፈፀሙ “ፈረሱም ሜዳውም
ያውላትሁ” ሲባሉ በሰሜን በሰሜን ባከና እንኳን ቃል ሲሰነጥቁና ሲመረምሩ አልጋ ላይ ይሁኑ ግዩር ላይ
የሚያውቁት ከተረጋጉ በኋላ ነው። ከዛ በፊትም ብር ይሰበር እምባሩ ይሰበር ብርጭቆ ይሰበር ቅዝም
ይሰበር ምን ግዳቸው! “ሰማዩን ሰበረው ጀግናው” በባልም አይሰሙም፤ እኔ ግን የያዘ ይዞኝ ቀልፍን
አሰላሳይ እድርጓታልና “ብር እምባሩ” ከድንግልና ጋር ምን አገናኘው ብዬ አስባለሁ... (በው ወዶ
ፈለሰፋ አይሆንም) መቼስ ይሄ ሁሉ ሚዜ እና ታዳሚ ሳንቃው እስኪደርቅ በየሰርግ ቤቱ “ብር እምባሩ
ሰበረልህ ጀግናው ልጅም” እያለ ይዘፈነው እንጂ “ድንግልናን ከብር እምባሩ ምን አገናኘው” ለሚለው
ጥያቄ መልስ ያለው አይመስለኝም።

እኔ ግን ዝም ብዬ ሳስበው፤ “ብር እምባሩ መስበር” አስገድዶ ከመድፈር ጋር “ጥብቅ ቁርኝት” ያለው
ጉዳይ ይመስለኛል። ልጅቱ የብር እምባሩ እጇ ላይ አጥልቃለች፤ (ያው ሴት የብር እምባሩ ግድረኛ
ከጥንት የተለመደ ነገር ነው) እና ባሏ ወላ ወዳጇ እጇን ይይዛታል... (ያዝ እጇን...) እንዲል ዘፈነች! ከዛ
ለማምሰጥ ወይም ራሷን ለማዳን እንዳትሟ መታገሏ አይቀርም፤ መቼስ ዝም ብሎ ያውልህ አይባልም።
በፋን ይዘጋል (ዝጋ ይጀን?) እንዲል ቀጣዩ የዘፈኑ ስንኝ፤ ትግሉ ከበረቃ እጇን ጠምዝዝ ጉንጫን ለጃ
(ሳም ጉንጫን) የሚለው ልክ መጣ። ለከንፈሯ ያምጠምጠው ከንፈር በልጅቱ መውራጫት በፋ
ጉንጫ ላይ አርፎም ሊሆን ይችላል፤ ወይም አየር ላይ እንደ ርቸት የከሸፈ መሳም ብትን! ሲታገላት
እጇ ላይ ያለው እምባሩ ሰብር! ከሸ! “ይሰበር የታባቱ ቅዳሜ ገበያ ሰውጣ ሌላ እገዛልሽለሁ” የውሆ

የራሱን እዕምር ካሻው መምጠቱን ርኬት፤ ከፊልም መጥፋቱን የአስከሬን ሳጥኑ ሊያደርገው ይችላል።
ሊድፍን ሳምንት ይሄ ሃሳብ ከእዕምርዬ ሊውግ አልቻለም።

እንደውም እንደ ሌሊት በሀልጼ ምን እየሁ ... በኑ ቤት፤ እንዲት ከምድር ወጥብ መገመር የረከጠ
ቀይ እግር ያላት ቤት ባለጌ ወንበር ላይ ተቀምጧለች። እግሯ፡ ከመርዘመ ብዛት ባለጌ ወንበር ላይ
ተቀምጣለች መሬቱን ረግጥዋለች። እኔ ከኋላዋ ወደ አሲ እየጸድኩ ነው። እየተረመድኩ ሳይሆን ልጄ
በካሜራ ከሎዝ ለፕ ሹት እንደሚሉት ባንዴ በዓይኔ በሴቶት አጠገቧ ቀምጣለች። ሽቶዋ ሸተተኝ። ደግሞ
የሚገርመው ወንድነቱ ሱሪዬን የወጠረው ይመስለኛል። ማድረግ የቻልኩ ይመስለኛል። ልጅቱ ወደ
ዞረች፤ መና ነበረች። ባንኮኒው ላይ ብር ከምራ እየቆጠረች። ወዲያው በኑ ቤቱ ባንክ ቤት ሆነ።

ጓደኛዬ ሃንባል አግዜር ይደልህ! (የዋልከልኝን ውሊታ አቀናኝላለሁ)

ርጠ ጊዜው ሽመጠጠ! ሦስት ቀን ብቻ ቀሩ መና ልትመጣ።

ሃንባልን "ሦስት ቀን ቀረ ምናባቴ ላይርግ" ሾላለች።

"በሦስት ቀን ... ሲደረግ የሚችለው ብቸኛ ነገር መፀላይ ነው አብርሽ"

"አትቀልድ ባከህ"

"አውነትን ነው ... 'አምላኬ ሆይ ጉድ ልሆንዋለሁ ነው፤ የሰጠኸኝ ሌዋን እንደ ሰሜን ኮከብ ያውም እንደ
ጅራታሙ እየተንቀሳቀሰች ሰማዬን ሰነጥተቃ አዲስ አበባ ላይ ልታርፍ ነው ... እባክህ በረዶ ከምር
ላይ ተከሰከሰ እንዳትከሰም አርዳኝ፤ በልና ድፍት ብዙህ በሩ ላይ አልቅስ!" እየቀለደ መስሎኝ ልሰብክ
ተዘጋጅቼ ፊቱን ሳየው ሃንባል ከምሩ ነው!

"እና 'እንትኔን አቀምልኝ' ብዬ ልፀልይ? ... ባለጌ ብሎ ነው እዛው የሚቀረጠኝ' ብዬ ሃንባል?
ገሳመጥኩት።

"ለምን ባለጌ ይልሃል? ለምን ይተስፍሃል? 'ብዙ ተባዙ' ብሎ አዝዞ ሲያገባቸው መገዛውን መገዛት
ከፈጣሪ አይደለም። ይሄ የሰይጣን ሥራ ነው። ይልቅ ያልኩህን ላይርግ። ሰው እንዲረመድ እግሩ
እግር ሲሰጥ፤ ሰይጣን እየዞረ ሽባትን ያድላል፤ አግዜር ውብ ተፈጥሮን ትመለከትበት ዘንድ ላይን
ሲፈጥር፤ ሰይጣን በሰበብ አስባቡ እንዴ በትራክማ፤ እንዴ በላደጋ በባብ አይታህን ይተማሃል፤ በሺም

ጥንቃቄዎቹን ይጋርደዋል፤ እግዚአብሔር የማንም አካል እንዲጎድል አይችም። ሙሉ በሰህን ማንም
ሙሉት እንዲኖር ነው ፍላጎቱ፤ ለዛም ነው መጽሐፍ ቅዱስ በፈውስ ታሪክ የተሞላው። ሰይጣን ግን
አፋኝ ነገር በሰህን አትታሉም ይሁን አጭብርብሮ ለሰዎች ጉድለት ያድሳል። ይሄ ጎደሎ ምን ይሻለዋል
እንደው? ግዴላህም አብርሽ ... ሂድ ምድርን ያለካስማ ሰማይን ያለባላ ያቆመ ጌታ ያንተን እንትን
ጥም ለየቅተውም። ሂድ ብያለሁ ሂድ !!” ሃኒባል እኔ ላይ በደረሰው ነገር በጣም አዝኖ ተቆጥቶ
እንደተነገረ ግንኙሩ ላይ ሲበሳጭ የሚጋደመው የደም ስር ይመስከራል። እኔ ግን በሳቅ ፍርፍር አልኩ፤
እነዚህ በጣም ነው ያሳቀኝ።

ከፍል ዘጠኝ

ወደ ዘጠኝ ሰዓት ለካባቢ ቤተክርስቲያን ሄድኩ። እንደ አብድ ብቻዬን ማውራት ጀምረኩ ነበር። ቀጥ
ብኔ ዋናውን በር አልፌ ገባሁ። ትዝ ሲለኝ አልተሳለምኩም፤ ተመልሼ ግራ ቀኝ በሩን ተሳለምኩ። ዘው
አይባልም ዘሎ፤ ፈጣሪ የተገዳ ልቤን ቢመለከትም ቅሱ እዚህ ድረስ ልብ ውልቅ መሆኔ ለኔም ደግ
አይደል። ወደ ውስጥ ስገባ የቤተክርስቲያኑ ድባብ፤ የቤተመቅደሱ ወፋፍራም የጣውላ ከፈፎች ላይ
ከፈሩት ዋሳቶች፤ እድሜ ጠገቦቹ ዛፎች፤ ከምንም በላይ ደግሞ ዝምታው ከውስጥ ብሶቴ ጋር ተዳምሮ
እንቁጥን አመጣው። ከምርም የሰው ልጅ ምናምንነት አቅም እንደሌለው የሚያውቅበት የሆነ ጭብጦ
ከር መሆኑን የሚረዳበት ቦታ ቢኖር ቤተክርስቲያን ይመስለኛል።

ፈጣሪን ምን ማለት እንዳለብኝ ግራ ገብኝ። “ታቆምልኛለህ ወይስ አታቆምልኝም...” አይባል ነገር። ቆይ
ኝ ከዘፍጥረት ጀምሮ በዚህ ጉዳይ እግዚር ፊት ቆሞ የፀለየ ሰው ይኖር ይሆን? ቤተሰቤ ስቀላምድ
ቆህና ዞር ዞር ብዬ አካባቢዬን ቃኝሁ። ከእኔ ወደ ግራ ሲል ቢሜልብስ የለበሱ መንከብሮ ተቀምጠዋል።
ምን እንደገፉኝ እንጂ ወደላቸው ገሰገሰኩ፤ ምናልባት እዛው እንደ ደንቡ እግዚርን በሚያዝንበት ቋንቋ
ቢናጽፋለኝ ብዬም እንደሆነ እንጂ! አጠገባቸው ሲደርስ፤

“እየ አልኳቸው።

ገቢት የኔ ልጅ፤ እንደምን ዋልኩ” አሃ! ለካ ሰላምታም ነበር።

ጌደዬ ልትመጣ ሦስት ቀን ቀራት፤ ከመቀሌ ከሦስት ቀን በኋላ ትመጣለች፤ ሙና ነው ስሟ ...

ሦስት ቀን ብቻ... ቀና ብለው በአርጋታ አዩኝና ከጎናቸው ያለውን ግንድ መቁጠሪያ በሦስት አጽቸው
እያመለከቱኝ፤

“ና አስቲ አዚህ አርፍ በል የኔ ልጅ” አሉኝ።

“እዬ እጃዳሰሁ” ብዮቸው ያመለከቱኝ ቦታ ላይ ተቀመጥኩ። (ሁለት ሰው የሆነው መሰለኝ፤
የምናገረው ሌላ የማደርገው ሌላ)

“ምን ሆነህ ነው የምታለቅስ ልጅ?” ቢሉኝ እጄ ወደ ዓይኔ ሄደ - አይገርምም? እየተነፋረቅኩ ነበረ
ለክ። እንባዬን በእጄ ሞክሮ አባን የሆነውን ሁሉ ነገርኳቸው። አቤት መስማት ሲችሉበት !!

በጥሞና ሲሰሙኝ ቆይተው፤ “የኔ ልጅ እንግዲህ ዋናው ነገር ... አግዜር የጊዜ አምላክ ነው፤ የሰውና
የአግዜር አሰራር ልዩነቱ ይሄ ነው። ሰው የቻላትን ባሰኘው ጊዜ ያደርጋል፤ አግዜር ግን ሁሉን ይችላል፤
የሚያደርገው ግን ለልጆቹ በሚጠቅመው ጊዜ በሚጠቅመው ልክ ነው። ካለጊዜው እንዲህ ያለው ነበረ
ውስጥ አንዳትባ ሊያስተምርህ ወድዶ ይሆናል ... እንደም ደሞ የምድር ጠቢባን ያቃቃቸውን ሁሉ
የሚቻል መሆኑን ሊገልጽህ ቢወድ እንደሆነኝ ምኑ ይታወቃል ልጄ...”

“እና ምን ላርግ አባ፤ ሦስት ቀን ብቻ ቀራት እኮ”

“መምባቷ መልካም ነው ! ታዲያ መውደድ ሲሞላ ብቻ አይደለም፤ ሲጎድልም እንጂ፤ መላኩን
ብቻ እየሳየህ በወዳጅህ ፊት ትልቅ አትምሰል ልጄ። ሰው ነህ ድክመት አለብህ፤ ድክመትህን ሰራፊ
ንገራት፤ እውነቱን ተናገር። የውሸትና ማስመሰል ዙፋን ከእንጋሪ ገንብተህ ንገሽ ብትላት እሷም
ተንዶ ጉድ ይሰራታል፤ ላንተም ፀፀት ነው። የውሸት እና ማስመሰል ካባ ከነፍሰ ከረምት፤ ከመንፈስም
ቁር እየሰጥልም፤ አትድከም ! ግራ ቀኝም አትበል፤ እሷን ሸፋፍነህ ብታሳምናት ከራሱ ልብ የገባሽው
አተካራ እያባራም። እውነቱን ንገራት፤ ከእውነት የበለጠ ፈውስ የለም የኔ ልጄ።”

“ከዛስ አባ?”

“ከዛማ እውነት ከተናገርክ ሰውም ምክርም እያሻህ፤ እውነት ራሱ መንገዱን ይመራሃል።” ብለው ወደ
መቁጠሪያቸው አቀረቁ። ደህና ዋሉ ልባላቸው አልባላቸው እንጂ ወደ ቤቴ ተመልሼ ጥቅልል ብዬ
ተኛሁ። “እውነት መንገዱን ይመራሃል?” እውነት ዋጋ ያስከፍላል ያውም ከነወለዱ። ከሆነስ ሆኖ
እውነት ዋጋው ስንት ነው?

እውነት ዋጋው ስንት ነው?

እውነት ዋጋው ስንት ነው?

እውነት ዋጋው ስንት ነው?

የቱንም ያህል ዋጋው ቢወደድ፤ ቢቃ ለሙና እውነቱን እንግራታለሁ። ወሰንኩ !!

ክፍል አስር

የቁርጥ ቀን!

እነሆ የተንኳኳ በሬን ከፈትኩ፤ ልብ የሚያቀልጥ የሙና ውበት ከወትሮው ሰባት እጅ ደምቆ በሬ ላይ ቆሟል። ሙናን አፈቅራታለሁ፤ ልለያት አልፈልግም። ሳያት ልክ ብርሃን ጨለማ ክፍልን ድንገት ሞግ ብሎ እንደሚሞላው ውስጤን የሚሞላው አንዳች ነገር አላት፤ እንደ ባዶ ፊኛ የሚሸሸ መንፈሴ ሙናን ሳያት በዓየር እንደተሞላ ባሉን በፍቅርና በደስታ ሕዋ ላይ ይንሳፈፋል። ይሄው የእውነት ዋጋው በሬ ላይ። እውነት ዋጋው ይሄን ያህል ውድ ነው። አቅጩን ተናግሬ የነፍሴን ግማድ ሙናን መከፈል፤ እልያም ሰቆቃዬ ላይ ሰላቀቅ በየዕለቱ በማስመሰልና በሸሽት ሚስማር የፍርሃት ጉልላቴ ላይ መቸንክር።

በሐሴት የሚንሳፈፍ የነፍሴን ባሉን፤ ከፉ እሾህ ጠቅ እድርን ሊያተነፍሰው ወደኔ ቢወነጨፍም እከላከልበት ዘንድ በእጄ ያለው መሳሪያ አባ ያስታጠቁኝ ጋሻ ብቻ ነው - እውነት !! እውነቱን ተናግሬ የመሸበት እድራለሁ። አስከመቼ የነገር አንጆ ሳመነኸክ ልኑር ? ቢቃኝ !!

ምን እንዳረጋጋኝ አንጃ በውስጤ "ሙና ብትሄድ ሺ ሙናዎች ይተካሉ" በል ረጋ ብዬ ፎክርኩ። ላንዲት ሙና ያልሆንኩ እኔ ለሺ ሙና ስፎክር የሰማ ራሴ ቢታዘበኝም ግድ አልሰጠኝም። ፋከራ ከጀግንነት ብቻ ሳይሆን ጥልቅ ከሆነ ፍርሃትም እንደሚመነጭ የገባኝ ያኔ ነው።

ሙና በአቅቷ ሙሉ አፍሳኝ በሞቃት ከንፈሯ በናፍቆት ግጥም እድርጋ ስትሰመኝ ነፍሴ ከተወዘፈችበት ነኩፈያ ተመንጥቃ ልትወጣ ተጣጣረች፤ ቢሆንም እንቅ እድርጌ ነፍሴን ያገኘላት። መቆጣት አለብኝ ! መኮላተር አለብኝ። ሙና "የሆነ ነገር ሆኗል ዛሬ ልሰፈው" እንድትል የሆነ ነገር የሆነኩ መምሰል አለብኝ። ተሸከማ የመጣችውን እሳት በቁጣ ውኃ በር ላይ ማጥፋት፤ መደርገም አለብኝ። በርሳዋን

ጠረጴዛ ላይ ወርወር እደረገችና በናፍቆት አንዴ ቤቱን ከእግር እስከ ራሱ ዙሪያውን ቃንቃ ቢረከመ ተነፈሰችና ለሞላ ቦታ መጥታ ጉልበቴ ላይ ተቀመጠች። ደረቷ ላይ አስጠግታ አቀፈችና፤ ለሞላ የሰውነት ክፍል ፀጉራን ሳመችች።

"ፀጉርህ እድጓል" ብላ በጣቷ መንጨር መንጨርጨር እደረገችች። ወይ ነይረኝ ትባላለሁ የፍቅር ሰው ነበረች፤ ካለበታው ተከሰተች እንጂ። ተነስታ ወደ ውስጥ ገባችና የእኔን ቁምጣ ለበሰች፤ ቁምጣ የተሰራው የሙና ዓይነት እግር ላላቸው ሰዎች ይመስለኛል። የእኔን ቲሽርት ለበሰች፤ ቲሽርት የተፈጠረው የሙና ዓይነት ጠት ላላቸው ሴቶች ብቻ ይመስለኛል። ከዛም ወደ ኪቸን። ዝም ብዬ አያታለሁ፤ ፊቷ ላይ ምንም ነገር የለም፤ ረጋ ያለ ለሰላሳ ፊት፤ ትረጋጋ እንጂ አሷ ምን አለባት የመጣው ቢመጣ ሁሉ በጂ፤ በአንድ ላይታ ብቻ ወደ እሳት ነበልባልነት የሚለወጥ አረር ሰውነት ይሆን አስጨነቀት።

እያጠናኝት ነበር፤ መለያየታችን እንደማይቀር አንድ ነገር ሹክ ሰላላችንን እድሜ ልኬን አንዳልረሳን እያጠናኝት ነበር። ሙናን መቼም ቢሆን መርሳት አልፈልግም፤ ፍቅረኛዬ ለሰሆነች አይደለም፤ በሕይወት ውስጥ የመሰላል አርከን ሆነው አንድ ደረጃ ከፍ የሚያደርጉን ሰዎች አሉ፤ ሙና አንድ ናት ለእኔ። ምን ያህል ልትናፍቀኝ እንደምትችል አሁን ላይ ሆኜ አውቀዋለሁ። ዝም ብዬ አያታለሁ፤ ድንገት ዘር ስትል ዓይናችን ተገጣጠመ ሳቸች። ፍፁም ገራገር እና ንፁህ ፈጥታ። እኔ ግን ደነገጥኩ። ወይ ጉድ፤ ሰው በሰላም አገር እንደ ሌባ ደንጋጌ ሆኖ ይቀራል?!

በዓለም ላይ ሁለት ሰዎች አሉ፤ ሙና እና አብርሃም የሚባሉ። ወደፊት ሰዎች ሲመረቁ፤ "ጋብቻችሁ ወላ ፍቅራችሁ የአብርሃምና የሙና እንዳይሆንባችሁ" የሚሉ ይመስለኛል። ይበሉ! ሰዎች ግን ማለት ሲወዱ። ማለት... ማለት... ለፉፉ... ሙና ቤቴ ውስጥ ጉድ ጉድ ስትል፤ ድንገት ድብርቴ ድራሹ ጠፍቶ መሳሳት ማውራት ጀመርን። ግዴላችሁም ሴቶች የሆነ ድግምት ነገር አላቸው፤ ምቹት ያሰቃወ ሰፋ ገዢታችሁ፤ ቡፌ እዛጋ ገትራችሁ፤ ባለምናምን ኢንች ቲሺ ገጥጣጣችሁ፤ ኳስ ሚዳ የሚያገኝ አልጋ፤ መስክ የሚመስል ምንጣፍ አጭቃችሁበት ጭር ያለ ቤታችሁ አንዲት ሴት ምንም ሳትናገር ምንም ሳትሰራ ቤታችሁ ውስጥ በመገኘቷ ብቻ የሆነ ነገር ይቀየራል። ድምቅምቅምቅምቅም ይለፋል፤ ይፍለቀሳል ቤቱ። ወዘ ግጥም ይላል ቤቱ፤ ይሰቃል ቤቱ። አመዳም ቤት፤ አስከዛሬ ዳቦውን የነጠቁት ሕፃን መስሎ ለንበጩን ጥሎ የከረመ ቤት፤ እንደተወረረ ከተማ በዝምታው በጭርታው ሲያሰፈራኝ የከረመ ቤት፤ ልክ እንደ ድግስ አሳላፊ አደግድጎ አሸሽውን አስነካው። ይሄው ሴት ሴት ብለን እንድንመት የሚያደርገን አንዱ ነገር!

መና ቀጥ ብል መጣችና የሆነ የጓዳ ጣጣ በነካካው መዳኒ እንዳትነካኝ ተጠንቅቃ በእጆቿ ተጠመጠመችብኝ። ጡቶቿ መሃል ተቀበርኩ። አዚሁ ብቁ ደስታዬ፤ ጨለማው ጠረኑ እና ምቹቱ። ቀና ብላ አየችኝና በአግርቼ መሃል ቁጢጥ ብላ ተቀምጣ (ማነሽ በሱጋ ማለፍ ከልከል ነው! እንኳን እንቺ በለቤቱም ማለፍ አትቶታል) ወደ ላይ ቀና ብላ አየችኝ። “ዛሬ ምን ሆነሻል አቡቼ ፍዝዝ አልሽ” አላች። በጣም ስትቀርብኝ እንቺ ነው የምትለኝ። እጣን እጣን ትሸታለች፤ ታምራለች እና ታሳባለች - የኔ ሰው። ምን ዋጋ አለው፤ የሆነ በአዳ ተይዛ ልትወስድ ቀጠሮ የተያዘላት መሰለችኝ። መልሴን አልጠበቀችም ጉንጨቴን ስማኝ ወደ ሥራዋ ተመለስች።

ከደቂቃዎች በኋላ ቤቱ በእጣን ደመና ተወጣ። ቡና ፈልቶ፤ የመና እጅ የሚያስቀረጥም ዓይነት ብዙ ምሳ ቀራረበ። ለመና የተለመደው የፍቅር ውሎ፤ ለእኔ የሽኝት ፕሮግራም የመሰለ ሰመመናም ምሳ።

በናው እንዳለቀ የተቀመጠበት መጥታ ተቀመጠች፤ እጇን አንስታ ሳመችኝ (አየው ነገር ሲጀመር...)

“ሰማን እንደምወድህ ታውቃለህ?” ጠየቀች መና።

“በደንብ ነዋ!” መለስኩ ኮራ ብዬ። ሳቸን አዘጋጅታ ጠየቀችኝ፤

“እሺ ንገረኝ”

“ፒድ ፍቅረኛሽን ስለምመስል” ቤቱ ውስጥ ያለው ትራስ ሁሉ ተወረወረብኝ። ድብድባችን ጀመረ፤ ሞቅ ካለ ሳቅ ጋር። ሆነ ብላ ሰውነታችን እንዲነካካ ታደርጋለች፤ ጡቶቿ ደረቴ ላይ ይጨፈላቃሉ፤ እና “ተጫንክኝ” ትላለች። ይታያቸው ሳይንስ ሲገለበጥ፤ አሷ እኮ ከላይ ናት እና ተጫንክኝ (ገብቶናል)። እንደ የገረመኝ ነገር፤ መና የማትወደው ነገር ቢኖር ልፊያና ድብድብ ነበር። ጫኋን እንኳን ለቀለድ ቢነኳት ታብዳለች። ቢቃ ሰውነቷ የፈንጂ ቀጠና ነበር። ይሄው እኔ ጋር እኔ ፈንጂ አምካኝ፤ የራሴንም ስሜት የሰውም ባሕሪ አምኩኝ ስላፋት።

መሽ!! “ቀኑ ጨለመብኝ” ያሉት አባው እንደዚህ ዓይነቱን ቀን ሳይሆን እይቀርም። ስናወራ፤ ስናወራ (ምን ስናወራ እንደነበር እኔጃ) ብቻ የመኝታ ቤት ሰዓታችንን ለማሳጠር ብዙ ሳልለፈልፍ አልቀረሁም።

“እጣሽ እንቅልፌ መጣ” አለች ትሰልቀ ውብ ዓይኖቿን እያንከባለለች (እሄኔ እንቅልፍ ሲመጣ እንደዚህ ነው እንዴ? ይህቺ እይነቷ መስለምለም የሌላ ጉዳይ ናት)

“ትንሽ እናውራ ናቶቀሽኛል”

“ከመቼ ጀምሮ ነው ወሬ የወደድከው ግን?” አለችኝ። ትዝ ሲለኝ ለካ ለመና ዝምተኛ ልጅ ነበርኩ (ስምንተኛው ሺ አሉ አኚያ ሰውዬ)። እጄን ይዛ እየነተተኝ ወሲደችኝ። መኝታ ቤት እንደገባን መሬት ሜዳው ላይ ቆማ ልብሷን በቁጭ ብትጥለው ማታ እኔ መኝታ ቤት ፀሐይ ፏ ብሎ ወጣ። ፀሐይ ከምስራቅም ከምዕራብም ሳይሆን፤ በቃ ከልብሰው ስጥ ፍንትው ብሎ ወጣ። እስከ አሁን እዚህ ዐጤ ላይ ቆሞ የማይፍታታ ወንድ የት አባቱ ሄዶ ሊፍታታ ነው? ሲጀመርስ ምናባቱ ሊሰራ ወደዚች ምድር መጣ? ቀስ ብዬ ልብሴን ማወላለቅ ጀመርኩ። አወላለቄ ከመንቀርፈፉና ከፍርሃቱ ብዛት፤ “ልብሰህን አውልቅና አርባ ጅራፍ ትሞሽለቃለህ” የተባልኩ እንጂ ውብ ፍቅረኛዬ ጋር ልተኛ የምዘጋጃ አልመሰልም ነበር። የአልጋ ልብሱን ወደታች ገፈፍኩት፤ ብርድ ልብሱን፤ እንሰላውን፤ መቃብሬን የምቆፍር ነበር የመሰለኝ።

ቀስ ብዬ እንሰላዬ ውስጥ ገባሁና (ሙና ገና ከመግባቱ እንደ መሻገር ተሰጠፈችብኝ - ምን አስቸኳት ለመርዶ) እንሰላና ብርድልብሱን ወደላይ ስሴ ስደርብ የመቃብር አፈር በላዬ ላይ የመለሰኩ መሰለኝ።

“ውይ አፈንከኝ” የተሸፋፈንበትን ብርድ ልብሰው ገለብቻለሁ። ገብቼኛል በነዛ ዓይኖቿ አየተሰለመለሙት የፈራሁትን እጄንዳ ልትከፍት ነው። ተንጠራርቼ መብራቱን አጠፋሁት፤ ትልቅ ስህተት! መና መብራት ሲጠፋ በብርሃን የፈራሁትን በጨለማ ልዘምትበት መስሏት የበለጠ ተጠጋችኝ። ሰውነቴ ላይ ከመጣበቁ ብዛት ሁለት ሰውም እንደ ሰውም ሳይሆን ግማሽ ሰው መሰልን። እንደ አግራን በታፋላ ላይ ደርባ ተጠመጠመችብኝ። አሁን እንግዲህ ... አርማጌዶን!!

“እና ለምን እንደምወድህ ሳልነግርህ አረሳሳኸኝ” ሙና በጨለማው ውስጥ እንሸካሽኸች።

“ለምንድን ነው?”

“ርጋታህ! ማንም ወንድ እዚህ ድረስ ይታገላል ብዬ አስቤ አላውቅም። ስምቴም አላውቅ። ልዩ አካል ነህ አብርሽ ... ለጂ” (ምኔን እንደሰማችኝ እኔጃ) እኔኩ ግራ የሚገባኝ ካለሥማችን ስም አየሰጡ ለምን ጨዋ ያደርጉናል?! ሽረ የቸገረ ቸግሮን ነው ተዝቀዝ ያልነው (አስካሁን አገር ሰላም ቢሆን በሩጫ ምያሌ ደርሰን ነበር አሉ ጋሽ ምትኩ)። ስለጋሽ ምትኩ ማሰብ ጀመርኩ። ጋሽ ምትኩ በሕፃንነታችን ሰፈራችን ውስጥ ይኖሩ የነበሩ የድሮ ወታደር ናቸው። ቆይ ግን ጋሽ ምትኩ የሚማቸው አበቃቀል አይገርምም? ልክ እንደ ፍየል የም ሹጥጥ ያለች ሆና ደረታቸውን ትነካለች። ጋሽ ምትኩ እኮ በሕፃንነቴ ከአማማ

ሲባኛስ ልዩ ላይ ወደቁ የግራ ዘንድን ተሰብሬ አሸተው አድነውኛል። የግራ ዘንድ ስል ትዝ አለኝና ላሳው ስሞክር መና ተኝታቢታለች። መና ትዝ አለችኝ። አሁንም አንገቴን አየሳመኝኝ ነው። መቀቱ መቀት አይደለም። እሳት ተነስቷል እዚህ ብርድ ልብስ ውሰጥ። (ደመወዝን የሚከፍሏት እሳት ነው እንዴት፤ አጠራቅማ ይዘው መጥታ ይሆን...)

ቆይ ግን የሳለም መቀት መጨመር ... ብዬ ሌላ ሐሳብ ውሰጥ ልገባ ስል ድክ...ም ባለ ድምፅ የሆነ መካከለኛው አፍሪካ እካባቢ ቆማ ስሜን የጠራችው አስኪመሰለኝ በራቀ ድምፅ...

"አ...ብርሽ" አለችኝ።

"አብርሽ የለም! አሁን ወጣ" ማለት አምሮኝ ነበር።

"አ"

"አወድሃለሁ" ውይ! ይሄ ሁሉ ጥሪ ለዚች ነው? ብዬ መውደዴን ላንኳስስ ብሞክር አልተሳካልኝም።

"እኔም እንደ ራሴ ነው የምወድሽ መና" ብዬ ዓየር አስኪያጥራት ከንፈሯን ሳምኳት። እግሯ ተንቀሳቀሰ (ወዴት ነው... ባለህበት ቁም ብያለሁ የመና ግራ አግር!) እንግዲህ ፊት ሲሰጧቸው...

በእንግሊዝኛ እንዲህ አለችኝ፤

"እርዩ ሬዲ?" እንደው አማርኛችን ወሲብ ላይ ሐሞቷ የሚፈስሰው ለምንድን ነው? ወሲብ ነክ ነገር ላይ እንግሊዝኛ ይቀለፍል። "ሴክስ" "ኪሊንግ" - ቋንቋችን መከበር አለበት! በራሳችን ቋንቋ የራሳችንን ጉድ ማውራት አለብን! የራሱ ጉዳይ ...! አሁን በዚህ ሰዓት አማርኛ፣ ምንኛ ላይ ምርምር ምን የሚሉት ፈሊጥ ነው? ቁም ነገሩ በአማርኛ ይሁን በእንግሊዝኛ ይሁን በጀርመንኛ ወላ በእብራይስጥ ትናገረው እኔ እንደሆንኩ አንትን ላይ የለሁበትም!!

እንግዲህ መና ከመጠጋቷ በዛት አልፋኝ መሄድ ቀራት፤ እኔ ዝም!

ሳመቶኝ

ዝም

ነካካችኝ

ዝም

እኛ እውጥታ "ቢቃ እናድርግ" አለች

ዝም!

በመጨረሻ ሰውነቷን ከሰውነቱ ቀስ እድርጋ እሳተታች። ሰውነታችን ስለተቀጥለች ጥላስተር ከሆነ ነገር ላይ ሲለጥ የሚያስማውን ዓይነት ድምፅ እሰማ። ላባችን እጣብቆን ነበር። ምንም ላልተፈጠረ ቅጥ፣ ይህ ሁሉ ላብ በከንቱ። ሙና ተንጠራርታ መብራቃን እበራችውና ቀጥ ብላ ፊቱን ተመለከተችና - አባት ስታስፈራ። አቤት ስታምር...

"ምንድን ነው የሆነው ስለኔ የሰማኸው መጥፎ ነገር አለ?" አለችኝ በሚንቀሳቀል ቁጣ። ዝም ብዬ አየኋት። ዝም ብላ አየችኝ። ፊቷ ላይ ግራ መጋባት ይሁን ፍርሃት ያልገባኝ ስሜት ያንዝብጣል።

"ሌላ ሴት ጋር ጀምረኸል አይደል ግልፁን ንገረኝ?" ቁጣዋ ተንቀሳቀሰ። እኔ ደግሞ አፈ ተያያዝ - ዝም ብርድ ልብሱን በንዴት ገፍፋ ወደዛ ጣለችውና ቤቱን በሚያደበላልቅ ጩኸት።

"ምንድን ነው ችግርህ? ለምን ትዘጋጃለህ ... ላንተ እንዲህ መሆኔ ለሁሉም ወንድ እንደዚህ የምሆን ልከስከስ እንደመሰልህ አድርጎህ ነው ወይስ ... ለምን ትገፋኛለህ? ለምን ዝቅ አድርገህ ታየኛለህ ... እንደ ቀን እንደ ሰው። እንደ ፍቅረኛ አይተኸኝ እታውቅም። ሁልጊዜም ሴትነቴን፣ ከብሬን ሳት ዝቅ አድርጌ ላንተ ነው የኖርኩት። ስንት እና ስንት ርቀት ተሰቃይቼ የምመጣው እንተን ብዬ ነው። ምንድነው ችግርህ ንገረኝ? እስጠላሁህ? ያስቀየምኩህ ነገር አለ? ለምንድነው እንደዚህ ትዝቅ የምትለው? ችግር ካለ ንገረኝ። ልርቅህ አልፈልግም። እፈቅርሃለሁ ... እፈቅርሃለሁ ... እፈቅርሃለሁ" እንባዋ ተዘረገፈ። ከወገቤ በላይ ራቁቴን እንደሆነኩ አልጋው ላይ ተቀመጥኩ። ሙና ሁሉም በውኃ ተራቁቶ ነበር። የአልጋ ልብሱን ላለብሱት ስምከር ከነእጄ ወደዛ ወረወረችው፤ ፈራሂት። ተፋጠኘን!

እሁን ነው ጊዜው! እውነት እርቃኝን አልጋ ላይ ይቻላል! ይህ ጊዜ በሰው ልጅ ሕይወት ውስጥ ወሳኝ ጊዜ ነው። አለ አይደል ላይመለሱ በሲደት ከአገር ሲወጡ ዞር ብለው ተራራ ሸንተረፋን፤ ያደገባትን ሰፈር የሚመለከቱት ቅፅበት። ሙና ለእኔ ሰፈራ ናት፤ ፍቅር እየተራጨሁ በፍቅር ያደግዙባት። ለ አይደል የደከመች እናት በመጨረሻ እስትንፋሷ ከአልጋ ላይ ሸቅብ ልጄን ተመልክታ በተስፋ መቁረጥ ዓይኖቿን የምትጨፍንበት! አለ አይደል አብርን የተፈጠረ አብርን ያደገና የኖረ እግር። እኛ በሆነ በሽታ ምክንያት ሲቆረጥ የመጨረሻው ማደገዝዝዛ ሲሰጥ ... ይሄ ጊዜ ያ ሁሉ ነው። በዚህች ቅፅበት ስት

ብትደር ሴት ትተካለች አይባልም። መና ሴት ብቻ አይደለችም። ማንም ሴት ላፈቀራት ወንድ መልዓክ ለመተረጎጥ ነጥብ አለች። ማንም ሴት በአካል የሚደረገው ግልባጫን ልብ ላይ የምታትምበት ቅፅበት ለ። ጣጣ የለኝም የሚለውና የምትለው ሰዎች ሁሉ ጣጣ የሚኖርባቸው፣ ውጋት የሚለቅ ቅፅበት ለ። ይጻውያ ቅፅበት።

መና ወደኔ ስቤ ከገፈገግ ሳምኳት። የሆነ በቀል የሚመለል አሳሳም። ልቧ ሳይፈራ አልቀረም። በፍርሃት ለየች። ፊቴ ላይ ምን እንዳየች እንጃ።

መና

“ወይቱ አብርሽ” ፈርታለች። ለምን እንደፈራች አላውቅም። ብቻ እንደ ነገር መኖሩን የጠረጠረች ይመስለኛል።

“በገፈተ ወሲብ የሚባል ነገር አለብኝ፤ ሌክስ ማድረግ አልችልም። በጣም ብዙ ቦታ በዘመናዊም በባሕልም ሕክምና ለማድረግ ሞከራ ነበር፤ ግን አልቻልኩም። ልላይሽ አልፈልግም፤ አፈቅርሻለሁ። እንቺን ብላይሽ ምን እንደምሠራ፤ ምን እንደማድረግ አላውቅም። የማውቀው ሥራ ነው፤ ከሥራ ሌላ እንቺን። ቢቃ! ያልነገርኩሽ እንዳትላይኝ ስለፈራሁ ነበር። አሁን ግን ለማራጭ የለኝም። በዚህ ወር ከመምጣትሽ በፊት የተቻለኝን ሁሉ ሞከራያለሁ። ምንም ለውጥ የለውም። አውነቱ ይሄው ነው” ስል ነገርኳት። የራሴ ደምጽ ለራሴ እንኳን አስፈርቶኝ ነበር። ይሄው አውነቱን ተናገርኩ! እንግዲህ “መንገድ ይመራሃል” የተባለው አውነት ይሄውለት መንገደኛው !!

መና ዝም ብላ በግርምት ስታዳምጠኝ ቆየችና ድከም ባለ ደምፅ “አብርሽ” አለችኝ። አብርሽ ብቻ፤ እንዲሁ ስሜን ማረጋገጥ እንደፈለገች ዓይነት። ዓይኗ ውስጥ ግን ምንድነው የማየው ... ደንግጣለች? ፈርታለች? ወይንስ ምንድነው ይሄ ወልጣቀኝ አይታ?

“ሁልጊዜም እንደ ሩቅ ሰው አጠገቤ ሆነሽ ትናፍቄኛለሽ። ሰውነትሽ ይናፍቀኛል። ግን ምንም ማድረግ አልቻልኩም። እኔ ታጋሽ አይደለሁም መና፤ ሰላልቻልኩ ነው። እኔ ምንም ትዕግስት የለኝም። ሰላልቻልኩ ነው። አፈቅርሻለሁ፤ እንዲህ ሞራሌ ተነክታኩቶ ተሸግቅፎም አፈቅርሻለሁ።” መና ፀጥ ብላ በግርምት ይሁን በሐዘን ስታየኝ ቆየች። እንዴ ወደዛ እንዴ ወደዚህ ዓይኖቿ ቃበዙ። ተደነጋገረች። ዓይኖቿ በእገባ ተሞሉ። አገባዋ ሊዘረገፍ ነው ብዬ ሲጠብቅ፤ ዓይኗን የሞላው እንባ ተደነጋገረች። ዓይኖቿ በእገባ ተሞሉ። አገባዋ ሊዘረገፍ ነው ብዬ ሲጠብቅ፤ ዓይኗን የሞላው እንባ ተደነጋገረች። ዓይኖቿ በእገባ ተሞሉ። አገባዋ ሊዘረገፍ ነው ብዬ ሲጠብቅ፤ ዓይኗን የሞላው እንባ ተደነጋገረች።

መርዶ ቃላትን ከአንድ በድ አንድ ባል አበረጃገጥረኛ አውጭ እያላት፡ መሆኑን የኔ ፍቅር ተጨነቀች፡፡ (ቃሪ ፊቷ ላይ እረበበ፡፡ የማደርገው ጠፋኝ፡፡ ጉንጭቷ አላት መሰለው ቀሉ፡፡ ብዙ ጊዜ ሲታፍር ነበር እንዲህ የሚቀሉት፡፡

"ቆይ አብርሽ ምንድን ነው ... ማለቴ ተወው ቢቃ ግራ ተጋባች፡፡ እናም እንዲህ አላችኝ፡፡ ችግር የለውም እንዳታሰብ፡፡ ምንም ነገር እንዳታሰብ! በትናገር ዓይኔን ማየት ፈርታ ነበር፡፡ እጃጅ እነካ ቆንጆ ጣቶቿ በሆነ ፍርሃት ሲንቀጠቀጡ ይታዩኛል፡፡ ብርድ ልብሱን ከጎኔ ገልባ ሸርተት ብላ ገባች፡፡ ወዲያው ተመልሳ ተገባችና የሌሊት ልብሷን ከትራሳኔ በኩል አንሲታ ለበሰች፤ ተመልሳ ተኛች፡፡ ድንብርብጌ ወጥቶ ነበር፡፡ በብርድ ልብሰ ቢታፈን ደምፅ ችግር የለውም" አለች እንደገና፡፡

"መሩ" አልኳት ጀርባዋን ስጥታኝ ነበር የተኛችው፡፡ ልክ ሰይጣን የጠራት ይመስል ድንግጥ ብላ፡፡

"እ" አላችኝ፡፡ ድንጋጤዋ እኔንም አሰደነገጠኝ፡፡

"ይቅርታ እስካሁን ስላልነገርኩሽ"

"ችግር የለውም! ይሄ ማንንም ሊያጋጥም የሚችል ነገር ነው እንተኛ፡፡" አነጋገሯ ምንም ለካ የሌለው የሸበት ይመስል ነበር፤ ዝም ላለማለት ይህል፡፡ ተኛች፤ እንቅልፍ የወሰዳት መሰለኝ፡፡ ልነካት ፈራሁ፡፡ የሆነ አተኛኝቷ ራሱ ትንሽ ከሰውነቴ ራቅ የማለት ነገር ነበረበት፡፡ ይሰማኛል እባብ የሆነ ሃላ በመሐላችን በተፈጠረ ሰርጥ መለያየት ሲላብ ...

ተነስቼ ከአልጋዬ አጠገብ ያለ ወንዝር ላይ ተቀመጥኩ፡፡ ከፊቴ ትንሽ ጠረጴዛ አለች፤ መፍፍ ሲሞረኝ ከመኝታዬ ተነስቼ የምፅፋባት፡፡ ለምን ያህል ጊዜ እንደተቀመጥኩ እኔ፤ መሩ በእንቅልፍ ልባ ስትንቀሳቀስ ብርድ ልብሱ ተንሸራትቶ ማሃሽ እካሏ ተራቆተ፡፡ ህልም የሚመስል ቀይ ሰውነት፤ ከውስጡ ብርሃን የሚያመነጭ መልት ያለ ሰውነት፤ ውብ ሰውነት፡፡ ...በዚህች ቅፅበት ውስጤ በትናት እረረ፡፡ የማላየው የወንድ እጅ እዚህ ሰውነት ላይ ሲያርፍ አሰብኩ፡፡ የመሩ ሰውነት የደረቀ መሬት መስሎ ተሰማኝ፡፡ ውሃ የናፈቀ፤ የተቃጠለ፤ ማንም መጅም ቢዘንበበት ምጥጥ የሚያደርግ ምድረበዳ፡፡

ዝም ብዬ እያታለሁ፡፡ ልቤ ታፍኗል፡፡ መረረኝ፤ ሕይወት አስጠላኝ፡፡ መሩ ሰዕል ብትሆን ብዬ ተመኝሁ፡፡ የትም የማትሄድ፤ ለዘላለሙ እዚህ ተቀምጬ የማያት ሰዕል፤ የምትታይ ብቻ፡፡ የሰዕል፤ የማጥም፤ የዘፈን ... የሁሉም ጥበብ መነሻ አለመቻል መሆኑ የገባኝ እዚህች ነጥብ ላይ ነው፡፡ ሰው አለመቻሉን ሲገልፅ መግለጫው መንገድ ላይ ይጠበብና ጥበብኛ ይባላል፡፡ ሰው በእካል ያፈደረሰበትን

ጥግ ነው በጥበብ እጆቹ ተንጠራርቶ ለመንከት የሚፍገመገመው።

ሙና ተንቀሳቀሰች። ብርድ ልብሱ ሙሉ ለሙሉ ወደ አንድ ጎን ተሰበሰበ። በስህ የሌሊት ልብስ፣ በውነቷ ፍም መስሎ ቀልቷል። እዛጋ ሆኖ እዚህ ያለሁ እኔን ወላጄ ራጄኝ። "እንቁልልው የምታጣትን ልጅ ተመልከት ... እንዴት ውዝ እንደሆነች አይ" የሚለኝ ሰይጣን ጭንቅላቴ ውስጥ የተቀመጠ መሰለኝ።

አየኋት ... ትከከከከ ብዬ አየኋት። ሕሊናዬ ትልቅ ሽራ ሆኖ መንፈሴ በማይጠፋ ቀለም ሙናን እየሳለ ነበር። ልቤ ትልቅ ብራና ሆኖ ሙናን እየፃፋት ነበር። ከወንበሬ ተነስቼ የሙናን የእግር ጣቶች ተራ በተራ ሳምኳቸው፤ አስሩንም። የተለኮሰ የሲጋራ ጫፍ የሳምኩ ይመስል የእግሮቼ ጣቶች ከንፈሬ ላይ ረመጥ ሙቀታቸውን አተሙት። ደግሞ የእግሯ ልስላሴ ! ወደ ቦታዬ ተመለስኩ። ብርድ ልብሱን አላለበሰኳትም፤ ላያት ፈልጌያለሁ።

ወንበሬ ላይ ቁጭ ብዬ ሙናን ስመለከታት የገጣሚ ኤፍሬም ስዩም ግጥም ልክ ነረቤት እንደተከፈተ ዓይነት ከነድምፁ ጥርት ብሎ እንደ ጅረት ውኃ ለዕምሮዬ ውስጥ ይፈስስ ጀመረ። ያውም በዓይኖቼ ሞልቶ በሚፈለስ አንባዬ ታጅቦ። ለሊያና የእኔ ኑዛዜ ... የግጥም አልፋና ለሚጋዩ ... እያንዳንዱ ግጥም የኑሮ ዝባዝነኬ ድንጋዩን ቢጭንበትም አለ ጊዜ እንደ ከርሰ ምድር ውኃ የሚፈነዳበት። ገጣሚው እዚህ ተቀምጦ ሙናን አየተመለከተ የፃፈው አስኪመሰለኝ፤ ለሊያና የሙና የቤት ስሟ፤ የመኝታ ቤት ስሟ አስኪመሰለኝ ... ገጣሚው የእኔን ሙሾ በደረቀ ሌሊት አወረደው ...

ሶ ሊ ያ ና

እኔን ከወንበር ላይ፤

ቀን ያየሁት እንባ

ቀን ያየሁት ደባ

እንቅልፍ አሳጥቶኝ፤

ወረቀት ላይ ወለደኝ.....

እርሷን ካልጋችን ላይ፤

እንቅልፍ አሸከርምሟት፤

ቀን ያየችው ሁሉ በቅዠት አልፎላት፤

እኔ ከቃላት ጋር ጦርነት ገጥሜ፤

በሰው ልጆች ጭንቀት እጅግ ተዳከሜ፤

በሌሊት ጭንቀቴ የቀን ስቃይ ላበርድ፤

ከደጋው ሐሳቤ በረሃ ስበደድ፤

እንግን በፊደላት፤

ፊደልን ቢቃላት፤

ቃላትን በሐሳብ፤

ወረቀት ላይ ልወልድ፤

ወረቀት ላይ ፅፌ ወረቀቱን ስቀድ...

እንዲህ እየገፍኩኝ እያሰብኩኝ ሳለሁ፤

"የኔ ነሽ" የምላት "ያንተ ነኝ" የምትል፤

ፍቅሬ ለሊያና ተናገረች መሰል በቅዠት መሃል...

"ተመልከት ወዳጄ" እኔም ካልጋዬ ላይ፤

እንተን በመናፈቅ በስሜት ስሰቃይ

ቀ...ና ብዬ ባያት እውነት አለው ቃሏ፤

ፍም መሰላል አካሏ፤

ከሌሊት ልብብሯ ጡቷ ሾልኮ ወጥቷል፤

እጇ ተዘርግቶ አግሯ ተከፋፍቷል፤

እኔን በመጓጓት ደሜ ተቆጥቶ፤

ፍቅሯ ተሰውቶ፤

ስሜቷ ተጎድቶ፤

እንዳች ነገር አይቶ እንደፈራ ሕፃን፤

ፊቷ ቢሸማቀቅ ፀጉራ ሲበታተን፤

ካልጋው ላይ ተፅፎ አየሁት አውነቷን፤

ፍ ቅ ሬ ሶ ሊ ያ ና አወራጅ መሰል በቅዠቷ መሃል ...

አስተውል ወንድሜ...

ባንተ የቀለም ቅብ በድርሰትህ ዓለም፤

የሰዎች ጥላ እንጂ አካላቸው የለም!

ባንተ ከንቱ ድርሰት በወረቀትህ ላይ፤

የሰው አገባ ሳይሆን ያንተው ነው የሚታይ፤

በሌሊት ትጋትህ በድርሰት በግጥም በቀለም ሸራህ ላይ፤

እኔ ውበቱ ነኝ በፍቅርህ ስሰቃይ...

ይህ ሁሉ ቢሆንም፤

ይህ ሁሉ ቢሆንም... ወዲህ እንዳትመጣ፤

በሌሊት ትጋትህ ሐዘን ሳይቀጣ፤

በኔ ያልጋ ድርሰት ቅፅበታቸው አሉ፤

ከየሰው ዓለም የሚመሳሰሉ፤

ባንተ ቀለም ሸራ በድርሰትህ ፅሁፍ፤

ዘመን ይታዋጅል እኔን የሚያሳልፍ፤

ይህ ሁሉ ቢሆንም...

የሰዎችን እንባ አትጻፍ ግዴላም፤

የፍጥረትን ሐዘን ስለህ አትዘልቅም፤

አውነት አለው ብለህ ሐዘንን አታልም፤

((የለቀቁም ሰዎች ሐቀኞች ሊይደሉም))

ይልቅ የኔን ስሜት፤

ያንተንም እንባዎች ሁለቱን አሳዩኝ፤

ቤርረበት

በጥጥም

በቀለም ሽሬህ ላይ እኔን ብቻ ሳለኝ! እኔን ብቻ የፈኝ!

"ያልተደሰተሽ ሴት" በሚል መጽሐፍህ

ዘላለም አሻግረኝ፤

ዘላለም ውሰደኝ፤

ዘላለም አኑረኝ!!

"የኔ ነሽ" የምላት፤ "ያንተ ነኝ" የምትል፤

ፍቅሬ ሶሊያና ተናገረች መሰል በቅገናቷ መሄል።

ቁጭ ያልኩበት ወንበር ላይ እንቅልፍ ወሰደኝ...

ክፍል አስራ አንድ

ሊነጋጋ ሲል...

"አብርሸ" የሙና ድምጽ አንድ ህልም ተሰማኝ። ንደፍኜን ስገልጥ ፊቴ ቆማ ነበር። ልብፊን ለባብሳ፤
አንድ እርምጃ የሚሆን ከእኔ ራቅ ብላ ቆማ ነበር። ሙና ስትቀበቅሰኝ እንዲህ አልነበረም። ከተኛህረት
የምትቀበቅሰኝ በከንፈሯ ነበር። በተኛህብት ስትሰመኝ ነበር የምነቃው። እና እዚህ ምን አቆማት?
ሁሉን እንቅልፍ ባሰረሳው በደበዘዘ እዕምሮ እያታለሁ።

"ተነሰ ቁርስ ሰርጃልሃለሁ"

በዝምታ እንቁላል ፍርፍር በላን፤ ሻይ ጠጣን፤ (በዝምታ) ዕቃዎቼን እንሳሲታ አጣጠብኸኝ እና መጥታ

ገንዘብ ተቀመጠች። ሁለታችንም በአስፈሪ ዝምታ ውስጥ በዝምታ እንደተቀመጥን ድንገት የመና እንገ
ተዘርገል፤ እናም አቀራችን። ከመና እንዲህ ዓይነት ጉልበት የለው እስተቃቋፍ አልጠበቅኩም ነበር።
ተባቅሎ ሊደርግ አቀራችን። ጥብቅ፤ እውቁያለሁ መና እየተለየች ነው። ተነሳች ... በርሳዋን እነሳች ...
ቅም በላ እይታኝ ወደ ቦሩ አመራች፤ ከፍታ ስትወጣ እላዩኋትም።

አስቸኳይ ሰዓት ከተቀመጥኩበት ሳልንቀሳቀስ ቁጭ ብዬ። ምንም ሳላስብ፤ ምንም ሳላይ ምንም ሆኖ
ዛሬ። የሆነ የመሬት ሰበት የሌለበት ሕዋላይ እንደመንገፈፍ ዓይነት ስሜት።

ቻው መና። አልኩ ቁርስ ሰዓት ላይ የወጣቸውን ልጅ ምላ ሰዓት ላይ ... ቻው!

በሕዋላይ እየተገፈፍኩ ሥራ እሄዳለሁ፤ አመጣለሁ፤ እሄዳለሁ፤ አመጣለሁ ... ከመና ጋር ከተለያየን
1-2-3-4-5-6-7... ወራት! "ግን ምክንያቱ ያለያይ ነበር እንዴ?" አላለሁ እንዳንዴ። መና ቢያንስ
የእኔ ትግር አለመሆኑን አውቃ፤ "እንዴት ሆነክ እይዞህ" አትለኝም እንዴ? አላለሁ። ቅዳሜ ሁልጊዜ
የምትመጣ ይመስለኛል። ሁልጊዜ ከመኝታ ቤት ስወጣ ሳሎን ተቀምጣ የማገኛት ይመስለኛል። መና
አላመደወኋል ይገርመኛል። ለድፍን በባት ወራት ስልኬ ሲጮህ መና እንደምትሆን አርግጠኛ ሆኜ
አገዛው ነበር። መና ግን ተወችኝ!! (ተወችኝ ቃሉ እንዴት የማል) ስልኬን ከሄደች ከላምንቱ ጀምሮ
አጥከር ነበር፤ እይሰራም - ቁጥር ቀይራ ይሆናል።

...

ከመና ጋር ከተለያየን ከዓመት ከምናምን በኋላ ሃኒባል እንዲህ አለኝ፤ "አብርሽ ከሌላ ሰው ስምተህ
ከምትዝን ራሴ ልገነርህ ብዬ ነው"

"ምንድን ነው"

"መና ልታገባ ነው። ነገ አሁኗ ነው ሰርጓ። አልደነገጥኩ፤ አልተከፋሁ፤ አልተደሰትኩ፤ አላዘንኩ!!
ደንዘዝ!!

"እና ይሄ ምን ያሳዝናል" አልኩት ሃኒባልን።

"እን መና እኮ ነው ያልኩህ" አለ በግርምት እያየኝ።

"እይገርም ደገምኩለት! የፍቅረኛ ሌላ ሰው ማግባት የመጨረሻው ጭካኔ የሚመስላቸው

የመጨረሻ የዋህ ሰዎች እኩል በቆይተው ውስጥ የሚጨረሹትን ሁለቱ - ደርግ መስጠት ነው። መና
ደርግን ባይቀበሉም፤ በአጭር አውነት እነሱ፤ ሙሉ ለሙሉ አኔ ቸግሮ ውስጥ ሆኑ። መና ደግሞ
ሰው ናት። በእነዚህ መጀመሪያ ስርዓትም ማጠቃለያ ነው፤ ደግ ጸደቀ፤ አንዲትም ሰዊት ገራ
አባታት። ቢቆ፤ መና ደርግ ስለ ሰው አገራት። የቦርጋ ቀን እነዚህ ቢሰራጩ መናሬሽ ውስጥ ተቀምጧል
እንጂ የቡድን የድንጋይ አገልግሎት ያልቀረ። 'አገልግሎት አገልግሎት' ባይመስልም የበግው ብር አገልግሎት
የማይሰጥም። አሁን እኩል። ወንድነታችን ወንድ ባይሆንም ወንድ ለመምሰል ያቃጠልን
ሁኔታ ወንድ የማይሰጥም። ማህበራዊነት የሚለውን የሚረዳና የሚታል ዋጋ ወንድ ያደርጋል - ቶ
ቀፋፋ ቀን !! በአጭር ውስጥ እንዲህ እገራ ደቡ የሚያስጠላ ሽንፈት ያለህን ሁሉ ተነጥሎ ባይሆን
ሐውልት ሆኖ ሐውልት ፊት የምትቀመጥበት ሁኔታ እነሱ። ያው ሐውልቱም የራሱ ታሪክ አለው፤ ለገራ
የሚያውቀው። አንተም ታሪክ እህል ማንም የማያውቀው፤ ቢቸህን የሚያገባብንብህ። የእኔና የእህል
የአገልግሎት ሐውልት ለድንጋጌችን ሁሉ ተቸኝም የምንመስለውን አለመሆናችን ነው። አሁንም አገልግሎት
እኔም ወንድ አይደለሁም፤ መምሰል ቢቻ።

HSA ABC UNIT

ለገደባት የመኖር ጓደኛ አላቸው ልዩነት የምትገልጽ፡ በተጨማሪም ብዙን የመኖር ጉዞ የምትመስል፡ ጀቦና ልዩነትን ቢቀይሩት በይፅም ይገልጻል፡ ትችሁት ያለ መሳሪያ የመግለጻች፡ ኗሪ አንዱን ብዙም አልተርባረጥም ነበር፤ በመኖር ጋር በተለያየ ጀምሮ ጥንቃቄና ስትናፍቀው አገኛታለሁ፡ አንዲሁ የጋራ ጉዳያችን መኖር ሆኖ፡

"RUS H?"

● 五

$$^{\circ}\text{B} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{H}^+ + \text{OH}^- \quad K_c = \frac{[\text{H}^+][\text{OH}^-]}{[\text{B}]}$$

*LUS 97: 02 0015 THAUA: AHE 97 979A THU YYYT

[illegible]

ተቀበል እንግዳ ...

እርሱ ሙሉ ሙሉ ሙሉ አቀባቢቱ!

ሲቀጥለው ወንጭን ልጅ ሲቲቱ!

አሁን ሰሜን ደቡብ ምን ያስገኛል ሰው?

አሁን ቆላ ደጋ ምን ያስገኛል ሰው?

እንዴት ዞሮ ማየት እንችላለን ያጣል ሰው?

እንዴት ማስተዋወቅ ዓይኑን ያጣል ሰው?

ያጣል ሰው...

ያጣል ሰው... ሚሊየን ጊዜ አስከ ምፅዓት ደገመው!

እንደ ሰው አራት የሚሆንበት ምናይነት ዘመን መጣ?! ይሄ የሰርግ ሺዲዮ አይደለም። ስምንተኛው፤ በራችን እያንዳንዱ መሆኑን የሚያረዳ "ዶክመንተሪ" እንጂ!! ቱ! አፈርኩ አግዚአብሔርን - አፈርኩ! ሐፍረቱ አሸማቀቀኝ። ቅናት ሳይሆን ሐፍረት! የዛሬ ሦስት አመት ማለት እኮ ከሙሉ ጋር በፍቅር ያበድንበት ጊዜ ነበር። እንዲት የባንክ ሰራተኛ ከመቀሌ አዲስ አበባ በአውሮፕላን ስትመላለስ ብዙ ከቆመጣ እንዴት አላልኩም ... ቱ! አፈርኩ በራሴ! እንዲት የባንክ ሰራተኛ የወርቅ ሃብል ገዝታ ስትሰጠኝ እንዴት ብዙ ከየት መጣ አልልም። ይሄው አገጥሞ ላይ የለማዳ ውሻ ሰንሰለት መሰሉ - ቱ! እንዲት የባንክ ሰራተኛ ከአዲስ አበባ መቀሌ ተቀይሮ ስትሄድ፤ "ምንም እቃ አላንዘፋዝፍም እዛው የሚያሰፈልገኝን አገዛሌ" ስትል፤ ቤቷ በውድ ዕቃዎች ተሞልቶ ስመለከት 'እንዴት?' አላልኩም ... ቱ!

እኔ ደግሞ፤ 'እንዳንተ የሚታገስ ወንድ አይቼ እላውቅም' ስትለኝ ካየችው ማወዳደሯን በምን ለባቱ ጠርጥሬ። ሰው ትንሽ እንኳን ምልክት ሳይታይበት ጣናን የሚያህል የፍቅር ሐይቅ ፍቅረኛው አፍኝኝ ስር ተደብቆ ይገድባል? እርሷ ገረመኝ፤ ከምር ገረመኝ! የሆነ ፀሐይ ወርዳ እዚህ አራት ኪሎ ላይ የተከሰከሰች ነገር መሰለኝ። ሙሉ የኔ ፍቅር ምንድነው ያደረግኳት ... አርባኮ ነፍሴ ነበረች። እንደ ኦፊሴ ለሁለት ወንድ ይካፈላል እንዴ። አሺ እኔ ያንደልኩባት ነገር እንዲህ የበቀል ብትር የሚያስገዢ ነበር! ... በቀል ይሁን ምናባቴ እውቃለሁ? እንደው ምን እንደምለው ቸግሮኝ እንጂ -

ሐዋን ቀስ ብላ መጥታ ጎኔ ተቀመጠች - ሐዋን የሙሉ ዓደኛ። እናም ትካሻዬ ላይ እጇን ጣል እየሮ

"ባከሽ እሷን ተያት" እቅፍ እቅፍቅፍ ... እቅፍቅፍቅፍ !! ያልታቀፈበት ዘመናችንን ቀይ የመና ገላ
በጥቁር የሐዋን ገላ መቀያየሩ አልጋ ላይ የተዘረፈ ቅጽ ነገር ነው ... ይነጋል ይመሻል እንደማለት!

"እንተ አፈንከኝ ሂሂሂ" ሐዋን የመናን ፍቅረኛ በፍቅር አሸንፋ ራሷን የድል ማማ ላይ እስቀምጣ
ተፍነሽንሻለች። የመና ባል እኔን እሸንፎ፤ መናም እኔን አታልላ በብልጠት አልፋኝ እንደሄደች ሳይሰማት
አልቀረም። እኔም ደስ አላለኝ አልከፋኝ፤ እንደው ደርበብ ባለ አብርካት ዝምታን መረጥኩ። ለምን ደስ
ደለኛል? ማፍቀር ተኮላሽቶ ወንድነት ስለቆመ? እንዲህ ዓይነቱን ደንዝ ወንድ የሚያመርተው፤ ደንዝ
ከህደት ... በመና ሆነ!! መቼም ቢሆን ለፉ አልላትም፤ ምክንያቱም አፈቅራታለሁ።

በክራንችና ጭብጨባ የቆመ ወንበር...

ወደ ሰፈራችን የምትወስደው ፒስታ መንገድና ዋናው አስፓልት የሚገናኙበት ቦታ፣ ልክ መጋጠሚያዋ ላይ በግራ በኩል የአበራ ድንጋይ አለች !! የአበራ መቀመጫ ናት። “ውድድር የሌለበት ወንበር” ይላታል አበራ ራሱ። ከሷ ላይ አይጠፋም !! ድንጋይዋ የአክሱምን ጫፍ የምትመስል ግማሽ ኩብ ሆና ስጅ መሬት ውስጥ የገባ ሰለሆነ አክሱምን እስከ አንገቱ ቀብሮ እናቱ ላይ የተቀመጠ ነው የሚመስለው አበራ !!

አንግዲህ አበራ ታዋቂ የሰፈራችን ‘የኔ ቢጤ’ ነው። አንድ እግር የለውም። ለዚህ ሰው ሳንቲም ሳይሰጡ ማለፍ ከባድ ነው !! የመብራትና የውሃ ወርሃዊ ከፍያ ሲመጣ ድንኳን አስጥለው ሐዘን ሊቀመጡ የሚታገባቸው አባባ ገዳሙ እንኳን አበራ አጠገብ ሲደርሱ ስድስት ኪሳቸውን ፈትሸው (ሁለት የሱሪ ኪሳ፣ ሁለት የኮታቸውን የውጭ ኪሳ፣ አንድ የውስጥ ኪሳ እና አንድ የደረት ኪሳቸውን) ሰባተኛዋ በደርያቸው ኪሳ ውስጥ የሚያገኟትን አስርም አምስትም ሳንቲም ሳይሰጡት አያልፉም።

ይሄንን የአላፊ አግዳሚ ፍቅር (ከሳንቲም ጋር) ያገኘው በሚለምንባቸው አስገራሚ የልመና ግጥሞችና ስመፅዋቾች በሚያበረክተው ምርቃት ነው። የአበራ ምርቃት እንደደረሰኝ ይቆጠራል !! ማንም ሳንቲም ወርውሮ ሊሄድ ቢል፣ “ጋሼ ደረሰኝ ረስተሃል” ብሎ መፅዋቹን እየተከተለ ይመርቃል !!

በልመና ግጥሞች ላይ የመመረቂያ ፅሁፋን የሰራው የሰፈራችን ምሁር ተመሰገን (የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የሶሻሎጂ ምሩቅ እና በአሁኑ ሰዓት የኮልኮሌ ሆቴል ፐንዘብ ተቀባይ ሆኖ እየሰራ ያለ) የአበራን የልመና ግጥሞች በሦስት ይከፍላቸዋል፤

እኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊ እና ፖለቲካዊ በማለት፤

ኢኮኖሚያዊ ግጥም ብሎ ከፈረጃቸው መካከል አንዱ እንደሚከተለው ነው፡

ደብቀው ቢያኖሩት፤

ብሩም እንደ 'ሰልካጅ' ዋጋው ይታነሳል፤

ለደሃ ቢሰጡ በሰማይ ያነግሳል ...!!

ማሕበራዊ፤

ይደኸያል እንጂ ይለብሳል ድራቅ...

ሰው ባለበት አገር አንዴት ሰው ይሞታል፤

የሰው ፍቅር እጥቁ...

ፖለቲካዊ...

ላገሬ ሰጠኋት አንድ እግሬን አንሰቼ፤

በአጅ ነው የሚኬደው ይሉት ወግ ሰምቼ...

ላገሬ ሰዋሁት አንድ እግሬን አንሰቼ፤

በብረት ይተካል ይሉት ወግ ሰምቼ...

አበራ ለድፍን 20 ዓመት አዚህቼ ቦታ ላይ በልመና ቆይቷል (በቀደም ሃያኛ ዓመቱን ምክንያት በማድረግ 20 ቁጥር ሽማ አብርቶ በልዩ ሁኔታ ሲለምን ነበር) አንድ ቀን ታዲያ ለዓመቱ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ውሎ ሲመለስ አንድ ጠጉረ ልውጥ ግዙፍ የእ ቢጤ አዚች ድንጋዩ ላይ ቆጭ ብሎ ልመናውን ሲያጣጡፍ አገኘው።

በሰውዬው ድፍረት ተበሳጩ አበራ !! ራቅ ብሎ ሰውዬውን ከነአስቀያሚ ድምፁ እየታዘበ፤ “ይሄ ሰው ልመና ተሰጥኦው አይደለም” አለ።

ምን አበራ ብቻ የመንደሩ ሰው ተበሳጩ - ደነከጠ። የመንደሩ ወሬ ሁሉ የአበራ ወንበር ሆነ። ሐያዓመት

የተሰማበት ድንጋይ በአንድ አዳር ለሌላ ለዛ ቢሰ ልመና መጥሎ መንደርተኛውን ደስ አላሰነውም።
የመንደሩ ሰው፣ አስካሁን ለአበራ የመፀወትከው በቂ ነው የተባለ ይመስል ለአዲሱ ሰው ሰባራ ሳንተም
የጣለሱት አልነበረም - ከእኔ በስተቀር። እኔም ሐሳብ ውስጥ ገብቼ ሳንተም ከወረወርኩ በኋላ ነው
አበራ አላመሆኑን ያወቅኩት። በአስፈሪ ድምጹ በወረወረው፣ "ጠላትህን ይወርውረው አንበሳዬ"
በሚል ምርቃቱ።

አበራ ወደ ሰውዬው ተጠጋና፣ "ኒታው ማን ፈቅዶልህ እዚህ ተቀመጥክ" ቢለው፤

"ማን ይፈቅድልኛል ... እግዚር ፈርዶብኝ ነው እንጂ" አለ ፀጉረ ልውጡ። አበራ ተበሳጩ።

"በል ተነስና መሄጃህን ፈልግ ይሄ የኔ ቦታ ነው" አለው።

"የቱ ይሄ ድንጋዬ..." አለ ሰውዬው በማናናቅ።

"ሰውዬ በሕግ አምላክ የከፉ ቀን ማረፊያዬን አታናገቅ ... ከፉ ደግ ያየሁበትን ህልውናዬን ... ራቴን ...
ወንበሬን ... የሕዝቤን መገናኛ መድረኬን - ድንጋይ አትበል"

ፀጉረ ልውጡ አበራን በግርምት እያየ፣ "የባርላማ ወንበር አስመሰልኩልኩ እኮ ወንድሜ" አለ።

"እንተ ነህ እንጂ እንደ ባርላማ ወንበር መቀመጫዬን በጉልበት ጨምድደህ አልለቅም ያልከው..."

"ወዲያ አታላዝንበኝ..." አለ ሰውዬው በቁጣ።

ንትርካቸውን የሰማው መንደርተኛ ቀስ በቀስ ከበባቸውና ፀጉረ ልውጡን ሰው ያመናጥቀው ጀመረ፤
"እሱ አካል ጉዳተኛ ነው፤ ደግሞ ቦታውም ነው ... ለኛም የለመድነው የኔ ቢጤ ይሻለናል..."

"ማን ያልተጎዳ አለ፤ ሁላችንም ውስጣችን ቢታይ አልቀናል። ባገራችን ድንጋይ ላይ ለመቀመጥ የግድ
መፈለጥ፤ መቆረጥ አለብን እንዴ እንዴዴዴ" አለ ሰውዬው ኮስተር ብሎ። ቀጠል አድርጎም፣ "እንደው
አዚች አገር ሁሉ ነገር ቀድሞ በያዘ ሆነኩ ጎበዝ፤ ምናል እንዳንዴ ለዲስ ነገር እየተቀበልን መንፈሳችንን
ከዝነት ብንከላከል..."

ከርከሩ በተጠጣጠሩበት ቅፅበት አበራ ገላጋዩን ተገን በማድረግ ለገዛ ቅመስ ብሎ በከራንቹ ሰውዬውን
ትከሻው ላይ ነረተው። ያ የገደል ሰባራ የሚያህል ሰውዬ በድንጋይ ጨረሰን ብለን ስንፈራ ድረቶውን

እየተተላለፈ አውጭኝ አለ...

ከረዥም ጊዜ በኋላ ያንን ሰው ስድስት ኪሎ ልብስን ጥሎ ከጣውላ የተሰራ ከራንች ይዞ አየሁት፤
“መራመድ አይችሉም ብለን ከራንች ብንሰጣቸው ተራማጆችን መደብደቢያ አረጉት...” አያለ ብቻውን
ያወራል። እችኑ ነው የሚደጋግማት።

ማታ ወደ ሰፈር ስመለስ አበራን ወንበሩ ላይ አየሁትና ጤጋ ብዬ በቀልድ፤ “አቤ ... ያ ሰውዬ ካንተ የበለጠ
ከራንች ይዞ ወደዚህ ሲመጣ አየሁት” አልኩት። ከራንቹን መዝረፍ አድርጎ የቀልድ ሰነዘረብኝና፤ “ከሴ
የበለጠ ከራንች ከያዘ ከአኔ የበለጠ ተጎድቷል በለኝ” አለና ተሳስቀን አለፍኩ ... ሳንተም ወርውራለት
ምርቃቱ እየተከተለኝ ... “እነሱም አጠረም ከራንች አጠገብህ አይድረስ...”

አንድ ቀን ታዳያ ዝነኛው ዘፋኝ፤ “ተውረግረኒ የኔ ቆንጆ” ለሚለው ዘፈኑ ‘ከሊ.ፕ’ ሲሰራ ወደ
መንደራችን መጣና የአበራን ግጥም በተመሰገጠ ቆሞ አዳመጠ። ከሱ የዘፈን ግጥሞች የተሻሉ ግጥሞችን
ከአበራ በመስማቱ ተደምም ለአበራ አስር ብር በመመፅወት እንዲህ ሲል መከረው፤

“የግጥም መክሊት ውስጥህ ይታየኛል ... አጭርና ዜማቸው ከመልዕክታቸው የተሰናሰለ ... ግጥሞች
ውስጥህ ... እ ... ይመረታሉ ማለት ይቻላል። ዋናው ነገር ... እ... ጭብጨባ እንዳያጠፋህ ተጠንቀቅ
ጭብጨባን በ... ጣም ተጠንቀቅ” ብለውት ሄደ።

አበራ አስር ብሯን ወደ ኪሎ እያስገባ ብቻውን ያወራ ጀመር፤ “ጭብጨባ እንዳያጠፋህ? አጨብጭብ
ወታደር ቤት ላኩኝ ... አጨብጭብው ጠላት ጋር አፋለሙኝ ... አጨብጭብው ፈንጂ አስረገጡኝ ...
አጨብጭብው አግረን አሳጡኝ ... አጨብጭብው ጠረታ አሰጡኝ ... ሃሃሃሃሃሃሃሃ ከዚህ ሁሉ
የጭብጨባ የጥፋት ውኃ በኋላ ሰላማዊ ጭብጨባ እንጀራዬ በሆነበት ጭብጨባ እንዳያጠፋህ
ይሉኛል ... አጥፍተው እንዳትጠፉ ይላሉ...” ብሎ የተቆረጠ አግሩን እየተመለከተ ድጊቹ ላይ
እንደተቀመጠ በሐሳብ ጭልጥ አለ...

ከሩቅ ያለች መዚቃ ቤት፤ “ተውረግረኒ የኔ ቆንጆ” የሚለው ዘፈን ይሰማል...

“ቸብ ቸብ አርጉላት ዳሊዋ ይውረግረግ፤

ጭብጨባ አይደለም ወደ የሴት ሁሉ ማረግ”

እየሙ ሴቱን በጭብጨባ ሲያጠፋት ... ጭብጨባ እንዳያጠፋችሁ ከማለት ጭብጨባችንን
እንዳትሻሙ ላይሁንም ታዲያ አለ አበራ ከአንቅልፉ እንደተነሳለው ከሐሳቡ ብንን ብሎ።

በካቶሊክ ስራ ላይ፡ 'ተውረግራጊዋ ቆንጆ' ለአበራ ሳንቲም ልትመፀውት ጎደለች ስትል
ከሚራው የተራቀቀ ታፋዋን ከጉልህ መቀመጫዋ ጋር የሚያሳይበት ትዕይንት ተካትቶ ነበር። የልጅቱ
በፊት ላይ ራቁት ታፋ የአበራን ከራንች፡ የድንጋይ መቀመጫና የተቆረጠ ቀኝ እግሩን ከልጁ ተው ነበር !!

ባለ ዋሽንቱ ሰማዕት

የመሥሪያ ቤታችን ጥበቃ ጋሽ አባተ ሰላምታ ሲሰጠኝ ከሰላምታቸው ቀጥሎ ሃያ ጊዜ መድፍ የሚተኮስ ይመስለኛል። ገና ሲያዩኝ ቀኝ አግራቸውን አስከ አገጫቸው ያነሱና ቁልቁል እያምዘገዘጉ አውርደው በወታደር ጫማቸው በሲሚንቶ የተለሰነውን ወለል ያጓስሙታል! ገ.....ጭ !! በቀን አሰር ጊዜ ቢያገኙኝ በቀን አሰር ጊዜ ገ.....ጭ ! ይች ምድር መቸም ቻይ ናት። ወላ በወታደር ጫማ፣ ወላ በነጠላ ጫማ፣ ወላ በባዶ እግር ብትወቀጥ፣ ብትወገር ዝም!! እኔ እርግጫው ለበዛበት ወለል እንዲሁም ለጫማቸው እዝኜ እና ደግሞ ለዚህ ዓይነት ሰላምታ ምላሹ ሁልጊዜ ስለሚያደናግረኝ ወደላቸው እግር አላበዛም።

ዛሬ ታዲያ ቢሮዬ ለሆነ ጉዳይ ጎራ አሉ (ላጋኸው አንዴ ... ? አሺ !) ከጠረጴዛዬ ፊት ለፊት ያንን መጓተኛ ሰላምታቸውን ሊሰጡ አግራቸውን ሲያነሱት ጆሮዬንም፣ ዓይኔንም ልደፍን አሰብኩ። ለሁለቱም ሳልደርስ ገ.....ጭ !!!!!!! ጭ ጭ ጭ ጭ ... ጠረጴዛዬ ላይ የተቀመጠው ቀን መቁጠሪያ ባስነሱት ገፋሲ ተገለባብጦ ሚያዝያ ላይ የነበረው ገፅ፣ ቀድሞ ግንቦት ላይ ተገኘ። ግንቦት ሐያ በቀይ ደምቋል - ሥራ የለም (ማለት ሥራ ላላቸው ሥራ ዝግ ነው)። ስፒሎች ጠረጴዛው ላይ እንደ ሰፊድ ላይ ቆሎ ተንቀረቀቡ፣ ወረቀቶች በእርጋታ ተንቀሳቀሱ። ጋሽ አባተ ገና ሳይቀመጡ፣ “ጉዳያቸውን ጨርሰው ሲወጡ ይሄን ሰላምታቸውን ይያግሙብኝ ይሆን” ብዬ አሰብኩ።

ወታደሮች ሰላምታቸው እንዲህ ኃይል የሚሰጠውን ለምንድን ነው። ዘሮ ዘሮ ሰላምታውን የሚያቀርቡት ለወዳጅ ነው። ሰላምታ ከእጅ ወርዶ እንዲህ በእግር ሁሉ መሬት እስኪደቃ በሚደረግ እንቅስቃሴ መደረጉ ሰላምታ የሚያቀርቡለትን ሰው ብትፈልግ በሰላም፣ ካሰነህም በነገር ሞከረኝ የሚል መልዕክት ያዘለ ይመስለኛል።

ጋሽ አባተ ሰላምታቸውን ጨርሰው በተጠንቀቅ እንደቆሙ የመጡበትን አሳወቁኝ። በእውነቱ እገራችን

ኢትዮጵያ ተሻሽላለች። እኔኸ ቢሮዬ መጥተው በመድፍ ቀረሽ ሰላምታ ሲያሰጥኩኝ ልክ እንደ ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ፤ ደርጎች ቤተ መንግሥታቸው ድረስ ሄደው እንዲህ ዓይነት ሰላምታ ከሰጡ በኋላ ወረቀት መሸረጥ አድርገው፤ “ለእርስዎ ደህንነት ሲባል ወደተሻለ ቦታ አንዲዘዋውሩ ተወስኗል” አንዳሉት፤ ጋሽ አባተም “እኔ ደህንነት ሲባል ከሥራዬ መባረሬን (መፈንቅለ ሥራ መደረጉን) ሊያረዱኝ ነበር የመሰለኝ!”

እሳቸው ግን በወታደራዊ ሰላምታ መንፈሳዊ መልዕክት አቀበሉኝ፤ “አቶ አብረሃም ለሚመጣው መድኃኒያለም እቤቴ ዝክር ስላለ ከባለቤትዎት ጋር መጥተው ጠባብ ጠዲቅ እንዲቀምሱልኝ በማከበር ጠርቼዎታለሁ”። ይሄ ሁሉ መድፍ ቀረሽ ሰላምታ ለሌላ ሳይሆን ለሚመጣው ሃያ ሰባት ቤታቸው ዝክር ሲጠፋኝ ነው! እነጋገራቸው ቆፍጠን ስላለ ነው መሰል፤ “ከባለቤትዎ ጋር” ሲሉኝ ያገባሁ መሰለኝ!

ነገረ ሥራቸው ዘና ስላደረጉኝ እንዲቀመጡ ጋበዝኳቸውና በፍ ለሁለታችንም አዘዝኩ። ከዛ ወግ። ፊት ለፊት የተከፈተው ቴሌቪዥን ናሽናል ጂኦግራፊን ያሳያል። አንድ ነብር አንዲት ሚዳዳ ያሳድዳል። አራሯት የሚሮጥ ሳይሆን የሚበር ነበር የሚመስለው። ጋሽ አባተ በፍውን እንደያዙ ነብሩ ላይ ተመስጠው ቆዩና፤ እፋቸውን ጠርገው፤

“አቶ አብረሃም ነብር እኮ ጉድ ያለው ፍጥረት ነው...” አሉ።

“እንዴት”

“ካልደረሱበት አይደርስማ”

“አሁን ሚዳዳዎ ደርሳበት ነው የሚያሳድዱት” አልኩ ፈገግ ብዬ።

“ሃሃሃሃሃሃ እነሱማ በይና ተበይ አርጎ ፈጥሯቸው ምን መደራረስ ያሻቸዋል። ግና ነብር ሰው ጋር በፍቅር ይኖራል። አያቴ ነብር ነበራቸው ... ያውም ሁለት! ሃዲያ አጎቴ ዋሽንት ሲጫወት ለብቻው ነው ... ወፍ ከሰማይ ያወርዳል ... ወኔ ይቀሰቅሳል ... የድሮ ጠላትህ ሳይቀር ነው ትዝ የሚልህ ... ነብር ደሞ ዋሽንት ይወዳል”

“እ” አልኩ ሰምቼ ስለማላውቅ ገርሞኝ።

“መድኃኒያለምን! ነብር ዋሽንት ከሰማ ከተፍ ነው። ዋሽንት ተጫዋቹ እግር ሥር እንደ ድመት ቁጭ

ብሎ በትዝታ ራሱን እየነቀነቀ ንቅንቅ ሳይል ይውላል።

“ሰምቴ እላውቅም ይሄንን”

“አዎ እኔም ያወቅኩት እንቴ ሲሞት ቀብሩ ሳይ ነው” አሉና ተከዙ።

“ባለዋሽንቱ እንትዎ ናቸው የሞቱት?”

“አዎ”

“በምን ምክንያት ሞቱ”

“በዚሁ በዋሽንት ጠንቅ”

“አንዴት” አልኩ የበለጠ ለወሬ ጓጉጄ።

“አንድ ቀን ከብት ከሚያግድበት ሜዳ ቁጭ ብሎ ዋሽንት ይጫወታል። እንቴ ደሞ ጥሎበት ዋሽንት ሲጫወት ዓይኑን ጨፍኖ ነበር። ተጫውቶ፣ ተጫውቶ፣ ተጫውቶ፣ ተጫውቶ ፋታ ሊወስድ አፈፍ ሲል ከጎሱ አንድ ነገር ጎኑን ነካ ነካ ... ቧጨር ቧጨር ... ቧጠጥ ቧጠጥ እደረገው ... ዞር ቢል እህያ የሚያህል ነብር እንደ ደህና ወዳጅ ጉሉ አረፍ ብሎ በፊት አግሩ ነበር ለካሰ የነካው”

“በስመዓብ ... አሺ” የአውነት ገርሞኝ ነበር።

“ከዛማ እንቴ ገርሞት ሲያፈጥ እንደገና በአግሩ ዋሽንት የያዘ አጁን ነካ እደረገው፣ ምን ነካህ ተጫወት እንጂ አታቋርጥ’ ማለቱ እኮ ነው። እንቴ ነብር የጠራ ችሎታው አኩርቶት እንደገና ዋሽንቱን እነሳና አሰረቀረቀው። ነብሩም፣ እንቴም ዓይናቸውን ጨፍነው በዋሽንቱ ድምጽ ተመስጠው ቆዩና ዓይናቸውን ቢገልጡ ሌላ ነብር ተገትሮ !! ይሄኛው ደግሞ ከመጀመሪያው ይገዝፋል። እንቴ ደገጠ። ዋሽንት መጫወቱን ሲያቋርጥ ነብሮቹ በቁጣ ያጉረመርማሉ። እንቴ ታዲያ እንዳይጫወት ደከመው፣ አያቋርጠው ነገር የነብሮቹ ቁጣ ... እንደ ምንም ይሄን ዋሽንት ሲነፋ ... ሲነፋ ... ሲነፋ ... ሲነፋ - ድምፁን ቀነሰ ሲያደርግ ነብሮቹ ያጉረመርማሉ።”

“ሲነፋ ... ሲነፋ አሁንም ሲነፋ፣ ትዝታ ... እምባሰል ... ባቲ ... ሲነፋ፣ እንች ሆዬ ... ሸሞንግደኔ ... ሸለላ - ጉብልዬ ... የባሕሩ ቀኘን ... የፍሬው ኃይሉን ... የሐሩት በቀለን ሲጫወት መሸ።” ብሎ እንግዲህ ወርቆኛ

መሽ ሚስቴ ትሲጋለች ልሂድ የነገ ሰው ይበለግብሎ ሊሄድ ሲነሳ ነብሮቹ የቆሞጣውን ሜፍ ለሁለት ነከሰው ትተቱና መልሰው አስተመጡት። (የት አባህ ልትሄድ ነው የሰው ትዝታ ቀስቅሳህ ለገደማለት) ለገደው ምን ቀን ነው ይሄን ዋሽንት የለመድኩት ምነው በቀረብኝ እያለ ሲነፋ ሲነፋ ነጋ !! አሁንም ነብሮቹ ወይ ፍንክች ! ሲነፋ፣ ሲነፋ ልክ እስር ሰዓት ሲሆን ልቡ ጦሽ ብላ አዛው ድፍት አለ ! እይ አጎቴ" ብለው ተከዙ።

አጎታቸው መድረክ ላይ የሞተ፣ ለመብረቃ የተሰየ ሰማዕት መስሎ ታየኝ !

ወሬውን ጨርሰው፣ ስለቡናውም አመስግነው፣ ፀበሉን እንዳልቀር አሳስበውኝ ፊት ለፊቴ ቆመና ...ጊ.....ጭ ! ቀን መቁጠሪያው ወደ ሚያዚያ ተመለሰ ! እርግጫ የወሰደውን ቀን እርግጫ መለሰው !! ከወዲያኛው ከፍል የጸሐፊዬ ፍሬዘውድ ኮምፒውተር አሁንም ይዘፍናል ... ዘፈን የማይሰለጽት ጉድ ናት ... ነብር አጠገቧ ቆሞ ዘፈኑን እንዳትዘጋ የከለከላት ይመስል ! ለነገሩ ኑሯችን ራሷ እንደ ባለዋሽንቱ የጋሽ አባተ እንት ናት። በግዳጅ ዘፈናችን ተመልካች 'ደስተኛ ናቸው' እያለን ድንገት ጦሽ የምንል ሚስኪኖች - ከንብል የምንል እንደ ውኃ ! ስንት ነብር አለ ለራሱ ደስታ ጉልበታችንን ሲመጠን የሚኖር። ድፍት ከነዋሽንታችን፣ ከልትው ከነዘመናት እንጉርጉሯችን፣ እንደ ቀልድ ለራሳችን የጀመርናችን ዘፈን ለማቆም የሌሎች ፈቃድ ተነፍሳን !!

አጀንዳዬን አንስቼ ከቢሮዬ ወጣሁ። ስብሰባ አሉበኝ። አለቆቼ ለተሰብሳቢዎች እንድናገር ያዘዙኝ መልዕክት በአጀንዳዬ ተከትሏል። ነብሮቹ ቢቃ ካላሉኝ መስማት የሚፈልጉትን ዘፈን ስደጋግም መኖሬ አይቀርም። እንግዲህ ስብሰባው ላይ ይሄን ዋሽንት ስነፋ ስነፋ ስነፋ ... በቃ ኑሮ ይቀጥላል ... በባለዋሽንቶችና በነብሮች መንደር። አንዱ አለቃዬ ጠገበ ብዬ ዓይኔን ስንጎጥ፣ ሌላው በሌላ ዘፈን ከበላዬ ተከምሮ "ንፋ..." እያለኝ !! በምን ቀን ነው ይሄን ዋሽንት እኔነት የተለማመድኩት ?! ባለዋሽንቱ ሰማዕት እኔም ነኝ፣ ሕዝቤም ነው !! ቆሜ ብለን የሰቀልነውን፣ ቆመን ማውረድ የተሳነን እኛ ... አዎ እኛ ነን።

ሚስቴን አከሸፏት

“አብርሃም!”

“አቤት!”

“እ...ና ለዚች ተልካሻ ምክንያት ብለህ ነው ሚስቴን ልፍታ የምትለው?” ስትል ዳኛዋ ጠየቀችኝ። እየት እንግዲህ ከብርት ዳኛ ቋጥኝ ሴትነቷ ተንዶ ሕዝብና መንግሥት በአደራ የሰጣትን የዳኝነት ኃላፊነቷን ሲጫንባት! እሳቷ አሁን ችሎት ላይ የቀረበን የአመልካችን ብሶት ‘ተልካሻ!’ ብሎ ማጣጣል ተገቢ ነው? አይ መብቴማ ሊከበር ይገባል! ያ...ሌባ ትዝ አለኝ። አንዱ ልማደኛ ሌባ ነው አሉ። ለሠባተኛ ጊዜ ስልክ ነጥቆ ሊያመልጥ ሲሞከር ተይዞ ፍርድ ቤት ይቀርባል...፤ ታዲያ ዳኛው በብስጭት፤

“እንተ ልከስከስ ዛሬም እንደገና ሰርቀህ መጣህ?” ቢሉት ሌባው ኮስተር ብሎ፤

“ከቡር ዳኛ... እንዲህማ አይዝለፉኝ...ደንበኛ ከቡር ነው!” እለ አሉ።

አውነቱን ነው ‘ደንበኛ’ መከበር አለበት። የግድ ጉዳዩ እንዲካበድ ሚስቴን ከሌላ ወንድ ጋር አልጋ ላይ ማግኘት አልያም በገጀራ ጨፍፍፎፌያት ፍርድ ቤት መቆም ነበረብኝ እንዴ? ለምን ምክንያታችንን ያናነቃሉ...? ምክንያቱን ያቀልዘንድ የማንን ምክንያት ማን በትከሻው ተሸክሞ መዝናኛታል? ደግሞ ስንት ጊዜ ነው ለዚህች ዳኛ ስለጉዳዩ የምነግራት? ከዚህ በፊትም ደጋግማ ጠይቃኝ ደጋግማ መልሻለሁ...”

“አይ ምክንያቱ ለእኔ ከበቂ በላይ ነው ከብርት ዳኛ” ስል በትህትና ‘ተልካሻ’ ብላ ያናናቀችውን ምክንያት ሚስቴን ለመፍታት በቂ መሆኑን ለማረጋገጥ ሞክርኩ። (ከብርት የሚለው ቃል ከብረት የተሠራ ይመስል አፌ ላይ ከበደኝ።)

“አኮ ሚስቴ ካለፍቃይ፤ ፀጉሯን ተቆረጠች ብለህ የፍች ጥያቄ ይዘህ ፍርድ ቤት ድረስ መጣህ?” አለች ዳኛዋ አሁንም ተገርማ። ምን አሰገረማት?

“አዎ!” ስል ኮስተር ብዬ መለስኩ። ዳኛዋም ዝም! ችሎቱም ዝም! ሁሉም ሰው እንደአብድ እየተመለከተኝ ነበረ። ዳኛዋ እንደዳኛ ብቻ ሳይሆን እንደሴት መናገር ጀመረች (ዶታዋን ውግና)፤ ስልቶች ያላኝን ዝባዝንኬ የሞራል ወግ...

“ሰማ አብርሃም! ባለቤትህ እኮ ሕፃን ልጅ አይደለችም። የሚጠቅምና የሚጎዳትን ነገር በሚገባ ራሷ ታውቃለች። ስትቆም ስትቀመጥ እንተን ማሰራቀድ የለባትም። ምንም እንኳን ባሏ ብትሆንም ያገባሁት በባርነት ልትገዛት እና የአንተን ብቻ ፍላጎት ልትጭንባት አይደለም። ይህ ዘመናዊ አስተሳሰብም አይደለም። እንተ ወጣት ነህ፤ የተማርክ የከተማ ልጅ ነህ። በመቻቻልና በመተሳሰብ እንዲሁም እንደኛችሁ የእንደኛችሁን ፍላጎት በመረዳት ትዳራችሁን አከብራችሁ...” በለው! ሰውነቷ በእልህ እየተንቀጠቀጠ ምክር ይሁን ግላዬ ያልለየለት ንግግሯን እንተረተረችው።

አሁን ከብርት ዳኛ የተናገሩት ነገር እንዲሁ ከላይ ሲታይ ትክክል ይመስላል። ግን ይሄ ሁሉ ዝባዝንኬ በፍትሐብሔርም፤ በወንጀለኛም፤ በቤተሰብ ሕግም ላይ በቀጥታ የሰፈረ አይመስለኝም። ችሎት ውስጥ ሳይሆን የእኛ ሰፈር የሴቶች እድር ውስጥ የቆሞኩ መሰለኝ። ለነገሩ ዳኛዋ ሴት በመሆኗ ሲጀመርም ፈርቆ ነበር። በኋላ ሳስበው ሙያ መቼስ ዶታ የለውም፤ ሴት ዳኛ እንጂ ሴት ዳኝነት የለም፤ ሴት ሐኪም እንጂ ሴት ሐኪምና የለም...። ቢሆንም ዶታው ሙያው ላይ የሚያሳርፈው የራሱ ተፅዕኖ ይኖራል፤ ልክ እንደዚች ዳኛ! ደግሞ ሚስትህ ሕፃን አይደለችም ትላለች እንዴ፤ ምንው ችሎቱን የሕፃን ችሎት አደረገችው!

“ሴት በዛ ጎመን ጠነዛ!” ብዬ ተረትኩ። የተረቱ አንድምታ እኮ ስለሴት አይደለም። ብዙ አዋቂ ሲበዛ ሁሉም ጉዳዩን በራሱ አውቀት ልክ እየጎተተ በቀላሉ ሊሠራ የሚችለውን ነገር ማከረም ይከተላል ለማለት ነው። እንኳንም ተረትኩ። ችሎቱን የሞሉት ሴቶች ናቸው፤ ሚስቴን ጨምሮ (ሚስቴ ስል እንዴት እንደሚቀፈኝ...)።

እስከ አሁን ባለቤትህ እኮ ሕፃን ልጅ አይደለችም፤ የሚጠቅምና የሚጎዳትን ነገር በሚገባ ራሷ ታውቃለች... ማለት ይሄ ምን የሚሉት ከገቱ ንግግር ነው። እንዲት ሴት ለራሷ ይጠቅመኛል ያለችውን ታውቃለች... ማለት ይሄ ምን የሚሉት ከገቱ ንግግር ነው። ለራሴ አውቃለሁ!” የሚሉት ማወቅ ቢቃ መሉነት ይመስላቸዋል። ይሄ እኮ ነው የዘመኑ ችግር። “ለራሴ አውቃለሁ!” የሚሉት የማይረባ መኮፈሱ። “ለራሴ የሚጠቅመኝን እኔ አውቃለሁ” ማለት የትዳር እጋርን ፍላጎት ካላገናዘበ

ምኑን ትዳር ሆነው ?!

ጎዳን ልጅ አይደለም፤ የሚጠቅመኝን እኔ አውቃለሁ፡ ብዬ የፈለግኩበት ባድር ሚስቴ ደስ ይላታል፤ የሚጠቅመኝን እኔ አውቃለሁ፡ ብዬ ፀጉራን ሳለበጥር፤ ጥርሴን ሳልበርሽ ብወጣ ሚስቴ ዝም ትላለች፤ የሚጠቅመኝን እኔ አውቃለሁ፡ ብዬ የጨርቅ ሱሪዬን እንደጌሽ ካልሰዬ ውስጥ ጠቅጥቼው ብወጣ ሚስቴ ዝም ትላለች... ? በተራ አሸከላለሁ የሞራል ጩኸት ፍቅር ፀንቶ የሚቆም ሊያስመስሉ ሲቀጣጥሩ ይገርሙኛል።

ይሄ እኮ ሁሉም ሴቶች ከሰውነት መንበር የተገፈተሩ ሲመሰላቸው ጨምሮ ደው እንዳይወድቁ የሚንጠለጠሉበት የተረት ገመድ ነው ! ትዳር ማለት ራስን ማወቅ ብቻ አይደለም፤ የትዳር አጋርንም ጠንቅቆ ለማወቅ መሞከር ነው። የራስን ፍላጎት ብቻ አንጠልጥሎ ትዳር የለም። እንደዚህ ከሆነ ሁሉም በየራሱ የእውቀትና የፍላጎት አጥር ውስጥ ከመሸገ ምን እብርንት አሰፈለገ።

ይሄው ነው እውነቱ !!

"ከብርት ዳኛ ያሉት ነገር ከእኔ ጉዳይ ጋር አይገናኝም። እኔ ሚስቴ ፀጉራን በአጭሩ ስለተቆረጠች ሕፃን ናት አልወጣኝም! እኔ ፀጉራን በመቆረጧ መፋታት አፈልጋለሁ፤ ከእርሷ ጋር መኖር አልፈልግም ነው እያልኩ ያለሁት። ቀድሞ ፀጉራን እንዳትቆረጥ ነግሬያት ነበር። የራሷን ምርጫ ተከትላለች። እኔም የራሴን ምርጫ እከተላለሁ !! ደግሞህ የቤተሰብ ሕጉ ሚስትን ለመፍታት የግድ ምክንያት መቅረብ አለበት ይላል ? አይልም !! እንደ ሰው መፋታት ከፈለገ በቃ ይፋታል። ስለዚህ ከቡር ፍርድ ቤቱ ጥያቄዬን በመቀበል ፍቺውን እንዲያፀድቅልኝ በማከበር አጠይቃለሁ!!" አልኩ።

"ለመሆኑ ስትፋቁ ያላችሁን ንብረት እኩል እንደምትካፈሉ ንብቅሃል ?"

"እረ በሙሉ ትውሰድ ... ብቻ እንፋታ" አልኩ በምሬት አየተንገሸገሽኩ። ሚስቴ ፌሽን ከኋላ ስታስቅስ (ስትነፋረቅ ነው እንጂ...) ይሰማኛል። ጩኸቴን ቀማችኝ፤ ማልቀስ የሚያምርብኝስ እኔ ! ነጋቸውን የፍቅር እና መከባበር ባሕር ከፊታቸው ተዘርግቶ መለቃለቅን ይንቁና እንዲህ ነገር ከእጃቸው ሲያፈተልክ በራሳቸው እንባ የጨው ባሕር ሠርተው ነፍሳቸውን ይዘፈዝፋሉ። እንባቸውን ገድበው ቁጭት ያመንጨበት አዛው። እንዴት እንደጠላኋት ! የእባቴንም ጉዳይ እንዲህ አልጠላ።

ዳኛዋ በትኩረት ተመለከተችኝ፤ እኔም በትኩረት ተመለከትኳት። ፀጉራ ባጭሩ ተቆርጦ ደማቅ ወርቃማ ቀለም ተቀብቷል፤ ልክ እንደሚስቴ። ወርቃማ ቀለም ውስጥ ነክረው ያወጡት ቡርሽ ነው

መረመረው፤ ቸፍርግ! ፊቷ ላይ ልክ የሌለው ጥላቻ ይንቀሳቀሳል። ጠላቶች አልጠላቶች በሕግ እንጂ በፍቅር አትፈርድ ድርሰት! ሕግ አይጥላኝ። ጠረጴዛው ላይ በተቀመጠው መደሻ እናቴን ብትፈጠርቀው ይስታወቅ... ሸረ ጎበዝ እኔ ስለሚሰቴ ፀጉር ማጠር ሳወራ ለካስ ዳኛዋ ስለራሷም ፀጉር ነው የምትሟገተኝ። ግን ሕግ ነውና እንደምንም ብስጭቷን የጥ አድርጋ ጉዳዩን በሌላ ጊዜ ለማየት ቀጠሮ ሰጠችን። ሦስተኛ ቀጠሮ መሆኑ ነው። ቆይ ይቺ ሴትዬ በቀጠሮ ብዛት የሚሰቴ ፀጉር የሚያድግና ሐሳቤን የምቀይር መሰሏት ይሆን እንዴ? መከሸፍ አይገባትም...? ቢቃ ሚስቴ ለእኔ ከሸፋለች !!

ከቸሎት ሰንወጣ ሚስቴ ከእናቷ (እኔም ማሟ ነበር የምላቸው) እና ታናሽ ወንድሟ ጋር በር ላይ ቆመው ነበር። እናቷን ሄጄ ሰላም አልኳቸው፤ ለእኔ እናት ማለት ናቸው። ወንድሟ በጉርምስና ደም ፍላት ፊጥ ፊጥ ይላል። ከጥንቱም ነገረ ሥራው አያምረኝም፤ ዘመናዊ ወልጋዳ። እኔን ሰላም ላለማለት ሽፈፍ ሽፈፍ እያለ ራቅ ብሎ ሄደ። ለምን አሁኑን አስከትሎ አስከምድር ዋልታ አይሄድም። መንደር ለመንደር ከመዋል ይሻለዋል። ሚስቴ ፌሽን ዓይኗ እንባ ተሞልቶ ፍዝዝ ብላ ታየኛለች። እኔ ደግሞ በተቻለኝ አቅም ሁሉ እሷን ላለማየት እጥከራለሁ። ፀጉሯን ከተቆረጠች ጀምሮ ሚስቴ ሳትሆን የሆነ የተወለድኩበት፤ ያደግኩበት፤ ብዙ ጣፋጭ ትዝታ ያሳለፍኩበትን ሰፈሬን በግሬደር ካፈራረሱት በኋላ የማየው የፍርስራሽ ቁልል መሰላ ነው የምትሰማኝ!

ፌሽን በሥልጣኔ ግሬደር፤ በፋሽን ትራክተር ዳግም ላትሠራ ፈራርሳለች !! መፍረስ ቃሉ ያማል ! 'አቃቃው ፈረሰ! ዳቦው ተቆረሰ' ሲባል የልጅ ነገር አይደለም ለካ። ድፍን ዳቦ ላይ ያለው ግርማ ሞገስ፤ ምራቅ የሚያሰውጥ ጉምዝቴ ሲቆረሰ ከሚኖረው ጋር አኩል አይደለም። 'ያም ዳቦ ይሄም ዳቦ' ማለት የዋህነት ነው። ያ ዳቦ፤ ይሄኝኛው መሉኑን የሚሸነሽን ስለት ያረፈበት የዳቦ ቁራሽ፤ የዳቦ ፍርፋሪ። ፌሽን የፈራረሰ ሰፈር፤ የተቆራረሰ ዳቦ ሆናለች - ለእኔ። የጎኔ ሽራፊ ሳትሆን ከመሉኑት ጎን የተሸረፈች የዳቦ ሽራፊ። እጠላታለሁ? አዎ ! ቆንጆና በእበባ የተዋበ ግቢውን በግዴለሽነት ያፈራረሰበትን ሰው ማን ይወዳል?! ፌሽንን በማፈቅራት ልክ ጠላኝት - ቢቃ !

"ማናባቱ ያዘኛል ምን የገበረበት፤

በገዛ ትዳሬ ውኃ ብደፋበት" ብላለች ዘፋኝዋ !

###

ኦራት ዓመት በፍቅር ቆይተናል፤ ከፌሽን ጋር። እድለኞች ነበርን፤ ለድፍን አራት ዓመት ያልቀዘቀዘ

ፍቅር ነበረን። አስር ደቂቃ አብረን ለመቆየት የአንድ ሰዓት መንገድ አቆራርጠን እንገናኛለን። “ዓይኑን ልየው ብዬ ነው የመጣሁት፤ በጣም አቸኩላለሁ” ብላኝ ላባችን ሳይደርቅ ወደየመጣንበት። ላባችን እፈልግ ነበር። ርሷ ደግሞ አገባኋት አላገባኋት አያሳስባትም። ቀልቧ የትም እንደማልፎ ነግሯታል። ቀልቧ ታዲያ ልክ ነበር። ደግሞ ሌላው የአድላኝነታችን ገፅ ሁለታችንም የሚታይ ለውጥ በሕይወታችን እየተከሰተ በሁሉም ነገር ስናድግ ነበር። ፌሽን አካውንቲንግ ተምራ በአንድ የግል ድርጅት ውስጥ ሥራ አገኘች። እኔም ልክ ተመርቄ እንደወጣሁ ሥራ ያዝኩ። ትዳር ሲታሰብ አንዳች ኃይል ነገርቶ ያገጣጥማቸዋል (እግዜር እንዳልል የዛሬውን ፍች ሳስብ ፈርቼ ነው...)፤ እናም እንዲህ አልኳት፤

“ፌሽ!”

“ወይዬ” ሁልጊዜ ስጠራት ከዓይኗ ብርሃን ይረጫል። ስሟ ላይ የጨመርኩበት አንዳች ነገር ይመስል፤

“ላገባሽ ነው”

“እኔ ... አላምንም ... አብረን ልናድር ነው?” ብላ ተጠመጠመችብኝ። አቤት ደስታዋ።

በአርግጥ ለሌላ ሰው ይህ አባባሏ ሳያስቀው አይቀርም። ለእኔ ግን የሆነ አስደሳች እና በሰሜት የሚገኝ ነገር ነበረው። አብረን ውለን “በቃ ልሂድ” ስትል እንዴት ይቀፈኝ እንደነበረ የማውቀው እኔ ነኝ። አብሮ ማደር የቀለለባቸው ይሄ ተራ ነገር ይመስላቸዋል። ፌሽን ከእቅፌ ውስጥ ቅር እያላት ስትወጣ የዓለም ቅዝቃዜ ሁሉ ወደኔ ይጋልብና አንጀቴ ውስጥ ገብቶ ያንዘፈዝፈኛል። ሸኝቻት ወደቤት ለመላስ ቤቱ ቤት አይመስለኝም፤ በረንዳ።

ለአራት ዓመት በፍቅር ሰንቆይ እንኳን ማደር ምሽቱ ምን እንደሚመስል አብረን አይተነው እናውቅም። የፌሽን እናት ናቸው ምክንያታችን ... የሚገርሙ ሴትዮ ... ልጆቻቸውን አታምሹ አይሉም። ግን የእናትነት የፍቅር መብታቸውን በትክክል ተጠቅመውባቸዋል። ልክ ከምሽቱ አንድ ሰዓት ላይ ፌሽን በና ታፈላለቸዋለች (የቤቱ ደንብ ነው)፤ ሁለት ሰዓት ራት ይበላሉ... ልጆቹ ካልተሟሉ ራት አይበሉም። እንደውም ሰዓቱ ካለፈ ልጆቻቸው ቢሟሉም ራት ሳይበሉ ነው የሚያድሩት። ፌሽን ታዲያ ይሄን ነገር ተከትሏት መጥቶ እኔ ቤት ካልገባሁ እህል በእፏ አይዘርም፤ እንግዲህ ፌሽን ርሃብ እንደማትችል አውቃለሁ። ከራባት እንስፍስፍነው የምትለው፤ ዓይኗን እንኳን መግለጥ ያቅታታል፤ (አቤት ስታሳዝኝ እንደነበር) ታዲያ እንዴት አባቴ ብዬ ለአራት አዘገያለሁ ... በጊዜ ወደ ቤቴ ጥድፊያ ነው፤ የፌሽን

እናት በአካሊ የማይዛቀር ሕጎች ልጆቿን የማይዛቅ የቤት መግቢያ ሰዓት ድንበር እስምረውላቸዋል።
ዘለለባት ሰላሳደኛቸው እናታቸውን እንደ አባትም እንደ እናትም ነው የሚያይዋቸው።

ተጋባን !! ትዳራችን በሚያሰክር ፍቅር የተሞላ ነበር ! አድለኛ ነኝ ያልኩት ለዚህ ነው። ልክ
አንደፍቅረኛ ነበር የምንኖረው። ከቤታችን መውጣት እንፈልግም። ሰውም ወደቤታችን ባይመጣ
ደስታችን እውነትን አኮ ነው። ከፋ ሆነን ሳይሆን ፍቅር የሚባለው ስካር አልሰከነልንም ነበር። ሰዓት
አይበቃንም። ቅድም ነግቶ ቁርስ በልተን ... ምን እንዳወራን ምን እንደሰራን እንኳን ሳናውቀው
አንዳንዴ እንዲያውም ምሳ ሰዓት ሁሉ በየት እንዳለፈ ሳይገባን ብቅ ስንል ማታ ሆኗል። በቃ!! እንዲህ
ነበርን አኔና ፌቨን ! "ሁሉም ሲጀምረው እንዲሁ ነው" ይባል ይሆናል! ግን ለድፍን ሦስት ዓመት
በነፍር ደስታችን ሳይሸረፍ፣ ሲቃችን ሳይከበም ፍፁም ደስተኞች ሆነን ነበር።

ደግሞ አማረብን እንጂ ! ፌቨን ድሮም ቀንጆ ናት ጭራሽ አበባ መሰላ አረፈች። አኔ እንኳን እንድ ሁለት
ተበሎ አገንቱ የሚቆጠር ፍጥረት ትንሽ የተገለበጠች ጎድጓዳ ሰሃን የምታህል ቦርጭ ተከስተችብኝ !

አንድ አዳምና ሄምን የቀደመ ሕይወትም ትዝታም ሳይኖረን እዚሁ ቤት በዚሁ እድሜ የተወለድን
ይመስል ያለፈውን ዓለም፣ ቤተሰብ፣ ጓደኛ ምናምን ሁሉ ሁሉታችንም ረሳነው። የፌቨን እናት
ይደውሉና፣ "እረ እናንተ ልጆች ድምጣችሁ ጠፋ ... በደህናችሁ ነው ?" ይሉናል።

እኔና ፌቪ ታዲያ ልክ ስልኩ ሲዘጋ፣ "በደህናችን ነው ግን ?" ተባብለን አንሳሳቃለን። ከዛ ፕሮግራም
አናወጣለን። በቀጣዩ ቅዳሜ የፌቪ እናት ጋር፣ በዛንኛው ደግሞ አኔ ቤተሰቦች ጋር፣ 'እንዴ ከሰው
ተሰየክ' እንባባልና፣ በቀጣዩ ቅዳሜና እሁድ ወፍ የለም !! እንደውም ቅዳሜና እሁድ ማለፉን
የምናስታውሰው ሰኞ ነው ! እኛ ሌላ ዓለም ውስጥ ነን !

ሲጨንቃቸው የፌቨን እናት ራሳቸው መጥተው ጠየቁን፤ እና መከሩን፤

'ታፍናችሁ አትዋሉ፤ ወጣ እያላችሁ ይንፈስባችሁ ፊታችሁ ፈረንጅ የመሰለው ጠሃይ አጦት እኮ ነው
ምቶት እንዳይመስላችሁ።' ምን ያደርጋል ምክራቸው ራሱ ነፈሰበት። ምናባቱ ላድርግ እኔ ራሱ ከቤት
ሰወጣ ገና ትላንት ከንጠር እንደመጣ ሰው እደናበራለሁ። ቤቴ ይናፍቀኛል ... ፌቪ ትናፍቀኛለች። ሩቅ
ሳንር የሄድነቱ፣ የማልመለስ ይመስለኛል። ትናፍቀኛለች - እንዲህ ዓይነት ትዳር ከመቶው አንድ
ነው አሉ። ለምን ግማሽ እይሆንም። የበረከቱ ተካፋዮች እኔና ፌቨን ነበርን።

ሳወራው ያመኛል። ሰዎች የበለጠ በተፋቀሩ ቁጥር እንደሰሰት መስተጻፍት ራሳቸውን ከቀላልም
ዘቤይዳ | 165

ከከባድም ግጭት መጠበቅ ይኖርባቸዋል። እንደ ቸልተኛ ሆኖ ሳት ካለው ፍቅር ሲንከታተት ያስቅቃል። ደግሞ ብቻውን አይንከታተትም፤ ጣፋጭ ትገታኝም ይዞ ነው አፈር ድቤ የሚበላው። የጨነገፈ ፍቅርን እንደማሰብ በሰው ልጅ ሕይወት ውስጥ ምን ሰቆቃ አለ...?

ፌሽንን አወዳት ነበር፤ አከባቢት ነበር፤ አፈቅራት ነበር። ትንሽ ነገር፤ ይሄ ነው የማይባል ምክንያት በወሳኔ አሳተ ገሞራ የሚያህል ቅያሜ አፈነዳ። “አሁን ይሄ ምኑ ይካበዳል ? እንኳን ለፍቅር ስተራ ኩርፈያም እየበቃምኩ” ይባል ይሆናል። “ያልደረሰበት ግልግል ያውቃል” አሉ። ይሄ ትንሽ የተባለው ምክንያት ለተመልካች ትንሽ ይምሰል እንጂ ፌሽንን ዓይኗን ማየት ድምፅዋን መስማት የጠላሁት በዚሁ ምክንያት ነው።

ፍቺ ፈለግኩ። ምክንያቱም ፌሽን ፀጉሯን በአጭሩ በመቆረጥ ነበር ...!! በቃ ይሄው ብቻ ነው ምክንያቱ ሚስቴ ፀጉሯን በአጭሩ መቆረጥ። የፌሽን ፀጉር ምን ቢሆን ነው እንዲህ ጉድያ ፈለው፤ ጎጂችንን በጭንቅላቱ ያቆመው ?

###

“ፌሽን!” አልኳት ሚስቴ ፀጉሯን ተቆርጣ የመጣች ቀን፤

“እቤት” አላለችኝም !! እንደ ወትሮዋ “ወይዘሩ” አላለችም። ፊቴ ላይ የነበረው ጥላቻ ቅስጣጥን ሰብሮታል። እንዲህ ሙሉ ሰሚን ደግሞ ጠርቻት አላውቅም። ሙሉ ሰሚን ከምጠራት ሙልጭ አድርጌ በሰደባት ይሻላታል። በምርጥ ፍቅረኞች መሀል እኮ በሙሉ ሰም ከመጥራት የበለጠ ስድብ የለም። በእገራችን አቶ፤ ወይዘሩ ምናምን ከሚባሉት ተቀፅላዎች ይልቅ ሰማችን ሲቀናጣ ሐሴት ማድረጋችን ሳይታለም የተፈታ ነው። አቶ ጉልማው ከመባል ጉሌ፤ “ጉልዩ” ብንባልም ደስ ነው የሚለን መቼት። ፍቅረ-ቅንጦት !

ፌሽን ነገሮች ወዴት እየሄዱ እንደሆነ ገብቷታል። ገና በሰላሙ ጊዜ፤ “አብርሽ አንተ ከምትጠላቸው ሰዎች እንደ ከምሆን ሞቴን እመርጣለሁ” ትል ነበር። ታውቃለች ሰውድም ስጠላም ልክ እንደሌለች። ታውቃለች ሳፈቅር ሁሉንም ነገሬን ሰጥቻት የምትረግጠውን የእግሯን ጫማ፤ ከአናቷ በላይ የምትዘረጋውን ዣንጥላ እንደምሆንላት። ሰውዳት በምድርላይ የዕይታዬ አልፋና እሜጋ እሷ ብቻ እንደምትሆን ታውቅ ነበር፤ በቃ ፀባዩ ነው። ላፈቀርኩት እኔን ራሴን ጥቅልል አድርጌ እንደምሰጥ።

አንዳንድ ሰው “በአምላኬማ አትምጡብኝ” ይላል። እኔ ግን ፌሽንን ሳፈቅራት ከእግዚአብሔር፤

ከሰ በሰኝ ርሰን ነበር የምመርጣው። እንደውም እግዚርን ራሱን በፌቪዬማ እትምጣብኝ ባልለው
ነው። እግዚር በዚህ ተቆጥቶ ቢያሻውም ድኑን በመብረቅ ይረሰው። ከፊላህ ዲን እሳት ያውርድ እንጂ
ከፊቀርኩ እውነቱ ይሄው ነው። ቤቴን ከፋቅ ስመሰክተው የሚገቡኝን መንፈሴ ደብር እንዳየ
አሞኝ ይረጋጋል። እዛ ደብር ውስጥ የነፍሴ ፅላት ነበረች። ፌቨን!

ፌቨን ሥርዓት ያላት ትሁት ልጅ ነበረች። ደግሞ ስርዓቷ ሰው አለ የለም ብለው ግራና ቶኝ ዓይተው
በላሻነታቸው ሞረደ። በእስመሳይ ጨዋነት እንደሚስለመለሙ ሴቶች አልነበረም (አዲያ ነበር ለማለት
በቃ...)። እንዳንዴ እንዲህ ትሰኛለች፡ "ታውቃለህ...! ካንተ ጋር ስሆን ተጨማሪ ተጨማሪ
ይሰኛል ሃሃሂሂ"። እንዲህ ነኝ ሳፊቅር። ራሴን ላፊቀርኩት የደስታ ማቅረቢያ ሰሐን አድርጌ የምሰጥ።
እና ሳፊቅር ጆርዬ ዓለምን እይሰማም። ደግሞ ሁሉ እሷን ነበር የሚመስለኝ። ብቻዋን ያለች ያህል
አስከሰማት ልክ የሌለው ነፃነት ነበራት ፌቨን። እናም ዳደኛዋ (ያች ናዚላ ዳደኛዋ) እንዲህ ትላታለች፡

"እናትዬ እንቺን ገንዘብ ላይ ጥሎሽል። በደስታ ለሽሽ ብለሽ የፍቅር እንቅልፍሽን ለግጥሚያ ሂሳብህ"።
በታወራ ዓይኗ ውስጥ መርዘኛ ቅናት አለ። ሳቋ በሩ ቤት በር ላይ ደንበኛ ለመጥራት እንደሚጮኹ
የቡና ቤት ሴቶች ዓይነት ሳቅ ነው። ምናም እያምረኝም።

ስለ ዳደኛዋ...

ፌቨንን ዳደኛ አልወዳትም። በቃ ቢታይ የሚከሰኩሽ ሰው የለም? እንደዛ ናት። አባጩን መንፈስ
የከበባት ነገር! ድምፅዋ ራሱ ይከሰኩሳል። ሃግግሯ ከቃል ሳይሆን ከአባጩን የተሠራ ነው
የሚመስለው። በተለይ ሳቋ እንደዚህች ልጅ ሳቅ የሚቀፍ። እንደዚህች ልጅ ወሬ የሚያቅሽልሽ ነገር
በምድር ላይ ያለ አይመስለኝም። የሆነ ከዓይኗ የሚወጣው የውድቀት ጨረር ሰላም ይነሳል። እሷን
ለማየት ትልቅ የትዕግስት መነፅር ያሻል!

"ማሜ" ነው ስሟ። እንደው ሳስበው የሆነ ከብ ስም ይመስለኛል፤ ተመልሶ እዛው ዓይነት።
ለማያደግና ሰንዝር አልፍ ለማይል ስብፅና የተሰጠ ሽከርካሪት። ሽከርካሪት የሚያስደስታትው
ሕፃናት ብቻ ናቸው። ያደገ ሰው አልፍ ማለት ያስፈልገዋል። ዞሮ ሲመለከት ከትላንትናው ትንሽ
አልፍ ማለት አለበት። ትላንትም ...ትላንት ላይ፤ ዛሬም ትላንት ላይ፤ ነገም ትላንት ላይ የሚቆም ሰው
ሌላው ቢቀር ትንሹ ነገር ትዝታ እንኳን በውስጡ የሻገተበት ይሆናል።

ትላንት የሆነ ወንድ ጋር ሰይፈ፤ ዛሬ የሆነ ወንድ ጋር ላንጋኖ፤ ነገ የሆነ ሰውዬ ጋ ምንትስ ሆኔል ራት

... ዛሬ እንትና ሰርግ ላይ ሚሊ ... ከነገ ወዲያ እከሊት ቀለበት ላይ አጃቢ ... ጠዋት ሳጡና፤ ስቲም ገለመሌ ... ከሰዓት ፀጉር ቤት፤ ከውስጥ የቆሽሽ ሥጋ እንደደሮ በሙቅ ውሃ ተዘፍገፈው ስለዋሉ ይጠራ ይመስል። ሕይወቷ እንደዚህ ነው። በዛ ሄዳ በዚህ ወጥታ ተመልሳ እዛው። እንዲሁ እንደዘረዘሩት፤ ሳታሰበው የእድሜ ሰዓቷ ዘር ዘር ሠላሳ ስምንት ሆነ ! ዕድሜ በየትኛውም ደረጃ መጥፎ አይደለም። እንደ ዕድሜ ካለመሆን በላይ በሽታ ግን ምን አለ። ሰው በዕድሜው ገንዘብ፤ ፍቅር፤ ዘመድ፤ ጓደኛ በተለያዩ ምክንያት ላያፈራ ይችላል። ግን ለዕድሜው የሚገባ ጥሩ ባህሪ መኖር ማንን ገደለ?

አሁንም በርሳዋን እንጠልጥላ መንደር ለመንደር ከመዞር ሌላ ሥራ የላትም። እንዳንዴ ሳለባት የሰላሳ ስምንት ዓመት ስይጣን ትመለስኛለች። ዝናብ ጠራራ ሳይል ኮሲ ለኮሲ ሲዞር የሚውል ሰይጣን ! በዚህ እድሜም የሚገርም አቋም ነው ያላት። ወንዶቿን እንደ ለማዳ ውሻ ነው የምታስከትላቸው። ሕይወቷም ይሄው ነው፤ ወንድ ማስከተል፤ ወንድ መከተል - ቢቃ ! ሰውነቷ ከብዙ ወንዶች ኪስ በተዋጣ ቁርጥራጭ ሥጋ የተገነባ ነው የሚመስለኝ። የየድርሻቸውን ቢያነሱ 'ማመዝ' የምትባል ስትዋ በምድር የማትኖር ዓይነት !

እንግዲህ የዚህች ዋጋ ቢስ ፍጥረት የልብ ጓደኛ ናት፤ ሚስቱ ፌቮን ! እዚህች ሴትዋ ጋር ተይ ይቅርብሽ አላልኳትም። ቤታችን ስትመጣ ፊት አልነሳኳትም። ቤቱ "ሽቶ" በምትለውቅርናታም ነገር ሲታፈን፤ ስማቸው ተጠርቶ በማያልቅ መንጋ ወንዶች ተረት ጆሮዬ ሲደነቁር ፊት አልነሳኳትም። ለምን...የመወዳት ሚስቱ ጓደኛ ስለሆነች ! በዛ ላይ ፌቮንን እንደምትቀናባት አውቃለሁ። እስተያየቷ ይነግረኛል። የፌቮንን ፀጉር በእጇ አየነካካች፤ "እኔኮ የሚገርመኝ ከርዝመቱ ብዛቱ" ትላታለች።

የፌቮንን ሰውነት ስትነካ ይቀፈኛል። አብራቸው በየሥርቻው የወደቀቻቸው ወንዶች መንፈስ ሁሉ ሚስቱ ላይ የሰፈረ ነው የሚመስለኝ።

የሚስቱን ለሰላሳና ጠይም ጉንጭ አየነካች፤ "እስቲ እንድ ቀን ስቲም እንግባ፤ እኔ አጋብዝሻለሁ ፌቮ!" አፈር ስሆን..." ስትላት ትንፋሽ ያጥረኛል። አፈር መሆን ከፈለገች ለምን ብቻዋን አፈር አትሆንም... የኔ ሚስት ስቲም ስላልገባች..."

ከዚህ ሁሉ የሚከፋው ግን ወሬዋ ...! ወይኔ ወሬዋ ! ሰው እንዴት በቅሌቱ 'አኑቱ' ለመባል ይጥራል በእግዚአብሔር። እኔ ጥሎብኝ 'ዋው! አሷ እኮ ተጫዋች ምናምን...' ለመባል ብሎ የሚቀጥጥር ሰው ያስመርረኛል።

“የወጡ እንትናቹ ! እንዴት አባቴ የሚጥም ተጨዋች መሰለሽ ...! ሙድ ያለው ጨዋታው ብትይ፤ የሚወስድኝ ቦታ ብትይ፤ በዛ ላይ አልጋ ላይ ሂሂሂሂሂሂሂሂ” አቷን እስከመጨረሻው ከፍታ ታሸካካለች...። ይህኛን ሴትየ ሳስባት ከአናትና ከአባት ሳይሆን እንደሙኝ ሕይወት ይሉት ዝናብ ዘንባባት ድንገት ሚዳ ላይ ተማ ብላ የበቀለች አረም ነው የምትመስለኝ - የሰው አራሙቻ !

ከፊሽን ጋር የተዋወቁት በአንድ የግል ድርጅት ሲሠሩ ነበር። “አ ማሜ ማለትኮ እናት ማለት ነች” ትላታለች ሚስቴ ይህኛን ሴት ስታደንቃት ... ! ይታያችሁ እናት ! ለነገሩ “እናት” ናት።

“ፌሺዬ የኔ ማር...! ይሄን ሽንኩርት የሚባል ነገር እየከተፍሽ ቆንጅዬ እጅሽን ልታብላሽው ነው...” ትላታለች። ፌሽን ልታስተናግዳት ጉድ ጉድ ስትል እኮ ነው፤ ምክሯ ሁሉ ግራ ነው የሚያጋባው።

አንዳንዴ ደግሞ እኔና ፌሽንን እየተመለከተች፤ “እንዴ እናንተ ሁለታችሁ ብቻ ናችሁ፤ የምን እንጀራ መጠፍጠፍ ነው ... የቀን ሠራተኛ ቅጠሪና ወጥ ምናምን ሠርታ ፍሪጅ ውስጥ ማስቀመጥ፤ እንጀራ ከሰቅ ገዛ እድርገሽ ‘መጠቀም’፤ እንደው አበሻ ጋዳ ገብቶ ፍዳውን ካልበላ ካላበካ፤ ካልተጨማለቀ እሳት ላይ ካልተጠበሰ የበላ አይመስለውም፤ ... አይደል እንዴ አብርሽ? ሂሂሂሂሂሂ ...ይህኛን የመሰለች ማር የሆነች ልጅማ ሽንኩርት አታሰከትፋት...”።

ፌሽን ምሳ ሠርታ ይህኛ ‘መካሪ’ በደንብ እያጣጣመች ከበላች በኋላ መልሳ እንዲህ ትላለች፤

“ላለሰት ሰውማ ማን እንደ ቤት ምግብ እናቴ ትሙት (እናቴ ትሙት ብሎ መሐላ አይቀፍም?) ... ውይ እንዴት ርቦኝ ነበር። ጥሞኝ በላሁ። ፌሺዬ ከአልሜዋ ትንሽ ጨምራልኝ” ትላለች። እውነቱን ለመናገር እንደዚህ ስትል ታሳዝነኛለች። ሴት ራብኝ ስትል አልወድም። በዛ ላይ አንዲት ሴት ያውም ኢትዮጵያዊት እንደሆነ የሞራል ውድቀት ውስጥ ብትገባ የዚህ ዓይነት እኗር የምትመርጥ አይመስለኝም። እንደ ሴት የፈለገ የሞራል ውድቀት ውስጥ ብትገባ የዚህ ዓይነት እኗር የምትመርጥ አይመስለኝም። እንደ ኪሳራዊት መጽሐፍ የተገነጠለ የኑሮ ገጽ ይኖራል፤ ወይም አንዱ ደደብ የሕያውነት እንቅጺን በከፋት ሰርዞታል። ወደ አይደለም ወሬዋ የሚምታታው...

ባጣም ቆንጆ ናት። ያውም ውብ የሚባል ዓይነት። ለግባ ብትል አግሯ፤ ላይ ወድቆ የሚያገባት ሺ ኮሚሊዮን ነው (በዚህ ዕድሜዋ እንኳን ለግባ ብትል የሚሻማባት ጎረምሳ ብዙ ይመስለኛል...) ግን ከርታታ ናት። ቢቃ እዛ ስታድር፤ እዚህ ስትውል፤ ሸሽቷን ልታዘምነው እንዴ ትልልቅ ሆቴሎች፤ ሌላ ጊዜ ሌላ የመዝናኛ ቦታዎች ብትንከራተትም ዓይኗ ላይ እንደ ሩቅ አገር እሳት ቢል ቢል ቢል የሚታየው እምሮት ... እፎይ ማያ ጎጆ መናፈቅ ነው!!

እናም ፌሽንን ፊቱ እንዲህ አሳታት፤ “ፌሺ ማር...!ይሄ እንቁላል ቅርፅ ያለው ፊትሽ በዚህ ፀጉርሽ ባይሸረን ኖሮ መልክሽ የሚያሳብድ ይሆን ነበር። ብዙ ሳይሆን ትንሽ አጠር ...፤ ምን እውን እኮ ፀጉር ይርባ ላይ ለቅቆ እንበሳ መምሰል ትንሽ ጊዜው አልፎበታል። ዳሩ አንቺ ወጣ ብለሽ አታይ...፤ እዚህ ባልሽ ጋር ታፍነሽ እየዋልሽ ሂሂሂሂሂ”። ቀልድ አልብሳ መርዟን ረጨችው።

“ማታ እንደተኝን ፌሽን ደንገት ከጎኔ ቀጥ ብላ ደረቴ ላይ አገጫን አስደገፈች። ጥቁር ፀጉሯ ፊቱ ላይ ተነሰነሰ። ዓይኖቿን ጨፍኜ የፀጉሯን ዝናብ ተጠመቅኩት - በደስታ ... እንደ ሩፋኤል ፀበል።

“አብርሸዬ...”

“አ!”

“ዓይኑን ግለጣ” አለች፤ ገለጥኩ። ከጥቁር ደመና ውስጥ ብቅ ያለች ጣይም ፀሐይ ከበላዬ።

“ማንሄ ያላችው ነገር ግን አልገረመህም፤ እንዴት እስከዛሬ አላሰብኩትም...?”

“ምን?” አሁን እኔም ነቃ አልኩ።

“ፀጉረን ባሳጥረው እንደሚያምርብኝ ፀጉር የምትሠራኝ ልጅም ደጋግማ ነግራኛለች” ፊቷ ላይ ያለው ስሜት የመጠየቅ ሳይሆን ፀጉሯን የምትቆርጥበት መቀስ እንዳቀብላት የመጠየቅ ዓይነት ያበቃለት መርዶ ነበር። ሁሉም ነገር ቅድሚያ የሚቆረጠውም የሚቀጠለውም ልብ ላይ ነው።

“ፀጉርሽን እንድትቆረጥ አልፈልግም። እንኳን መቆረጥ ፀጉርሽን ስታበጥሪ ማበጠሪያው ላይ የሚቀሩት የፀጉር ዘላለማችሁ ያሳዘኑኛል። እና ለእኔ የምታምራኝ እንደዚህ ስትሆኝ ነው። ፀጉርሽን ከዓይኖቼ ከአፍንጫሽ እና ከእነዚህ ውብ ልጅና አግሮችሽ እኩል አወደዋለሁ፤ እንደ እንድ የሰውነትሽ ከፋል ነው የማየው” አልኳት ጣቶቼን ፀጉሯ ውስጥ አያርመሰመስኩ።

“እንደዚህ እንበሳ ስመሰል ነው የምትወደኝ?” ብላ በማሰፍ ከተናገረች በኋላ ፀጉሯን በጣቷ መነጨረችውና ከነፈረን ስማኝ ደረቴ ላይ ልጥፍ ብላ ተኛቸ። (ይሄ መሳም ቃሌን መስማት ይህን ወይስ ስም መሸጥ ዓይነት ይሁዳዊ መሳም አልገባኝም)። አተኛኛቷን ሳየው የልብ ምቱን የምታደምጥ ነበር የምትመሰለው፤ እንቅልፍ ወሰዳት። ስንተኛ ፀጉሯን ስለሚታሰይዘው እንዲሁ ነው የምትተኛው። በእንቅልፍ ልቧ በተንቀሳቀሰች ቁጥር የፀጉር መዓበል ትራሱ ላይ ሲነሳ ከተራሱ ላይ እየተንሸራተተ

ጌታ ላይ ሲርመሰመስ ነፍሴ ሐሴት ታደርጋለች።

በርላክ መንፈስ ነው። በተለይ የሴት ልጅ ፀጉር። የቅዱሳን ሥዕል ላይ ከራሳቸው በላይ እንደሚታየው የሰርሃን አምድ ... የሴት ልጅ ፀጉርም ባፈቀራት ወንድ ብቻ የመንፈስ ዓይን የሚታይ የውበት አምድ ነው። የሴት ልጅ ሰውነት በማይታይ የከብር ብርሃን የተከበበ ሕይወት ቅድስና ነው። ትልቁ ችግር የብዙ ሴቶች ፍላጎት ለብዙ ኃኑ ቆንጆ ሆኖ የመታየት መሆኑ ነው። ብዙ ኃኑ እድናቂ ነው። ብዙ ኃኑ ጋሃ የሆነ አብርካቄ ከዓይን ሲርቁ አብሮ ይከሰማል። ብዙ ኃኑን የኔ ከምንለው ሰው ጋር በአንድ ሚዛን ለስቃም ለይገባም። ለብዙ ኃኑ ብዙ ሆኖ መገኘት በመፈለጋቸው እንዲያም ሳይዙት ምንም ሆኖ እንዲቀሩ ያደረጋቸው ብዙ ናቸው።

ፌሽን ተኛች። ስትተኛ የተመጠነ አተነፋፈስና ሰላም ያለው አረፍት ፊቷ ላይ ይረብባታል። የፌሽን እንቅፅ ሰላም ባለው ሰፊ ባሕር ላይ ያለ ምንም እንቅስቃሴ በጀልባ እንደመንገፈፍ ይመስለኛል። ሳታ ላይት ታሳባኝለች። እና ቀስቅሳት ቀስቅሳት ይለኛል። ለባታዬ ትታኝ ወደሆነ ሰላም ወዳለው ዓለም የሄደች ይመስለኛል፤ እኔ ግን በሐሳብ ነገድኩ። ወደኋላ ... ፌሽንን ዓይኖች ፍቅር የጀመረኝ ሰዎች ከሩቅ ስመለከታት የሚገርመኝ ፀጉር ነበር። ድብን ያለ ጥቁርና ጠንካራ ፀጉር። ከርዝመቱ ብዙ። ከተዋወቅንና ከተቀራረብን በኋላ ደግሞ ፀጉር መሐል ጣቶቼ ጠፉ ማለት ዘበት ነው። እንገቷን ወደግራ ዘንበል ሲታደርግ ፀጉርወደ ግራ ይናድና በግራ ትከሻዋ አልፎ እየተርመሰመሰ የግራ ጡቷን ይሸፍነዋል።

የጉርቤት ቆይታ ስትመለስ የሆነ የተቃጠለ ፀጉር ሽታ አፍንጫዬን ያውደዋል። ያንን ሽታ አወደዋለሁ። እንደውም በሴቶች ፀጉር ቤት ሳልፍ ይሄ የተቃጠለ የፀጉር ሽታ ሲሸተኝ ፀጉር ቤቱ ውስጥ ፌሽን ያለች ይመስለኛል። ፀጉር መተኮስ ማለት እኮ ለውበት አምላክ የሚቃጠል የፀጉር መስዋዕት እንደማቅረብ ነው። (የመረረ የፋሽን ጥላቻ ኖሮብኝ ሳይሆን ውበት ዋጋ እንደሚያስከፍል ለመግለፅ...)

ጣዋት ከእንቅፌ የቀሰቀሰችኝ ፌሽን ናት - ቁርስ ሰርታ - ሁልጊዜም እንዲሁ ነች። ቁርስ እየበላን ድክት ፍርፍሩ ውስጥ አልሆም እንቁላል ጥብሱ ውስጥ የፀጉር ዘለላ ማግኘቴ አይቀርም። ዛሬም ይሄው አንድ ቢመዘዝ የማያልቅ የሄሺን ፀጉር አገኘሁ።

ጥላታችን።

የግራ እጇን ጣቶች ወደ ዓይኗ አስጠግታ እየተመለከተች እንዲህ አለች፡ “ይሄ ሽንኩርት እጄን

አሸነፈው።

ዝም አልነ።

ዝም ተባባሰ።

የዛች ዋጋ ቢስ ፍጥረት መንፈስ ቃል በቃል በመካከላችን ሥራውን አየሠራ ነው።

ማታ ከሥራ ስመለስ ፌሽን ፊቷ በሳቅ ተጥለቅልቆ ሰፋ ላይ ተቀምጣለች። ቤቱ በእጣን ታፍኖ በና ቀራርቧል። ፀጉሯን ተቆርጣ ወደ ቢጫ የሚያደላ ወርቃማ ቀለም ተቀብታዋለች። ዙሪያውን ጀምሮ አካባቢ ተቀልብሶ ሲታይ ወርቃማ ኮፍያ ያጠለቀች ነበር የሚመስለው። ፈፅሞ አላማረባትም። የሆነ ነገር ተገፍፎ እርቃን ነገር ሆናለች። አገገቷ ወደ ላይ የተመዘዘ ይመስል ረዝሟል (የዚህች ልጅ አንገት እንዲህ የመሞቻዋን ቀን እንዳወቀችዋል የሰለለ ነበር እንዴት?)። ትከሻዋ የሆነ የተራቀቀ ተራራ መስሏል። ትላንት ገና ዛፋ የተቆረጠ ...። ፌሽን ነፍስ ይማር! ዘጋኝ። ማየት ዘጋኝ! መሳቅ ዘጋኝ! መፍር ራሱ ዘጋኝ!

ጉዳዩ የፀጉር አይደለም...

“እሺ አሁንስ እንደሚያምርብኝ አመንክ...” አለችኝ ድንገት ቆማ ወገቧን በመያዝ እንዴ ወደፊት አንጸ ወደኋላ እየዞረች በመውረግረግ ... ውበቷን ለማሳየት። እጇን ልኬ ፀጉሯን ነካሁት፤ ማረጋገጥ ፈልጎ ነበር። እንደው የሆነ ተዓምር ነገር ሆኖ ጥቁር ፀጉሯ ከወርቃማው ኮፍያ ውስጥ ቁልቁል እንዲዘነበ በልቤ እየፀለደኩ። የፌሽን ፀጉር በቦታው የለም። በቃ የለም። ፀጉሯ ናፈቀኝ። ፌሽን ናፈቀኝ። የፌሽን ከነጥቁር የፀጉር መጋረጃዋ... በእጇ ወደ ኋላዋ መለስ የምታደርገው ጥቁር ዘንፋላ ፀጉሯ ጠፋ ... ተገለጠች! ተገለጠች። እናም ልዩነቷን አስቆርጣ ጥላ መንገድ ለመንገድ ትርፍርፍ ያሉትን ሁሉም ሴቶች ሆነች! ሁሉንም ለመሆን ወደ መንጋው ለመቀላቀል ነበር ይሄ ሁሉ ሩጫ! እኔና ሁሉም ባለቀለም ፀጉሮች አንድ ቤት ያለን መሰለን። ቢሮ ... ሱፐር ማርኬት ... ካፌ ውስጥ ... ታክሲ ውስጥ ... በሩ ቤት ውስጥ ... የዘፈን ክሊፖች ውስጥ ሰልፋች ያሉኝ ሴቶች ቤቴም!! ቤቴ አደባባይ የሆነ መሰለኝ!! አካባቢ ሆኔ ነው? ... አይደለም!

“ተቆረጥሽው!” አልኳት፤ ጥያቄ አልነበረም።

“አብርሸዬ ፀጉር ቤት የሚሰሩኝ ልጆች እንዴት እንደተገረሙ። ይሄን ያህል የሚያምርብኝ አልመሰለኝም

ነበር አሉ...።" አሉ አሉ አሉ አሉ አሉ ... የፀጉር ቤት ሰራተኞች ብዙ ምቹ ለሚሠሩት ሴቶች የሚሉት ምሳሌ ነገር፤ "ከምሠራቸው ሴቶች ፀጉር ያገኙ ይለያል ... ለተፈለገው ስታይል የሚሆን ምርጥ ፀጉር ... ምናምን? ሴቶች ደግሞ ያምናሉ። ይገርመኛል። እናም ፌሽንን ዝም ብዬ ስመለከታት ድንግልናዋን የሆነ ሌላ ሰው የገሰሰው ግይዝት ስሜት ተሰማኝ። ድንግልና ማለት የእኔ የግሌ ብለን የምናምንበት ጉዳይ እንደሆነ የገባኝ አሁን ነው።

ድንግልና የሥጋ ጉዳይ አይደለም። ማንም ሴት እድሜ ልኳን የምታስቀምጠው የቃል ድንግልና አለ። ሰባ ሳይሆን የኔ ላለችው ሰው ብቻ የምትናገረው። ደግሞም የውበት ድንግልና አለ። ፋሽንም ዘመንም የማይገሰሰው። የኔ ለምንለው ሰው ብቻ ርካታ የተፈጠረ። ያንን ድንግልና ነው አስረከባ የመጣችው። ለካባጅ አይደለሁም። ፌሽን ራሷ ምስክር ናት። ስንቴን ጉድ፤ ወሳኝ የሕይወት ስንክሳር በቸልታ ስልፈው ታውቀኛለች። ይሄ ግን... ከዛ ቀን ጀምሮ ዘጋኝ! ሁሉም ነገር ዘጋኝ።

"እዝናለሁ!" አልኳት። የፊቴ መቀያየር እስደንግጧታል። ድንጋጤዋ ደደብ መሰላ እንደትታየኝ አደረገኝ። ሚስቴ ደደብ ከመሰለችኝ ቃሉን በማሰብ ራሱ ወይ እኔ በቁሜ ሞቻለሁ፤ አልያም የሚሰቴ ሕልውና በውስጤ አክትሟል። የሆነ ዓለም ግማሽ ጽኑ የተሸረፈ መሰለኝ። ከብር ራሱ ግማሽ ተሸርፎ በንቀትና በጥላቻ ምድር ላይ የተከሰከሰ...

"አብርሽ አልወደድከውም?" አለችኝ ግራ ገብቷት እንደቆመች። እንዴት ነው እንገቷ ተመዝዞ የሆነ ቆቅ ነገር የመሰለችው፤ በእግዚአብሔር። ወደሷ ማየት ቀፈፈኝ። መኝታ ቤቴ ገብቴ ተኛሁ። ልክ እንደብርሃን በሆነ ቀዳዳ ገብታ ፊቴ የምትቆም ደመስል ጥቅልል ብዬ ዓየር እንኳን እንዳይገባ ታፍኝ ተኛሁ። ግን ምን ያደርጋል በጨለማው ውስጥ ወርቃማ ፀጉሯ እያበረቀረቀ እለምሮዬን ሞላው!

"እንዴ ራት አንበላም እንዴ?" አለች፤ አንገባ እየተናነቃት ነበር ድምፅዋ ያሳብቃል። አብረን በትዳር ሰቀዋንባቸው ጊዜያት ለመጀመሪያ ጊዜ ነበር እንዲህ መጥፎ ፊት ያለየኋት። በቀጥታ መጥታ የለበስኩትን የአራጋ ልብስ ገፍፋ ወደዛ ጣለችው። አራብ ነበር ሆኖ ነበር። "እንተ ራስህን በምን ሐሳብ ነው የምታስበው፤ ማንኛውም ሴት የምታደርገው ተራ ነገር ነው ይሄ፤ ለምን ታላቅቀኛለህ...?"

ይሄው "ማንኛውም" ሴት ሆነች ሚስቴ!

"የልወደድከው ነገር ካለ መናገር ትችላለህ። ምን ተፈጥሮ ነው እንዲህ የሚቀያይርህ?" በአልሀ ዓይኗ ገልጌላ ነበር የምትናገረው። እንዲህ ፎካ ስትናገር ሰምቻት አለውቅም። ግን ምን ዋጋ አለው፤

ጨኸትም ቁጣም የሚያስደነግጠው ለካ ለተቆጫው ባለን ክብርና ፍቅር ልክ ነው። ይሄ ባንዱ ከውስጡ የተነሣ የፌቮን ነገር ግርማ ሞገሷንም ድራሹን አጥፍቶት ይሄን ሁሉ ጨኸቷ በሰፊው እያለፈ “ቁራሌ” ከሚል ሰው ጨኸት እንኳን ላይቹ አላየሁትም።

ድንገት ውስጡን ፈንቅሎ በመጣ ጨኸት፣ “አስቀያሚ” አልኳት። በድንጋጤ ሽምቅቅ አለች። አቤት ብልግና። ከየት አባቴ ነው እንዲህ መሻረጥ አድርጌ ያወጣሁት! ለካ ጨዋ የምንሆነው በትርፍ ጊዜያችን ነው። ወደ ዋናው እኛነታችን በቁጣ አልያም በደስታ ስንዘፈቅ ብልግናችን እንዲህ አርቃን ያቆማል። ፌቮን የጨው አምድ ሆኖ ቀረች። የአልጋ ልብሱን ገፍፌ እየጎተተኩ ወደ ሳሎን ሄድኩና ሰፋ ላይ ተኛሁ። አልተከተለችኝም። እንኳን ያልተከተለችኝ። ተቀያይሬ ነበር። የሆነ ነገር ባደርጋት ደስታዬ ነበር። ከሆነ ረሻም ሕንፃ ላይ ብገፈትራት ነገር (ጭካኔ ይመስላል አይደል ... ግን ቦታው ላይ ካልሆነ ስሜቱ አይገባም ... ለካ ሰው ሚስቱን በገጀራ አንገቷን አላት ምናምን የሚባለው በእንዲህ ዓይነት አጋጣሚ ነው ... ትህትና፣ ዘመናዊነት፣ ሴትን ማከበር ቅብርጥስ የሚባሉት ጣጣዎች ለካ አልገቡም ... ገና አልዘመንንም ለካ!)።

ከዛ በኋላ ፌቮን ትኑር ትመት አላውቅም። ሰፋ ላይ አድሬ ጠዋት ወደ ሥራ እሄዳለሁ። ማታ ጓደኞቼ ጋር እምሸቼ አኩላ ሌሊት አካባቢ ወደ ቤት እመለሳለሁ። አልጠጣም፤ ግን ፌቮንን ላለማየት ያለኝ አማራጭ እጅግ በጣም የምጠላቸው መጠጥ ቤቶች ለሰላሳ ይዜ መጎለትና ለዛ ቢሱን የሰካፊ ሞቶ መለፋደድ ማዳመጥ ነበር። እኔ ሚስቴ አበሳጫችኝ ብዬ መጠጥ የምጋት ሰው አይደለሁም። ሰውዬም በራሴ አዕምሮ፣ ስጠላም በንፁህ አዕምሮዬ መጥላት አፈልጋለሁ። ከሚስቴ ጋር ተጣላሁ፤ ፍቅረኞቼ ካደችኝ፣ ቅብርጥስ በሚል ሰበብ የጠርሙስ አንገት አንቀው የሚጨማለቁ ሰዎች በራሳቸው ሕይወት ላይ ድራማ የሚሰሩ ይመስለኛል።

አንድ ቀን የፌቮን እናት ደወሎና በጥብቅ እንደሚፈልጉኝ ነገሩኝ። አከብራቸዋለሁ ግን በቀጠሩኝ ሰዓት ሳልሄድ ቀረሁ። በቀጣዩ ቀን እምሸቼ ቤት ስገባ የፌቮንን እናት ቤት መጥተው አገኘኋቸው። ፌቮን ጎናቸው ተቀምጣለች። ፀጉሯን በጥቁር ሻሽ አስራዋለች። እንዲህ ግራ ከመጋባት ... አስቀያሚ!

“አብርሽ ምንስ ቢሆን እናትህ አልነበርኩም” ብለው ወቀሱኝ እናቷ። ከልቤ አዘነኩ። ግን ስለፌቮን ማውራት አልፈለግኩም። “የሆነውን ሁሉ ሰምቻለሁ፤ ልጅ ናት ሴቶቹ የሚያደርጉት ነገር ያምራታል። በዕርግጥ ተይ ስትላት መስማት መመካከር ደግ ነበር፤ ግን አንድውኑ ሆነ። ሁለተኛ እንዳይደገም መመካከር እንጂ እዚህም የሚያደርስ አልነበረም” ብለው ነገሩን ቀለል ሊያደርጉት ሞከሩ። አልገባቸውም

ማዘር፡ ማንም የእኔ ጉዳት አይገባውም። ማንም የእኔ ጥልቅ ስሜትና ሐዘን አልገባውም።

ማዘር በጣም የማከብርዎት ሰው ነዎት። ልጅዎትንም አከብረው ሰጥተውኛል። እኔም እንደ ነገር አስቀድሜያት አላውቅም።

አውቃለሁ አብርሽ" አሉ ፈታቸው ላይ ሐዘን ነበር።

አሁን ግን ከፌሽን ጋር አብሬ መኖር አልፈልግም። ዓይኗን ማየት አልፈልግም። መፋታት ነው የምፈልገው" አልኳቸው። ፌሽን ያቃሰች መለሰን። እናቷ በደንጋጤ ወደ ፌሽን ዞረው አፈጠጡባት።

አስተያየታቸው፡ "እንቺ ሌላ ያደረግሽው ነገር አለ እንዴ" የሚሉ ይመስላል። አውነቱን ነው ፌሽንን መፍታት ብቻ ነው የምፈልገው። ለሞተው ትላንታችን ፍቺ የቀብር ስነስርዓቱ ነው ለእኔ! ምን ያደርጋል የበከተ የፍቅር ፊሳ ተሸከም ማንዘፋዘፍ። ወደዛ ቀብር አርም ማውጣት ነው እንጂ። አርሜን ማውጣት አፈልጋለሁ። አካባቢ፡ አባላለሁ አውቀዋለሁ። ግትር እንደምባል አውቀዋለሁ። በዘመነው ዘመን ኋላ ቀር እንደምባል አውቃለሁ። ዘመናዊ ለመባል ግን ስሜቴን ማፈን አልፈልግም ... ፍቺ ፍቺ ፍቺ !!

ከዚህ ምድር ላይ መናቅ፤ መገፋት የበዛብን እኛ በያንስ ቤተሰባችን ያልነው ካልሰማን፤ ተጾቆ ከመኖር፤ ፍላጎታችንን ሲቆርጡ ሲገነጥሉ፤ እኛነታችንን ማንነታችንን ያልሆነ ቀለም ቀበተው "አሳመርንላችሁ" ሲሉን "ገደል ግቡ አንፈልግም" እንል ዘንድ በያንድ በትዳራችን ላይ ሥልጣን ሊኖረን ይገባል !! ገደል ትግብ ፌሽን የምትባል ደነዝ ! አሷን ብሎ ሚስት። የትዳር አጋር ከቡር ቃል ነው። ቃሌ ከመንደርተኛ ቃል ካልተሻለ! እኔ ተራ ጎረቤቷ እንጂ ባሏ አይደለሁም። ገደል ትግብ !! ገደል ትግብ ... ገደል ትግብ ! ባዶ አድርጋኛለች። አንዲት ሚስት የባሏን ስሜት መረዳት ካቃታት፤ ያውም ሺ ጊዜ የነገራትን ... ወጥ መወጥወጥና ቀለበት ሰከቶ መንከርፈፍ ትዳር ነው ያለው ማነው ... የማትረባ !! እኔ ቁጡ ነበርኩ ? አልነበርኩም !! እና ሳቄን ማን አከሰመው፤ በውስጤ ማን ቁጣ ዘራ ... ራሷ ፌሽን።

###

የፌሽን እናት ተቀየረች። ሊያስታርቁን መጥተው፤ "ልጅዎትን ከዚህ በኋላ ማየት አልፈልግም" ስላልኳቸው ተቀየረች። ማንም ወላጅ በሆነ ይሰማዋል። በደከማ አቅማቸው ከየትና የት ድረስ መጥተው ለማስታረቅ ሲሞከሩ አንቢ አያላችንም ብለው ነበር ያስቡት። የእኔ ፌሽንን መጥላት ... ርሳቸውን መናቅ መሰላቸው ! "አንዲት ሴት ፀጉሯን መቆረጧ ትዳር እስከማፍረስ ካደረሰ ከፍቺው ኋላ ፀጉር ብቻ ሳይሆን ሌላ ምክንያት አለ ማለት ነው" ብለው እንዲያስቡ አድርጓቸዋል። አውነት ነው

ከፈሰነ ፀጉር ሳላ ሚሊየን ምክንያቶች ነበሩ፤ ሁሉም ምክንያቶች ግን መነሻቸው ፍቅር ነበር።

"ፍቅር ይታገሳል" ይሉኛል ጉዳዩን የሰሙ ሁሉ፤

ሰው በሰላሙ ቀን እግዚአብሔርንም መጽሐፉንም አሸቀንጥሮ አሸሸ ሲል ይከርሃልና የቁርጥ ቀን ሲመጣ በየሥርታው የጣለውን የሕይወት መጽሐፍ አቧራውን አራግፎ እያነሳ ሁሉም ሰባኪ፤ ሁሉም ቃፅ አጣቃሽ ካልሆነኩ ይላል።

"ፍቅር ይታገሳል" ይለኛል መካሪ። እንዲህ ሲሉኝ ተናገር ተናገር ጩህ ጩህ ይለኛል። "እስቲ እንዲህ ለነፍሱህ ያደርክ ከሆንክ ቃሉ እንደሚለው አታመንዝር ! እዎ አንተ ራሱህ ይሄን የምትመክረኝ እስቲ በየሰርታው ራሳቸውን ነጥቀህ በቀለም የምታሻርገረጉራቸውን የወሲብ አቃዎችህን እንደሰወ ቁጠር ! እዚህች አገር እንደ ሴት መጫወቻ የሆነ ፍጥረት አለ ... ? የማንም ወጣጤ መጥቶ የብልጻና ብሩሹን እንከርፍፎ መንገድ ላይ እንደተሰጣ ሸራ ሴቶችህ ላይ ብልጻናውን ሲስል የት ነበርክ..." ማለት ያምረኛል።

እዎ ውስጤ በቁጣ ይሞላል፤ "ትላንት 'መብታቸው ነው' እያልክ በየመጠጥና ጫት ቤቱ እንደ ጥፊ ማንም ሲረግጣቸው የነበሩ ሴቶችህን ስታልፍ ... ዛሬ ሴተኛ አዳሪነት፤ ወሲብን እቃልሎ ማየት፤ በፋሽን ሥም ሴትነትን መንገድ ዳር አቅርቦ መቸብቸብ ሰተት ብሎ ዳዳህ ገባ! ሴቶች በዳዳ አይቅሩ አይባቡ ይውጡ ከሚለው የሚበዛው ለሴቶች መጨቆን ያዘነ እንዳይመስልህ። በአደባባይ እንደ ፋሲካ በግ ዳሌና ሽንጥ በዓይኑ እየመተረ ለመምረጥ ነው! ምንው የሚመች ዳዳ፤ ከብር ያለው ጎጆ እግኝተው ሴቶች ዳዳቸው ውስጥ አርፈው በተቀመጡ። ግን ባትለውም ኑሮ ራሱ እየመዘዘ አደባባይ ያሰጣቸዋል። ያውም የኛ ኑሮ..." ብዬ በአደባባይ ድፍን የአበሻ ወንድ ላይ መጮህ መደንፋት ያምረኛል።

"ለመሆኑ የሴቶችን ልብስና ጫማዎች ታዝበሃል ? ለዙረት የሚመች አይደለም - ሁሉም። ሴት ልጅ ከቤቷ ወጥታ ወደ መኪናዋ ከመኪና ወደ ሥራ ረጋ ያለ ሕይወት እና እንቅስቃሴ እድትኖር ታስበው የተሰሩ ናቸው። እንዳንተ ስኒከር፤ ሽራ ጫማ፤ ከሰከሰ አይደለም የሴቶች ጫማ ! ሴቶችህ ራሳቸው ለአደባባይ ማንነት "መብት" የሚል ሽፋን ይሰጡታል እንጂ በብዙሃኑ የከተማ ሴት አዕምሮ ውስጥ ያለው እውነት ጥሩ ሥራ አግኝቶ ወይም እንዴን ኃብታም አግብቶ "እርፍ" የሚል ሕልም ነው። (ይሄ አንዳንዶችን ያበላጫል ግን ምን ይደረግ - እውነት ነው። ከተማውን ከሰኞ አስከ እርብ የዘነጠ ሽቅርቅር ትውልድ ሲሞላው ሥራ አጥነት ጣራ እንደነካ አስተውል። የታደሉ ዜጎች የቆሸሸ እጅ፤ የሥራ ቱታ የለበሱ ሰውነቶች የታደሉ ናቸው። ከሰኞ አስከ እርብ መዘነጥ ከሰኞ አስከ እርብ አዕምሮም

በሙከራው ሥራ መፍታቱን የሚያሳይ የውድቀት ባንዲራ ነው። ለንዲህ ብዬ የሚመጣተኝን ሁሉ መመንት ያስኛል። ምክራቸው መከራ ከመጨመር ውጪ ወንዙ የሚያሻግር እንቅፈንቶ ይሆንብኛልና ሁሉም መጽሐፍ እንደሚለው "የሚያደክሙ አፅናጾች" ናቸው።

በሚስቱ ሰርጥ እልፌ ወደ ሰፊው የቤትነት ባሕር ስመለከት ሴቶች ባሕሉ ብቻ ሳይሆን ልብስና ጫማቸው ሳይቀር ካቴና ሆኖባቸው ይታያሉ። ፋሽን ነፃነታቸውን ነጥቆ፣ ምቹታቸውን ቀምቶ፣ ወንዱ ፊት የአይታ አምሮት እንዲያሳረፍ ይደረድራቸዋል። እነሱም ፍልቅልቅ እያሉ በካቴናቸው ይኮራሉ ... ፋሽን ነዋ። እንደውም ትክክለኛው ዘመቻ መሆን ያለበት ሴቶች አደባባይ ይውጡ ሳይሆን ወደ ጓዳ ይመለሱ ነው። ጓዳቸው ምቹ ይሁን ነው። ለግሯ አስኪቀጥን ከተማውን የምታክልል ቅንጅ የሆነ ቀን "እጩ ዙረት ሰለቸኝ" ስትል ትሰማታለህ ... ዙረት የሴት ልጅ ተፈጥሮ አይደለም። በተሰጣቸው የተፈጥሮ ፀጋ ልጆቻችን ሊያሳድጉ ትልቅ ኃላፊነት አለባቸው። ልጅን ለማሳደግ አግርን ሰብስቦ ቤት ውስጥ መቀመጥ፣ ደስታን አሳልፎ መስጠት ይጠይቃል። ልጅ ጭፈራ ቤት ውስጥ አያድግም። ይሄ የዘመናችን አገል ዘመናዊነት እንዲህ ተጣምሞ ካደገ፣ ልጆቻቸውን በጋሪ እየገፉ በደረቅ ሌሊት ጭፈራ ቤት የሚሰየሙ እናቶችን መፍጠሩ አይቀሬ ነው።

ደግሞ እንደ ደንቃራ በመብት ስም ስለእንዝላልነት ልትሞግተኝ ፊቴ የምትደቀን እንስት ብሰጥቴን ጣራ ታስነካለች። "አንቺ ራስሽ እስቲ ራስሽን ተመልከት፤ ለምንድነው ፀጉርሽን ቀለም የተቀነሸው ... ከፊትሽ ከለር ጋር እንደሚሄድ" ባለሞያዎቹ ነግረውሽ ... ወይስ እንዲሁሲያደርጉ አይተሽ ... ሞኝ ነገር ነሽ ... ሊትዮጵያ ውስጥ ካሉት አጠቃላይ የፀጉር ሞያተኞች ስንት ይሆኑ በሙያው ጥልቅ አውቀት ያላቸው። ጥቂቶች - በጣም ጥቂቶች። ሌላው የተከበረ ፊትና ፀጉርሽን ቤተ መከራ የሚያደርግ የልምድ አዋላጅ ነው፤ እንግዲህ ይሄ መደዴ ፀጉር ተኳሽ ነው የፊትሽ ቅርፅ፤ የቆዳሽ ልሰላሴ፤ ይሄን ቀለም ተቀቢ፤ ያንኛውን ሜካፕ ተለቅለቂ እያለ ቅዠቱን የሚመክርሽ፤

እየውልሽ የፀጉር ፍሽናው አንቺን አጥፍቶ የሆነች ሌላ ሴት ማስመሰል አንጂ፤ ያለሽን ውበት ማጉላት አለመሆኑ የሚገባሽ የፍሽናውን ስም ስትሰማ ነው።

ቢዮንሴ ሹርባ፤

ሪሃና ቁርጥ፤

ዊትኒ ስታይል...

እንቺ ግን ስምሽ አረጋሽ ነው፤ ወላ ነጃት፤ ወላ ነፈሳ፤ ሄለን፤ ሲቲ፤ ቲቲ ሁኝ ብትፈልገው። ካናትሽ ላይ ቆሞ ፀጉርሽን የሚሰራ የሚመስልሽ የፀጉር 'ባለሞያ' በካውያው ፀጉርሽን እየተኮሰ በማያባራ ለፋፊ እንደበቁ ግን አዕምሮሽን ነው በጋሰ የውበት እና ፋሽን ካውያው የሚተኩሽ ! አንቺንትሽን ሊያተን ነው። ከዚያም ከሌሎች ሴቶች የተለየ የውበት ላይጨምርልሽም። መጨረሻ ላይ እንደሌሎች ሴቶች ትሆኛለሽ። በቃ ይሄው ነው። ደግሞ ወንዱ ባንቺ ውበት ይደነቃል ብለሽ አትድከሚ። ወንዱ በሚገረገረው ስልኩ መለዓክ የመሰሉ ሴቶች ፎቶ ላይ እፍጥሮ ነው የሚውለው፤ ምንም ብትሆን አይደንቀውም። ጉዳዩ ከሰውነትሽ ነው። ከስልኩ ወዲያ አምሮት የተሰቀሰበትን ገላ ሲያጣ አጠገቡ ያለሽውን እንቺን እንደማስታገሻ ከማይረባ የፍቅር ዲስኩር ጋር ይወስድሻል ! የእንቺን ሥጋ አቅጭ መንፈሱ በተመለከተው ገላ ላይ ነው የሚታገደው..." በቻይን ተቀምጮ እንዲህ ነው የማሰበው። ሴት ወንዱ በሽተኛ የሆነ ይመስለኛል። ለክርክር የሚያምጠመጠው እፉ ለምን ራሱን ለመጠየቅ እንደማይጠቀመው ግራ ይገባኛል።

"እንደ ኳስ መካሪው ወደ ፋሽን ... ፋሽኑ ወደ ወንድ፤ ወንዱ ወደ አልጋ፤ አልጋው ወደተዘባረቀ ሕይወት እየተቀባበለ በሴት ልጅ ሕይወት ጨዋታውን ያሞቀ ዘመን እንደዚህ ዘመን ከቶ አልተከሰተም። ለራስ ሲቆርሱ አሦሳንሱ ነውና ዘመኑ ራሱን 'የሰለጠነ' የሚል ስም እከናንበታል። ከከንብንቡ ስር ... በስልጣኔ መዳፍ አፋቸውን የታፈኑ 'ስልጡን' የፋሽን ባሮች ዓየር አጥሯቸው ይወራሚሉ። ለዚህ መፍትሄው ራስን መሆን ነው። በዚህ ዘመን በትክክል የሚያስፈልገው "ራስሽን ሁኚ" የሚል መካሪ ነው። ልድገመው ራስሽን ሁኚ ! የነፈሰው ንፋስ ጋር ልንፈስ ካልሽ እብድ የበላው በሶ ሆነሽ ትቀረያለሽ ... የእን ሚስት አታያትም ... ይቺን አስቀያሚ ! በክብር ካገርኩባት ዙፋን ላይ ቁልቁል በእናቷ ወርዳ ስትፈጠፈጥ።" የሚል ሆድ የባሰው መካሪ... ባይሰማም እኩ ብሎ የሚጮህ... ቃል አንድ ቀን ሥጋ መልበሱ አይቀር። ከፉ ስጋ ለብሶ ፍልጥ ከማንሳቱ በፊት በዘመን ፈሊጥ ቃሉን የማያቀሉ ብፁዓን ናቸው።

በዕርግጥ ይሄንን ስል ሊመከረኝ የሞከረ 'ትሁት' ወዳጅ ነበረኝ። ምን አልኩት ? "ሄድ አባክህ - አንተን ብሎ መካሪ ! አንተ ስለሚስቴ ፀጉር የምታውቀው አንድ ነገር የለህም ! እንደውም ራህ በየጓዳህ የምታለቅስበትን እውነት ነው እዚህ በአደባባይ ፋራ ላለመባል የምትቃወመው ! እኔ ለሚስቴ ታማኝ ነኝ ! በዚህም እኮራሁ ! ለፌሽን ታማኝ ነኝ። እንኳን ከትዳሬ ውጭ ሌላ ሴት ልነካ ! ለሚስቴ የምጠቀመውን የአድናቆት ቃል ብሞት ለሌላ ሴት አልጠቀምም። ስለማያምረኝ አልነበረም። አምኛኝ እኔጋ የሆነች ሚስቴን ማክበር ራሴን ማክበር መሆኑን ስለማውቅ ነው። ደግሞም ደስተኛ ነበርኩ። ፍፁም ደስተኛ።"

“እያንዳንዱ ቃሉ በሚሰጥ ፊት ሞገስ እንዲኖራት አፈልጋለሁ። በትዳር ውስጥ በጋራ ጉዳይ ላይ የግል አመለካከት የሚባል ነገር የለም። በሚሰጥ ሰውነት ላይ ስለምትደረግ እያንዳንዱ ነገር ያገባኛል። ምክንያቱም “አንድ አካል አንድ አምላክ ሆኖቻል” ብለው ያጋቡንን ፅህ ተላልፌ ሲመቸን አንድ ላይ ሳይመቸን በየግላችን እንድንዳክር አልፈቅድም። በምንም ነገር ስለኔ አይመለከትም የምትል ሚስት ወይ በሽተኛ አልያም የትዳር ኃላፊነት ያልገባት መደዴ ሴት ናት። መከባበር በሌለበት ውበት ገረል ይግባ። የሰጋ ከምሯ ስላማለለህ ዘለህ አልጋ ላይ ትወድቃለህ። ከአልጋህ ስትወርድ ምድርህ አሳት ለብህ ይጠብቅሃል። ፍቺ በማሕበረሰብ ጸያፍ ነገር ነውና እያስመሰልክ ትኖራለህ። ማስመሰል ደግሞ ያንሽግሻል። ራስህን በእሳት ልምጥ። መግረፍ በለው። በዚህ ሃይነቱ ኑሮ እንኳን ሚስት ተብዬዋ ያጠለቀችልህ ቀለበት፤ ቀለበት የተጠለቀበት ጣትህም ይቀፍሃል።”

“ሚስቱ ስለአርሱ ሕይወት የት ድረስ እንደሚያገባትና የት ድረስ የእርሱ ጉዳይ እንደማይመለከታት መስመር የሚያሰምር ወንድም ድድብና ከነጓዙ የሰፈረበት ደንዝ ይመስለኛል። ይህን የምለው ወንድ በመግሰፅ ሚዛናዊ ለመሆን አይደለም፤ የነፍስ ሐፄ፤ የኖርኩበትም መንገድ ስለነበር እንጂ። ይጠየቅ ጎረቤት። ይጠየቅ ቤተሰብ። ‘እኔ ራሷ ፌሽን ትጠየቅ። ምርር ቢልም ተገደን መዋጥ ያለብን እውነት ይሄ ነው። ባልም ለሚስቱ፤ ሚስትም ለባሏ ተገዥ ናቸው። ውልፍት የለም። አንዱ ካለአንዱ ፍላጎት ስንዝር ሊራመዱ አይገባም። ሚስቱ እኔ ላይ በዚህ ምድር ካለ ማንኛውም ሰው በላይ ኃላፊ ነች። እኔ የርሷ ነኝ፤ ርሷም የእኔ ናት። ፋሽንም በለው ዘመን አመጣሽ ቅራቅንቦ በጎጆዬ ውስጥ የጥፍር ቁራጭ የሚያከል ቦታ እንዲኖራቸው አልፈልግም። ለምን መሰለህ ...ከሦስቱ ጉልቻ አንዱም ከውጭ አይመጣም፤ አንተ፤ ሚስትህና ፍቅር ብቻ ናችሁኩ ጉልቶች...” መካሪዬን በደም ፍላት ደንፍቼበት አመገኩበት ባልኩት ሐቅ አከላፍቼው አጠነቤ ድርሽ እንዳይል አባረርኩት።

ምን ላድርግ ... ሳሎን የተቀመጠ ስልኩ ሲጠራ ሚስቱ እንዳታነሳበት በአፋ አስኪደፋ ከሻወር ወደ ሳሎን የሚሮጥ ወንድ ልምከርህ ሲለኝ ምን ላድርግ ታዲያ። መተዋወቃችን ነው ቸግሩ። ሐቅ መሬት ለራስ ነው ሰላም የሚሰጠው። እኔ እንዳይሆን የምፈልገውን ነገርም ሚስቱ ከእኔ ፍላጎት ውጭ ልታደርግ አንዳች ስልጣን የላትም። የራሱ የምትለው ሰውነት የላትም። የዘመናችን በሽተኛ ሴታዊ አምባገነንነት፤ በሽተኛው ፌሚኒዝም እሳቤ ውስጥ ገብተው የተነከሩ ለፋፊዎችን በአማርኛ መስማት ከትርጉሙ ሳይሆን ከመንፈሱ አቀባበል የማይነቀል ደዌ ሴቶቻችን ልብ ውስጥ ዘራ። እነሱም ያለበትን ነፃነት ላያገኙ አኛም ካንዲ ወደ ሌላዋ ያደግጋበትን የወንድነት ክብር ፍሊጋ ስንዘል ዘመን ጣጥሎን አብስ ! የሴት ልጅ ክብር በፍቅር እንጂ በትጥቅ ትግልም በአደባባይ ጩኸትም አይመጣም !! በቤቱ ሚስቱ የገፋቸው፤ ፍቅረኛው ያቀለለቸው ወንድ ሺ ሐግ፤ ሚሊየን መመሪያ ቢወጣ ሴትን ያከብራል

ማለት ዘበት ነው።

አባትና እናቱ ሲደባደቡና በልመከባበር እፍ ሲካፈሉ እያየ ያደገ ሕፃን በባቱ ሲወጣ አያዩ፤ 'ልጅ የፍቅር ገመድ ነው' ይሉናል። በጥላቻና በመናፍቅ ትዳር ውስጥ የበቀለ ሕፃን የፍቅር ሳይሆን የማሕበረሰቡን ሕግና ባሕል ማነቂያ ገመድ ነው! ብዙዎቹን 'ዘመናዊነት' ፍዳቸውን የሚያበላገውን ሴቶች ታዛብ አስቷ፤ መነሻቸው ፍቅሩን አሟጥጦ እየተቋሰለ የኖረ ግድ የለሽ ቤተሰብ ነው። ካልተፋቀርን ምን እወላለደን! ልጅ አሻንጉሊት አይደለም!! ቃላቸንን ማፅናት ሲያቅተን፤ ሥጋ ለበሰ ሐውልት ቤታችን ውስጥ ተከለን ልናመልክ ይዳዳናል! "ልጅ ወለድን" ብለን አንመግደቅ። በልጆቻችን እናት ካልተደሰት የልጆቻችንን ግማሽ ከፍል አንወደውም ማለት ነው። እናቶቹም ቢሆኑ፤ "ለልጄ ስል አንዳህ ሆንኩ! ለልጄ ስል ተፈለጥኩ ተቆረጥኩ..."፤ እስቲ መጀመሪያ ለእኛ ለባሉቻቸው ሲሉ ይፈለጡ ይቆፈጡ። የልጅሽ ግማሽ አካል እኛ ባሎች አይደለንም እንዴ? እነዚህ ኩተታም ዘፈኖችና ፈልጦች በቀጥታ በተዘዋዋሪ የወንድ፤ ልክስክስነት ለሴቶቻችን ሲሰብኩ፤ "ታዲያ ለማን ብለሽ ነው የምትታመኝው አያሉ ለመደዳነት ሚስታችንን፤ አሁኑንን እያዘጋጀት መሆኑን ዘግይቶ ነው የሚገባን።

እና ሚስቴ ካለፍቃዬ ፀጉሯን ተቆረጠች ስል፤ 'መብቷ ነው ቅብርጥሽ' የሚለኝ መብዛቱ መልሶ እኔ ይገርመኛል። ትዳርም ይሁን ፍቅር ለወደዱት ሁሉን ነገር መስጠት ነው። ግማሽ መስጠት የሚባል ነገር የለም። እዚህ አዲስ አበባ ብልጣብልጥ ነፍሶች ፍቅርን እንደሚሸቅጡት ዓይነት ማለቴ ነው። እንዳሻኝ አዘልላለሁ ማለት የፈለገ ዳዘን ጠቅልሎ እዛው ተራ ዝላዩ ላይ!! ሲጀመርም ጭብጨባው አምርት እንጂ እንዲህ ዓይነቱ አጋር የትዳር ወኔው የለውም!! ልክ በመንፈሳዊው ዓለም፤ "እንድም ከእግዚር እንድም ከሰይጣን" እንደሚባለው በትዳርም እንድ እግርን ትዳር ውስጥ ሌላኛውን አጎል ምቹት ውስጥ ማቆም የለም!! ጥቅልል ብሎ መስጠት ካልሆነ ዳዘን ጠቅልሎ ወደመሄጃው!! ከተልካሻ አብሮነት ከጠነዛና ከደነዘዘ የሁለትዮሽ ስብሰባ ብቸኝነት በስንት ጣሶሙ።

በዚህ ሆድ በባሰው ለዛ ቢስ ጊዜ ጋብቻን የልጅ ማሸን አድርገው የሚመለከቱ ወላጆች ከፋኝ ተበራክተዋል። ይሄ ነገር ይቆጫኛል (ሆድ እንደባሰኝ ላውራው)። የፍቅር ሰንሰለት ያላቆራኘው ልባቸውን በመውለድ ሊያጣምሩ የሚደክሙ! ቃል ነው ማሰሪያው - ልጅ አይደለም! ቃል ነው ስጋ ለበሰ ልጅ የሚሆነው! 'አብርሽ ውለዱ ልጅ ቢኖር እንዲህ 'በትንሽበትልቁ' አትጋጨም ይሉኛል - !! እንኳን ካለፍቃዬ ፀጉሯን ተቆርጣ ... የእንዳት በየቤቱ መዘርን ትዳር ያደረገች ሴት ምክር ስምታ ይቅርና ... ሳለነጥሰ ይማርህ አላለችኝም ብዬ መፍታት አችላለሁ!! ልጄም ምንም አያግደኝም! "ዋናው ያልበጀ ቅራሪው ሰው ፈጅ"

ሚስቱ ከሰባቸው ፀጉራን ስለተቆረጠች አፈታታለች...

እንኳን ፀጉራን መቅረጥ አኔ በማልወደው "ሰታይል" ማበጠርም አንደሌለባት የተልበት ሕግ ሳይሆን የአብሮትና የመተሳሰብ መርህ ሊያስገድዳት ይገባል ! ይህ ካልገባት ሚስቱ ደንገዛለች፤ የሆነ የማስተዋል ችሎታዋ ተወስዷል ! መተሳሰብን እና ፍቅርን ችላ ከማለት ሕግን ችላ ብትል ይሻልሃል ! መብቱ ነው ይሉት ጥራዝ ነጠቅ እንጋከረዩ ሕጋዊ ቢሆንም ከሰብዓዊ ጥላቻ ግን አያድነም። ሆኖም ከአንክን ይከላከላል አንጅ ራሱ ኑሮ አይሆን። የአንድ ፍቅረኛ ትልቁ ብቃት መርታት ሳይሆን ያፈቀረውን ሰው በፍቅር መርታት መቻሉ ላይ ነው።

ፌሽን ከዛ ቀን በኋላ የፀጉሩ ነገር እንዳበቃለት ሲገባት ያማልሰኛል ያለችውን ነገር ሁሉ እያሳየች የተንከታተሉ ፍቅራን ልትመልሰው ተፍገመገመች። አንዴ አጭር ቀሚስ ለብሳዳግራን አስከታቀዋ ታላቅሰች፤ (አግርሽ ያምራል አላት ነበር ድሮ እንደዛሬው እያንዳንዳቸው አልባሌ ቦታ ሳይወሰዳት በፊት) የአጁን ጣቶች ብታወናጭፍ፤ ዓይኗን ብታፈጥ፤ ከንፈሯን ብታሞጠሙጥ ... ውሉን ቆርጣ ጥላ ትርፍራፈ ውበቷን ብታግተለትል ወይ ፍንክች። እንደውም የባለ አስጠላችኝ። አይናገረውም አንጂ ሁሉም አፍቃሪ ለዘላለሙ የሚያመልከው የሚያፈቅረው ሰው ላይ በየቀኑ ዓይኑ የሚፈልገው የውበት አማካይ ቦታ አለው። ሌላው ሁሉ ካለዚህ ነጥብ ባዶ ነው። ለአኔ የፌሽን አማካይ የውበት ቦታ ፀጉራ ነበር። ፌሽኑን እንደከተማ ብመለከታት መሐል አደባባይዋ ፈርሷል። አንጋፋ ፍቅር አዲስ ከተማ ላይ መኖር ያንገሽግሽዋል።

የዘመናዊው ፋሽን ትልቅ ችግር የሴቶችን ፀጉር የሚያደንቅ ተፈጥሯችንን በግድ ጠምዝዞ ሴቶች ዓሌ ላይ ለማሳረፍ መጣሩ ነው። ሴቶች አግር ላይ ሴቶች ጡት ላይ ዓይናችንን በግድ ማስተካል። እንቢ ማየት አንፈልግም ስንል ውበት የማይገባን ገገማዎች መሆናችንን በማሳመን ስልጡን አይደላችሁም ይለናል ! ሞላ ያለች ሴት እይታችንን ትሰበው ይሆናል። ፋሽን ተብዬው ግን የትከሻዋ እጥንት ካልተሰረገደ ! ሞላ ያለች ሴት ሆነች ብሎ ሊያሳምነን ይጥራል። ፋሽን ጉልበተኛ ነው። በተለይ ሴቶች ላይ ከኔዱ ይበረታል። ዛሬ ፋሽን ለመከተል ፀጉራን የቆረጠች ሴት ነገ የላይኛውን የፊት ጥርስ አስነቅሎ በባዶ ይባረታል። ዛሬ ፋሽን ለመከተል ፀጉራን የቆረጠች ሴት ነገ የላይኛውን የፊት ጥርስ አስነቅሎ በባዶ ይባረታል። ድድ መገልፈጥ ያምርብሻል ብትባል ጥርሷን ከማራገፍ አትመለስም። የተጋነነ ደመሰላል እንጂ ባለፉት አስር ዓመታት በአገራችን አይሆኑም ያልናቸው ጉዳዮች ዛሬ ላይ ለትውልዱ ተራ ጉዳዮች ሆነዋል። ደግሞ ፍጥነታችን...

የፌሽንን ፀጉር መቀረጥ ከሴት ልጅ ግርዛት ለይቼ አላየውም። ልዩነቱ የሴት ልጅ ግርዛት በሴቷ ስሜት ላይ መቀለድ ሲሆን ይሄንኛው በእኔ ፍላጎትና ስሜት ላይ መመዝወት መሆኑ ነው። እናም ፌሽንን እረታታለሁ!! አሲን ብሎ ሚስት። የፍርድ ቤት ቀጠሮዬ ነገ ነው። ፌሽን እናቷ ጋር ከሄደች ሃያ ቀናቶ አልፈዋል። አልናፈቀችኝም። እንደውም የተሰማኝ ሰላም ልክ አልነበረውም። ትንሽ የተሰማኝ ፌሽንም ሆነ እናቷን በገንዘብ የምረዳቸው እኔ ነበርኩ በዚህኛው ወር ግን ምንም አልሰጠኋቸውም። ከፌሽን ጋር ስለተጣላሁ ሳይሆን ብሩን ብልከላቸው ፌሽንን የመፈለግ ስሜት ያደረብኝ እንዳይመስላቸው በማሰብ ብቻ ነው...

ከፌሽን ጋር ከተለያየን በኋላ ብዙዎቹ እንዳሰቡት ስትናፍቁኝ "ማረኝ" ብዬ ቤቷም አልሄድኩ። ስልክም አልደወልኩም። እንደውም እንዳንዶች፤ "ሚስቴ ቤቱን ጥላልኝ ስትሄድ ቤቱ ሊበላኝ ደረሰ፤ ጭር አለ እና ሆነ" ምናምን የሚሉት ነገር ለምን እንደሚባል ገረመኝ። በጣም ነው ቤቱ የተሰማማኝ! ገነት ነው የሆነብኝ! ምግብ ራሴ አበሰላለሁ፤ ቤቴን በደንብ አፀዳለሁ፤ እነባለሁ፤ ፊልም አያልሁ (እንደውም ከዚያ ፌሽን ከምትከፍተው አሰልቼ የቴሌቪዥን ድራማ ተገላገልኩ) እና ደግሞ ሰላም ሆንኩ!! እንደውም ባልና ሚስት የፈለገ ቢፋቀሩ፤ ትንሽ መለያየት፤ ራሳቸውን የሚያደምጡት "ሱባዔ" መሰል ብቸኝነት ታስፈልጋቸዋለች ብዬ አሰብኩ።

ፌሽንን ለራሴ እንኳን ስሟን በውስጤ መጥራት ይቀረኛል። በቃ በተፈጥሮ ወግ አጥባቂ ነገር የኝ ማለት ነው ብዬ አሰብኩ። እና እንዴት ይሄን ሁሉ ዓመት አብረኝ የኖረች ሴት ያውም በፍቅር... ተነስታ ስትሄድ ምንም ሳይመስለኝ ቀረ። ለደቂቃ መኝታ ቤታችን ውስጥ ስትበር የነበረች ትንሽ እንኳ። በሆነ ሽንቁር ስትወጣ የሚናፍቅ ነገር አላት። አይ ጤነኛ አይደለሁም ማለት ነው። ወይስ የሆነ ውስጣችን ሳያውቀው የሚሰለቸው አብሮነት አለ... ምክንያት ፊልሳ የሚፈነዳ... ፌሽንን ሳላስበው ውስጤ ስልቸቷት ይሆን? ዓይቷት የማይቋም ወንድ የለም... ቁንጅናዋ እንግዳ ነገር ነው... መኝታ ቤት ገቢታ ወደ ሳሎን ስትመለስ እንኳ አዲስ ቅንጅ ሴት እንዳየ ጎረምሳ ልቤ ደደነግጥላት ነበር... እና እንዴት ነው ነገሩ... እንዲህ ልክ የሌለው ግዴላሽነት የሞላኝ... ወይስ አየቆየ እንደተዳፈለ አላትሲያንገበግበኝ ይሆን...

ለነገሩ ቅንጅ ሴቶች ቶሎ ነው የሚሰለቹት ይባላል። በጥናት ባይረጋገጥም የሆነ እውነት አንዳለው በብዙ ቅንጅ ፍቅረኛ ባላቸው ጓደኞቹ ታዝቧልሁ። በተለይ ከተጋቡ በኋላ ቅንጅ ሚስቶች ለውጭ ተመልካች እንጂ ለባሎቻቸው ያን ያህል አስገራሚም አስደሳችም ነገር የላቸውም አየተባለ ከፋኛ ይታመናል። ሚስቶቹም ራሳቸው ይሄ ነገር ግራ ይገባቸዋል። አንድ ጓደኛዬ እንዳለኝ ከሆነ እንደውም

ቃል ቢቃል፤ "ለዛ ቢሰናቸው!!" ነበር ያለው። እንግዲህ ከሰፊ የብሶት ምክሩ የተወሰነውን ሳስታውስ
... (ያንድ እንዲ ቻለ ብዬው ነበር)

... ቁንጅናቸው ይሰብሃል፤ ቁንጅናቸውን ትፈልጋለህ፤ ታገኘሃለህ፤ ቁንጅናቸው መጋረጃ ሆኖ
በሰማጋርድህ ከማግኘት ቀጥሎ ያለውን ሕይወት አታስበውም። መጋረጃውን ስታልፍ ግን ጭው
ያለ በረሃ ይጠብቀሃል ... ሰሐራ ! ምንም አይኖርም ወላ ሃንቲ !! ሁሉም ነገራቸው ወዲያው ነው
የሚሰለፉ ... እንደውም እነሱን ለማግኘት የደከመከው ድካም ከንቱ ሆኖ ስለሚታይህ ነጭጭ
ትሆናለህ። ድሮ ይቺን ሚስትህን አፍቅረህ ስትንከራተት ፊት የነሳሃት በፍቅር ዓይን ስትሰለመለምልህ
የነበረች ጎራዳ ሽቦ ፀጉርልጅ ሁሉ ትናፍቅሃለች ! ለዛ ነው ብዙውን ጊዜ "ልዕልት የመሰለች ሚስት
አስቀምጦ ሰራተኛው ጋር..." ምናምን ሲባል የምትሰማው። እንጅማ ሚስትህ ልዕልት ባትመስልም
ሌላ ሴት ጋር ሂድ የሚል ፍርድ የለም መቼስ።" የጓደኛዬ ምክር ይከስትልኝ ይጀምራል። የበላኝን
እንደሚያከልኝ ሁሉ ንግግሩን የራሱ ልምድና አመለካከት አድርጌ ከማድመጥ በላይ ዓለምአቀፍ
የሴቶች ባህሪ አድርጌ ልቅበለው ይዳዳኛል። ማንም ሰው በጋራ ብሶት ውስጥ ሲኖር በእዕምሮው ልክ
ላይሆን በብሶቱ ልክ ያስባልና።

"ሴትን ልጅ ለማየት ይሄ ደካማ ሥጋዊ ዓይን በቂ አይደለም። ድፍን የሰሜት ሕዋሳቶችህ፤ በአካባቢህ
ያለው እውነታ፤ ታሪክ፤ ፍልስፍና፤ ኃይማኖት፤ አስተዳደግህ፤ የትምህርት ደረጃህ ሁሉ "ተቀናጅቶ"
መሥራት ይኖርበታል። በደመ ነፍስ ዘለህ ከገባህ በደም ግፊት ዘለህ መቃብር ጉድጓድህ ውስጥ ነው
የምትገባው - ያውም በጭንቅላትህ። ፍቅር ላይ ያለህ ነገር ከተበላሸ በምድር ላይ ያለህ ማንኛውም ነገር
እንደተበላሸ ቁጠረው። ሌላው ቢቀር አየቆየ የሚያገረሽ የተበላሸ ትገታ ይኖርሃል። ልብህን ለፍቅር
ስትሰጥ ወሲብ ያዘረው ናላህን አሸቀንጥረህ መጣል አለብህ። እሱ ነው እንደጋሪ ፈረሰ ሸብሶ እንደ ነገር
ብቻ እንደታይ የሚነዳህ። ለምን እቅሬቴን አልነግርህም ያኔ እንደ ቤት የሁለትዮሽ ስብሰባ ላይ ስትገናኝ
ተረከዝ አይመስጥህ፤ ዳሌ አያማልልህ፤ ከነፈር አያስተመኝህ፤ ስርቅርቅ ድምፅ ቀልብአያሳጣህ፤ ጉች
ጉችም ይበል ዝርግፍም ይበል ጡት ከመጤፍ አይቆጠር ሃቂቃዋ የፍቅር ዘርልብህ ውስጥ ከሌለች
አስቀልህ !!"

"የተንዘዛ እና የሚያዛጋ የሕይወት ድራማ ውስጥ ራስህን ታገኘሃለህ። እቤት ሲያስጠላ። አንድ
የማይመሸና የማይነጋ ረዥም ቀን ላይ ያለህ ነው የሚመስልህ። ሁልጊዜ ከቀኑ ዘጠኝ ሰዓት የሚመስል
የሆነ ጠራራ ሕይወት ! በቲሲ፤ በመጽሐት ምናምን ታዋቂ ሰዎች፤ "ሚስቴን እወዳለሁ፤ ባሌን
እወደዋለሁ" ሲሉ ሰምተህ ታውቃለህ አይደል ? እስቲ ዝም ብለህ አስበው ሚስቱን ካልወደደ

ማንን ሊወድ ነበር ታዲያ፡ እሷስ "ባለን እወደዋለሁ" ... ፓ ተናግራ ሞታለች እና ምን ይጠብቅ፡፡
ባለን መውደድ የተለየ ብቃት የሚያስፈልገው ጉዳይ ሲያስመስሉ ይገርመኛል፡፡ መዋደድ ያነሳ፡፡
የሚስትህም ብቃት አይደለም፡፡ (በምትሰራ) ፍቅር ለሁሉ ታችሁም ያደላችሁ ዐጋ ብቻ ነው፡፡ ፍቅር
የተጠራ ሞተበት የወሻሽት አብርካት የተሸሸመ ጎጆ ሁለት ያልተመቻቸው ፊሳዎች ያቀፈ ሪላቲቪቲ
ላጥን ነው፡፡ ለሰንቱ በነጭ ሼሎ ስር ጥቁር የውስጥ ልብስ ለሰበሰበ ትዳር ሃይሎጋ ብለናል፡፡

"እና በዚች ምድር በጥልቀት ማሰብ ያለብህ ነገር ፍቅርህን ማን ላይ እንደምትጥል ነው፡፡ መጽሐፉ
የክብረውን እንቁ አሳምኖ አግር ስር አትግሉ ሲልህ ቀልድ መስሎህ ችላ እንዳትል፡፡ ይሄ ለሰንቅ
ይሰራል፡፡ ስንቷ መሰለችህ ያላትን ማንነት አራግፋ ለአንዱ አሳማ አፍቃሪ ሰጥታ አፍንጫሽ ባሺ
ስትባል እድሜ ልኳን ከራማዋ እንደተገፈፈ የወሻሽት ኖራ ያለፈች፡፡ ካላመንክ አዚሁ አዳሪ አበባ
እንዴን ኑሮ የተሠቃች የምትመስል ቅንጅጽ ጠጋ በልና "አሁ..." ብለህ እድምጣት፡፡ ከእድሜዋ በላይ
ብሶት ትዘረግፍልሃለች፡፡ ብሶት የሌላት ለአቅመ ሔዋን የደረሰች ሴት ካገኘህ ወይ እድሜዋ ለአቅመ
ብሶት አልደረሰም አልያም ከባቄላ ፍላጎት ያመለጠች ጥሬ ባቄላ አጋጥሞሃልና ፈጣሪህን አመስግን፡፡ ሆኖ
ይፍጀው ብሎ እየተሸቀረቀረ ነው እንጂ ከተማው ሁሉ በፍቅር ቁስለኛ የተሞላ ማገገሚያ ሆኖ ስርጌ
እኮ ነው፡፡ ሁሉም አንድ ቀን ባንድ ላይ የብሶቱን ያህል ስቅስቅ ብሎ አስኪወጣለት በያለቅሶ አዳሪ
አበባ ላይ ብቻ ትልልቁን ሕንፃ ሁሉ እንደጀልባ የሚያገኝ ፍፍ የእንባ ባሕር ደፊ ጠር ነበር፡፡"

ደግሞ እንት ቀለል አድርገህ የምታየው ነገር ለሴቶች እንዴት ትልቅ ታሪክ መሰለህ ... እድዋ ነው
እውነቱን ነው፡፡ በቅርቡ የተዋወቅኩትን ፍቅረኛህን ያለፈ ሕይወት ብትጠይቅ (ባትጠይቅ
ትግርሃለች ... ቸግሩ የምትነግርህ መናገር ያለባትን ሳይሆን የርሷን ታማኝነት፣ ታጋሽነት፣ አፍቃሪነት፣
የካዳትን ፍቅረኛዋን ርክብነት፣ አርዮስነት ያሳያል ብላ ያሰበችውን ተረት ብቻ ነው) ለምሳሌ
አያወራችሁ እያለ ትክዝ ብላ እንዲህ ልትልህ ትችላላች፡፡

"ዘንብ የሚባል ፍቅረኛ ነበረኝ፡፡ ስምን መልዓክ ያወጣዋል፡፡ ቢያገኘበት የሚዘንብ፡፡ እና እንድ ቀን እዚህ
ቶታሉጋ አበራሽ ሥጋ ቤት ከራሴ ጓደኛ ጋር ... ማንነትን ድርጅት ሴክሬቴሪያ ... ከአሷ ጋር እየተገራረሰ
ትቅል ሲበሉ በዓይኔ በብረቱ እየጓቸው ... ድርም ወንድ ማመን ብላ እንባዋ በዓይኗ ግጥም፡፡ አንት
ታዲያ፣ ቅቅል መበላት ምን ይገርማል... ብለህ ካሰብክ አለቀልህ፡፡ 'ቅቅል' ቅኔም ሊሆን ይችላል፤ እንት
ጠበቅኳት ስትል እሷ ትልቅ የተረት ብረት ድስት ውስጥ እየቀቀለችህ፡፡"

ወይኔ ጉዴ ብቻዬን ባዶ ቤት ተቀምጪዬ በኤሳብ ሰባዝን ማባዴ ነው መሰል፡፡ ፌሽን እያላችከ ማሳብ

አልቻልም ነበር። ትንሽ ዝም ካልነ፡ "ምን ሆነክ የኔ ማር ... መሥራያ ቤት ተጋጨህ ... አመመህ ... ፊቤ..." ቢቃ ንዝገነዝ ነው። አሁን እስከነገ ወዲያ ባስብ ማን ከልካይ አሉባኝ - ሃሌ ሉያ !!

እና ከሚሰጥ ፊብን ጋር ልፋታ የመጨረሻው የፍርድ ቤት ቀጠርዬ እንደነገ ሆኖ እንደዛሬ ማታ እንድትገባ ላይ ኩርምት ብዬ እንዲህ የባጥ የቆጠን ሳስብ ሌሊት ተጋመሰ። "አብርሽ እስካሁን አልተኛህም" የሚል ድምጽ ሰምቼ ቀጥ ብል ማንም በቤቴ የለም ... ግን የሆነ አናቱ ላይ አሳት የመሰለ ወርቃማ ፀጉር የሚገባቸዋልበት ፍጡር ውልብ ሲል ያየሁ መስሎኝ ነበር። በስመዓብ ("የማርያምን ብቅል ፈጽታህ ለሁሉ አንቺ ...")። በራሴ አባባል በደረቅ ሌሊት ከት ብዬ ሳቅኩ። አስቶ አሁን ምን አሳቀኝ። አይደይይይ ያ እኛ ሰፈር የነበረው ጃንብ የሚባለው ሰውዬ ልክ የዛሬ ሃያ አመት መወፈፍ ሲጀምር ከሌሊት ስምንት በዓት እንዲህ እንደኔ ከትከት ብሎ ስቆ ነበር አሉ። ማበዱንስ ልበድ ... ግን እንዴት ፋሽኑ ያለፈበት እስተባበድ አብዳለሁ...

ሰነፋ የሳቅኩት ነገ ዳኛዋ ስታፋታን ምን እንደምንል እስቤ ነው። ቆይ ሰው ሲጋባ በሐዘን ቢሆን በደሴታ፣ በጤና ቢሆን በሕመም አብሬያት ... አብሬው ልሆን ምናምን ተብሎ ቃል ይገባል። ባልና ሚስት ሲፋቱ ምን ይሆን የሚሉት። ሰው ሲፋታ አይቼ ስለማላውቅ ግራ ዝብቆኛል ...

በመንገድ ቢሆን በሥራ ቦታ፣ በፒያሳ ቢሆን በመርከቶ፣ የደረሰችበት ባልደርስ ... ሃሃሃሃ

ከእና ፊብን ስንጋባ ያጋቡን የእናቱ ጸሐፊ አባት መምሬ እምሳሉ ነበሩ። አሳቸው የሚሉትን እየተከተልኩ እንድል አዝዘውኝ ነበር። በተገራችን ላይ መምሬ እኔን ስለማያምኑኝ ቶሎ ቃልገብቼ በቀለበት ሲታሰር ለማየት ቸኩላው ነበር። እናቴንም ብለዋታል፤

"እዬ አብርሃም ላገባ ነው ሲልሽ እምነሽ በሬ አስገዛሽ፤ እንጀራ ጋገርሽ፤ ዳስ አስጣልሽ..."

እና ሲያጋቡኝ መስተዋቱ በተሰነጠቀ መነፅራቸው አናት በጥርጣሬ እያዩኝ ነበር ቃል ያስገቡኝ፤

"በጥጋብ ቢሆን በርሃብ ከጎኗ ልሆን ቃል አገባሉ!" አሉ።

"በጠግብም ባልጠግብም ቃል አገባሉ!" አልኩ ተቀብዬ፤ እኔ አሳጠርኩ ብዬ ነው።

"አብርሃም ... ተው በሰርግህ ቀን አንኳን ያለዘዙህን ኢታውራ" በማለት ሰርገኛው ሳይሰማ ወደእኔ ጠጋ ብለው እንሸካሽኩ። ፊብን በሳቅ ፍርስሰሰሰ ! ፊብን ያሳቃት ዝብቆኛል። ብዙ ጊዜ ትለኛለች፤ "አብርሽ

አውቃላሁ ፌቨንን።

ፌቨን አንዱ ጥግ እንደቆምኩ ማሜ የምትባለው ደንቃራ ቤት ፊት ለፊት እየተውረገረገች መጣች። የለበሰችው አጭር ቀሚስ ለመራመድ አስተማሯታል። ያደረገችው ሜማ ረዥምቁመቷን የባሰ ብቅል አውራጅ አድርጎታል። ሁሉም ሰው እየተገላመጠ ያያታል። ቅላቷ የሚያንብግ ነገር ነው። አጠገቤ ስትደርስ የዙሪያዬ ዓደር በሽቶ ጠረን ተሞላ - የሚያፍን ነገር። እንደወትሮው አላሸካካችም፤ አልፎኸችም፤ በታረነ ግን በሚያስፈራ ጠንካራ ድምፅ እንዲህ አለችኝ፡

"አብርሃም ... አንደማትወደኝ አውቃላሁ። የራሱ ጉዳይ ነው፤ ወደድክ አልወደድክምን ልትቀንስብኝ። ደግሞም ማንም አንዲወደኝ አልፈልግም ለየትኛው እድሜ" አለችኝ። አነጋገሯ በታሪክ ከሷ ይወጣል ብዬ አስቤው አላውቅም። ሽረ መኮላተር! ቀጠለች፡ "ፌቨን ላንተ ብላ ሥራ አንዳቋረጠች እያወቅከ፤ ከነቤተሰቧ በርሃብ እየቀጣሃት ነው። ብትጠላኝም እኔ እከብርሃለሁ። እንዲህ ዓይነት ተራ ሥራ ትሰራለህ ብዬ አላስብም። ፌቨን እየተራበች ነው ... ይገባሃል አብርሸ"። በቃ ይሄን ተናግራ ተመልሳ ሄደች - መርዝ! በሰከንድ አዕምሮዬን ገለባበጠችው። ርሃብ አልወድም። በተለይ የሴት ልጅን ርሃብ አልወድም። ካሬ ገብቼ አንኳን ሴት ልጅ ቶሎ ቶሎ ስትበላ ከየሁ ታሳዝኛለች። ርሃብ አልወድም። ርሃብ ማለት ምግብ አለመብላት ብቻ አይደለም። በምድር ላይ በጣም ትንሹን ነገር የዕለት ጉርስን የሚሰጠን ሰው ማጣት ማለት ነው ለኔ ... ርሃብ አልወድም!

ፌቨን ራሱን ካለችኝ ምንም ልሥራ ምን እርግፍ አድርጌ ትቼ ወደ ምግብ !! ፌቨን እኮ ስትራብ ስታሳዝን በእግዚአብሔር! እነዚህ የሚያማምሩ ጣቶቿ ሳይቀሩ አቃ ማንሳት አይችሉም። በቃ በተፈጥሮ ርሃብ አትቸልም። ቆይ ግን ስንት ቀን ተርባ ይሆን ... የኔ ተራ ኩርፊያ ስንት ቀን አንድን ቤተሰብ እስርቦ ይሆን ... እግዚአብሔርን ዓይነት ድድብና ውስጥ ነኝ! የፌቨን እናት ማለት ከእርሷ ያወቃቸው የተራበ ሁሉ ቤታቸው ገብቶ ጠግቦ የሚወጣ ደግ እናት ነበሩ። ዛሬ ጊዜ ጥሏቸው የአንድ ጭንጋፍ ለጅ ጠባቂ ሆነው እኔም ወጉ ደርሶኝ አንድ ቤተሰብ አስርባለሁ። ትላንት የበላሁት ፒዛ ግማሹን ነካክቼ የመለስኩት፤ ዛሬ ጠዋት የበላሁት ቋንጣ ፍርፍር ትዝ አለኝ - ሆኖም ነኝ! ይደብ !!

ምሳ መብላት አልቻልኩም። ቀጠሮው አስኪደርስ ውኃ አገገረ እዛው አካባቢ ያለ ካሬ ቁጭ አልኩ።

ከሰዓት ፍርድ ቤቱ ስደርስ ወደነ ፌቨን ሄድኩ።

"ፌቨን" አልኳት። ቀጥ ብላ እየቸኝ እና መጣች ወደኔ።

“ላናግርሽ ነበር...”

በጓሮ በኩል ወዳለ ቦታ ሄድን። እኔ ከመናገሩ በፊት የፌሽን እንባ ተዘረገ። በእንባዋ ውስጥ እያየችኝ እንዲህ አለች፡

“አብርሽ ይቅርታ፤ ሁሉም ነገር ይቅር በማርያም አትለየኝ - አወድሃለሁ” አሁን እኔ እንዲህ የሚለመግ ምን ነገር አለኝ፤ ምንም። ራሴ አስጠላኝ ከምር። ቀስ እያልን ወደ ዋናው በር አዘገምን። ማለት ፌሽን እንድም ቃል ባትናገር ደስታዬ ... የአሳት አለንጋ ... ነገሮች ሁሉ አንዳንዴ ይገለባበጣሉ። ዝም ብለን ወደ ውጭ፤ ከኋላዬ ምን ሰማሁ፤

“አቶ አብረሃም ዓለምስገድ እና ወገሮ ፌሽን...” የችሎት ተራችን ደርሶ ሥማችን እየተጠራ ነበር። (እንዳልሰማ ከግቢው ውልቅ፤ ሁሉንም እዛው ጥለናቸው) አንድ የምንወደው ፊስቶራንት ነበር እኔና ፌሽን የምንሄድበት። እዛ ተገኘን። ፊት ለፊቱ ተቀምጣ ፌሽን ታየኛለች። እናም በሚንቀጠቀጡ እጆቿ እጄን ያዘችኝ።

“ተሳስቻለሁ”። ስትገርም፤ ይሄን ሁሉ የምታደርገው አንድ ተራ ወንድ መለማመጥ ፈልጋ እንዳልሆነ አውቃለሁ። ፌሽን ምንጊዜም ከሰባት ሰው መሆኗ የሚቀድምባት ልጅ ስለሆነች እንጂ። እና ሳለበው መለፍለፍ ጀመርኩ - ያውም ሳላባራ። ፌሽን ዓይን ዓይኔን እያየች እንዲወጣልኝ ታዳምጠኛለች።

“አራት ኪሎ ፈርሶ ውብ ሕንፃ ተገነባበት። ትዝታው አብሮ ፈረሰ። ሺረ ትዝታችን ሲባል ፀረ ልማት ተባልን። ከዛ ጭርንቱስ የጭቃ ቤት ይሄንኛው ውብ ሕንፃ መሻሉን ሳናውቅ ቀርተን ነው? እይደለም ፌሺ ... ሰው ከሰጋና ከደም ብቻ አይደለም የሚሰራው። ማንነቱን ደግፎ የያዘው የትዝታ አፅም የመላመድ አጥንት በውስጡ አለ! እሱን ነው ያፈራረሱት! መቼም የማይለማ ማንነታችንን ነው ያወደሙት። አሁንም ፀጉርሽ ትዝታችን ነበር ... ትዝታችን ሲፈራርስ ... ፋራ የሴቶች እኩልነት ያልገባው ምናምን ይሉኛል ፌሺ ... ያኔ በፍቅረኝነት ዘመናችን የቀጠርሽኝ ቦታ ስትመጪ እዛ ማነው ስሙ ኪዳስከ ጋር ስትደርሽ ፀጉርሽን ንፋስ ሲበትነው ... ከሩቅ ጥቁር ፀጉርሽ ንፋስ ሲያራውጠው ... በእጅሽ መለስ እያደረግሽው ወደ እኔ ስትመጪ ... ፀጉርሽ የፍቅር ባንዲራ ነበር የሚመስለኝ - ባንዲራዬን ነው የቆረጠብኝ ፌሺ...” ፌሺን አጆቼን እያሻሸች ዝም ብላ ታየኛለች። እውራ ጣቱን ያዛ የምታስለፈልፈኝ ነበር የሚመስለው...

አላላቸው እና ለሚዳሰሰው ማንነታችን ስንት የማይታዩ ጥቃቅን ማንነቶች አሉ ... እነዚያን አየቀፈቀፍን ባዶ ግንዱ የቀረ እንጨት በመብት ስም እንደሚቀፍ ለምን ይገፋፋናል - አልፈልግም ! ባንዲራዬን መሬት ጥላ ቆሻሻ አድርጋዋለች ብዬ አዝኜብኻለሁ። ከጥራጊ ጋር ያንውብ ፀጉሯን ወደ ገንዳ እንዲወረውሩ ፈቀደችላቸው ብዬ አዝኜብኻለሁ ፌቪ ... እራት ኪሎን ሲያፈርሱት በታው የኛ ሰላልሆነ ዝም ብለናል ... ሚስቴ ግን የኔ ነች ... የጋራችንን ትዝታ ስታፈራርስ እንደ መንገደኛ መቼለ ምን ይደረግ ብዬ ዝም አልልም። የእጅ ልሰላሌ፣ የከንፊሯ ጣሶም፣ ፈገግታዋ ሁሉ ሕዝብን ነው የሚወክለው በፀጉሯ ባንዲራ ... ይሄን ፀጉር መቀረጥ ደንበር ከመንገጠል ላይቼ አላየውም ብዬ በቻዬን ተማርሬብኻለሁ ፌቪ” ፌቪን እንባዋ ጉንጫ ላይ አየፈሰሰ ዝም ብላ ታየኛለች...

“ፌቪ አስጠልተሽኛል፣ አበላጭተሽኛል፣ የናቅሽኝ የገፋሽኝ መስሎ ተሰምቶኛል። እኔን ከሕይወትሽ ገፍትረሽ ሌላ ሰው ከሰውም ሰው ማሜ የምትባል ሴትየ የኔን ቦታ የሰጠሻት መስሎኛል። እና እፈቅርኻለሁ !!”

ፌቪን ትንቀሽ አስኪዮጥረኝ ከንፈሬን...

ቅድም ሲያፋታን የነበረው ሕግ በኢደባባይ ከንፈር ለከንፈር መሳላም ወንጀል ነው ይላል አሉ! ይበላ ...!

የፌቪን እንባ ይፋጃል !!

አረንጓዴ መፈክሮች!!

ይሄ አዲሱ የመሥሪያ ቤታችን 'አትክልተኛ' ለተከለሙት ዕድገት የሚያስፈልጉ ሃሳቦች ነገሮችን ጥቀስ ቢባል "አየር፣ ውኃ እና መፈክር" ሳይል አይቀርም። እንዴ...! በመፈክር ግቢውን ሞላው እኩ...! ወደ የትም ቢዞር መፈክር ነው። "እናደርጋለን፣ እናሳካለን፣ እንደመሰላለን፣ እንንዳለን፣ ...ተረት እናደርጋለን፣ ያውም በደማቅ ቀይ ቀለምና በተወላገደ የእጅ ጽሑፍ። ይሄስ ባልከፋ! ጭራሽ በየቢሮው እየዞረ 'ዛሬ የሰጠኝኳትን መፈክር እያችኋት? ስትወጡ አንብቧት፤ ወቅታዊ ናት" እያለ ማሰቸገሩ።

መሥሪያ ቤታችንን ድፍን አገር የሚያውቀው በሁለት ጉዳዮች ነው። እንዱ በሚሰጠው ዝርዝር አገልግሎት፣ ብሎም ተገልጋዮችን አግራቸው አስከቀጥን በማመላለሱ ሲሆን፤ ሁለተኛው ሰፊና ውብ በሆነው የአትክልት ቦታው ነው!! ሁለቱን አውነታዎች በመቀላቀል "ግቢያችን የለመሰመው ተገልጋዮች በአገልግሎት አሰጣጣችን ተማረው በየቀኑ በሚያፈሉት እንባ ይመስላል" የሚል የተጋነነ ልቦለዳዊ ዓረፍተ ነገር መፍጠር ይቻላል። እንደ አትክልተኛው መፈክር ቢረገገምም!!

የመጀመሪያው አትክልተኛ መቶ አሊቃ (ዋና ስማቸውን አላውቀውም) ቀን ከሌት ቢሰሩ የማይደክሙ ፍጡር ነበሩ። ከኃላፊያችን ጀምሮ የእጅ አጣቢውን ወደአትክልት ቦታው የረጨውን ሁሉ 'የልማት አርበኛ' እየተባለ የሚጥነሽበትን ግቢ ያቀኑት ይኼው ሰውዬ ነበሩ፤ ያውም አምሱት ሳኑም በጀት ሳይያዝላቸው፤ በራሳቸው ጥረት።

የዛሬ አሰር ዓመት መንግሥት "ጥበቃና አትክልተኛ" የሚል ስም ብቻ አስታጥቆ፤ በእራት መቶ ምናምን ብር ይመወዝ፤ በወዳደቁ በርሜሎች፤ ባረጁና አገልግሎት መስጠት ባቆሙ መኪናዎች፤ የመኪና ሎንጃዎችና ባራሎች ወደተሞላው አስቀያሚ ግቢ ለቀቃቸው፤ መቶ አሊቃን። እውነት ለመናገር እኒህ ሥጋቸው አልቆ በአጥንታቸው የቀሩ ሽማግሌ ያኔ ምንም ይፈይዳሉ ብሎ የጠበቃቸው ሰው አልነበረም፤ ግን በጥቂት ዓመታት ውስጥ አስማት በሚመሰል ሁኔታ ግቢውን ወደ ግሩም መናፈሻነት ቀየሩት።

ሲበዛ ዝምታኛ እና ብቸኛ የሆኑት መቶ አለቃ ከየመንደሩ ችግኝ እየለመኑ፤ አፈር በጆንያ እየተሸከመ ይህን ግቢ እንደገና ፈጠሩት። "ኤዲያ ግቢ ብቻ...! አትክልት ብቻ!" ይላል በአገልግሎታችን የተበላጩ ባለጉዳይ። መፈክር ሲደርት የኖረ አለቃ እና ምንዘር ሁሉ ታል ከማይተነፍሱት ሽማግሌ የሥራ ፍቅርንና የለውጥ ሃሞሪያነትን ተመለከቱ። ያላየ ቢመስልም!! ደግነቱ መቶ አለቃ አዩኝ እላዩኝ ብለው የሚጨነቁ ሰው አልነበሩም። የእርሳቸው ብቸኛ ደስታ የተከሉት ሲበቀል፤ ትላንት የተከሷት ችግኝ ላይ አበበች ሲፈነዱ ማየት ነው። ዛሬኹ ላይ ወፎት ጎጂቸውን ሲቀልሱ፤ አሞራዎች ከረዥም በረራ አረዳ ብለው ሲያልፉ መመልከት ነው።

የግቢያችን ውበት ተዓምር ነበር። የዛሬኹ በቁመትም ይሁን በግዝፈት እኩል መሆን፤ የአከረካከማቸው አለመካነፍ፤ ራሳቸውን ዛሬኹን በሆነ መንገድ አባዝተው የደረደሯቸው እንጂ እውነት የተለያዩና ራሳቸውን ችለው ያደጉ ዛሬኹ ናቸው ለማለት ይኩበድ ነበር። የአበባ መደቦቹ ዓይንን ለመንቀል የሚፈትን ውበት የፈሰሰባቸው ነበሩ። የግቢው እየሮ የተለየ እጩይታን የሚፈጥር ድባብ ነበረው።

ታዲያ የዛሬ ዓመት አካባቢ መቶ አለቃ ወደ ኃላፊው ቢሮ ድንገት ተጠሩ። ትኩስ አፈር የለበሰ ቱታቸውን ጭቃ ባዘለ በት ጫማቸው ለብሰው ወደ ኃላፊው ቢሮ ዝቡና የተሰበሰቡት የማጎጃመንት አባላት ፊት እጃቸውን ወደኋላ አጣምረው ቆሙ። ልክ ፍርድ ቤት ዳኛው ፊት እንደቆመ ተከላሽ ነበር አቋቋማቸው። እርጌ ኮፍያቸውን አውልቀው በእጃቸው ስለያዙ የሚበዛው ነጭ ሽቦት የወረረው ስስ ፀጉራቸው ዕድሜያቸውን ያሳብቃል።

"መቶ አለቃ!" አላቸው ኃላፊያችን ቢሥርዓት ተቀመጡ እንኳን ሳይላቸው፤

"አቤት ጌታዬ!" በአከብሮት ከወገባቸው ጎንባብ ቀና እያሉ፤

"ዛሬ ያስጠራንዎት የመሥሪያ ቤቱን ሕግና ደንብ የሚፃረር ድርጊት እየፈፀሙ መሆኑ 'ስለተደረሰበት' ሰላሳ ስመነጋገር እና ለመተራረም ነው" አለ ኮስተር ብሎ። "ፈገግ ካልከ ሥልጣንህ ይከስማል" የተባለ ደመስል ከመሬት ተነስቶ ግንባሩን መቋጠር ይቀናዋል አለቃችን።

"ማ...አ...እኔ ነኝ የሚፃረር ድርጊት የፈፀምኩት?" አሉ መቶ አለቃ ደንገጥ ብለው።

"አዎ...! በሥራ ሰዓት መጠጥ ጠጥተው ነው የሚገቡት የሚል! 'ኢንፎርሜሽን' ደርሶናል። ይሄ ደግሞ ከአንድ የመሥሪያ ቤቱ ሠራተኛ አይጠበቅም..." አላቸው።

"እ... ለዚህ ነው እንዴ!" አሉ የተጨነቁ ሰውነታቸውን ዘና አድርገው፤ የተመጣን የሽማግሌ ፈገግታ ፊታቸው ላይ እየታየ። ሁላችንም በአባባላቸውና በሁኔታቸው ግራ ተጋባን።

"እንዴት ለዚህ ነው እንዴ...?" አለ አሰቃችን ይበልጥ ቆጣ ብሎ። ድርም ከባድ ብሎ የሚናገረውን ነገር እካብደው ካላዳነቁለት ይከፋዋል።

"አጠግሰሁ...! ይሄ እኮ ድብቅ አይደለም፤...ጧት ስገባ እንድ ብርሌ ሸተት አድርጌ ነው የምገባ ለምሳም ቢሆን...ያው ለማወራረጃ እንድ መቅመጤ ዛሬ የተጀመረ ነገር አይደለም..." አሉ ዘና ብለው፤

"ይሄ በጣም ... በጣም ትልቅ ስህተት ነው፤ ...ከራስዎ ተርፎ ለሌሎችም ሠራተኞች መጥፎ እርስዎ መሆን ነው እኮ...! መቶ አሊቃ ምን ነክምት!"

"አሃ! ምን ያደራርሰኛል? ሽተተን እንዳይሉ እነሱ የሚውሉ በሯቸው ነው፤ እኔ የምውል ውርማ ለውርማ...፤ ሳርም ስኮተኩት 'ሰከሮ ተናገረሃ እይሉ ቃል ከእፌ ወጥቶ እያውቅ፤ ምኑ ላይ ነው ስህተቱ...' አሉ በኃላፊው በአቶ ለሥራት ቁጣ ቅንጣት ታህል ሳይሸበሩ።

ኃላፊው ግንባሩ ላይ ደም ሥሩ በማልጥ እስኪታይ ተጋድሞ "እንግዲህ መቶ አሊቃ እኛ ብዙ ሥራ አለብን፤ ባጭሩ ሁለተኛ ይህን ስህተት እንዳይደግሙት፤ ጨርሻለሁ!!" አለና ወደማጅጅመንት አባላቱ መልኩት ሲል ሁላችንም ተስማምተን ሳይሆን መስማማታችንን ኃላፊው እንዲያደልን እንገታችን እስኪንቀጫቀጭ ራሳችንን ናጥን፤...ልማዳችን ነው!!

መቶ አሊቃ ኮስተር ብለው "እንግዲህ እኔ ከልጅነቴ ነው የማር ጠጅ መጠጣት የጀመርኩት...፤ ካልጠጣሁ ጀማቴም አይፍታታልኝ...፤ ዓይኔም አይገለጥ፤ እርሰም ፊት አሺ! አሺ! ብዬ... ተደባብቆ ኑሮ አላውቅም፤...ሰው ላይ አልደርሰም...፤ ሥራዬንም አላስተጓጉልም፤ ግ...ን ከልጅነት እስከ ዕውቀት ያደገብኝን ነገር ዛሬ ተነስቼ ...እኔም ልተውህ አልለው...እሱም እሽ ብሎ አይተወኝ፤ ...እህሱስ ከጉርሮዬ እንዴት ይወርድልኛል...?!!" አሉና እቅጩን ተናገሩ።

ከዛች ቀን ጀምሮ ኃላፊያችን የመናቅና የመዋረድ ስሜት ስለተሰማው በየምክንያቱ ቢሮው እየጠራ ይነተርካቸው ጀመረ። በመጨረሻ ንትርኩ ሲበዛባቸው ከኖሩበት ግቢ የእጃቸውን አቢራ እራግፈው ቀሩ - ቀሩ!!

"እንድ ሰካራም መጣ ቀረ!!" አለ ኃላፊያችን። በመስማማት ራሳችንን ናጥን የማጸጅመንት አባላት!! ልማዳችን ነው!!

አዲስ የተቀጠረው አትክልተኛ አቶ አውግቶው ይባላል፤ (ሰምን መልአክ ያወጣዋል)። ይሄ ሰው ሁለት እንደ ሐመስ የቀራቸው ችግኞች ይተክልና ዙሪያቸውን አምስት መሬት የተገፈባቸው የጣውላ ሰሌዳዎችን ያቆማል። ችግኞቹ በሰፋፊዎቹ የመሬት ሰሌዳዎች ስለሚከበሩ ፀሐይ እንዴት ያግኙ? ደግሞ መሬትና ከመንዛዛቱ ለዛ ቢሰነቱ !! አትክልቶቹን እንደመፈክሮቹ በሚገባ ስለማይንከባከባቸው ከጥቂት ወራት በኋላ አትክልቶቹ ሁሉ ደርቀው መፈክሮቹ በደረቁ አበቦች መሀል ከፍ ብለው ታዩ።

“እርንጓዴ ተክሎች የሕይወት መሠረት፤ ለምድራችን የህልውና አውታር እንዲሁም የዓይን ማረፊያ ናቸው !!” አሁን ይሄ ገና ድሮ ቢጋርዩሽ ሥርዓት ጊዜ የነበሩ ሰዎች የሚያውቁት የቆረፈደ ሃቅ እይደልም? ብራና የሚያስፍቅ፡ ቀለም የሚያስበጠብጥ ጉዳይ መሆን ነበረበት? እንደ ቀን ታላላቅ የመንግሥት ባለሥልጣናት በተገኙበት የድርጅቱ ስብሰባ ላይ አትክልተኛው “በመቻችልኝ አርሶ አደሮችን ስለዘመናዊ የጓሮ አትክልት ልማት ባለሰጥን ፈቃዴ ነው፤ በሙያችን እገራችንን ማገልገል አለብን፤ ዝም ብሎ ቢሮ መኮፊስ ዋጋ የለውም አለ።

ሹፊራችን አቶ ዘለቀ ታዲያ እንዲህ አሉ፡ “ይሄ ሰው አርሶ አደር ላሰልጥን የሚለው የጤፉን ማሳ ሁሉ በመፈክር ሞልቶ በርሀብ ሊጨርሰን ነው እንዴ?”

ግቢው በመፈክር ሰሌዳዎች ተጥለቅልቆ፤ ግድግዳው ላይ ቁጥር ስፍር የሌለው መፈክር ተለጥፎ መሥሪያ ቤታችን በመፈክርና በመልካም አስተዳደር አጦት ታዋቂ ሆነና አረፈው። እንደ ቀን ከቢሮዬ ሰወጣ አዳስ መፈክር ቢሮዬ ፊት ለፊት እንደባለጉዳይ ቆሞ ተመለከትኩ። እንዲህ ይላል፡ “የወለድናቸውን ልጆች እንደምንንከባከበው የግቢያችንን አትክልቶች እንንከባከብ !!” እንዲህ አሰብኩ፡ “ይሄ አትክልተኛ ሚስቱ ብትወልድ የእመጫፒን አልጋ በመፈክር ሳይከበው እይቀርም፤ ትወልድ በመፈክር የሚያድግ መስሎት።”

ትንሽ ቆይቶ አትክልተኛው በሰላም የኖረውን ግቢ በዘር ያናቆረው ገባ። ነገሩ የሆነው እንዲህ ነው። የባሕር ብሔረሰቦች ቀን በመሥሪያ ቤታችን በተከበረበት ሰዓት በዓሉን እስመልክቶ አትክልተኛው በተለያዩ ቋንቋዎች መፈክሮችንና ማስታወቂያዎችን ሰጠ። በማግስቱ በመሥሪያ ቤታችን የሚሠሩ አራት የደቡብ ክልል ተወላጆች ከየሥራ ከፍሉ ተጠራርተው በመደዳ በመቆም የአትክልት መደቡ

ላይ ሽንታቸውን ሲሸኑ በመታወቃቸው በአትክልተኛው ተከሰሰው ኃላፊው ዘንድ ይቀርባሉ።

“አንዴት እዛ ቦታ ሽንታችሁን ትሸናላችሁ ? እናንተ የተማራችሁ አይደላችሁም አንዴ ? ፊት ለፊት ‘መሸናት ክልክል ነው !’ የሚል ጽሑፍ በግልፅ ተለጥፎ ሕግ መተላለፍ ምን የሚሉት ቸልተኝነት ነው። ሲል ኃላፊው አሳት ለብሶ አሳት ጎርሶ ደነፋባቸው።

ሠራተኞቹም በብስጭት መለሱ።

“አንዳሉት ፊት ለፊታችን አትክልተኛው ሽንት መሸናት ክልክል ነው !’ ብሎ መለጠፉን አይተናል። ግን ደግሞ ሕገ መንግሥቱ ያረጋገጠልን በቋንቋችን የመጠቀም መብት በአትክልተኛው ተጥሶብናል። ማስታወቂያው በአማርኛ፣ በአሮምኛ እና በትግርኛ ተለጥፎ በአኛ ቋንቋ ግን አለመለጠፉ ትልቅ የሙብት ጥሰት ነው። ስለዚህ ቋንቋችን እስኪከበርና እንደ ሌሎች ብሔሮች ሁሉ ማስታወቂያው በቋንቋችን እስኪለጠፍ አንሸናለን ! በሰላማዊና ዲሞክራሲያዊ መንገድ መሸናታችንንም ጥያቄያችን እስኪመለስ አናቆምም !!” በማለት ተናገሩ።

ኃላፊውም ጉዳዩን በጥሞና ካደመጠ በኋላ ወደ አትክልተኛው በመዞር “ያቀረቡት ሐሳብ ተገቢ ይመስለኛል። አሁኑኑ በቋንቋቸው ‘መሸናት ክልክል ነው !’ የሚል ማስታወቂያ ቦታው ላይ ይለጠፍላቸው፤ ጨርሰናል!” ብሎ ከወሰነ በኋላ፤ “ያን ሁሉ ዓመት በበረሃ የታገልነውኩ...” በማለት ሰፋ ያለ የብሔሮችና ብሔረሰቦች እኩልነት ላይ ያተኮረ ጥልቅ ትንታኔ ሰጠ። ጥያቄያቸው መልስ ያገኘላቸው የደቡብ ተወላጆችም አለቃውን ‘ሥልጣን ያዳብር !’ ብለው እርስ በእርስም ተቃቅፈው በመሳሳም ደስታቸውን ከገለጹ በኋላ በመጭው ምርጫም ፕዢውን ፓርቲ እንደሚመርጡ ቃል በመግባት ወደ ሥራቸው ተመለሱ።

በቀጣዩ ቀን ግን በመሥሪያ ቤታችን ውስጥ ሌላ ነገር ተከሰተ። አትክልተኛው ቁጥራቸው ሰባት የሚደርስ ሠራተኞችን በጥበቃ ሠራተኞች እያስነዳ ይዟቸው ኃላፊው ቢሮ ደረሰ።

“ምን ጉድ ነው ይሄ ሁሉ ሰው !” እሉ ኃላፊው፤

“ጌታዬ! የሚያሳፍር እኮ ነው ! እኒህ ሁሉ ባሬ አትክልት ቦታው ላይ ሲሸኑ እጅ ከፍንጅ የተያዙ ሠራተኞች ናቸው” እሉ አትክልተኛው።

ሰዎቹ ለምን እንደሸኑ ሲጠየቁ እንዲህ ሲሉ መለሱ፤ “እኛ የእፋር፣ ሐረሪ፣ ቤንሻንጉል፣ ጋምቢያ

ሰማሌ ክልል ተወላጆች ስንሆን አትክልት ቦታው ላይ የሸናነው ሌሎች ብሔሮች ሁሉ በቋንቋቸው የተቃዳጁትን መብት ባለማግኘታችን፤ እንዲሁም በእኛ የአፍ መፍቻ ቋንቋ 'መሸናት' ክልክል ነው። ተብሎ ባለመፃፉ የተሰማንን ቅሬታ ለመግለፅ ነው። አሁንም ቢሆን እንደሌሎች ብሔሮች ሁሉ በየቋንቋችን ማስታወቂያው እስካልተፃፈ ድረስ በዘር፣ በሃይማኖትና በፖለቲካ እመለካከት ባንሊያይ እጅ ለእጅ ተያይዘን በመሸናት በራሳችን ቋንቋ የመጠቀም ሕገ መንግሥታዊ መብታችንን እናስከብራለን!!" ሲሉ ከፍ ባለ ወኔና ቆራጥነት ተናገሩ።

ኃላፊው በዚህ ጉዳይ በመበሳጨቱ ማኔጅመንቱን ሰብስቦ ከመከረ በኋላ፣ በግቢው ውስጥ ማንኛውም ማስታወቂያ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ብቻ እንዲለጠፍ ተወሰነ። በዚህም መሠረት ከማኔጅመንት አባላት የተውጣጣ 'የሽንትና ተያያዥ' ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ ከተዋቀረ በኋላ ማስታወቂያዎችን በማዘጋጀት በየቦታው እንዲለጠፉ ተደረገ። በእርግጥ ይህ ውሳኔ መፈክር አምራቹን አትክልተኛ ልክ በማስጋባት ግቢው ከመፈክር እጩ ቢልም ከሳምንት በኋላ ግን ራሱ አትክልተኛው አዛው ቦታ ሲፀዳዳ ቢኃላፊው እጅ ከፍንጅ ተያዘ።

"እንዴት አንተ ራስህ እንዲህ ያለውን ሥራ ትሠራለህ?" ቢባል፣

"ጌታዬ! እኔ እንግሊዘኛ ማንበብ አልችልም ሲል ይቅርታ እንዲደረግለት ተማጸነ።

ፀረ - ሰላሙ ሰርግ ቤት

“ለውነድም ጋኛው ዘሰቀ፤

ባለሀብት...

የዘንካታቀ ልጄ አዛሰቶ ለጥይብሉ ባንጃውና የጀግናው ልጆችን በላቸው ድግሙ ሰጥእርጌ የጋብቻ ሥነ ሰርዓት የሚፈጠሙ የፊታችን ሕዳር ሚካኤል ስለሆነ፤ ጠብ ርግፍ ብዬ አርጄና ጋርጄ ባሰናዳሁት የእንድ ልጄ ሰርግ ላይ ከአቶማቲክ ክላሽ ጠመንጃህ፤ ካልሆነም ከካሊፖሞፍተርህ፤ አሱም ባይሆን ከክምንሸርህ፤ ቢጠፋ ቢጠፋ ሽጉጥ ይዞህ ድግሴ ላይ እንድትገኝ በእኩብሮት ጠርፍሃለሁ። ባዶ እጅህን ትመጣና ጊወርጊስ አይለመነኝ፤ ቀብርህ ላይ አልቆምም ዋ!

አከባሪህ ለጥይብሉ ባንጃው!”

ቢቃ እንዲህ ነው ሰርግ የሚጠራው ታዳሚው...

እንግዲህ በአካባቢው ባህል መሰረት እንድን ሰርግ ሰርግ የሚያሰብለው ተኩስ ነው። ከተማ አካባቢ የሰርግ መጥሪያ ካርድ ላይ፤ “ከነባለቤትዎ እንዲገኙልን” እንደሚባለው በዚህ አካባቢም ሰርገኛ ባዶ እጁን አጣምሮ መገኘት ነውር ነው። ሰርግ ጠሪው ታዳሚውን ሲጠራ የመሰሪያን ጉዳይ እጽገኝለት ሰጥቶ በቀይ እስከሪብቶ ነው የሚያስፀፈው!

ሰርግ ላይ መተኮስ ያገሩ ደንብ የሕዝቡም ባህል ነው፤ ሲወርድ ሲዋረድ ከእያት ቅድም እያት የመጣ! ታዲያ የእሱክ ዕለት መጽሐፍ ሲገባና ሲወጣ ምድር ቃጤ ትሆናለች። ሁሉም ለሰርጉ ያዘጋጀውን ጥይት እየፍከረና እየሸለለ ወደ ሰማይ ያንጣጣዋል። የደሃ አገራት ጦርነት አስኪመሰሰል። አገሬው የሰርግን

ወብት ሲለካ "አይ ድግስ" አይልም! "አይ የአካሌ ስርግ ላይ የነበረ ተኩስ!" ነው የሚለው። እንደውም ሰው ሲሞት መሾ የሚወርደውና የሚገጠምለት በየሰርጉ ቤት በተኮሰው የጥይት መጠን ነው!

ተኳሽ ተኳሽ ... አድባሩ እንቀላቁ ማን ይተኮስበት?

አንዴ ቀና ብለህ እስቲ አንደቅድትበት

አየተባለ ደረት ይደቃል እንባ ይራጫል። ብዙ ጥይት ስርግ ላይ መተኮስ የቸርነት መለኪያ፣ የባለፀጋነትም መስፈርት ነው። ለወጣቶች ደግሞ ከዚህም ከፍ ያለ ጠቀሜታ አለው። ወጣቱ ስርግ ቤት የሚተኮሰው የጥይት መጠን ውሃ አጣጫኝ ኮረዳ የመሳሪያ ዋናው መንገድም ነው። የኮረዳዎቹን ልብ ቁመና አያስደነግጠውም፤ ገንዘብ አያማልለውም ... ተኮስ ሲሰማ ነው ዘራፍ ብሎ የሚነሳው - የከጃሎት ቀልፍ ናት ተኮሷ! ለዛም ነው የአካባቢው ወጣቶች ጠንከረው ሰርተው ጠመንጃና ጥይት የሚገዙት።

አቶ አርገጤ ታዲያ እዚህ መንደር ውስጥ ታዋቂ ሰው ነው። የተፈራ፣ የታፈረ። ግማሹን የመንደሩን ተጋቢ ሽማግሌ እየሆነ ያዳዳረው ይሄው ጋሽ አርገጤ ነው። አንዱን ወጣት ይጠራና፣ "እንተ እንደው ቆመህ መቅረትህ ነው ቢቃ? ምናለ የአቶ አከሌን ልጅ አየት ብታደርጋት? አበባ የመሰለች..." ቢቃ ወጣቱ ቀልቡ ይቆማል። የአቶ አከሌ ልጅ ወንዝ ውሃ ስትቀዳ፣ ጫካ አንጨት ስትለቅም አስኪሰለቸው ዓይኑት ፋንጋ መሆኗን ገና ድሮ ለጋደኞቹ ነግሮ የተዋት ብትሆንም አቶ አርገጤ ሲመሰክሩላት መልዓክ ሆኖ ትታየዋለች። አቶ አርገጤ ከማዳዳሩ ገን ለገን ታዲያ ይሄን ሁሉ ዘመን ለመንደርተኛው የጥይትና የመሳሪያ ፍላጎቱን በማሟላት የቀኝ እጅ የሆነ ታዋቂ የጦር መሳሪያ ነጋዴ ነበር። ምንም እንኳን ሥራው ሚስጥር ቢሆንም ማንም ያውቀዋል! በቀኝ ያዳድራል በግራ ጥይት ይሸጣል! ይሄው ነው ሰጥቶ መቀበል!

አንድ ቀን ታዲያ መንደርተኛው የሚያጓጓ ወግ ሰማ፣ "አቶ አርገጤ ሴት ልጁን ሊደር ነው" የሚል።

"እነርሱ ነደደ በለው" ተባለ።

"ሰማን ነው የሚድራትሳ?"

"እዚህ ተኛ ወረዳ ራቅ ያለ ቦታ ወዲህ ወደ ቆላው አባቱ ታዋቂ የመሳሪያ ነጋዴ የሆነ ጉብል ነው እሉ"

“አ...ሆን ተኩስ ቀን ወጣላት! አድባራችን የተኩስ ጥሟ ቀርጥ ሲልላት ነው” ይላል አንዱ። “አንኳን መንደራችን ድፍን ጦቢያ ድፍን አፍራቃ ቃጤ መሆኗ ነው” ይቀበላል ሌላኛው። እያጋነነ አፍሪካ የተኩስ ድምጽ የሰፈቃት ይመስል! ቨክቨክታው እውነት ሆነና መጥሪያ ለሁሉም ተልከና ድግሱ በሰፊው ተሰናድቶ ሽር ጉድ ሲላል የወረዳው አስተዳዳሪ ከባድ ጉዳይ መኖሩን ገልጾ ነዋሪውን ለሰብሰባ ጣራ። የሰብሰባው ዓላማም ከበላይ አካል የተላከ እና አዲስ የወጣ ሕግ ለሕብረተሰቡ ለማሳወቅ ነበር።

ሕጉ እንዲህ ይላል፡ “በአንዳንድ ወረዳዎች በደስታና በሐዘን ጊዜ ጥይት የመተኮስ ልምድ መኖሩ ይታወቃል። ይሁንና ይህ ድርጊት የነዋሪውን ሰላም የሚያደፈርስ፤ ሕገወጥ የጦር መሳሪያ ዝውውርን የሚያበረታታ ሆኖ ስለተገኘ ከዛሬ ጀምሮ በጥብቅ የተከለከለ ተግባር መሆኑን እናሳውቃለን!”

የወረዳው ነዋሪ ተንጫሜ። ለጥያቄም እጁን እንደ ጭራሮ ወደላይ እንጨፈረረው። ሊቀመንበኑ ተራ በተራ ዕድል እየሰጡ የነዋሪውን ቅሬታ መቀበል ጀመሩ፤

“እሸ እዛጋ አቶ አርገጤ...”

“እግዜር ይስጥልኝ ... ይሄ ሕግ በውነቱ የሕዝብን ባሕል፤ ወግ፤ ወንድነትም ለማከላሸት ሆነ ተበሎ የተሰናዳ ነው ... በፍጡም የወረዳው ነዋሪ አይቀበለውም።” ሕዝቡ አጨበጩ። ሌላው ሰው ቀጠለ፤ “እኔ አሰታራቂ ሐሳብ አለኝ! መንግሥት መሳሪያውና ጥይቱ ሕገወጥ ነው ካለ ባሕላችንን ከማስቆጣጠር ይልቅ እንደ ማዳበሪያ፤ እንደ ስኳርና ዘይት ለምን ሕጋዊ ጥይትና መሳሪያ በሕብረት ሱቃችን በኩል በየወቅቱ እያቀርብልንም?”

“የኔ አስተያየት ደሞ...” አለ ሌላው፡ “ሕጉ ሲወጣ መንግሥት አላማከረንም! ቢሆንም አማራጭ ሳያቀርቡ ተኩስ አቁሙ ማለት ተገቢ አይደለም። ለምሳሌ ከተሜው ሲያገባ በአሳት እየሰላ የሚተኩሰው ... ምንድነው ስሙ ይ...ሄ...” ስሙ ጠፋባቸው አስተያየት ሰጪው...

“ርጭት...” አለ አንዱ ወጣት።

“ርጭት አይደለም ርችት ነው የሚባል” ሌላው አረመው።

“እዎ ርችት ...! እሱን እንደ አማራጭ ያቅርብልን እንጂ መተኮስማ ምን ሲደረግ ይቆማል ... አባቶቻችን አያቶቻችን ምን ይሉናል ... እንዲህ በየሰበቡ ካልተከሰነስ የመተኮስ እምሮታችን ተጠራቅሞ ድንገ አንድ ቀን ቢወጣ አገር ይተርፋል እንዴ ጌታው?”

“የእንኳን አስተያየት ምንድን ነው...” አለ አንድ ጎልማሳ፡ “የኛ ወረዳ አንደሌላው ወረዳ ወደ ሰው አይተኩስም ... ይሄን ያህል ስንኖር ሰውም ሙቶብን አያውቅ ጌታው ... እና ከሌላው ወረዳ አኩል ሕግ ከምትጻፉትብን የኛን ተሞክሮ ወደ ሌላው ወረዳ በማስፋፋት ሁሉም ወደ ሰማይ ብቻ እንዲተኩስ ቢፈቀድላት መልካም ነው” ጭብጨባ !!! “ሰርግ ባሩድ ካልሸተተው ሙሽራዋን ሰይጣን ይጣላታል፤ ጉዳሩም እይሰምር። ይሄ አትተኩሱ የሚል ትዝዝ መዳኒት እንደመከልከል ያለ በደል ነው...”

ተሰባሳቢው ለማማሻ ቀን ተቃውሞውን ሲገልፅ ከዋለ በኋላ ሊቀመንበሩ በአጭርና ቆፍጠን ያለ ገማዢ ስብሰባውን ደመደሙት፤

“ወገኖቼ እንግዲህ እኛ ይጠቅማል ብለን ጠብቀን እዚህ ያደረሰውን ተኩስ የበላይ አካል ለልጆቻችሁ አታውርሱ ታላን ምን ይደረግ! የበላይ አትተኩስ ካለ አትተኩስ ነው፤ ተኩስ ካለም መተካስ ነው ... በዕርግተ ተኩስ ባሕላችን ነው ... ይሁንና ባሕልም እንደ ሰው ይወለዳል፤ ያድጋል፤ ይሞታል!”

ከስብሰባው ጥቂት ቀናት በኋላ የአቶ አርገጤ ደግሰ ላይ ሕጉን በመጣስ መሳሪያ ይዞ የሚመጣ ሰው መኖሪያ አለመኖሩን የሚያጣራ የቀበሌ ሰው ቃፈር ቆሞ ነበር። ይሁንና ነፃሪው ሕግ በማክበር ሁሉም ባዶ እጁን አንገቱን ደፋቶ ወደ ሰርተ ሲገባ ታዋ። ሰርጉ ቤት ውስጥ ጎን ለጎን የተቀመጡ ወዳጆች በሽክሹክታ ያወራሉ፤ “እንደው ጭር አረጉን አይደለም ጭር ያርጋችውና”

“አሄደው ወዳጆችን ሰርግማ ጭር አያረፉትም እኔ እያለሁ” አለ ሌላኛው።

“ምን ልትሆን መሳሪያ እንደሁ የለን፤ እንደ ቤት ባዶ እጃችንን...”

“እሱን እንኳን ተወው ተመልከት ይሄን...” አለና ጋቢውን ገለጥ ሲያደርገው እጁ ላይ ሁለት እስራኤል ሰራሽ የእጅ ቦንቦች እንደ ስኳር ድንች ቁጭ ብለው ታዩ!

“ወይ የሃሳብ መገባጠም እናትዬ” አለና ሌላኛውም ከቁምጣው ውስጥ ባርጌ ጨርቅ የተጠቀለለ የእጅ ቦንብ መሸረጥ እድርጎ አወጣ!

ሰርተ ቤት ውስጥ የሚበዛው የእጅ ቦንብ ይዞ ገብቶ ነበር - ባሕል ነዋ። የሙሽሪት አባት ታዳሚው ፊት ለመው እንዲህ አለ፡ “ወገኖቼ አከብራችሁኝ ስለመጣችሁ ደስሰሰ ብሎኛል። እንግዲህ መገገሙን ባሕላችንን ከልክሎ ሰርጋችንን ጭር ሊያደርገው ሞክሮ ነበር። ይሁንና አስተዋዩና ብልሁ የወረዳችን

ሊቀመንበር እንደነገሩን፡ “ባሕል ይወለዳል፤ ያደጋል፤ ይሞታል ... እውነት ነው ይሄው የትላንቱ የሥራ ወክል መሳሪያ የማንጣጣት ባሕላችን አድጎ ዛሬ በምወዳትና በምክራባት ልጄ ሰርግ ላይ ተኩሱ ወደ ፍንዳታ ተቀይሯል። ባሕል እኔ ቤት እድገቱን በመጀመሩ ደስታዬ እጥፍ ሆኗል” በማለት ከከላቸው በምብ መሸገጥ እድርገው ተንደረደሩና ፊት ለፊታቸው ወደተዘረጋው አርሻ ላይ አፈጉት።

ሙሉ ቀንና ሙሉ ሌሊት ወረዳው በፍንዳታ ሲናጥ ውሎ አደረ፤

መንግሥት፡ “ፀረ ሰላም ኃይሎች የልማት እንቅስቃሴውን ለማደናቀፍ ሰርግ ቤትን ከሰላ በማድረግ ሰላማዊ ሕዝብ ለመጨረስ ቢሞክሩም በሕዝብና በወረዳው ፖሊስ ትብብር እቅዳቸው ሳይሳካ ቀርቷል” ብሎ ዘገበ። ሕዝቡ ግን “ሰርግ አቶ አርገጤ ቤት ተሰረገች” እያለ በአድናቆት ያወራ ነበር።

እግር በእግር

አንድ ቀን ሰይጣን በመንደሩ ወደሚፈሩት እና ወደሚከበሩት አስር አለቃ ደባልቄ ግዛው ቤት ሄደና ቀዳሚም ተከታይም ሲያደርግ፤ “ደባልቄ!!” ብሎ በስማቸው ጠራቸው።

አስር አለቃ ፊታቸውን በቁጣና በግርምት አኮማትረው ድምፁን ወደሰሙበት ዞር ቢሉ በአካባቢው ሰው የሚባል የለም። እዚህ ሰፈር አንድም ሰው የአስር አለቃነት ማዕረጋቸውን ሳያስቀድም፤ የአባታቸውንም ስም ሳያስከትል እንዲህ ንፋስ እንዳነሳው ፊስታል ስማቸውን ሰብቻው አንጠልጥሎ የሚያነሳ ሰው የለም። አንኳን ሰው የዚህ ሰፈር ሰይጣን ቢሆን ራሱ እንደዚህ አስር አለቃን አቃሎ እና አበሻቅጦ ይጠራቸዋል ተብሎ አይታሰብም። እንዴት ሆኖ! ምን ሲደረግ..!

እንግዲህ አስር አለቃ የተጣሉ ባልና ሚስት አስታርቀው ገና መመለሳቸው ነበር። ልክ በራቸው ላይ ሲደርሱ ነው ሰይጣን የጠራቸው። ምን ይጠራቸዋል፤ ያዋረዳቸው እንጅ! ቢሆንም ‘ጀሮዬ ነው’ ብለው ወደ ቤታቸው ግቢ ሊገቡ ርምጃ ሲጀምሩ፤

“አንተ ደባልቄ! የሚደባልቅ ይደባልቅህ! ሲጠሩህ አትሰማም!? ደንቆር!!” ብሏቸው አርፍ። በዚህ ቢባቃማ ጥሩ ነበር፤ “ምን ያሯሩጠኸል? ያች መንሽ እግር ሚስትህ እንደሆነች የትም አትሄድብህ፤ ተወዘፋ ነው የምትጠብቅህ” ሲል ዘለፋቸው። አስር አለቃ መጀመሪያ በተናጋሪው ድፍረት ግርርርርርርርርርም አላቸው፤ ቀጥሎ የጉግግሩ ትርጉም አዕምሯቸው ውስጥ ሲተረጎም ደማቸው ፈላ። ላለፉት አርባ ዓመታት እንዲህ ተንቀውም፤ እንዲህ ደማቸው ፈልዩም እያውቅም። ከዘራቸውን ጠባቅ አድርገው ጨበጡና ድምፁን ወደሰሙበት ፎክረው ዞሩ።

“ያንበሳው ግልገል!” በአካባቢው የሰው ዞር የለም!!

በአርማም ሰይጣን እንዳሰበው አስር አለቃ ሌሊቱን አንቅልፍ በዓይናቸው ሳይዘር ነበር ያደረው። እንደዚህ ያበሻቀጣቸው ሰይጣን ነው ለማለት ጥርጣሬ ዝብቸው፤ “እኔ የትኛው ቅድሳና ኖሮኝ ሊፈትነኝ ይመጣል?” አሉ ሲራሳቸው። እንደውም አንዱ ጎረቤታቸው ተደብቆ እንደሰደባቸው ጠረጠሩ። “ማን ሊሆን ይችላል?” ሌሊቱን ሙሉ ተበሰሰሰሉ።

“ይችላል፤ የትክበርሽ ትሆን እንዴት የለም ድምፁ የወንድ ነው። ግንበኛው አሰፋ መሆን አለበት፤ አሉ ለካ ለሥራ ከፍለ ሀገር ከሄደ ሁለት ወሩ፤ እና ማናባቱ ነው።” ወደ ንጋቱ ላይ እንደ ሐሳብ ብልጭ አለላቸው። አረጋ!! ድንበር እየገፋ የበጠበጣቸው ጎረቤታቸው !! አረጋ! ሽረ አሰሰ ሚስታቸውንም በምኞት ዓይኑ የሚቃኝ ጥጋበኛ ነው፤ ድምፁም መጣላቸው፤ ራሱ ነው!

“አገኘሁት” ብለው ዘለው ከአልጋቸው ተነሱ። ሚስታቸው እማማ የውብዳር በአስር አለቃ አነሳሰ ደንግጠው፤

“በስማም ምን ሆኑ?” ሲሉ ጠየቁ፤

“ዝም በይ! ሸፋፋ!” ሲሉ ሚስታቸውን ሰደቧቸው፤ ከሰይጣን በተዋሷት ያደረች ስድብ። አስር አለቃ ከዛ በፊት ሚስታቸውን ሰድባው አያውቁም ነበር። ልብሳቸውን ለባብሰው እየተጣደፉ ሲወጡ ሚስታቸው አልጋቸው ላይ ሆነው አሰቡ፤

“ይሄን ሁሉ ዘመን ዓይቶት የማያውቀውን የአግሬን መንሻፈፍ ዛሬ እንዴት ታየው? ምናልባት ወጣት ሴት ዓይቶ ይሆን? ማን ያውቃል...” ባለቸውን ካገቧቸው ጀምሮ ዛሬ ገና ተጠራጠሩ። ልጃቸው ሰንቄ እንደ ሁልጊዜው ከመኝታዋ ተነስታ እያንገራገረች ነበር። ለሙዚቃ ከፍተኛ ፍቅር ያላት ሰንቄ፤ በተለይ የአስቴር አወቀን ዘፈኖች ስትዘፍን ታስደምማለች። ዛሬ ግን እናቷ ድንገት እንባረቁበት፤

“ወዲያ ዝም በይ! ምን በጧቱ ታንቋርራብኛለሽ!”

ሰንቄ በእናቷ ንግግር ከፋኛ ተበሳጪች። እስከዛሬ ሲያደንቁት ነበር፤ “የኔ ልጅ ድምጹ ብቻ የወፍ ዘር የሚደረግ።” እያሉ፤ ዛሬ ታዲያ ምን ነካቸው? ስታምሰለስል ድንገት ጓደኛዋ ሊበን ደወለ።

ዛሬ “ሰርፐራይዝ” ሊያደርጋት ጓደኞቿን እዘጋጅቶ እየጠበቃት ነው። እንድታገባው ሊጠይቃት

ቀላል ነገር ናቸው። "ይሄንንስ መሣሪያውንም መነጠቅ አያቅተኝ፤" ሲሉ አሰቡ። ፖሊሶቹ አስር አሊቃን
አያጣይቱ ወደ ጣቢያ ወሰዷቸው።

ዴ...!! ዴ...!! መንደርተኛው ከሩቅ የተከሰ ድምፅ ሰማ

ምንድን ነው...?"

"እስረኛ ሊያመልጥ ሞከሮ ...ፖሊሶች እግሩን ሰንከለው አቆሙት..."

ሰይጣን በሳቅ ፍርስ አለ። እናም አጀንዳው ላይ አንዲህ ሲል ፃፈ፤ "የእግሩ ጉዳይ አልቋል፤ አሁን
ነፍሱን ማንሻፈፍ ይቀረኛል!!"

ከዛም ሰይጣን ቀይ እስክርቢቱ እውጣና እየተፍነከነከ አንዲህ ሲል ጻፈ፤

"እስር አሊቃ...፤ አምሳ አሊቃ...፤ መቶ አሊቃ...፤ ሻሊቃ...፤ ሻምበል...፤ ጀኔራል...፤ ሚኒስትር...፤ ጠቅላይ
ሚኒስትር...፤ ሁሉም እግር አላቸው። አንኳን እነርሱ እግርም እግር አላት፤ ስንፈልግ...እናንሻፍታለን!!!"

ሄደች አሉ ጋራ ጋራውን...

ሽማግሌው አንድ ማለዳ ተነሳና ባዶ ሜዳ ላይ 'የሆነ ነገር' መሥራት ጀመረ። መንደርተኛው ሁሉ ሽማግሌው የሚነትተውን ትልልቅ ግንድ በግርምት እያየ ጠየቀው፤

"ምን እየሠራህ ነው?"

"መርከብ!!" አለ ቆፍጠን ባለ ድምፅ። ዙሪያውን ያለት ሰዎች እንደ ወትሮው እየተሳሳቁና እየተጫወቱ ነበር የሚያዋሩት፤ ሽማግሌው ግን እንጨቶችን እየጠረበ ያለውትሮው ሳቂታና ተጫዋች የነበረ ፊቱ በሐዘን ተኮማትሯል፤ ፍርሐትም አርበበታል።

"መርከብ ...መርከብ ደግሞ ምንድን ነው?" አለ መንደርተኛው፤ ከዚያ በፊት መርከብ የሚባል ነገር አይቶም ሰምቶም አያውቅም።

"መርከብ? ...መርከብ ማለት ማ... ያው መርከብ ነው።" አለ ሽማግሌው። ቁጥብ ነው ሲናገር፤ መንደርተኛው የባለ ግራ ተጋባ።

"ይሄ መርከብ ያልከው ነገር ለምን ይጠቅማል?" ሽማግሌውን ከብበው በጥያቄ አጣደፉት።

"መርከብ...መርከብ እንግዲህ ለምን እንደሚያገለግል የሚያውቀው እግዚአብሔር ነው።" ጎረቤቶቹ ለዚህ የእምስት መቶ ዓመት ሽማግሌ አዘኑ። 'በቃ ወፈፍ አድርጎት ነው አሉና ወደየጉዳያቸው ተበታተኑ - "ካረጁ አደብጁ" እያሉ...።

ይሄ ሽማግሌ ሰው ግን ከምድር ሁሉ ሕዝብ ተመርጦ ሊጠፋ በተደገሰለት ዓለምና እንደገና ሊፈጠር በታቀደለት እዲስ ዓለም መሐል ትውልድ መጽጠሪያ ከር ተደርጎ የተመረጠው ዓድቆ ኖህ ነበረ።

ጠፊውን ከሰራው የሚያገናኝ ድልድይ። አዳማ ድልድዩን 'ወዴት ትሄዳለህ...' ይለዋል፤ በድልድዩ እንደመሸገር። የተበላሸው እዚህ ላይ እኩ ነው። በዘመነት ሁሉ ሊያሻግሩን የተላኩትን ድልድዮች፤ "እናንተ የት ደረሳችሁ..." የሚል የጅል አንቶ ፈንቶ ንትርክ እየከፈትን!

###

የኖህ መርከብ የጎረቤቱ ዓይን እያየት ግንባታዋ ተፋጠነ። ሽማግሌው አንዲት ሰዓት ዝነፍ ሳይል እንጨቶችን በመግጣጠም፤ በመጥረብና በማሰር በጣም ብዙ ዓመታት ሠራ።

እንደ ቀን ታዲያ ከወደ ሰማይ፤ "አባታችን ኖህ! እንደ ምን ዋልከ!" የሚል ድምፅ ሰማ፤

"እግዚሃር ይመስከን! እንደምን ዋልከ..." ብሎ ዐሐይ ለመከላከል እጁን ግንባሩ ላይ ጣል አድርጎ ቀና ቢል አንዱ የመርከብ ምስሶ ላይ ያረፈ ቁራ ሆኖ አገኘው።

"አረግ...! ቁራ አንተ ነህ እንዴ?... ምን እግር ጣለህ?" አለ ኖህ፤ ወደ ሥራው እየተመለሰ።

"አረ እኔስ በዚሁ ሳልፍ ይህቺ ያረፍኩባት ምስሶ ትንሽ ተጣምማ ባያት ጊዜ እንድታስተካከላት ልንገርህ ብዬ ነው" አለ ቁራ።

"አሃ! ምን ተጣመመ?" አለ ኖህ ምስሶዋን እየቃኘ።

"እይ ከላይ ሆነህ ካለዩታት አታስታውቅም። ወደ ሰሜን አዝምማለች።" አለ ቁራ ቁልቁል ኖህን እየተመለከተ። ኖህ በደንብ ሲያስተውል፤ እውነትም ምስሶው የተተከለበት ጉድጓድ ውስጥ ተስተካከሎ ስላልገባ ማዝመመውን ተመለከተ። ጉድጓዱ ውስጥም ጨለም ያለ ሰፊ ከፍተት ነበር።

"እውነትክን ነው ጃል!" አለና ምስሶውን አሰሮ የሚነትትበት ገመድ ሊያመጣ ዘወር አለ። በዚሁ ቅፅበት ከጨለማዋ ጉድጓድ ውስጥ አባብ ፈትለከ ብሎ ወጣና በአንድ እንጨት ሥር ተደበቀ። አባብ በሰህተት የተፈጠረችው ጉድጓድ ምቹና የምትሞቅ መቀመጫ ሆናለት ነበር። በቁራ ጥቆማ ቤቱን ሊያጣ በመሆኑ እጅግ በጣም ተበሳጩ።

"ይሄ አቃጣሪ ቁራ!" አለ ደሙ ፈልቶ።

ኖህ ምስሶውን አስተካከሎ ጉድጓዱ ውስጥ እንዳሰገባ ቁራ ባናቱ ላይ እየበረረ፤ "እሁን ግሩም አድርገህ

ለስተካከልከው - በል ሰላም ዋል!" አለ።

"እግዜር ይባርክህ ቁራ...! ሰላም ዋል!" አለ ኖህ።

እባብ ተብሰከሰክ...

"እሺ የት አባቴ ልሂድ? ሰዎች ሲሰሩ ብቻ ነው ለእኔ ቦታ የሚፈጠረው።" አለ። በቁራ ከፋኛ ጭ እንደቋጠረ ወደ ቀዝቃዛው የድንጋይ ካብ በቁጣ ተምዘዝዘዘ። ፍጥነቱን ለተመለከተው እግር ያለው ይመስል ነበር።

###

ጎረቤቱ ግራ ገባው። ኖህን 'አብድ' ነው ብለው እንዳይተውት፤ ይህች መርከብ የተባለችው ጉድ በራቸው ላይ እያደጉት ጭራሽ ተራራ አከላ ተኮፈሰች።

"እች ነገር ቤትም ትመስላለች፤ መስኮት አላት" ይላሉ።

"እረ የከብት በረትም ልትሆን ይዳዳታል" ይባባላሉ። መንደርተኛው በግምትና በትንታኔ ልቡን ሲያደርቅ፤ ሞቱ ላይ ቆሞ ሲፈላሰፍ፤ ኖህ ላይ ሲዘባበትና ሲቀልድ ይህ ብርቱ ሽማግሌ ግን ደቂቃ ሳያዛንፍ፤ ከንድፉ ስንዝር ሳይገድፍ፤ መርከቧን ሠርቶ ጨረሰ።

መንደርተኛው ከጅማሬው ያልቅ በመርከቧ ፍፃሜ የባሰውን ግራ ተጋባ።

አንድ ሥራ የፈታ ሽማግሌ ቀዶ የሰፋት ቆብ እያለ ያሽጋጠጣት መርከብ ሦስት መቶ ከንድርዝማ፤ እምሳ ከንድ ወርድና ሠላሳ ከንድ ከፍታ ያላት ግዙፍ ጉድ ሆና መንደሩ መሀል ሌላ መንደር ሆና እንደ ተራራ ተገተረች።

አሁን መርከቧን ከመንደሩ ነዋሪ አልፎ የከተማው ሕዝብ እየጎረፈ ይጎበኛት ጀመረ።

"ይህቺ ነገር፤ ወይ እንደ ቤት መሠረቷን ከመሬት አልቀበረች... እንደው ምን ይሆን ፍጥረቷ" ይባባል ጀመረ።

"ይሄ ሽማግሌ እንጨት ሲቀጠትጥ በድካም መሞቱ ነው" አለ ሞቱን ተሸከሞ የሰው ሞት ተንታኝ ጎረቤት።

“ኖህ... ይህች ነገር ምን ትሆናለች?... አንደው መጨረሻዋ ምንድን ነው...? ማንሰ ነው የሚያውቀው ተሳታፊት።
አዘሁ በሰብሳ ካፈር ልትቀበር ነውን?”

“ካፈር ቢታች በሰባሹንም፤ ካፈር በላይ ነዋሪውንም እግዚር ነው የሚያውቅ፤ ልጆቹ!” አለ ኖህ እያዘነ...

ኖህ ሲድስት መቶ ዓመት ሞላው። ጎረቤቱ የልደት ድፍ ሊበላ በልደት ደግሰ ሊጨፍርና ሊጻራ እንዳለፈሰ፤ ኖህ ብቻ ማንነቱን የሚያውቀው አስፈሪ ደምፅ ከሰማይ ተሰማ። የቁርጥ ቀን ከተፋ አለች።

“ኖህ!” አለ አስገምጋሚው ደምፅ።

“አክሆ ጌታዬ ባሪያህ በፊትህ ነው!” ብሎ መሬት ላይ በግንባሩ ተደፋ።

“ወደ መርከቡ ልጆቻችሁን፤ የልጆቻችሁንም ሚስቶች ይዘህ ግባ። ካንተ ጋር በሕይወት ይኖሩ ዘንድ ሥጋ ካለው እንስሳት ሁሉ ሁለት ሁለት ተባዕትና እንስት ይግቡ”

ኖህ እግዚር በሰጠው ሥልጣን አዘዘ።

የዳር አራዊት፤ የሰማይ ወፎች ወደ መርከቧ ተንጋጉ። እነ እንበሳ እንደ ጥጃ መሰሰ ብለው ገቡ...፤ ማግሳት የለ መንድራት፤ እነ ኑብር ... እነዝሆን - ሁሉም ገቡ፤ እንዳለቀ ኖህ በሩ ላይ ቆሞ ቃኘት ቃኘት አደረገና፤

“ቁራ የት ሄደ?” ሲል ጠየቀ።

“ቁራ እኮ የአንተን የአባታችንን ትዕዛዝ የማይሰማ ትዕቢተኛ ነው ጌታዬ” አለ አባብ ፈጠን ብሎ።

ኖህ ወደ ውጭ ሲመለከት ቁራ ሰውነቱ በጭቃ ተጨመላልቆና ተዳከሞ ሲበር ከሩቅ ተመለከተው። በጥፍሮቹ እንዳች ከባድ ነገር እንጠልጥፏል። እየበረረ መርከቧ በር ላይ ሲደርስ ከነሸከሙ ወደቀ። ተሸከሞ ያመጣት አሊ ነበረች።

በድካም እያለከለከ፤

"አባታችን! ይህ ደህን ሥራ ጥረውን ሰዎች ቶሎ ለመምጣት ስላልቻሉት ይገኙት ለመምጣት ስጥከር ነው የዘገየሁት" አለ ቁራ በፍጹም ትህትና።

"መልካም አደረግክ!" አለ ፕህ ኤሊን አንስቶ ወደ ውስጥ እየሰገባት።

ሁሉም በየወገናቸው ወደ መርከቧ ውስጥ ገብተው በታችውን እንደያዙ፤ ጎረቤቱ እንደ አስገራሚ ድራማ ቆሞ ጥርሱን እየፋቀ ትርዒቱን ሲመለከት፤ ማን እንደዘጋው መንደር ተኛው ሳያውቅ የመርከቧ ትልቅ በር ከውጭ በኩል ተጠረቀመ።

በቅዕበት ደመና እንዳለበት፤ ካለማስጠንቀቂያ የሰማይ መስኮቶች ተከፈቱ። ዝናብ ሳይሆን ወንዝ ከሰማይ ዘነበ...

ቅደም ደረቅ መሬት የነበረው ሜዳ ወደ ባሕርንት ለመቀየር አፍታ እልፈጀበትም። መንደር ተኛው ተራውጠ። ቤቱ ጣራ ላይ ወጣ፤ ቤቱ ሰጠመ። ዛፍ ላይ ተንጠላጠለ፤ ዛፎች ሰጠመ። ተራራ ጫፍ ላይ የወጣው ሕዝብ አመለገነው ብሎ ሳይጨርስ ተራራዎች በባሕሩ መዋጥ ጀመሩ። ውኃው በዚህ ሁሉ ጥፋት ውስጥ የኖህን መርከብ ጨቅላ ልጁን እንደሚያቅፍ የእናት ክንድ ተንከባክቦ ከፍ አደረጋት።... ከፍ ... ከፍ ... ከፍ ... ከፍ...

መርከቧ ውስጥ ንቅናቄው ያንገዳገዳቸው ፍጥረታት በየወለሉ ላይ ተለሸለሹ። ቁራ ከሚስቱ ጋር ወለሉ ላይ ተገደፋደፈ። አባብ አንድ ምስሶ ላይ ተጠምጦም ከወደቁት ሰፍር ቁጥር የሌላቸው አንስሳት መካከል መርጦ ቁራን እንዲህ አለው፤

"ልፍስፍስ አቃጣጪ፤ ለነገር ሲሉህ አንደኛ ነህ፤ ለችግር ግን ይህች ጠቋራ ሚስትህን ይዘህ ትገንደሳለህ - ውዳቂ" ቁራ የአባብ ዘለፋና የስድብ ውርጅብኝ ግራ አጋብቶት፤

"እኔን ነው?" አለው።

ውኃው እስኪሞላና መርከቧም ከፍ እስክትል አንስሳት፤ ሰው እና ዕቃ በየሥርቻውና በየወለሉ ሲወድቅና ሲነሳ ቆየ። አንዱ በአንዱ ላይ ሲወድቅና አቅም የሌለው በባለ ጉልበቱ ሲጨፈለለቅ ሥነ ምግባር መርከቢቷን እስጢጥነታት። ከአፍታ በኋላ መርከቧ መናወጧን እቁማ በከፍታ ስትገሳፈፍ በውስጧ

የነበሩት ሰዎችና እንስሳት ሁሉም ከየወደቀበት ተነስተው በታ በታቸውን ያዙ። በነውጡ ወቅት የሥፋትን ጀብድም ይተርኩ ጀመር፤

“መርከቢ ወደ ግራ ስታዘምም በቀኝ በኩል ሆኜ ወጥራ ባልይዝ እስካሁን ኦዳሜ አልቆልሽ ነበር።” አለ ለንግሳ በመርከቢ ቀኝ በኩል ተዘርሮ በፍርሐት ሲናጥ እንዳልታየ።

“ጣራዋ ተደርምሶ ሲጫነን ሲል በኩንቢዬ የያዝኩት እኔ ነበርኩ” እያለ ዝሆን ፉከራ ታጣው።

“ምስሶው ላይ ተጠምጥሜ ባልይዘው ኖሮ ይህኛ መርከብ እስካሁን እንጦሮጦስ ነበረች” አለ ለባብ።

ኖህ ሁሉንም በዝምታ ሲያዳምጥ ቆይቶ፤ “የሁላችሁንም ፉከራና ጀብድ ሰማሁ...፤ ግን ከእናንተ መሐል ከመርከቢ ውጪ ቢሆን ኖሮ በብርታቱና በጉልበቱ የሚተርፍ ማን ነበር? አስቲ ይሄን መሰበል አስቆም መርከቢን አንዴ ወደ ግራ፤ አንዴ ወደ ቀኝ ከመባዘን የሚያድን ጀግና ማነው?” አለና ጠየቃቸው።

ምድረ ፎካሪና አሸቃራ... አንበሳ ነሽ አበ ሽማጌ፤ ዝም ጭጭ። ስለመርከቢ ተፈለገኩ፤ ተቆረጥኩ ባይ ሁሉ የምር ጥያቄ የተሰነዘረች ቀን አፋ ተለንመ። የትላንትን መፈለጥ መቆረጥ አያወሩ ዛሬ ግራ በገባው ማረፊያውን ባላወቀ ማስኪን ተሳፋሪ ፊት ራሳቸውን የሚቆልሉ ሁሉ ጭጭ !!

ኖህ ቀጠለ፤ “...እያችሁ! መርከቢን ያቆመ ፈጣሪ ነው። መርከቢ ውስጥ ያሉትን ጠባቂም ራሱ ፈጣሪ ነው። ሁላችንም የምንራወጠው ቤሕይወት ማዕበል እየተናጥን እንጂ በጀግነታችንና በብርታታችን አይደለም። ማዕበሉ አንዱን ከላይ አንዱን ከታች ያደርገዋል። አንዱን ይጥላል፤ አንዱን ያነሳል። የቆምከ ዘላለም የምትቆም መስሎህ አትጀነን። ማንም የቆመ ቢመስለው አንዳይወድቅ ይጠንቀቅ አንደተባለው። ውኃ የበላቸው ወገኖቻችንም እንደ እናንተ በትዕቢት ሲወጠሩ ነው ዝም የወረዱት። እንዴት የቆመው ከሞተው አይማርም? ያተረፈን ፈጣሪ ብቻ ነው” አለና ትረቸው ወደ መጃታው ሄደ።

ዝምታ ሰፈነ።

መርከቢ በቀስታ ምድርን ባጥለቀለቀው ውኃ ላይ ትንሳፋፍ ጀመር። እንደ ቁራጭ ቅጠል... ማረፊያዋ ናፍቋት።

ጠጥት ቁርስ ሰዓት ላይ ኖህ እና ልጆቹ እንስሳቱ የሚበሉትን እንደየድርሻቸው ሲያድሉ ቆይተው ቀጥ በሉ ለውትሮው የሚሰጥበትን እንስሳት በኩርፊያ ፊታቸውን ኮሶ አስመስለው የቀረበላቸውን መኖ ገዝቶ ሳያደርጉ ቆመዋል። ከድፍን የመርከቧ ፍጥረት ቁራና ሚስቱ ብቻ ነበሩ የተበተነላቸውን ስንዴ በፍቅር አየተገራረሱ በደስታ ሲበሉ የነበሩት። በኋላ ግን የሙሉ መርከቧ ዝምታ እና ከርፊያ አስፈርቷቸው የማንቁርታቸውን ጥሬ ጥሰው ግራ በመጋባት ቆሙ።

“ምን ሆኖችኋል? አትበሉም እንዴ?” አለ ኖህ ግራ ተጋብቶ።

“እንባላም” የሚል የቁጣ ድምፅ መርከቧን አናወጣት።

“አሃ ለምን ቢባል?” የበለጠ ተገርጦ።

“አባታችን ኖህ፣ በእውነት ታላቁ እና መሐሪው፣ ሩህሩሁና አዛኙ አምላካችን እግዚአብሔር ተሰደዋል እንዴት እህል ልንበላ ይቻላል...?” አለ አንበሳ በአስፈሪ ቁጣ።

ኖህ በሰማው ነገር ደነገጠ።

“ማንው እግዚአብሔርን የሰደበ ክመካከላችሁ?” አለ ኖህ በቁጣ ዓይኑ እየተንተገተገ።

አንበሳ ወደ አባብ እያየ፣ “አባብ ... ያየኸውን ለአባታችን ኖህ ሳትቀናንስ ንገረው!” አለው በትዕዛዝ ዓይነት ድምፅ።

አባብ በደረቀ እንደ ሁለቱ ሳብ ሳብ ብሎ ወደፊት ወጣና፣ “እድሉ ስለተሰጠኝ እግዚር ይስጥልኝ። እንግዲህ ጌታዬ መቼም ሁላችንም ለዚህ የበቃነው በአምላካችን፣ በታላቁ፣ በሁሉን ቻዩ፣ በአዳኙ እና በጥበበኛው እግዚአብሔር ነው፣ አይደለም እንዴ ጓዶች...” አለ ወደ እንስሳቱ ዘሮ።

“እውነት ነው!”፣ “መልካም ብለሃል!”፣ “አይ መማር ደጉ...”፣ “አሰይ የኔ ንግግር አዋቂ...”፣ “እንደበተ ጣፋጭ”... እያሉ አባብን በታላቅ ጫጫታና ሁካታ ደገፉት፣ አደነቁት፣ አበረታቁት። በዚህም የልብ ልብ የተሰማው አባብ ንግግሩን ቀጠለ።

“እናም አባታችን ኖህ! ትላንት በጉልበታችንና በእቅዳችን የተረፍን መስሎን ሰንገርክር፣ አንተ የተባረከ እና በእግዚር የተመረጠክ አባታችን፣ ታላቁ እግዚአብሔር ነው ያዳናችሁ፣ የተናገራችሁት ሐጢአት ነው፣ ስትሉን ስህተታችን ንብጽን ሌሊቱን በታላቅ ሐዘንና የንሰሐ ጸሎት፣ ‘ይቅር በለን’ እያልን ስናስቅስ

ነው... ስቅስቃሽ ብለን ስናለቅስ ... ጌታዬ አዎ አንዲያ ነው ያደርገው ... አዎ ተንበርክክን ... ስንጸልይ" አለ አባብ አንባውን እየጠረገ።

"ሌሊት ጸሎት ነበር አንዴ?" አሉኝ የቁራ ሚስት ወደ ባላ ጆሮ ጠጋ ብላ።

"እረ አኔ አልሰማሁም...! ተኝተን አልፎን መሆን አለበት" አለ ቁራ ተገርሞ።

አባብ ቀጠለ፤ "ይሁንና ጌታዬ በዚህ መሐል ፈጣሪያችን ሲሰደብ ሰማሁ..." አለና ስቅስቃሽ ብሎ ሲያለቅስ ሁሉም ይላቀሱ ጀመር።

"ቆይ አስቲ አንድ...! ማነው ተሳዳቢው...? ምንስ ብሎ ተሳደበ?" አለ ኖህ በቀጣ።

"ይሄ ቁራ ነዋ!" አለ አባብ ወደ ቁራ በመርዞ እየጠቆመ። ቁራ በድንጋጤ ከሰፈረበት ቀጥሎ ሊወድቅ ከገፉን አርጉበግቦ ተረፈ።

"ማን አኔ?" አለ ቁራ።

"ዝም በል...! አፍ አለኝ ብለህ ልታወራ ነው?" አንስሳቅ ሁሉ ወደ ቁራ ተንደርድረው ለጸብ ተጋበዙ። ቁራና ሚስቱ በፍርሐት ተቃቅፈው ኖህን እንዲያደናቸው በዓይናቸው ተማፀኑት።

"በቃ!" አለ ኖህ በጩኸት። ሁሉም በርግገው ወደ ቦታቸው ተመለሱ።

"ምን ብሎ እንደተሳደበ ተናገር!" አለው አባብን።

"ጌታዬ አኔ በእግዚር ላይ የሰድብ ቃል ከአፌ ላወጣ እንደሱ ድፍረት የለኝም" አለ ወደ ቁራ እየጠቆመ።

"...ይሁንና ተናገር ካልከኝ ቁራ ሌሊት አጠገቡ ሰው የሌለ መስሎት ለሚሰቱ አንዲህ ሲል ነበር፤ 'ይሄ ኖህ የሚባል ሥራ ፈት ሽማግሌ' እግዚር ነው ያተረፋችሁ' ይላል አንዴ፤ እግዚያቤኤር ምን ያተርፈናል? እንቶቻችንን፤ አክሰቶቻችንን፤ አብሮ አደግ ጓደኞቻችንን እና ጎረቤቶቻችን ሁሉ በውኃ አስበልቶ፤ እኛንም እዚህ ሳጥን ውስጥ አሸን አስቆመጠን እንጂ፤ አላየንም ማዳን ሲል ቃል በቃል ሰምቼዋለሁ" አለ አባብ።

"ወይ ነዶ!" አለ አህያ በእግዚር መሰደብ ተቆጫሁ ሊል፤ ከወደ ጥግ ሌሎችም በተመሳሳይ ሁኔታ ተገደዋል።

ኖህ በጥምና ሲያብሰሰሰሰ ቆየና ቁራን፤ “ና እስቲ ወድ ውስጥ!” ብሎት ለሰዎች ወደተዘጋጀው ክፍል ወሰደው - ገባ።

ቁራ ከኖህ ስላቀ ኖህን ተከተለው...

“ምንድነው የምሰማው...! አውነት ነው ይሄ ፀያፍ ቃል ከእንተ ወጥቷል?” እላ ኖህ በጥርጣሬ ቁራን እየተመለከተው።

“አረ ጌታዬ እኔም ያለ ዛሬ እንዲህ ያለ ነገር አልሰማሁ! - እንኳን ከአፌ ሊወጣ”

“እና ከየት እምጥተው አወሩት”

“አረረረረ ምን አውቅ ጌታዬ!”

“የለም! ካለነገሩ ነገር እይወራም... ሐቁን ተናገር!” እላ ኖህ ተቆጥቶ።

“ይሄው ከምወዳት ሚስቴ ከቆሪት ይለዩኝ...! ቀብሬን ባሕር ላይ ያርገው...! ቃል አልተነፈሰኩም” እላ ቁራ እንባ በዓይኑ ምልቶ ያሳምንበት ቃል ጠፍቶበት። ኖህ መንፈሱ የቁራን ሐቀኝነት ሹክ እለው - ቁራ ነፃ ወጣ።

ይሁንና ቁራና ሚስቱ ቆሪት ከመላው እንስሳ ተገለሱ። አብሯቸው የሚያወራ፤ አጠገባቸው የሚደርስ እንደ እንኳን ፍጥረት ሳይኖር ወራትን ገፉ - ፍቅራቸው ብቻ እፅናኝ ሆኗቸው...! አባብ በዚህም ተንገበገበ...፤ ቀና ...! ተብሰከሰከ። ቁራና ቆሪት እርስ በእርስ በፍቅር ሲተካከኩ፤ ቅንቅናቸውን አታራግፉብን ወዲያ እያለ ያስመራል። የራሱ የቅናት እና ተንኮል ቅንቅን ማከኪያ ጥፍር ጠፍቶለት፤ ማራገፊያ መላ ታጥቶለት... ቅንቅናም! ይላቸዋል ሲያልፍ ሲያገድም።

መከራ እንደም ፍቅርን ይሰላል፤ እንደም ፍቅርን ያደለዱማል። የነቁራ ፍቅር በመከራ ውስጥ ስለቱ አብሰጩለጩ። ከመርከቡ ታዳሚ እንዲያሥራቸው የተወረወረባቸውን የመገለልና የብቸኝነት ገመድ የፍቅራቸው ስለት እየበጣጠሰ ተንኮል በነገሠበት መርከብ፤ ማግለል በተንሠራፋበት የመዳን ዋሻ የነቁራ ፍቅር ፈካ!

በዚህች ምድር የትኛውንም ዓይነት የሚታይም ይሁን የማይታይ ጦር እና ፍላፃ የሚከላከል ወደር የለሽ ጋሻ ፍቅር ነው። ቁራና ቆሪት በዚህ ጋሻ ከእንባ ፋከራ፤ ከአባብ ተንኮል፤ ከተኪታይ እርማማኝ

ጫጫታ ተከልለው በርካታ ወራቶች ኖሩ። እንስሳቱ አባብን ከብበው ይቆሙና ዞር ብለው እንቁራን አይተው በሳቅ ያውካካሉ። በእርግጥ ቅስም የሚሰብር ውስጥም የሚነካ ነገር ነበር።

እንዳንዴ ደግሞ ቁራ አንዲሰማ አድርገው፤ “ይህች ጠቋራ ሚስቱ እኮ የለየላት አለሌ ነበረች። ትዝ አይላችሁም እንትና ጫካ፤ እንትን ወንዝ ከጅግራ ጋር ስትዳራ፤ ከእርግብ ጋር ስትሳሳም፤ ከጥንብ እንሳ ጋር በየሜዳው ከንፏ፤ እስኪቀጥን ስትበር፤ ዱርዬ - የጠየቀ የማይጣት፤ የወፍ ዘር ሁሉ የድርሻውን የዘገለገለ፤ ወፍ አውል” እያሉ ያወራሉ።

ቁራ አየሰማችሁ ገም ይላል።

ለሌ ቀን ቁራንን ቅዱስ ያደርጉና ቁራን ይባሉታል። “ይሄ ልክስክስ...! ሲት ወፍ ተኩትሎ ዓለም መጨረሻ ድረስ ይሄዳል። እንደው ይህችን የመሰለች ቁራን ምን ነክቷት ነው እዚህ እታጣሪ፤ ወልጋዳ፤ ጠቋራ፤ አመዳም ቁራ ጋር የተለጠፈችው በናታችሁ!” ይባባላሉ።

ቁራና ቁራ ግን የሰሙትን እንደ እሳት የሚለበልብ አሸመር በፍቅር መወደስ ያጠፋታል።

እንዲህ ይላታል ቁራ ቁራንን፤

“የእኔ አመቤት የእኔ ጥቁር አልማዝ አውቅሻለሁ...፤ ፀሐይን በእጆቼ የነካ ማነው? ሁሉም ግን ይመኛል። የእነችንም የከንፍሽን ጫፍ የነካ የወፍ ዘር የለም!! እንኳን ሰውነትሽ የበረረሽበት ሰማይ፤ ያረፍሽበት ዛፍ ቅዱስ ነው፤ የኔ ንፁህ፤ የልቤ ፀላት ነሽ የፍቅር ቤተ መቅደሴ” ይላታል ከልቡ። የዛን ሁሉ ሐሜተኛ፤ ከፋ፤ ሸራኛ፤ ነጃሳ፤ ተሳቢ፤ ተራማጅ፤ ተንፏታቂ ሐሜትና አሸመር ሁሉ ከልቧ ደራሹን ያጠፋዋል። ደምፅ ብቻ ሳይሆን ነፍሱ ታልሆኖ ወደ ነፍሷ ሲፈስ ልቧን ደቅና ተቀዳግላች...፤ እንዳሉባት መርከብ በመወደሱ ትንሳፋፋለች፤ በፍቅሩ ማዕበል ልቧ ይናወጣል።

“አውቅሻለሁ! ከሃዲ እንዳልሆንሽ። ያኔ እነር ነክሶኝ ታምሜ የተኛሁ ጊዜ ቁራጭ ሥጋ በእፍሽ አንጠልጥለሽ አልፍ አለላፍ ርቀት ተጉዝሽ የምትመግቢኝ ፍቅራ ነሽ። አውቅሻለሁ አየር ቀዛፈ ከንፋቸው ልብ የሚያርድ የወፍ ዘሮች እንደ መልእክ ዙሪያሽን ሲያረብሱ ደመናውን ስነጣጥቀሽ ወደ እኔ ስትበራ...፤ እንዳንቺ ታማኝ ለፍቅር ሚቸ በምድር የለም የኔ ወላንሳ” ይላታል።

ዓይኖቿን ጨፍና ደረቱ ላይ ፍስስ ትላለች። ምድረ እንስሳ በቅናት ደብን! እባብ በብስጭት ዞሮ ጅራቱን እስኪነድፍ።

አንድ ቀን ሌሊት እንስሳው ሁሉ እንደተኛ እርግብ ቀስ ብላ ወደ ቁራ ሄደች።

እንስሳቱ፤ 'በእድራችን ተለይታ ያወገዝነው ጋር ታየች' እንዳይሷት ፈርታ ቀን ባታናግረውም ሌሎች ወጮች ተካፍለው የሚበሉትን ነገር ሁሉ በዚህ ዓይነት ሌሊት ላይ ለቁራ ታቀብለዋለች።

ቁራና ቁራት ያሳዘኗት ነበር።

ቀስ ብላ ቁራን ተስቀሰችውና ወደ አንድ ጥግ ወስዳ የአሳ ቁራጭ ሰጠችው። "እይዟችሁ" ብላው ሄደች። እባብ በዚህች ቀን እንደ አጋጣሚ ሲቀባበሉ ተመለከታቸው። ሰይጣን ቀስቅሶት መሆን አለበት!

እባብ እንቅልፍ በዓይኑ ሳይዘር አደረ። አርግብና ቁራ የተቀባበሏትን ቁራጭ አሳ በቅናት ውኃ በተጥላ ባሕር እነምሮው ውስጥ አሳድኅ አሳ ነባሪ አሳከላት። ይህቺን ቅብብል እንዴት አድርጎ መርከቧን የምታናውጥ ወሬ እንደሚያደርጋት አወጣ፤ አወረደ።

'ሰምን እግዚአብሔር እንዳትበሉ እርኩስ ነው ያለውን ሥጋ ሲቀባበሉ እየሁ አልልም ሰል ሐሳቧን እምሰሰሳለሁ።' 'አዎ ... ቁራጭ አሳ ሃይማኖታዊ ጭራ ከተቀጠለላት ባሕርን የምትንጥ፣ መርከቧን የምትገለብጥ አሳ ነባሪ መሆን ትችላለች' አለና ሌላው አረጋገጠ።

ግን ሐሳቡ አልዋጥ አለው። 'ምክንያቱም እነአንበሳ እነዝሆንና እነነብር እምነታቸው ጉልበት ነው። ለሃይማኖት ግድ የላቸውም። ብኑነታቸውም ችላ ሊሉት ይችላሉ። ሌላ ሰበ ብልት መፈለግ አለብኝ፤ የሚያጋጭ ... የሚያናጭ አለና መልሶ በሐሳብ ተዘፈቀ።

'ሰምን ፖለቲካ አላደርገውም። ይሄ በትክክል ፖለቲካ መሆን የሚችል ጉዳይ ነው !! ቁራጭ አሳን ፖለቲካ የማድረግ ጥበብ ቀላል ነው። ይህች መርከብ በውስጧ ያለው ትንሽ ምግብ በመሆኑ እንሰሳው ሁሉ እስኪጠግብ እንደማይበላ የታወቀ ነው። ታዲያ ሌሊት ሌሊት የአሳ ስጋ ሲቆርጥና ውስኪ ሲጠጡ የሚያመቹ ... ለፍቆና ይከሞ የሚኖረው ሚስኪን ጭቁን የመርከቧ ነዋሪ ሆኖ እየጮሽ ሲተኛ ጨለማን ተገን በማድረግ ለሕመም የሚገባበቱ ሆዳሞች በመህላችን አሉ...፤ ይሄ ብቻ አይደለም ለሕመም አያቆረጡ ይህችን የሰላም መርከብ ከጉዞዋ ሊያሰናክሉ በሌሊት ይመካከራሉ ብል ሁሉም ሆኖ ይብሰዋል' አለና፤ እባብ ባተናበረው ሐሳብ ተደሰተ።

ቆይታ ግን ይሄኛውንም ሐሳብ ውድቅ አይረገው፤ “እዚህኛ መርከብ ውስጥ ፖለቲካ ማለት የነፈሰበት ጭቀታ ነው...፤ ማን ግድ ይሰጠዋል?” አለና ተከዘ።

አባብ ሲያሰላስል ቆይቶ ቆራጫን አሳ ከገዢ ጋር ሲያያይዛት ወሰነ። አንዴት አስካህን እንዳልመጣለት ገረመው።

ከዛም ነገ ለመርከቡ ነዋሪ እንዴት ጉዳዩን አካብዶ እንደሚገባራቸው ማሰላስል ጀመረ።

“ጀግናው የአንበሳ ዘር፣ የዝሆን ዘር፣ የነብር ዘር፣ የነሽና የጉማሬ ዘር ሁሉ ሰማኝ...፤ ተደፍረሃል። እንተ ባቀናኸው ጫካ፣ ደምህን ባፈሰሰከበት ምድር፣ ሲበር የኖረ መድረሻ ቢሰ የወፍ ዘር ሁሉ እንተን አስተኝቶህ አሳ ይገባበዛል። አሳዎችም ስሙ፤ አንድ ባንድ ከውኃ እያወጣ፣ እየለቀመ ሊጨርሳችሁ፤ ዘረኛው የወፎች ቡድን ለሊት ለሊት እየተመሳጠረ ነው...” አባብ አሳክቶ በዘጋጀው ጉግግር ረካ።

ይህኛ መርከብ ነገ የጦር ቀጠና ስትሆን የት ላይ እንደሚቀመጥ ገልልተኛ ቦታ መረጠ።

ከዛም በአርካታ ለጥብሎ ተኛ...

ኖህ የዘወትር ጸሎቱን እያደረሰ ባለበት ማለዳ መርከቧን የሚያናውጥ ታላቅ ድምፅ ተፈጠረ።

በድንጋጤ ጸሎቱን አቋርጦ ወደ አንስሳቶቹ አዳራሽ ቢገባ ምድር ቀውጦ ሆኗለች። ፎክሪው... አሽቃራሪው... ባለመሬቱ... ታሪክ ነጋሪው ሁሉ ያዙኝ ልቀቆኝ ያላል። ገላጋዩ ሲረብሽ፣ ረባሹ ይገላግላል...፤ ወዲያው ደግሞ ገላጋዩ ረባሽ፣ ረባሹ ገላጋይ ይሆናል። ግርግሙ ሁሉ ተሰባብሮ ጎርፍ የዘለለበት ከተማ መስጋል መርከቡ... !!

“ምንድን ነው?” አለ ኖህ። ከአግዚር የተቸረው ግርግሞ ሞገስ አስፈሪ ነውና ሁሉም የኖህን ድምፅ ሲሰሙ ዝም አሉ።

“ኔታዬ፣ ተከባብረንና ተፋቅረን የምንኖርባትን መርከብ ዘረኞች በጠበቁት” አለ ነብር።

“እንዴት ማለት?” አለ ኖህ። አንስሳው ሁሉ እየተቀባበለ፣ እየተሸቀዳደመ ስለቆራና ርግብ የሌሊት ግብግፍ ለኖህ ነገረው።

ኖህም አባቱን ሰርቶ ስለ ጉዳዩ አንዲያስረዳ አዘዘው።

"ጌታዬ የሆነው ነገር ሁሉ ህልም አንጂ አውነት አይመስልም። ቁራ ከመኝታው ተነስቶ ወደ ርግባ መኝታ ሄደና ባለቤቱ መተኛቱን ካረጋገጠ በኋላ ቀስ በሎ ቀሰቀሳት። አሲም ተከትላው ወደዛ ወደ ውኃ ማስቀመጫው ሄዱ። እኔ ደግሞ 'አንደ ሁልጊዜው ሊሳሳመኝ ሊዳሩ ነው' ብዬ ገላ አልኳቸው አለና በቆረጣ የቁራን ማስት ሳየት አደረጋት።

ተሳካቸለት ነበር። ፈቷ ተቀያይሮ ቁራን በቁጣ ስታየው ተመሰክተ።

"ከዚህ ከየት አንዳወጡት ያላየሁትን አሳ አወጡና እየተጎራረሱ እየተገባበዙ ዋጥ ስልቅጥ አደረጉ። እኛ በቁጣና በፈረቃ እየተመገብን፤ እነሱ ተረፏቸው ሁሉ ሲጫወቱበት ነበር። በታ በዚህች መርከብ ውስጥ የወፍ ዘር ካልተሆነ መኖር አልተቻለም ጌታዬ!" አለና በውሸት ምሬት ተገነፈገፈ።

"ለመሆኑ ይህን ነገር ያየ ሌላ መስካሪ አለ...?" ሰልጦ ጠየቀ ኖህ። ሁሉም ገዢዎች አሉ።

"እስቲ የሌሊት ወፍ ወዲህ ነይ ... ሌሊት የት ነበርሽ?" ብሎ ጠየቃት። "አዘሁ አካባቢ ስጦር ነበር ጌታዬ!" አለች የሌሊት ወፍ።

"የተባለው አውነት ነው?"

"ኧረ ጌታዬ አላየሁም...! እኔ ያየሁት አንደ ሁልጊዜው ርግብ ለቁራ የተራረፈ ቁራጭ አሳ ስትሰጠው ነው። ይህ ደግሞ ከማዘን የመጣ አንጂ ሌላም ተንኮል ያለበት አይመስለኝም" አለች።

አባቱ ሳይኮን አተረጠፈበት።

ኖህ ቢታላቅ ቁጣ፤ "አንድ ጩኸትና ግርግር አንዳልሰማ!" ብሎ ወደ አባቱ እና ወደ ሌሎችም አንባረቀባቸውና ወደ ውስጥ ገባ። ነገሩም በዚሁ በረደ። በእርግጥም ኖህ አባቱ እንደዋሽ በሚገባ አውቆ ነበር።

ምንም እንኳን ግጭቱ ባጭር ቢተጭም ቁራት ልብ ውስጥ ግን ከፋኛ ቅሬታ አድሮ ነበር። ባሏ አሲን አስተኝቶ ርግብ ጋር መዳራቱን አምናለች። አባቱን ባታምን እንኳን የሌሊት ወፍም ሁልጊዜ አንደሚገኝ መስከራላች። ሕዝብ ይቅር አለህ ማለት ማስትህ ይቅር አለችህ ማለት አይደለም፤ ማስትህ ይቅር አለችህ ማለት ሕሊናህ ይቅር አለህ ማለት አይደለም። እናም ይህኛን ከፍተኛ እስኛ

ቁራና ቁራትን ሲለያይ አባብ ቆርጦ ተነሳ !!

አባብ ወደ ቁራት ሄደና እንዲህ አላት፡ “እንደማትወጅኝ አውቃለሁ፤ በእርግጥ እኔ ማንም ወደደኝ ጠላኝ ግድ የለኝም። ግን እዚህ ሁላችንም ወገኖቻችንን ጥለን ነው የመጣነው። እርስ በእርሳችን ካልተረዳን ማንም አይመጣልንም። ለዛ ነው እንጅቴ አልችል ስላለ እንድ ነገር ልመክርሽ የመጣሁት። ወንዶች ሲባሉ በፍቅር ሲወድቁላቸው፤ ሲታመኑላቸው ሴትን እንደጅል የማየት ከቀ አባቤ አለባቸው። ለንቺ ውብ ነሽ እዚህ ያለ የወፍ ዘር ሁሉ የሚመኝሽ፤ የሚሰግድሽ ... ገና ለገና ጠቆር አልሽ ብሎ አፍንጫሽ ሥር ከርግብ ጋር ሲዳራ ማየት ያማል። ሁላችንም አሁን እለን፤ ለምን እንዲህ ይሠራል?” ሲል ሰበካት።

“ሰማ አባብ ... የፈለገውን ቢያደርግ ቁራን አምነዋለሁ” አለች ርግብ። ድምጿ ግን እንደወትሮው በፍቅርና በራስ መተማመን የተሞላ አልነበረም። ገብቶታል አባብ። ሲጀመር ለከፋ አፍ መክፈት ትርፋ ሌላ ክፋት እንዲወልድ መርዳት ነው።

አባብ ቀጠለ፡ “የገረመኝ ደግሞ ርግብን ሲያደንቃት ለነገሩ አለማለቱ። ‘የኔ ማር...! የላባሽ ንግት እኮ በረዶ ነው የሚመስለው። ሚስቴ ቁራት ጋር ስውል ቀኑ ጨለማ ይመስለኛል። አንቺን ሳይሽ ግን ሌሊቱ ቀን ይሆንልኛል’ ... ይላታል። ርሷ ደግሞ ደረቱ ላይ እየታከከች ዓይኖቿን ጨፍና በደስታ ስክር ...”

ቁራት ዝም አላች።

“በእርግጥ እርግብ ‘እኔ ቁራት እንዳትሰማ!’ ብላው ነበር ባልሸን ወዳንቺ አያሳየች። እሱ ግን በንቀት ወዳንቺ እያየ ‘ባክሽ እንዴ ከተጋደመች አትነቃም፤ ገና በጊዜ ትሰፍራለች፤ ስታገኩራፋ ታድራለች ብሏት ተሳሳቁ...”

“ደደብ በላቸው ሳቁ አልሳቁ ...” አለች ቁራት በአልህ።

“እኔ እንድትበሳጭ አይደለም የነገርኩሽ...። ያው ማንም ሲጠቃ ስለማልወድ ነው። ይቅርታ እሳዘኸሁሽ። በቀረብኝ ባልነገርኩሽ...” አለ አባብ ያዘነ ለመምሰል ፊቱን ከሰከሰ።

“እኔ እንተ ምን አደረግከ አባብዬ! ለእኔ ብለህ ነው” አለች ቁራት።

“እኔ የምልሽ ቀንጃ...” አለ አባብ በተበረገደው የዋህ የቁራት ልብ መሰሉ ከፋቱን ሲያገጋጋው እየተዘጋጀ።

“ወይዬ...” አለች ቁራት በጥጥት።

"ለምን ለዚህ ከሃዲ ልከሽን አታሳይውም...?" በሚያደፋፍር ድምፅ።

"አሉ ... እኔማ ከትላንት ጀምሮ ዘግቼዋለሁከ!" አሰች።

"ኤዲያ መዝጋት ምን አላት ... እሱ እንኳን አኖሮ ሁላችንም ዘግተነው መቼ ተሰማው ..." ይልቅ የነቀሻን ያህል ከሱ የተሻለ ማንድ 'ጠብሰሽ' አሳይው። በቅናት ይብገን ...፤ አግርሽ ላይ ወድቆ ይቅር በደኝ ይበል" አላት።

"አይ እንደዛ እንኳን ..." አሰች ቁራት ፈፅሞ ያላበበችው ነገር ሆኖባት።

"ባከሽ አታካብጅው! እስቲ አሁን ማን ይመት ከንሥር የበለጠ ጀግና ... ልቦ መሉ ወንድ ወዳ እነ፤ ንገሪኝ አለ? ... ታዲያ በፍቅርሽ ማበዱን አታውቁም?"

"ማን ... ንሥር ... በእኔ ፍቅር ...?" አሰች ቁራት ልቧ መምታቱን ሊያቆም ነበር በድንጋጤ።

"አዎና ሁሉም ያውቃል ጆሮ ለባለቤቱ ባዳ ነው አሉ! ... አልሰማሽም?"

"አረ እኔ ..."

"ቢቃ በኋላ እናውራለን ..." ብሎ መንገድ ሲጀምር።

"እንዴ አውራኝ እንጂ እንዲህ ልቤን ሰቅለህማ ..."

"በኋላ እናውራለን ..." ብሏት ሄደ።

ቁራት ሐሳቧ ሁሉ ስለ ንሥር ሆነ። ዓይኗን ከአርሱ ላይ መጥቶል አልችል አሰች። እንደወም በኢጋጣኝ ዓይኖቿው ደጋግሞ መጋጨት ጀመረ። 'ውይ ዓይኖቼ ሲያምሩ' አሰች በውስጧ። ስለንሥር ጀቦዱ ሲወራ ብዙ ሰምታለች። እናትና አባቷ ሳይቀሩ ከዘመን ሜጨትነቷ ጀምሮ ንሥርን ሲፈሩና በስሙ ሲርበደበዱ ታውቃለች። የወፎች ንጉሥ መሆኑን ... ከደመና በላይ በግርማ ሞገስ እየተንሳፈፈ ጠላቶችን ድባቅ እንደሚመታ። እንደወም ሰዎች ሳይቀሩ ሲደናክቁ 'እንደንሥር ብርቱ' እንደሚባሉ ...፤ ብቻ ነገር ሰምታለች። እና ይሄ ታላቅ ፍጥረት በፍቅሯ መውደቁን ስትሰማ ተሸበረች።

በቀጣዩ ቀን አባብ ወደ ንሥር ጠጋ አለና፤ "ማን አንተ! ያዩህ ሴቶች ሁሉ እንዲህ በፍቅር ወድቅ የሚሉልህ ለምንድን ነው?" ሲል ጠየቀው።

"ሰማን ለኢ...?" አለ ንሥር ተገርሞ።

ታዲያስ ... ቁሪት ባንተ ፍቅር አብዳ የባሏ ሳይን ሁሉ አስጠልቷታል፤ አላወቅኩም ልትል ነው...?"

"አኔ አላውቅም!" አለ በጉጉት ወደ አባብ ጠጋ ብሎ ሌላ ወግ ለመስማት።

"እትን ይወዳል ... ቦታ አንተን ካላየች ምግብ ሁሉ አትበላም ስልህ...አንደውም 'በፍቅሩ ጧት ማታ ከመሳታየት በአንዱ ቀዳዳ ከዚህ መርከብ ወጥቼ ውሃ ይብላኝ' እያለች ነው "

"አሃ... ለካ ሰምኑን የምታፈጥብኝ..." አለ ንሥር በሐሳቡ።

ንሥር ቀጥ ባለ ቁጥር ቁሪት ጋር መፋጠጥ ሆነ። ዓይናቸውን እየሰለመለሙና ሆን ብለው ሊተያዩ የሚችሉበት ቦታ መርጠው በመቀመጥ ፍቅር የመሰላቸውን የተንኮል መረብ በጋራ ለበሱት። ሲተላለፉና ባገጣሚ ሲቀራረቡ ሆን ብለው መነካካት ጀመሩ። በተለይ ቁሪት ሰውነታቸው በተነካካ ቁጥር የሚነክራትን አንዳች ስሜት መቋቋም ፈተና ሆነባት።

አንድ ሌሊት ቁሪ ከአንቀልፋ ሲነቃ ቁሪት ከጎኑ አልነበረችም። ግራ ቀኝ ሲቃኝ ልክ ሮግብ ጋር ቁሪጭ አሳ የተቀበበለበት ቦታ ላይ 'ታላቅ ንሥር' ደረት ላይ የእርሱ ቁሪት በሰመመን ደገፍ ብላ ዓለሟን ስትቀጭ እንደህልም ብኸኸኸኸኸ ብላ ታየችው ... ቁሪጭ አሳ እየተቀበለች አልነበረም፤ ሙሉ አሲኒቷን እያበረከበች እንጂ!

ቁሪ በዚህች ምድር ላይ አለችኝ የሚላትን ሚስቱን አጣ። የንሥርና የቁሪት ወዳጅነት በድፍን የመርከቡ ታዳሚ ተደነቀ።

'አንዲህ ነው እንጂ ሲያገጣጥም!' ተባለለት። ቁሪትና ንሥርም በወረት ፍቅር ላባቸውን ጥለው አበዱ። ሲበሉ አብረው፤ ሲጠጡ አብረው። ሌላው ቢቀር "ንሥር" ተብሎ ሲጠራ ቁሪት "አቤት..." እስከማለት ደረሰች። የተዘፈቀችበት እግር እጅ የሌለው አልህ ከተከበበችበት ጋር ተዳምሮ የቁሪን የነፍስ ጨካኝነት እንዳትሰማ አደነቆራት !!

ፍቅር ተራቁቶ መለመላውን ሲቀር፤ ማንነት ስለሚበርደው ድሪቶ ይሰበስባል። የእድናቆት ድሪቶ፤ የሰም ድሪቶ፤ የእጃቢ ድሪቶ፤ የቁሳቁስ ድሪቶ...! ፍቅር ውስጥ የምትፈጠር ቀዳዳ በፍቅር ካልተደፈነች

በምንም እትደፈንምና ስለድሪቶ ፍቅራቸውን መስዋዕት ያደረጉ፤ መደራረብ መቀት የሚሆን መሰላቸው
እድሜ ልካቸውን እንደተንኳተቁ ይኖራሉ። ሥጋ ላይ የተደረበ ድሪቶ የነፍስን ገመና ይሸፍን ይመስላል!!
ቁሪት ዝነኛ ሆና ነበር፤ ግን ዝናዋ ባደነቷን የማይደፍን ሆና ነፍሷ ለማዛጋት ለፍታ አልፈጀበትም። ወደ
እቅሷ ልትመለስ ከቅዝብቷ ስትባንን አባብ እና ብጤዎቹ በተሰፋ ጭብጨባ ከነፍስ ጥያቄዋ ያጣሷታል።
እቤት ገሥርና ቁሪት የሚወልዱት ልጅ... 'እያሉ ዘር መርጠው፤ ማንነት እንፍንፈው፤ ድሪቶ ትውልድ
ስለፈጠሩ ምድር ላይ ቅድስና ያሰፍኑ ይመስል ድሪቷም ተሰፋ ይደርታሉ።

ቁራ በእንድ ወር ውስጥ ጀርባው ንበጠ፤ ዓይኖቹ ቦዘዙ፤ ለሁለት ለሦስት ቀናት እንድ ቃል ሳይናገር
የሚቆይበት ጊዜ ነበር። ከባድ ዝምታ ውስጥ ተዘፍቆ የማይቆይ ዓይኖቹን አፍጥጦ ቆጡ ላይ በትካዜ
ይውላል። ቁሪት ቁራን ለማረጋገጥ ለፍታ ጊዜ እንኳን ማግኘት አልቻለችም። ሁልጊዜ እጅብ ውስጥ
ናት። ሁልጊዜ አባብ አጠገቧ አለ። ሁልጊዜ ገሥር ደረት ላይ ናት። ቁራ፤ "እንድ አድል..." ይላታል
እንባ በቋጠሩ ዓይኖቹ እያያት ... አታየውም!!

ቁራ ከፋ ደግ አልወጣውም። ቀስ በቀስ የምግብ ፍላጎቱ ቀንሶና ቅስሙ ተሰብሮ እንዳንዴ ብቻውን
ማውራት ሁሉ ጀመረ። ርግብ ሁኔታው እንጀቷን ቢበላውም ርሷም በባለቤቷ ዘንድ ታላቅ ወቀባ
ደርሶባት ነበርና ልትረዳው አልቻለችም።

እንዴ ቁራ በጣም ስለተራብ ከሚታደለው ምግብ እንዲት እንስቶ ወደ ቆጡ ሊበር ሲሞከር አቅም
ከደቶት መሐል መንገድ ላይ ወደቀ። ጥቁር ከንፋሱን በረዥሙ ዘርግቶ ሲነሳ ሲንደፋደፍ የወለሉ አባራ
ዙሪያውን ተነሳ። ድፍን የእንስሳ ዘር በሳቅ አውካካ። ቁራ ካለቁራ ወጉ መብረሩን ትቶ በቀስታ አርምጃ
ወደ ቆጡ አዘገመ። ቀጥ ብሎ ቆጡን አየ፤ ራቀበት። ከሥር ቆሞ ያመጣትን ምግብ በቀስታ መብላት
ጀመረ።

አባብ በሳቅ መሐል ቁሪትን አያት። ፊቷ ላይ ቅሬታ ነበር። አልሳቀችም። 'እቺ አስቀያሚ ፍቅሯ አሁንም
አለ' ብሎ አሰበና ልቧ የሚቆርጥበትን እንድ ሌላ ተንኮል ወጠ። "አባቶቻችን ሰውን ከእግዚአብሔር
ለያይተዋል፤ እኔ ልጃቸው ቁራን ከቁራ መለየት እንዴት ያቅተኛል። ይሄ ጠቋራ መቀመጫዬን እንደነሻ
መቀመጫውን ንው የምነሳው" አለና ፎከረ።

መርከቧ በውኃ ላይ ስትንሳፈፍ ሠባት ወር አለፋት። የመርከቡ ውስጥ ኑር አሰልቺ ቢሆንም እንስሳቱ

በፈጠሩት የእርስ በርስ ትስስር ሕይወትን ሊያጣፍጧት ይጥራሉ። ኖህና ቤተሰቦቹም ከእንስሳቱ ጋር መልካም ወዳጅነት መሥርተው ነበር። አንዳንዴ እንደውም ኖህ እንስሳቱ መሀል ተቀምጦ ዙሪያውን ከብብውት በፍቅር ያወጋቸው ነበር። እንስሳቱም ሰለጫካ ውሏቸው ይተርኩላታል። ኖህ የተረዳው ነገር ምድራዊው የሰው ልጆች አኗኗር እምብዛም ከእንስሳቱ ዓለም ሽኩቻ እንደማይሻል ነበር።

በዚህ የጎብረት ሳቅና ጨዋታ ውስጥ ቁራን ያስተዋለው አልነበረም ... ኖህን ጨምሮ።

እንድቀን ጠዋት ኖህ እሳት ለብሶ እሳት ጎርሶ ወደ ቁራ መጣ።

“ስማ እንተ እንደዎት ብትንቀኝ ነው እንዲህ ዓይነት ፀያፍ ነገር መናገርህ?” አለና ቁራ ላይ እፈጠጠበት።

ቁራ ለመናገር እንኳን አቅም አጥቶ ስለነበር እንጉቱን ደፍቶ ዝም አለ።

“አንተን እኮ ነው ምን እንገትህን ትደፋለህ!”

“ደ... ግሞ አሁን ምን አጠፋሁ አባታች...?” አለ ቁራ እንደ ምንም ተጣጥሮ።

“ለሚሰትህ ምንድነው ስለኔ ያልካት?”

“ሚሰቴ ... ሚሰቴ እኮ ከሄደች ... ከተወቸኝ ... ብቻዬን ከተወቸኝ ሰነበተች!” አለ ቁራ፤ ፊቱ ላይ ሰቃይ ነበረ።

“እሱ የራሱህ ጉዳይ ነው። ድሮስ በዚህ እመልህ ከእነተ ጋር ልትቆይ ኖሯል?”

መከረኛው ቁራ ተናገረ ተብሎ የተወራበት ይህ ከሰ በእርግጥም ኖህን የሚያሳምን ነበር። ቅሎ አባብ ቢሆንም የወፊው መነሻ ጉዳዩ ግን አሳማኝ ነበር።

ትላንት ማታ አባብ ወደ ኖህ ሄደና፤ “ጌታዬ ይህች መርከብ ባሕር ላይ ተበታትና ነው የምትቀረው እየተባለ ይታማል...” አለ።

“ማነው እንዲያ የሚለው...?”

“ቁራ ነፃ ... አባራችን ኖህ ምሰሶ እንኳን እስተካከሎ መትከል አቅቶት፤ እኔ ነኝ ያስተካከልኩለት ብሎ ለሚሰኩ ነግሯታል” አለው።

ቀረት ተጠርታ ስትጠየቅ፤ "አዎ ብሎኛል!" አለች። ፖለቲካ የነበረች ቀራጭ አላ፤ ሃይማኖት የነበረች ቀራጭ አላ፤ ዘር የነበረች ቀራጭ አላ ... የሴት ቅናት ስትሆን ግድቁን ኖህ አበሳጩትው። በአርግጥም ምስሰው የተጣመመ ጊዜ ከቅራና ከኖህ በስተቀር ማንም አልነበረም ብሎ ኖህ በማመኑ በቁራ ባጣም አበነ።

ቀራ ይሄን ሲሰማ ራሱን ስቶ ወደቀ! ኖህ ደነገጠ። ከአግዚአብሔር የተሰጠው ከባድ አደራ እና ትክክል እንደ ሁለት ተብለው በቁጥር ከተሰጡት ፍጥረታት እንደም እንዲጎድል አይፈቅድምና ቁራን እንስሳት አቀፈው። ወደ ራሱ መኝታም ወሰደ በጭንቀት ይንከባከበው ጀመረ።

ታላቁ ስብሰባ...

ኖህ ሁሉንም እንስሳት ስብሰባ ጠራና እንዲህ አላቸው፤

"እንግዲህ መዳረሻችን ሳይደርስም አልቀረ፤ እግዚር በራዕይ ተናግሮኛል" አልልታው አርስ በርስ መተቃቀፍና ፈሽታው ቀለጠ።

ኖህ የመርከቧን መስኮት ከፈተ። እንስሳቱ ብርሃኑን መቋቋም አልቻሉም። ፀሐይ በባሕሩ ላይ ታንፀባርቅ ነበር። ምንም ፍጥረት በሌለበት ምድር ላይ ምን ተፈጥሮ ይሆን...? አሁንስ ያለነው የት ነው? በጣም አጓጊ ነበር። ስምንት ወር በእንዲት መርከብ ውስጥ ታጉረው የኖሩ እንስሳት ቀጣይ አጣ ፋንታቸውን ናፈቁ። ተዘግታ በኖረች መርከብ ውስጥ መላ ምት ሲደረድሩ ከመኖር ሌላ እንደም ተጨባጭ ነገር አልነበረምና የሚታይ የሚጸሰስ ምድር ናፈቃቸው።

"እንግዲህ ያለንበትን እናውቅ ዘንድ ከእኛ መካከል እንደኛችን ውጭውን መቃኘት ሊኖርብን ነው። ለመሆኑ ይህንን ለማድረግ ፈቃደኛ የሆነ ጀግና ማነው...?" ሲል ጠየቀ ኖህ።

ሁሉም ወደኋላ አፈገፈጉ። ማን ሞኝ አለ ዓለምን ዋጥ ስልቅጥ ባደረገ መዕበል የሚቀልጥ።

"እባብ ውጪውን አይተህ ትመጣለህ?"

"እንዴ ጌታዬ ውኃ በተሞላ ምድር ... እኔ እግር የለኝ አልሮጥ፤ ከንፍ የለኝ አልበር፤ ዋና ደግሞ አልችልም። ከሕፃንነቴም ውኃ አልወድም" አለ፤ ትወረወራለህ የተባለ ይመስል እየሸሸ።

"እንበላ?" አለ ኖህ።

“የና አልቸልም ጌታዬ፤ ባይሆን ከንፍ ያላቸው ቢሄዱ ይሻላል...”

“ንግሥት፤ እንተ በመቃኘት ወደር የለህም...” ብሎ ኖህ ንግግሩን ሳይጨርስ፤

“እንዴ እኔን ለማንነት ትቶ?” አሰቸ ቀሪት እንጉቱ ላይ ተጠምጥማ።

ኖህ ግራ ጉበቶች እንደ ቆመ።

“ጌታዬ እኔ አሄዳለሁ!” የሚል ድምፅ ተሰማ። እንስሳቱ ሁሉ ድምፁ ወደ ተሰማበት ዞሩ ... ቁራ ነበር።

“አይሆንም እንተ በደንብ አላገንምከም፤ አሞሃል...” አለ ኖህ።

“ጌታዬ በሚገባ ደኛለሁ። አስከምድር ጥግ መብረር አችላለሁ። በዛ ላይ ዋና አላምሬ ነው የምችለው...”
አለ በሚገርም ድፍረትና በጠንካራ ድምፅ።

ኖህ እሰብ አደረገና፤ “መልካም እንግዲህ _ ባይሆን ርቀህ እንዳትሄድ” አለው።

ቁራ ወደ መስኮቱ ተንደረደረና ቂብ ብሎ እንጨቷ ላይ አረፈ። ከዛም ዞር ብሎ ቁሪትን በጥልቀት
ለያትና በአፍጆታ ተነፈሰ።

ፊቱ በታላቅ ሐሴት ተጥለቀለቀ።

ዓይኖቹን ከድፍ የውጭውን አየር በረዥሙ ሳበው...

በጥላቻ፤ በወገንተኝነትና በመገሰል ከተሞላ መርከብ ይልቅ ምንም ወዳልታወቀ ዓለም በነፃነት
መብረር እንደሚሻል ያመነ ልቡ ደም ሳይሆን ሐሴት ረጨ። ወደ ሰፊው ባሕር...፤ በውኃ ወደተሞላው
ምድር በረረ።

አያነሰ ... አያነሰ ... አያነሰ ... ከአድማሱ ወዲያ ማዶ እስኪሰወር ኖህ በትካዜ ተመለከተው።

መሸ...፤ ቁራ አልተመለሰም። ነጋ፤ መሸ...፤ ቁራ የለም። መባት ቀናት። የውኃ ሽታ ሆነ፤ መልእክተኛው።
እርግብ ወደ ኖህ ሄደችና፤ “ጌታዬ እኔ ወደ ባሕሩ ሄጄ እንድቃኝ ይፈቀድልኝ!” ስትል ጠየቀች።

የቁራ ቀልጦ መቅረት ስላሳዘነው ለመፍቀድ አገራገረ። ይሁንና የእርግብ ውትወታ ፋታ ስላሳጣው
ሁለተኛዋ እንስሳ ወደ ባሕሩ በረረች።

ወደ አመሻሽ ላይ ንሥር በመስኮቱ አሻግሮ እየተመለከተ፡ “የሆነ የሚንቀሳቀስ ነገር ይታየኛል” ቢል ጮኸ።

በመስኮቱ ለማየት ምድረ እንስሳ ተራኮተ። አንደኛ መስኮቱ ላይ የደረሰው ግን ቁሪት ነበረች። እንደውም ከአበራረሯ ፍጥነት የተነሳ መስኮቱን አልፋ ወደ ባሕሩ ከመውደቅ ያዳናት ንሥር ነበር።

“የታለች? እርግብ መሆን አለባት መቼም” አለ አባብ።

በእርግጥም እርግብ ነበረች። ፕህ አጁን በመስኮቱ ዘረጋላትና ተቀበላት። በአፋፋ፣ እርጉብ የወደራ ቅጠል ይዛ ነበር። በደስታ ሲያቅፏትና ሲሰማት ፊቷን አጨፍግጋ ወደ ቁሪት ሄደችና የያዘቻትን የወይራ ቅጠል እግሯ ሥር ወረወረችላት።

እርግብ ከመርከቧ እንደወጣች ወደ ምዕራብ ተጓዘች። ባሕሩ በሚንሳፈፍ የሰው እና የእንስሳት አስከሬን ተሞልቷል። ሕይወት ያለው ፍጥረት እይታይም። ግማሽ ቀን እንደበረረች ንፁህ ባሕር ከሥሯ ተዘረጋ፤ ምንም ነገር እይታይበትም ነበር።

ድንገት ጥቁር ነገር ነጥብ አክሎ ባሕሩ ላይ ሲንሳፈፍ ታያት። ቁልቁል ተወርውራ ወረደች። እግሯ የውኃውን ጫፍ ሳይነካ ነበር ጥቁሩ ነገር የቁራ ፊሳ መሆኑን ያወቀችው። ወዲያው ግን ቁራ የተገለጸበት መሰላት። ውኃው ላይ እየተንበሳፈረቀች ቀና አደረገችው። በእርግጥም ቁራ ዓይኖቿን ገለጠ።

“ቁሪት” አላት ርግብን።

“እርግብ ነኝ” አለችው። ውስጧ በሐዘን ተኮማተረ።

“ቁራ ትሰማኛለህ...? ለምንድነው ያልተመለከከው...? ለምን ከሞቀ መርከብህ ወደዚህ ቀዝቃዛ የሞች ምድር መጣህ?” አለች እንባዋ በዓይኗ ሞልቶ።

ቁራ ከውኃው ውስጥ እንደ አግሩን አወጣ።

በጥፍሩ ርግብ ቅጠል ይዞ ነበር።

“ይሄን ለቁሪት ስሜት” አለ በደክመ ድምፅ። “ለመጀመሪ ጊዜ የተገኘኝው የወይራ ዛፍ ላይ ነበር።”

ቆሪት ወዳኝ ነበር ... ዛሬ ንግሥትን እንደምትወደው ... አለና ከት በሎ ሳቀ።

“በል ተጠናክርና ወደ መርከባችን እንሂድ...! አይዞህ ደህና ነህ አኮ ቁራ” አለች ርግብ።

“አልጄድም”

“አብደሃል ... አዚህ በረዶ ላይ ... በዚህ ውሽንፍር ውስጥ ወድቀህ አልጄድም ትላለህ” አለች ርግብ በቆጣ።

“ከሰው ፊት የተፈጥሮ ፊት ቢገርፈኝ ይሻላል...! ከወጥኖኹ ከፋት ወገኔ የልሆነ ቅዝቃዜ ቢገድለኝ ይሻላል።”

ይህጃን ተናግሮ አንገቱን አቀረቀረ።

ቁራ ለዘላለሙ አሸለበ...።

ርግብ የወይራዋን ቅጠል በአፏ ይዞ ወደ መርከቧ ስትመለስ በርካታ ተራሮች ጫፋቸው ከውኃው በላይ ብቅ እንዳለ ተመለከተች።

የጥፋት ውኃ በሆነ ስምንተኛ ወር፤ በወፋም በስምንተኛው ቀን መርከቧ በአራራት ተራራ ጫፍ ላይ አረፈች።

ሰዎች...እንስሳት... በከፍታቸው ውስጥ የነበረ ከፋታቸውን ይዘው ወደ ዝቅታቸው ተመለሱ።

አግዘለቤሌርም አለ፤ “ከፋዎች ከፍ ስላሉ ከከፋታቸው አይመለሱም። ደኅኖም ዝቅ ስላሉ ከደግነታቸው አይመለሱም። የአኔም ዓይን በከፍታ ይሁን በዝቅታ አብራችሁ አለች።”

በግ...እልም !!

እንዳንድ ታሪኮች አሉ፤ የማያስደስቱ ግን ምን በወጣኝ ብቻዬን መሸከም ተብሎ ለሌሎች የሚነገሩ።
ልክ እንደዚህ...

እንዳንድ ታሪኮች ደግሞ አሉ፤ እንኳን ለግጥም፤ ለእግዚር ሰላምታ አፉ የማይፈታሉትን ሰው በሐዘን
ኮርኩረው ገጣሚ የሚያደርጉ፤ ልክ እንደዚህ...

ብቸኝነት ማለት ...

ብዙዎች መካከል

አንድ ሆኖ መኖሪያ ?

ብቸኝነት ማለት ...

ሲከፈብ ለየታዩ ደምቀው እንዳበባ፤

በራስ ማንነት ውስጥ መቅለል ከገለባ ?

ብቸኝነት ማለት ...

የበዙኃኑ ቀልብ ወደን ሲንስፈሰፍ፤

ረሰን ረግሎ ወደ ምንም ማለፍ ?

ብቸኝነት ማለት ...

ዘላለም በሚያስገኝ ረዥም ጨለማ፤

በነገ አምላኪዎች በተሰፈኙ መሐል፤

ከፍ ብሎ መቆም በሰቆቃ ማማ።

ለኩሳው ለባታ የትዝታ ኩራዝ፤

በትላንት ለንሰለት ተቀይሮ መያዝ?

በቸኝነት ማለት ...

በዝምታ ጀልባ ከባሕር አለም፤

ትላንት ላይ መቆም ዛሬን ወዲያ አባሮ ...

በቸኝነት ማለት ...

ይህ ታሪክ ያስጠላል። በተለይ እኔ ስጽፈው ያስጠላል። ምክንያቱም በተቻለኝ አቅም ሁሉ እንዲያስጠላ
እድርጌ ስለምጽፈው ነው። ለምን? ትንሽ እንኳን ላሳምረው ብጥከር ህጢያት የሠራሁ ስለሚመስለኝ።

ከዓመት በፊት ነው። ጓደኛዬ ደወለና 'አብርሽ 'ሚስ ከራስመስ' ሞተችኩ' አለኝ። በቃ እንዲህ ነው
የለኝ። እውነቱን ለመናገር አዞረኝ። ትንቢት ሁሉ ነው ያጠረኝ። ስልኬ ከእጄ ላይ ሊያመልጠኝ ነበር።
'ኮራስመስ' ያላት ስምረትን ነው። እኔ እንኳን አትዬ ስምረት ነበር የምላት።

'አትቀልድ ባከህ' አልኩት። ቀልድ አለመሆኑ ግን ገና ድሮ ገብቶኝ ነበር።

'ማሪያምን! አሁን ራሱ ፖሊሶች ቤቷ መጥተው በፍን ሰብረው ገቡ። ፊላዋን ወደ ምርመራ ሊጠሰዱ
እያዘገጁት ነው፤ እኛም አዛው ነን' አለኝ በተጋነነ ድምፅ። የድምፁ መጋነን ጦር ሚዳ መሐል ሆኖ
ጦርነቱን የሚዘግብ ጋዜጠኛ እንጂ የአንዲትን ሚስኪን ሴት ሞት የሚያረዳ ጎረቤቷ አይመስልም።
አንዳንዱ ሰው መርዶም ይሁን የምሥራች ቀድሞ ስለተናገረ ራሱን ጀግና አድርጎ ይቆጥራል ልበል?
ግራ ተጋባሁ። አትዬ ስምረትን መቼለታ አንድ የገበያ አዳራሽ ውስጥ የገና ዛፍ ገዝታ ስትወጣ አይቻል
ነበር። እኔ አትዬ ስምረት...!!

፪፭፭

መጀመሪያ ሥራ እንደያዘኩ አካባቢ ቤት ልከራይ ሳፈላልግ አንድ ቆንጆ ግቢ ውስጥ እንዲት ከፍል

ቤት አገንህ። ደላላው አጣፍፎ ካሰገበኝ በኋላ ሐሰቡን ወስዶ ከዛ እካባቢ ጠፋ። በኋላ ስላለኝ ባለቤቱ
“አብድ ናት” አሉኝ። እንደውም ከእኔ በፊት የነበረውን ሰው “ንገውኑ ቤቱን ሲቀህ ውጣ” ትሰጥኝ፤
ሰውየው ችላ ይላታል። ማታ እንደተኛ የሆነ ጭስ ይሸተውና ከአንትጻፉ ሲነሳ ቤቱ በጭስ ታፍኗል።
እንደውም በሩ እካባቢ ነበልባል ይመስከታል። በርግን ከአልጋው ይነሳና መስኮቱን በርግጽ ሳይታ
ይወጣል፤ አርቃኑን። እትዩ ስምረት የጋዝ መኖዣ ጀሪካን ይዛና በቀኝ እጇ ከብረት እንደጨበጠች
የሚንቀሳቀሰውን እሳት እየተመለከተች በሰስ ፒጃማ መልአክ መስላ ቆማለች። ራሷ ናት ቤቱን ለፋ
የለቀቀችበት። እሳቱን በጎረቤት ትብብር አጥፍተው፤ ዕቃውን ሌሊቱ አውጥቶ፤ ሰውየው ጠፋ።

ይኸው ከሰንት ወር በኋላ ቤቱን አሳድሳ ለእኔ እከራየኝኝ። ይሄን ታሪክ ስለማ ደንግጠው ይለገጡ፤
እፈላለማቸው፤ “እንዴት አብድ ቤት ታስገባኛለህ እንተ?” ብዬ ፎክኩበት።

“በክህ ሰው ሲያጋንን ነው፤ ስምረት አብድ አይደለችም። በአርግጥ ትንሽ ወፊፍ ያደርጋታል። ያን
ችግር አለውን ሰው ላይ አትደርስ” አለኝ።

“እንዴት ነው የተኛ ሰው ላይ ጋዝ እርከፍከፋ እሳት የምትለቅ ሴትዮ ሰው ላይ አትደርስም የምትሰው?

“እሱን አትስማቸው፤ ሰውየው ተተናክሷት ይሆናል...” ብሎ ብዙ ብዙ ነገር አወራኝና አሳመኝኝ፤ ራሷ
ደላላ ሲባል ...።

የግቢው ፀጥታ ያስፈራል። ዙሪያውን የበቀለች ረገገኝም የዕድ ዛፎች ዕድሜ ጠገብ ስለሆነ በፊት
የቤተክርስቲያን ግቢ አስመስለውታል። ባለቤቷ እትዩ ስምረት ሲበዛ ውብ የሆነች አድሜዋ ነገ፤
እስከ 40 የሚገመት ሴት ነበረች። ታዲያ ስትገባም ስትወጣም ሰው ሰላም አትልም። ማንም ሰላም
አትልም። ቤቷ እንግዳ ይመጣም። አንድ ግቢ እኔና አሷ ብቻ እየኖርን እኔንም ሰላም አትሰጥኝም
“ምን ያምበኝረራታል...” አያልኩ በውስጤ ስለጭቃት ብዙ ወራት አለፉ። የቤት ኪራይ ካልጨበጠች
አትጠይቀኝም ነበር። ማንንም ባስገባ ባስወጣ ግድ የላትም። ውኃ ፈሰሰ፤ መብራት በፊት የለ ቤት
መኖሪን የረሳች ሴት ነበረች። መኖሪን ስለረሳችው ነው መሰል እኔም እከራይ መኖሩን ረሰቁ ጠገብ
መኖሪን ተያያዘኩት።

ግቢው ውስጥ ከእኔ ቤት ፈትላፈት ያለ አንድ የዕድ ዛፍ ከታች እስከ ላይ የገና መብራት ተጠምዶታል፤
ሁልጊዜ ማታ ማታ ይንበግበጋል። ለምን እንደዚህ እንደሚሆን ይገርመኛል። በዓልም ይሁን እስከ
230 | ዙቢይዳ

ጥበቃ ከዛፉ ላይ አይነሳም። ዝናብና ዐሐይ አየተፈራረቀበት አለመቃጠሉም ይደንቅናል። እንዳንደ።
ጥበቃ በግ አልም ሲል ግቢውን የአደጋ ቀጠና ቢያስመስለውም ለሰላላ ብርሃኑን ግን አወደው
ነበር።

ሴትዬም የምትኖርበት ግዙፍ ቪላ ሁልጊዜም በሩ ዝግ ነው። ሥራዋ ምን እንደሆነ አግዚአብሔር
ይወቅ። እንዳንደ ዘንግ ትወጣና በትልልቅ ፌስታሎች ብዙ ዕቃ ይዛ ትመለሳለች። ከዛ በጅ ይዘጋል።
ጥታማታ በቤቷ መስኮት በኩል ከመጋረጃው ጀርባ ፈዘዝ ያለ የገና መብራት ዓይነት ረጋ ብሎ ሲበራና
ሲጠፋ ይታያል። ግቢ ውስጥ የቆመች አንዲት አዲስ መኪና አለች፤ ሰማያዊ። ሁልጊዜ ቅዳሜ ጧት
ፈሳ ታጥባታለች። መኪናዋን ግን ነድታትም እስካሁን አታውቅም። እንደውም መኪናዋ ጎማ ሥር
ባር በቅሳል። ለአንድ ዓመት ያህል እዛ ቤት ስቆይ እንድታል ተናግራች አታውቅም። አሁን ይሄን ማን
ያምናል...? ዝም... ቄሱም ዝም፤ መጽሐፉም ዝም። ቤቱ፤ እርሷ እና ግቢው በአጠቃላይ ይጨንቃል።

እንድቀን ታዲያ እምሸቼ ወደ ቤት ስገባ፤

“ከብርሃም!” አለችኝ በረንዳ ላይ ቆማ እየጠበቀችኝ ነበር።

“አቤት...!” ስሟ ጠፋብኝ። ደግሞ ልክ ጣረሞት እንደጠራኝ ነበር የደነገግኩት።

“እንኳን መጣህልኝ፤ መብራት ተበላሽቶብኝ ነበር...” አነጋገሯ በጭንቀት የተሞላ ስለነበር የሆነ ሰው
የታመመባትና ደንገተኛ ክፍል ደውላ “እባካችሁ በነፍስ ድረሱልን!” የምትል ያስመስላት ነበር።

“እሼ ምን ችግር አለው...” ብዬ ወደ ትልቁ እና ተዘግቶ ወደኖረው ቤቷ ገባሁ። ሁሌም ወደዚህ ቤት
ሰመጣባት አጓጓ ነበር። ከገባሁ በኋላ ግን ያየሁትን ነገር ማመን አልቻልኩም።

ሰፊው ሳሎን ውስጥ በትንሹ ሃያ የሚሆኑ ሰው ሠራሽ የገና ዛፎች ተደርድረዋል። ኮርኒሶን ሊኒካ
ከደረሰው ትልቅ ዛፍ፤ እስከ ትንንሽ ዛፎች ቤቱ ከዳር እስከዳር ተሞልቷል። ምን ይሄ ብቻ ግድግዳው
አንደሸረረት ድር በተወሳሰበና የተለያየ መጠን ባላቸው የገና መብራቶች ተወርሯል። የቤቱ መብራት
በሙሉ እየበራ ስለነበር የተበላሸው የትኛው እንደሆነ ጠየቅኳት። ወደ መኝታ ቤቷ መራችኝ። ማመን
አልቻልኩም። መኝታ ቤቱ ስፍር ቁጥር በሌላቸው የገና አባት እሻንጉሊቶች ተሞልቷል። መልበኝዋ
ላይ የተቀመጠ የሚወዛወዝ ጌጥ ነገር በቀጭን የሚቅጨለጨል ድምፅ የገና መዝሙር ያወጣል።
ደምጹ ይጨንቃል። እንድ የገና መብራት ነበር የተበላሸባት። ስመለከተው ተቃጥሏል። ይህንኑ
ነገርኳት። ፈቷ ግርግር ብሎ “ሊሠራ እይችልም? እባክህ እርዳኝ” አለችኝ። ስትናገር እግሳ አየተናነቃት
ነገርኳት።

ነበር። ግራ ተጋባሁ። በጣም ርካሽ የሆነና ያን ያህል የማያሳስብ የገና መብራት ይህን ያህል ሰምን እንዳስጨነቃት ማወቅ አልቻልኩም።

“በቃ ተቃጥሏል ... ባይሆን ያን ያህል የሚያስፈልግሽ ከሆነ ነገ ከቢሮ ስመለስ እንዳልሻለሁ” አልኳት።

“እሲይ የኔ ጌታ፣ አባዜህ ጥሩውን መርጠህ ግሃልኝ፣ እጠብቅሻለሁ...” ብላ በርሳዋን አነሳችና ባር ለማውጣት ስትከፋፍት አጃቿ ይንቀጠቀጡ ነበር። ሁኔታዋን ስመለከት እኔም ተረባበሽኩ። በርሳዋ ከአጂ ወደቀ። አነሳችው። ሦስት መቶ ብር አውጥታ ሰጠችኝ።

“ይበቃ ይሆን...?” አላችና እንድ መቶ ብር ጨመረችልኝ። በርሳዋ በጣም በብዙ ድፍን መቶ ብርን የተሞላ ነበር።

በቀጣዩ ቀን የተቃጠለውን የሚመስል ገዢላት መጣሁና ሰጠኋት። እየተጣደፈች ተቀብላች ወጸው ስጥ ገባች። ለመሰግናለሁ እንኳን አላላችኝም። መልሱንም አልተቀበልኩትም። ከፍቱን በተወገደ በር ጉብ፤ መልሱን ጠረጴዛዋ ላይ አስቀምጬላት ወጣሁ።

እዛው ጎረቤት ያለ ዓለማየሁ የሚባል ባለሱቅ ደንበኛዬ ነበር። አንድ ቀን አብረን ቆመን እያለይሁት ሲት ትልቅ የገና ዛፍ ለቃምጭ አሸከማ ስትገባ እየናትና በወሬ ወሬ ስለእኩራዬ ታሪክ አወራልኝ።

“እኩራይህ ... ትንሽ አእምሮህ ንፋሳ ሰርቋል ...” አለኝ።

“እንዴት...” አልኩት ለወሬ ዳጉቼ።

“እየውልህ፣ እትዬ ስምረት በጣም አራፍሴት ነበረች። ገና መኪናዋ ብቅ ሲል የሰፈር ሕፃናት ይንጭጭት ይገኛት፣ የደግ መጨረሻ። ሰውን ሁሉ ማብላት ማጠጣት ነበር ሥራዋ፣ የዛሬን እያድርገውና፣ ደግ ባጋ ከሷ የባሰ መልዓክ ነበር። መላጣ ነው፣ ረዥም፣ ሳቅ ብቻ የሚያጠግብ። ፍቅራቸው ሰቢኛ ነው። በቃ ሲገቡ ተቃቅፈው፣ ሲወጡ ተቃቅፈው፣ ሁልጊዜ መሸራ ነበር የሚመስሉት። እኔም ቀጥሎ ያለት ቆንጆ ነበረች...”

ባለሱቁ ነገር ያረዝማል...

“...እናልህ የዛሬ እስር፣ ሀሰራ ሁለት ዓመት አካባቢ ይሆናል። እትዬ ስምረት እርጉዝ ነበረች፣ ሲቀ የእነሱን ልጅ አይተን የሁለት ቆንጆ ባልና ሚስት ልጆች፣ እያለ ጎረቤቱ ሲያወራ፣ መቼም በሰው እና

ከፉ ነው፤ ምን እንደሆነ ሳይታወቅ ባለቤቷ ራሱን ሰቅሎ ተገኘ።

"ምን...!" አልኩት ደንግጩ።

"አዎ...ግቢያቸው ውስጥ ያለ ዛፍ ላይ ራሱን ሰቅሎ ተገኘ። እንደውም እትዬ ስምረት አስከሁንም ዛፉ ላይ የገና መብራት እድርጋቢታለች። አላየሁትም እንዳትል ብቻ አዛው አየኖርክ" አለና "ጭቃን በጥርሱ ቀረጣጥፎ ወሬውን ቀጠለ ...

"እትዬ ስምረት ራሷን ስታ ሆስፒታል ገባች። ለቀብሩ እንኳን እልነቃችም ነበር። ያረዝቸውም ልጅ አስወረዳት። ከዛ በኋላ በቃ ይሄን ሁሉ ዓመት ሰው ሰላም አትል፤ ከሰው አትደባለቅ፤ የገና ዛፍ አየሰበሰበች ግቢዋን ዘግታ መኖር ነው። ድንገት ከተነሳባት ከግቢዋም ልታባርርህ ትችላለች" አለና ፈገግ አለ።

"ዘመድ የላትም እንዴ...?" አልኩት።

"ሞልቷት ! ያውም የናጠጡ ሀብታሞች። እንትን ነጻጅ ማደያ የአባቷ ነው፤ ምንትስ ሱፐርማርኬት የወንድሟ ነው፤ ምንትስ አስመጪም የባሏ ነበር አሁን ቤተሰቦቿ እያስተዳደሩ ብር ለእሷ እንደፈለገች ይሰጧታል። ባይሰጧትም ስጡኝ አትልም። ሰው ስለማትፈልግ ማንም ቤቷ አይረግጥም። ብዙ ተጥርላት ነበር። ፀበልም ወስደዋት ነበር። አማኑኤልም ወሰደዋት 'ጤነኛ ናት ጊዜ እያለፈ ይሻላታል' አሉ፤ ይሄው እሷ እንዳለች አለች...፤ እንዴ አሰመለከፍ ነው አብርሾ ...።" አለና ወደ ጫቱ ዞረ።

የገረገኝ ታሪክ ወትሮም የሚቀፈኝን ግቢ እንዲከብደኝ አደረገኝ። አየቀፈፈኝ ወደ ቤት ስገባ ግቢው ከነተለመደ ዝምታው ጋር ጣረሞት ሰፍሮበት ጠበቀኝ። ከቤቴ ፊት ለፊት ያ ቀፋፈ ዛፍ የገና መብራት እንደ እባብ ተጠምጥሞበት በግ አልም ይልበታል። በጨለማው ውስጥ ዛፉ ላይ የተሰቀለ ሰው በቀስታ የሚወዛወዝ መስሎ ታየኝ - ረዥም መላጣ ሰው...።

እንድ ሌሊት የሰው ለቅሶ ሰምኜ ከእንቅልፌ ነቃሁ። ስቅስቅ ብላ የምታለቅስ ሴት ነበረች። ጀርዬ ቆመ። በአርግጥም የሴት ለቅሶ ነበር። ከረምት ነው፤ ስስ ካፊያ ነበር። ቀስ ብዬ ከአልጋዬ ተነሳሁና መጋረጃዬን ገለጥ እድርጌ ተመለከትኩ። እትዬ ስምረት ባሏ የተሰቀለበት ዛፍ ስር ቆማ በዚያ በሚያንዘፈዝፍ ካፊያ ስስ የውስጥ ልብሰ ብቻ ለብሳ ታለቅሳለች። ጨነቀኝ። ወጥኜ እይዞሽ ልላት ፈለግኩ፤ ግን ደግሞ ፈራሷት። አሊቃቀሷ አስፈረ ነበር፤ ሉሉታ ! ኩርምት ብላና ጡቶቿን በእጇቿ አቅፋ ካፊያው እየወረደባት ትንሰቀሰቃለች። ሰዓት ተመለከትኩ፤ ከሌሊቱ 10:00 ሰዓት። በግ አልም

...በግ አልም ቀይ፤ አረንጓዴና ቢጫ ቀለማት ያሉት መብራቶች እችን ሚስኪን ኮከብ በደረቅ ሲሊኩ ካፊያ ላይ የብርሃን መልኩን ይረጭባታል።

እትዬ ስምረት ስታለቅስ ካየኋት ከአራት ወር አካባቢ በኋላ ማታ ላይ በሬ ተነኳኳ። አሷ ነበረች።

"አብርሃም ደህና አመሸህ?"

"ደህና አመሸሽ እትዬ..."

"ቤት ፈልግና በዚህ ሳምንት ቤቴን ልቀቅ" ብላኝ ተመልሳ ወደ ቤቴ ሄደች።

ምንም አልተቀየምኳትም።

እንዲያውም አዘነኩ።

ብጠቅምም በልጠቅምም እዚህ አስፈሪ ግቢ ውስጥ እኔ መኖሪ ለእሷም ጥሩ ነበር። ዝም ብዬ ሳስበው፤ ብቻዋን በዚህ ግቢ ውስጥ...አስቃቂ ነገር ነው። ለማንኛውም በዛው ሳምንት ቤቴን ለቅቄ ወጣሁ። ቀስ በቀስም እትዬ ስምረት ከአእምሮዬ ደበዘዘች። ቤቴን ከልቀቅኩ ከአንድ ዓመት በኋላ እትዬ ስምረት መሞቷን ሰማሁ። ሞታ የተገኘችው ባለቤቷ የተሰቀለበት ዛፍ ስር ነበር - በስሰ የውስጥ ልብስ ብቻ! አስከፈኗ ተመርምሮ ምንም ሕመም የለባትም፤ የሞቷ ምክንያት ግልፅ እይደለም ተባለ አሉ።

ቀብሯ ላይ ሄጄ ነበር። የተሰለፈ መኪና፤ ያልተያዘ የእትዬ ስምረት ፎቶ አልነበረም። የባሏም ፎቶ ሲለቀስበት አይቻለሁ። ቤተሰቦቿ ከምር አሳዝነውኝ ነበረ። ከዛን ጊዜ ጀምሮ የገና ዛፍ፤ የገና መብራት በተለይ የገና አባት የሚባሉትን አሻንጉሊቶች አልወዳቸውም!

በግ አልም ...በግ አልም ...የሰው ልጅ ገናው ፍቅር ነው። በግ ሲል መፋቀር - በደስታና በተደላ መኖር። ፍቅር አልም ሲል በቀም አልያም የማይቀረውን ሞት እንደወረደ መሞት። በግ...አልም፤ በግ አልም!!

ቀለም አልባው ቀለም !

አዲስ የተከራየሁትን ቤቴን ቀለም ለማስቀባት አፈላልጌ ያመጣሁት ቀለም ቀቢ በጣም “አካባጅ” ከመሆኑ የተነሳ የአዲሱን ቤት ግድግዳ ሲመለከት አማተበ። ቀጠል አድርጎም፡ “ወዳጄ፡ ቤት ነው የተከራየኸው ወይንስ መዋዕለ ሕፃናት?” አለና በራሱ ቀልድ ፈገግ አለ። ፈገግታው አሽመር ይመስላል። ለነገሩ ትንሽ አጋነነው እንጂ የቤቱ ግድግዳ ላይ የሚታየው ነገር በአርግጥም ቤቴን የልጅ ቤት እስመስሎታል። ከእኔ በፊት ይኖር የነበረው ሰውዬ አንድ ልጅ ነበረው። ይሄው አንድ ልጅ ነው ቤቴን በቀለማ ቀለም ያኸገረገረው። የግድግዳውን ላይ ሙጭርጭርሽ እና የቀለም ድር ብዛት ለተመለከተ ‘ይሄ የልጅ ነው ወይስ የሽረሪት’ ያስብላል።

በተለይ በግራ በኩል ያለው ግድግዳ ላይ የነበረው ጽሑፍና ሥዕል ብዛት ይገርማል። አክሱም ሐውልትን እንደ ደጋን አጉብጦ ሥሎታል። በጥቁር ቀለም ይሁን በክሰል የሣለው እንጃለት ብቻ የጎበጠ ጥቁር አክሱም ይታያል። አንዲት ጥንቸልም በፊት እግሯ ብቻ እየርጠች ተሰላለች። የኋላ እግሯ ላይ ግን ተገኝታለች። ጥንቸሏ ተዘጋጅ የተባለ የአጭር ርቀት ጅጭ ዓይነት አቋቋም ነበር የቆመችው።

አለፍ ብሎ ኡ...ሲ...ሲ...ዲ በ’ስሞል’ና በ’ካፒታል ሌተር’ ከዳር አስከ ዳር በባለቀለም ለርሳስ ተጽፏል። የተጻፈበት ቀለም አረንጓዴ ስለነበረና እያንዳንዱ ፊደል ላይ የሚታየውን የቀለም መደፍደፍ ሲመለከቱት ልጁ በተጨማሪ ቅጠል የጻፈው ነበር የሚመስለው። ከዛ ቀጥሎ ደግሞ በቀይ የማርከር ቀለም ከ-37 ቁጥር ተገጥጧል። ከ34 ቁጥር ጀምሮ ቁጥሮቹ እየፈለዙ ስለሚሄዱ ልጁ 37 ላይ ያቆመው ቀለም አልቀበት ሳይሆን አይቀርም።

“እና ሰንት ትቀበልኛለህ?” ስል ጠየቅኩት።

"ያው እንግዲህ ... ይሄ ቀላል ሥራ አይደለም። ትምህርት ቤትን ወደ መኖሪያ ቤት መቀየር በሰው ካለ በኋላ ጫን ያለ ዋጋ ነገረኝ። የእኔን ዋጋ ነገርኩት፤ ተስማማን። ለምን እንደሆነ ባላውቅም ዋጋ ላይ ብዙ አልተከራከረኝም። ባልኩት ዋጋ ቶሎ ሲሰማማ "ምነው ከዚህም ዝቅ አድርጌ ነግሬው በነበር ብዬ ተቆጫሁ።"

ቀለም ቀቢው ብዙ ያየ ሰው ይመስላል። ለዛም ላይሆነ አይቀርም ብዙ የሚያወራበት ርእሰ የነበረው። ደግሞ ሥራውንና ወሬውን አኩል ነበር የጀመረው። ነገሩ እንኳን ወሬውን የጀመርኩት እኔ ራሴ ነበርኩ። ያው ዝም ከመባባል ብዬ እንደ ቀልድ፡ "በዚህ ሥራ ላይ ምን ያህል ጊዜ ቆየህ?" ስል ጠየቅኩት።

"ሃያ ሁለት ዓመት ሆነኝ" አለ ቀለል አድርጎ።

"ሥራ እንዴት ነው ታዲያ..."

"ያው እየዋሸን እያስዋሸን አለን!" አለኝ። መልሱ ከጠየቅኩት ጥያቄ አልገጥም ቢለኝ እፍጥጦ ተመለከትኩት። አርሱ ግን ተረጋግቶ ወጉን ቀጠለ።

"...ያው እንደነገርኩህ ላለፉት ሃያ ሁለት ዓመታት በዚህ መያ ውስጥ ቆይቻለሁ። የእንድ ቀለም ቀቢ ዋና ሥራ መዋሸትና ሰዎች እንዲዋሹ መንገድ መከፈት ነው። የነበረውን "የለም"፤ ያልነበረውን "አለ" ማለት እና ማስባል። እንዲሁም የሰዎችን ዕድሳ ጥልቀት እንዳይኖረውና ባጭሩ እንዲገታ ማድረግ። የምርጥ ቀለም ቀቢ ትልቁ ብቃቱ ይሄው ነው። እስባበትም ይሁን በደመ ነፍስ የማንኛውም ቀለም ቀቢ ሥራ ከእነዚህ ሁለት ነጥቦች አይዘልም" አለኝ። አወራሩ ለእኔ አይመስልም። እንደው አጠዝቶ ባልኖርም ዝም የሚል አልመስለኝም።

"እኛ አሁን አንተ አ..." አልኩ፤ ትልቅ ሰው ስለሆነ "እየዋሸህ ነውን?" ብዬ ለመጠየቅ ከብደኝ።

"እዎ ... እኔ እየዋሸሁ ነው ወዳጄ!" አለኝ። ይሄ ሰው አእምሮው ልከም አልመስልህ አለኝ። ከኋላው ቆሜ ስመለከተው የቁመቱ ርዝመትና የእቋሙ መስተካከል፤ በተለይ የፈርጣማ ከንዶቹ ርዝመት ለቀለም ቀቢ ነት የተፈጠረ ያስመስሉታል። ፀጉሩ አኩል በእኩል ነጭ ከጥቁር የተቀላቀለበት ነው። ንጭ እንደ ቦታ አይ፤ ራቅ ብሎ ደግሞ ጥቁር እንደ ቦታ ... ነጭና ጥቁር በራሱ ፀጉር። ፀጉሩ ከአቆራረጡ ከባነት ፆር ተዳምሮ ከእምራሪካ ላም ቆዳ የተሠራ ኮፍያ የደፋ አስመስሎታል።

“አይህ ብዙ ቀለም ቀቢዎች በዚህ ሐሳብ አይሰማሙም። የእኛ ሥራ ማስዋብና ማሳመር ነው ይላሉ” አሉና ቀለሙን በውኃ በረዘው። ከዛም ብሩሹን አጥቅሶ የቀለሙ ቆርቆር ጠርዝ ላይ የቀለሙን ለሐጭ ጠረገና ብሩሹ ላይ የሚዝለገለገውን ቢጫ ቀለም ካረጋጋው በኋላ ግድግዳው ላይ ሞከረው። ችምችም ይሉ ቢጫ መስመሮች በብሩሹ ፀጉሮች ልክ የብሩሹን ዳና ተከትለው ግድግዳው ላይ ተሰመሩ። ብሩሹን ባለፈበት መስመር ሲመልሰው መስመሮቹ ጠፉና ጥቅጥቅ ያለ ቢጫ ቀለም ተከሰተ።

“ከዚህ የባለ ውሸት ምን አለ? ለምሳሌ አንድ ግድግዳ ቀይ ነው ስንል ግድግዳው ቀይ ስለሆነ አይደለም፤ ቀለም ቀቢው በቀይ ቀለም የግድግዳውን ተፈጥሯዊ መልክ ስለሸፈነበት እንጂ። ግድግዳው ግን ዓይንህ ላይ ካልሆነ በስተቀር ሰፋት አይጨምር፤ ወርድ አይቀጥል። በቀለም ቀቢ ውሸት ግርግርታው ግድግዳ ግርግቱን ሽፍኖ በፊትህ ይፍለቀራል - የደላው ግድግዳ ይመስላል!”

ከወሬው እኩል ግድግዳዬን መቀባቱን ግን አላቆመም። በአንድ በኩል ያለው ግድግዳ ሩብ የሚሆን ከፍሉ የደላው ለየመሰለ ነው የተቀባው። ቢጫ ቀለም ተሰማምቶታል። ጫፉ ባጠቀሰው ቀለም ቢጫ በሆነ ብሩሹ ግድግዳው ላይ የተሞነጫጨሩትን ጽሑፎች አየጠቆመኝ፤ “አሁን ይሄ ልጅ እዚህ ግድግዳ ላይ የመሰለውንና የታየውን ጽፏል፤ እኔ ደግሞ አንተ ከፍለሽኝ የልጄን ጽሑፍ ድራሹን አያጠፋሁ ነው። በቀለም አየቀበርኩት ነው። ይሄ ልጅ ነገ ትልቅ ሰው ቢሆን ‘መጻፍ ከየት ጀመረ?’ ቢባል የሁሉም ሰው መልስ የሚጀምረው ከሌላ በታ ነው። ሆን ተብሎም ይሁን ሳይታወቅ ታሪክ ተጣመመ ማለት ይሄ ነው። ዛሬ እኔ የቀባሁትን ቀለም ደግሞ ነገ ሌላ ቀለም ቀቢ አልያም ራሴ በሌላ ቀለም ማለት ይሄ ነው። ዛሬ እኔ የቀባሁትን ቀለም ደግሞ ነገ ሌላ ቀለም ቀቢ አልያም ራሴ በሌላ ቀለም አጠፋውና፤ ‘አንተስ ቀለም መቀባት የት ጀመርክ?’ ብባል መልሴ ተረት ይሆናል፤ ማስረጃው የለማ!”

“...ቀለም ቀላል ነገር እንዳይመስልህ ወዳጄ...” በማለት ቀለም ቀቢው አፋን ካፍታታ በኋላ ቀጠለ፤ “...የቀለም ታሪክ ግድግዳ ላይ ተጀምሮ ግድግዳ ላይ የሚያልቅ ጉዳይ አይደለም፤ ቀለም በራሱ ታሪክ ነው። ቀለም ፖለቲካ ነው፤ ቀለም አምነት ነው፤ ቀለም ፍቅርና ጥላቻም ነው፤ ቀለም የሌለው ነገር አለ ከተባለ እሱ ከተፈጥሮም ከዕውቀትም በላይ የሆነ ነው፤ ... ለምሳሌ ፈጣሪ ጥቁር ይሁን ነጭ፤ ቢጫ ይሁን ቀይ ማን ያውቃል?” ቀለም ቀቢው ይሄን እያወራ ማማሹን ግድግዳ አዳርሶታል። የወሬውና የእጁ ፍጥነት እኩል ነበር።

ከግድግዳው ራቅ ብሎ የቀባውን አየተመለከተ እንዲህ አለ፤ “ሽብር ራሱ ቀለም ከሌለው በደንበ አያሸብርም። እንዲያሸብር ቀለም በሌላ የሽብር ቀለም ካልተደመሰሰ ታሪክ ምኑን ታሪክ ሆነው?”

“አ? ደግሞ የሽብር ቀለም የሚባል አለ እንዴ?” አልኩ ደንገጥ ብዬ። ይሄ ሰው ቤቱን በሽብርተኝነት

የተፈረጁ ቀለም ቀበቶ ጣጣውን እንዳያመጣብኝ ፈርቼ።

"እንዴታ!! ያንተ ብጤ አፍላ ወጣቶች ነጭ ሽብር አሉና ደርጉን አሸበሩት። እንደ ደግ ወዳጅ መንገድ ላይ 'ደህና ዋልክ?' ብለውህ፤ 'አግዚሃር ይመስገን' ብለህ ኮፍያህን ስታነሳ 'ይኑኑላትህን በሽንጥ ቀንጭለውህ መንገድ ላይ ይመ ከልብ ያደርጉሃል። እግግረህ ይሄ ነጭ ሽብር እንዴ ከሰማኸው ሰሙ ከአለምግህ አይነቀልም። ለምን መሰለህ ወዳጅ? ዓላማው ምናምን? ገብቶህ አይደለም። ዓላማው እንኳን ላትሉ ለተኳሹም ጠርቶ አይታየው። ቀለሙ ነው ሽብር ... ቀለሙ ላይ ደግሞ ፍርሃትህ አለ።"

"...የባህል ልብስህ ነጭ ነው። በዓል በሆነ ቁጥር ሕዝቡ ነጭ ሲለብስ መንግሥት ይሸበራል። በወር ሠላሳ ቀን፤ ያውም ጠዋትና ማታ ነጠላውን አጣፍቶ፤ ጋቢውን ደርቦ ቤተክርስቲያን የሚስም ሕዝብ ያለባት አገር ከነጭ ቀለም ጋር የጠበቀ ዝምድና ነው ያላት። ነጭ ነገር ውልብ ባለ ቁጥር ካድፈው ሁሉ ነፍሱ በድንጋጤ ይውለበላል። ነጭ አርግብ ሳይቀር ያስደነብረዋል። ጓድ ሊቀመንበር ታዲያ ሽብር ሳይሆን የሽብር ቀለም ገናናነት አሸበራቸው፤ የሕዝባቸው ልብ ነጭ ሽብር ተቀባ!"

"ደርጉን ሰበሰቡና በቁጣ፤ 'ጓዶች ካሁን ጀምሮ ማንም ነጭ ልብስ እንዳይለብስ፤ ሽር ሜዳ ያሉ ሽማግሌዎችም ነጭ ነጠላ እንዳይሠሩ፤ ነጭ አጀ ጠባብ እንዳይሸምኑ ለማወጅ አስቤያለሁ። ከዛ በፊት ግን ነጭን አሸንፎ ሕዝቡ ሕሊና ውስጥ የሚቀመጥ ቀለም ካለ እስቲ ተናገሩ! ሕዝባችን ከነጭ ቀለም ሌላ ምን ዓይነት ቀለም ይወዳል? ይህች አገር አብዮታዊ ቀለም ያስፈልጋታል!' ሲሉ ጠየቁ፤ በቀለሙ ላይ እንቢ የሚል ሌላ ቀለም ፈለጉ!"

"...ጌታዬ ያው ጀግና ሕዝብ የይም ቀለም ሲመለከት ደሙ ይፈላል ... በዛ ላይ ቀይ የጀግንነት ምልክትም ነው። የመስዋዕትነት ምልክት ነው። በንዲራችን ላይ ሁሉ ቀይ ቀለም አለ። ነጭ እኮ ባንዲራችን ላይ የለም፤ ከየት አባታቸው እንዳመጡት እንጃላቸው..." ሲል የቀይ ቀለምን ገናናነትና የነጭን ቀለም ኮሳሳነት እንድ የደርግ አባል አጋዝው ተናገሩ።"

ሌላው ቀጠለ፤

"...አሁን የተናገሩት ጓድ ጥሩ አስቀምጠውታል። እውነት ነው ቀይ ቀለም ታሪካዊ፤ ሃይማኖታዊ እና ባህላዊ መሰረት አለው። በተጨማሪም ቀይ የእሳት፤ የነበልባል ምልክት ነው። ጓድ ሊቀመንበር፤ ቀይ ደግሞ ባህላዊ ቀለማችን ነው ... ከጥሬ ሥጋ ጋር ይያያዛል። ሕዝቡ መቼስ ለበዓላት ነጭ ለብሱ፤ ያለው ጥሬ ሲጋ፤ የሌለው ቀይ ወጥ መብላቱ አይቀርም። ቀይና ነጭ አይነጣጠሉም፤ ወንድማማች ናቸው!"

ሊል አብራራ።

"...ይሄ መንግሥቱ ታዲያ አሰብ አይረገግ 'መልካም ዓይኖች፣ አብዮት አደባባይ ሕዝቡን በነጭ አስወጥታችሁ ሰብስቡልኝ' አሉ። ሕዝቡ እንደተሰበሰቡ ዓይ መንግሥቱ ደንገነት መሻርገጥ አይረገግ በጠርሙስ የተሞላ ቀይ ቀለም ሕዝቡ ፊት ሲያፈጉት ወላ ነጭ ሽብርቶች ወላ አገር ሊሰልሉ የመጡ ነጭ ተረሲዎች ከራማቸው ተገፈፈ። መቼስ ያኔ ቀለሙን ለተመለከተው ሊቀመንበሩ አስፋልቱን የፈነከቱት ነበር የሚመስለው። ሕዝቡ ቀይ ቀለም መንገዱን አልብሶት ሲመለከት እኛን ደም ደም እየለው ቀይ ጭብጨባውን ለሊቀመንበሩ ለገሳቸው።"

“ቀይ ጭብጨባ?” አልኩ ግራ ገብቶኝ።

“አዎና! ደም ያሰከረውን ሰው ፈርተህም ይሁን ተሳቡተህ አይደለህ በርታ!” የምትልበት ደመኛ ጭብጨባ አለኩ። እሱን ነው የምልህ። በተለይ በአገራችን ታላላቅ የሚባሉት ጥፋቶች ቀደም ሲል የሕዝብ ቀይ ጭብጨባ ያበረታታቸው ነበሩ። ቀይ ሽብር ራሱ የቀይ ጭብጨባ ውጤት ነው። አለና ወደ ሌላኛው ግድግዳ ተሻገረ።

“...እናልህ ያንን ደም የመለለ ቀለም ሊቀመንበሩ ሕዝቡ ፊት ሲያንቢቹት ሕዝቡ ደነገጡ። ምን ሕዝቡ ብቻ ይሄው ቴሌቪዥንም ምንም አስከዛሬ ድንጋጤው አልለቀው ብሎ የሊቀመንበሩን ቀይ ቀለም የተሞላ ጠርሙስ እና አሰባበሩን እንደ ድንቅ ትርዒት በየቀኑ ያሳየዋል። ታዲያ ከአብዮት አደባባይ የተፈነጠቀው ቀይ ቀለም ኢትዮጵያን ከዳር እስከ ዳር ቀይ አለበሳት። ቀለም ያመጣው መዘዝ ሰይፍ፣ አማዘዘ። ነጭ እና ቀይ የሚሉትን የቀለም ሽፋኖች ብትተዋቸው ያም ሽብር ይሄም ሽብር ነበር። እና ይሄ ባለ ጉብረ ቀለም ሽብር ስንቱን ገፁሃን በላ ወዳጄ። ሕዝቡ እንደሆነ በዛም በዚህም ነጭ አይታየው ቀይ አይታየው ... ባጭር ለቀረ ልጄ፣ ቤተሰብና ወዳጄ ጥቁር የታሪክ ማቆን በልቡ ለብሶ እህህ ተረፈው።” አለ ቀለም ቀበው፤ ሁለተኛውን ግድግዳ አጋምሶ ነበር።

“...እና ወዳጄ፣ የበሰበሰውን ግድግዳ በቀለም አየሸፈንን ብር እንቀበላለን። የሰውም ዓይን ቀለሙ ላይ ይቆማል። ወደ ውስጥ ጠልቆ የግድግዳውን መሠረት አይመለከትም። ቀለም ቀበው አታልሉታላ! ቀዩ፣ ቢጫው ግድግዳ እያለ ይኖራል። ከቤት ጀምረህ መንደሩን ይዞ ወደ አገር ሽቅብ ብትጓዝ የማይሰ ትርጉም ትላንትን ከመሸፈን አንደማያልፍ ይገባሃል! ይሄው አሁን የዛን እንቀቅላ መጭጭር ጽሑፍ በቢጫ ቀለም መታሰቢያውን አጠፋ ነው። ማንም አዲስ ሰው ወደ ቤትህ ቢመጣ ከቢጫ ቀለም ሥር አንድ ጨቅላ ሐሳቡን ለመግለፅ የተፍገመገመበትን ግድግዳ አይመለከትም!” አለ ቀለም ቀበው።

ቤቱን ሙሉ ለሙሉ ቀጥቶ ጨርሶ ነበር።

መጨረሻ ላይ የተቀባውን ግደ-ግዳ ስመለከተው ቢጫው ቀለም እንዳሰብኩት ደማቅ አልነበረም።

“ይሄ ቀለም ግን እንዳሰብኩት አልደመቀም፤ ትንሽ ፈዘዝ አላለም? አልኩት ቀለም ቀቢውን። እሱ ግን የማይገናኝ ጥያቄ ጠየቀኝ፤

“አግብተኛል?”

“አይ አላገባውም” አልኩት ደንገተኛ ጥያቄው ገርሞኛል።

“እየውልህ ወዳጅ፤ ቤትን የሚያደምቀው ቀለም አይደለም። ፈገግታዊ ከቀለም በላይ የሚያበራ ቅንጅ ሚስት ፈልግና አግባ። ትልቁ እና ወደር የሌለው ደማቅ ቀለም ፍቅር ነው። የፍቅር ቀለም አይደለም። በሌላም ቀለም አይጠፋም። ሕያው ሆኖ የሚኖር የፍቅር ቀለም እስኪገኝ ሰው ቀለም ሲያሳድድ ይኖራል” ብሎኝ አጁን ይታጠብ ጀመረ።

“ፍቅር ቀለሙ ምንድን ነው?” አልኩት ባለቀ ሰዓት ቀለም ቀቢው እንዲያወራኝ ፈልጌ ነበረ።

“የፍቅር ቀለም ምን መሰለህ... ፍቅር ቀለም የለውም!! አውነተኛ ነገር ሁሉ ቀለም የለውም።”

ቀለም ቀቢው ዕቃውን ሸካከሮ የተዋዋልንባትን ብር ከተቀበለኝ በኋላ የሥራ ዕቃዎቼን የቋጠረበትን ከረጢት በግራ ትከሻው በኩል አንጠልጥሎ እያፏጨ ከቤቴ ፊት ለፊት ያለችውን አቀጠት መንገድ ተከትሎ ነገደ። ታታው ላይ የተፈነጣጠቀበት የቀለም ዓይነት ተደበላልቆ ተዘርቷል። የእኔንም ቤት ሲቀባ የተፈናጠቀበት ቢጫ ቀለም ታታው ላይ አለ። ፀጉሩም ቡራቡሬ ነው።

ነጭ እና ጥቁር...

ሊሆን ይችላል !!

ለሚስቴ ያለኝ ፍቅር ከዕለት ወደ ዕለት እየጨመረ ነው የሚሄደው። ችግሩ ፍቅሩ የሚጨምረው ብቻውን አልነበረም፤ እግር አጅ ከሌለው ቅናት ጋር አንጂ። በእኔ ልብ ውስጥ ፍቅርና ቅናት እንደመነትያ ልጆች አኩል ነበር የሚያድጉት። እየቆየ ግን የፍቅር አኩም እየከሰመኝ፤ የቅናቱ ጡንቻ እየፈረጠመ ሄደና ቅናቱ እንደ ምርቃት ቆብ ከነመነሳንሱ በፍቅሪ አናት ላይ በኩራት ጉብ አለ።

አያድርስ ነው! ርኩሳዊ ቅናት የሰይጣን አንዱ ሥራ ሳይሆን ሰይጣን ራሱ ሳይሆን አይቀርም። ሚስቴ መዓዛ ጨዋነቷን አገር ይመስክርላታል። ግን ምን ዋጋ አለው። የእኔ የባሏ ሆድ ግልል ባልሆነ ምክንያት ሻክሯል።

“ምን ስታደርግ አይተህት ቀናህ?” ብባል መልስ የለኝም። ግን አቀናሰሁ። ስቀና አበላጭባታለሁ። አንዳንዴ እንደውም ከመሬት ተነስኼ ሁለት-ሦስት ቀን እኮርፋታለሁ፤ ግራ ይገባታል። የምትይዝ የምትጨበጠውን ታጣለች። አንዲት ጠባብ ከፍል ውስጥ እየኖርን ስዘጋት የምታደርገውን ነገር ታጣለች። ...ደስ ይለኛል። ጭንቀቷ ነፍሴን ያረካታል። አንዳች የመበቀል እርካታ ይሰማኛል። ከገፈሯ እየተነቀጠቀጠና ቀይ ጉንጫ በርበሬ መስሎ ግራ ተጋብታ ስመለከታት በኩራት ኩፍስ ብዬ በስቃይዋ እዝናናለሁ...!

ብዙ ጊዜ፣ በተለይ ወንዶች በፍቅረኝነት እያሉ ቅናት ያጠቃቸዋል። ያፈቀሯትን ሲያገቡ ግን በቁጥጥራቸው ሥር የዋለች መሰሎ ስለሚሰማቸው እይቃትም ሲባል ነበር የሰማሁት። የእኔ ቅናት ግን የተገለበጠሽ ነው። በፍቅረኝነት እንደነበርንም ያሁን የተጋባን ሰሞን አልቀናም ነበር። ለዛም ሳይሆን አይቀርም መዓዛዬን ብዙም ትኩረት ሰጥቼ ጥት ገባች፤ የት ሠጣች የማልለው። የኋላ ኋላ ግን ቅናት ከነ የልጅ ልጁ ሰፈረብኝ።

የቅናት ትልቁ ችግር የሚቀነብት ሰው እንደሚያስቡት መሆን አለመሆኑ ላይ አይደለም። የሚቀናውን ሰው ራሱን በባታችነት ስሜት እንላቅልቅ ያልሆነውን ማድረጉ እንጂ። መዳዘ ፊልም እየተመለከተች እንዲያው የፊልም ተዋናይ ካደነቀች የጨጓራ ሐመሜ ይነሳል። ቢታ ስለሞቀና፣ እገር ያወቀው ፀሐይ የሞቀውን ንበዝ የፊልም ተዋናይ ማጣጣል አጀምራለሁ። መዳዘ ከተከራከረችኝ ማን ቢታ ሰውነቴ ሁሉ በብስጦት ይንገበገባል፤ እቀናለሁ !

“ምናጣቱ ይሄ ሴታሴት ካሜራ ፊት ጀግና ይመስላል፤ ልክስክስ፤ እዚህ ካዛንትስ መጠጥ ቤት ለመጠጥ ቤት፤ ሜት ቤት ለሜት ቤት ሲዞር አይደል የሚውለውን? እሱ ያልተኛቸው ሴተኛ አዳሪዎች የለም።

“አረ አብርሽ በአግዚአብሔር፤ የተከበረ ባለትዳርና የሁለት ልጆች አባት ነው...” ትላለች መዳዘ።

“አንቺ ስለ እሱ ሕይወት ስታጣሪ ነው የምትውይው? ምን ታውቂያለሽ...”

“አኔ ምን አውቃለሁ ራሱ ነው በቲሺ ከነሚስቱ ቀርቦ ኢንተርቪው ሲሰጥ ያየሁት።” ትላለች ጩኸቴ አሰደንግጣለች።

“እና በቴሌቪዥን ቀርቦ አጠጣለሁ፤ አቅማለሁ፤ ሴት አይተርፈኝም ይበል።?” እሷና መዳዘ ላይ አፈጥሷታለሁ። መዳዘ በግርምት እየተመለከተችኝ ዝም ትላለች። ፊልም በተከፈተ ቁጥር መዳዘ የምታደንቀውን ሰው ስዘልፍና ሳጣጥል ፊልሙን በቅጡ ሳናየው ስለሚሰልፍ መዳዘ ቀስ በቀስ ማድነጃን አቆመች። አኔ ግን መቅናቴን አላቆምኩም። አንዱ ወንድ ተዋናይ በተናገረው ነገር ከሳቀች ወይም በመደነቅ ራሷን ከነቀነቀች ቅናቱ ያስለፈልፈኛል፤ “እነዚህ የጠላ ቤትና የሜት ቤት ቀልድ እየመጡ ይቀጥጥራሉ፤...አይ የኢትዮጵያ ፊልም! እንዲህ የዱርዬ መናኸሪያ ሆኖ ይቅር...! ምን የፊልም ኢንዱስትሪ ነው፤ የዱርዬ፤ የሥራ ፊት ኢንዱስትሪ ቢሉት ይሻላል...”

ይሄ ባህሪ ሲያስመርራት መዳዘ ከአኔ ጋር ፊልም ማየት አቆመች። በፊት ፊልም ሲከፈት ተገደርድሪ መጥታ ጎኔ ትቀመጥና ራሷን ትከሻይ ላይ ዘንበል እድርጋ ነበር የምትመለከተው። የሚያስቅ ነገር ስትመለከት አንገቱ ሥር ገቢታ ፍርፍር ብላ ትስቅ ነበር። ዕድሜ ለቅናቴ! ይሄው ፊልም ከአኔ ጋር ማየት አቆመችና አረፈችው። ፊልም ሲከፈት ወይ ዳዳ ገቢታ ትንገዳገዳለች፤ ወይ መኝታ ቤት ትገባ ትተኛለች፤ ወይም ታንባለች።

“ፊልም አታይም እንዴ...?” አላታለሁ።

እንዳልተሳካለት ተዋናይ ያየውን ተዋናይ ሁሉ መዝለፍ ነው ሥራው ትለዋለች።

አሲን ባራቀርቷ፤ ቤቱን ትዳሬን ባልኩ የማገም ዱርዬ ጋር ስታማኝ እያበሳጭም? ውስጤ ይበክክናል፤ ላብ ላብ ይለኛል! በላብ የጨቀየ መዳፊን በአልሀ ጨብጨቆ ሰፋውን በቡጢ አነርተዋለሁ! መጋዛ በድንጋጤ ከራማዋ ተገፍፎ እያማተበች ትቀርበኝና ጭንቀት በወረረው ፈቷ ላይ እንባ በቋጠፋ ዓይኖቿ እየተመለከተችኝ፤

“ምንው ፍቅር ምን ሆነክ? ከሰው ጋር ተጣላህ እንዴ? ላብ በላብ ሆነክ እኮ፤ አመመህ እንዴ የኔ ፍቅር...?” ጉንጨ ላይ እጇን ልታሳርፍ ስትልክ እጇን ወደዛ እሸቀንጥሬ ተነስኼ ወደ መኝታ ቤቱ አገባና የቁም ቅጥቴን ተኝቼ እቀጥላለሁ። እሷም ግራ በመጋባት ወገቧን ይዛ መኝታ ቤት በር ላይ ቆማ ትቆያለች፤ “ምን እዳ ገባሁ!” እያለች።

አቀናለሁ...! አቀናለሁ...! አቀናለሁ ! እንዳንዴማ በህልጫ ሁሉ ስለምታኝ መሳዛ ፀበል እንሂድ ትለኛለች። ቢመቻት አብድ ነው ብላ እማኑኤል አሳሰራኝ ዓለሟን ከሌላ ወንድ ጋር ልትቆይ እንዳሰበች አጠረጥራለሁ... ተገኝቶ ነው? አሁን ሌላ ወንድ ጋር ብትሄድ ሰው አያስቀምጣትም፤ አስኪ ምን አጣች ጥጋብ ልከሰከሰነት እንጂ ቱ... ይሄን የመሰለ ክበባ የጠገብ ደመወዝ የሚበላ ባል ትታ... ወይ ጥጋብ ይላታል... ካበድኩላት ማን እንዳሳች ትዘላለች ሰውም አይቃወማትም “ምን ታድርግ አብድ ጋር ትኑር እንዴ ታዳያ? ወጣት ናት! ቆንጆ ናት! ሰንት ነገር ያምራታል! ምን በወጣት...” ሌላ ይችላሉ። እኔ ደግሞ ለእልክ አላብድ! ቢያምራት ይቅር...!!

ሌላ ቀን ደማት ለማያዊ ሹራብ በቢጫ ሱሪ ሉብሼ ልወጣ ስል፤ “እረ አብርሸ አብሮ አይሄድም! ሱሪውን ቀይረው የኔ ቆንጆ፤ ፊትህ ጥቁር ቢሆን እንኳን ያምርብህ ነበር፤ ካንተ ጋር ግን አይሄድም” ብላ በላቅ ፍርስ አለች። ቆይ አሷ ሰለወንድ አለባበስ እንዴት አውቶች? ይሄ ስለ ልብስ ቀለም ሳይሆን ስለእኔ ምርጫ አለማወቅ ለመናገር ሆነ ብላ የተናገረችው ነገር መሆን አለብት... እንዳልሰማ ሰው ትቻት ወጣሁ! እዛ ላስቀመጠችው ለአናቷ ቱሊቪኸን ለሚገዛው ደደብ ውሽማዋ ትነገረው... ምናልባት ጥቁር ሊሆን ይችላል... ትቻት ወጣሁ። ለምን እንደሆነ እንጂ እንደማላኩ በራት ማሳየት አልፈጋለሁ።

በር ላይ እንደ የማልወደው ጎረቤቱ ደረቱን ገልብጦ በጠዋቱ ቢገኝ አውትና በቁምጣ ኮንዶሚኒየም ደረጃ ላይ አገኘሁት። እኔ ሰወርያ፤ እሱ ሲወጣ ነበር የተገናኘነው። በእጁ የመዝለያ ገመድ ይዟል፤ ከስፖርት እየተመለሰ ነው።

“ለላም አብርሽ!” አላኝ በፈገገታ።

“ለላም ሰለምን!” ብዬው ላልፍ ስል፤

“ምንው ይሄ አሰባስቦ ትንሽ አልደመቀም...?” አላኝ ፈገግ አለ። ቀልዱ ምድል ለዛ ቢሰ ለካሬ ሁሉ!! አንዳልሰማሁ አላፍኩት። ግሳ ራሳ! አሉ ስለኔ አሰባስቦ ምን አገባው!? ይሄ በዘኔ ጎረቤቱ ሥራው ምን አንደሆነ አንጃለት (ሥራ አንኳን ያለው አይመስለኝም) ሁልጊዜ የምንጋራው በረንዳ ላይ ወንበር ያወጣና ዝሆኔ የያዘው የሚመስል (ፈርጣማ ደሉታል አንዳንዶች) ጠብደል ግንዲላ አግራን ዘርግቶ ጋዜጣ ያነባል። ነው ዘና ያለ ነው። አንዳንዴ ውድ የሆነ ሙሉ ልብሱን ይለብስና ዳኤክስ መኪናውን አስነስቶ ይሄዳል ... አፍታ ሳይቆይ ይመለሳል። ቤቱ ውስጥ የቀበረው ነገር ሳይኖር አይቀርም፤ ከቤቱ ርቆ አይሄድም። ይዞት ይሂድና! ቆይ ግን ቤት እየሞለ አንዲህ ተዝናኑ የሚውልበትን ገዝብ ከየት አባቱ ነው የሚያመጣው። ሌባ ይሆን...? ወይንስ ቅጥር ነፍሰ ገዳይ...?

ደንገት አንድ ሐሳብ አለምጭ ውስጥ ፈነዳና ቀጥ ብዬ ቆምኩ? - ፋይናንስያል ስሜን አንድ መኪና! እቋቋሜ ድንገተኛ ስለነበር ከኋላዬ የነበረች ልጅ ልትጋጨኝ ለትንሽ ተረፈች። ቆይ ይሄ ጎረቤቴ ቤት ሲውል ምን እያደረገ ይውላል? መደዳውን አራት ቤቶች አሉ። ጥግ ላይ የኔ ቤት። መጓዝ ሥራ ስለሌለት ቤት ነው የምትውሰው። ቀጥሎ ሁልጊዜ ዝግ የሆነው አንደኔ ከርታታው ጎረቤቴ (ፊልድ ነው ሥራው)፤ ቤቱ ሁልጊዜ ዝግ ነው፤ የሸረረት ድር ሁሉ በሩ ላይ ያያራል። ቀጥሎ ይሄ በዚህ አለ። በዘኔው መልኩ ጥቁር ነው። ልክ እንደ ፊልም የሚሰቴ ንግግር በምልሰት ታየኝ፤ “ጥቁር አንኳን ብትሆን...” ነው ያላቸው አይደል?...ቢንን !!!

በዘኔው ቤት ነው የሚውለው። ምን ቤት ... እኔ ቤት ልበል አንጂ !! መቼስ በአንድ ዝግ ቤት ዳርና ዳር በዘኔውና ሚስቴ ብቻቸውን ሰውሎ አይነግሩም ማለት ዘበት ነው። አንዴ አብረውም ፊልም ሊመለከቱ ይችላሉ አንጂ። በአኔው ቴሌቪዥን፤ በአኔው ዲቪዲ፤ አኔው ሶፋ ላይ !! ... ሊሆን ይችላል !!

ተመልሼ ወደ ቤቴ ሮጥኩ !

ጉድና ጅራት አሉ ! ወይ ድፍረት...!

በቤቴ ... በራሴ ቤት ... በራሴ አልጋ ... በራሴ ብርድ ልብስ ... በራሴ አገላ ... በራሴ ፍራሽ ... በራሴ ሚስት በራሴ ... ! በፍብራሜ እስከምደፋ ተጣደፍኩ። ምን ዋጋ አለው እስካሁን ነገር የተበላሸውን ! አልጋውን እንደሆነ እኔ ሚስቴ እኔ ራሴ እንደ መኪና አውቆ ትቺለት ወጥቻለሁ። መጓዣንም ቢሆን

ሊሊቱን ልታቆፈኝ ስትሞክር በኩርፊያ ሊፈን እየገፋሁ ጀርባዬን ሰጥቻችሁ በእምሮት ሊቀጥዩኝ ነው ትቻችሁ የውጣሁት። በስህ ፒኝማ የሞቀ አልጋ ውስጥ አሳት ሆኖ ትጠብቀዋለች። ቢቃ ምን ትገረው ቁምጣውን ወለቅ አድርጎ በጠዋቱ ገነት መግባት ነው !!! ጉድ ጉድ ጉድ - አሟሙቄ ለሰው። ወይ ነጻ !! ሮፕኩ! ኮቲ እንደ ከንፍ እየተውለበለበ ... ወደ ቤቴ ... ምን ቤት አለኝ ቤቴ ፈራርሶ ! ሱናሚ አውሎ ነፋስ ከሥር መሠረቱ ቤቴን ነቅሎ የሚገልጽ ጎርፍ - ከጎረቤት አገር !

መንገዱ ረዘመብኝ። የመግዛ ደረት የተላጠ ሽክርት መስሎ ታየኝ። ጡቶፒ ስህ ፒኝማን ወጥረው ጫፋቸው ባቄላ ባቄላ መስሎ... ቀይ ከጌሬ እየተንቀጠቀጠ ከሥር ተጓጋልላ... የሚያማምሩ አግርጅ በጠረንገሎው ዙሪያ ተጠምጥመው ታየኝ። አግርጅማ ለምን እያምሩ፤ አሾህ ሊወጋቸው ጋሬጣ ... ለሚ መሰለው አንደተቀመጡ ሳይወጡ ሳይወርዱ ቤታቸው። መኝታ ቤታቸው ድረስ ካንድ ለይሉ ሁለት ባል ሲመጣላቸው ...፤ ያ የገደል ሰባሪ የሚያህል ቦዘኔ ጎረቤቴ ከነላሱ፤ ከነጠረኑ አልጋላ ሳይ ታየኝ። ምናል ባወር አንኳን ቢወስድ...፤ የሰው አልጋ መድፈሩ ካልቀረ ለወጥ ለሥርዓቱ ሰውነቱን ለቅሰቅ ብሎ ቢዳፈር ምናል...! ሥራ ውዴ ደከሞኝ ነው የምገባው ለኔስ እያዝኑም...? አንሰላ መገፈፉን ቢቀመጥ አንሰላ ለብሼ ኩርምት የምልባትን አልጋ ምናል ቢተውልኝ? ወይ ጭካኔ ! ታየኝ ላቡ አንደማስቷሽ መግዛ ውብ ሰውነት ሳይ ተመርጎ አልለቅም ሲል። ማን ያውቃል የራሴ ሚስት በሰሜት እየተሰረቀረቀች ሃኔ ጌታ! ጠረጓህ የኖርዶስ ሹቶ ነው! እያለችው ይሆናል! ፍቅር አንኳን ለፍጥጫን እእምረን ይዘጋ የለ !

ሊሆን ይችላል!!

ደግሞ እንደ አባወራ ቤት አለኝ ብዬ ሶፋ ላይ ተነልቼ የማላውቀው አገር አሳተ ገሞራ ሲፈነዳ በሐዘን ከንፈረን እየመጠጥኩ ቢበሊ እያለሁ... የዋህ አባወራ አሳቱን ጎረቤት አስቀምጦ አሳተ ገሞራ በዜና ያያል...። አኔን ራሴን ዜና አደረጉኝ፤ ዕድሜ ለሚሰቱ፤ አኔን ራሴን ዜና ...! ያውም ሰበር ዜና ...! ሞራሌንም ቅስሚትንም የሚሰባብር የሚያነካክት ሰበር ዜና ! ምን ጋዜጠኛ አለ አዚህ አገር ... ቢኖርማ ካሜራቸውን ይዘው ከኋላ ተከትለውኝ በርጡ ነበር !! ህም ብለው ስለግድብ ያውሩ ... አዚህ ስንት ሚሊየን ሚጋ ዋት አሳት ከመኝታ ቤቴ ሲመነጭ መቼ በቁም ነገር ተመለከቱት...!!

ቤቴ ስደርስ በሩ ብርግድ ብሏል ...!

ለግዚአ ድፍረት ! ምናል በሩን እንኳን መላስ ገርቡብ ቢያደርጉት ... ሰው ባይፈሩ ነፋስ አንኳን አደፈሩም ... ወይስ የመኝታ ቤቱን በር ቆልፈው...

ሊሆን ይችላል !!

በተከፈተው በር ተወርውሬ ስገባ መዓዛ "አብርሽዬ ድረስ..." ብላ በእጇ የያዘችውን የዱቄት ሳሙና በቁሟ ለቀቀችው፤ (ባትላኝም ደርሼ ነበር አፈማ...) ...፤ ዱቄት መስሎ ሳሎኑ ምንጣፍ ላይ ተዘራ። ራቅ ብሎ ሊታጠብ የተዘጋጀ የእኔ የቆሸሸ ልብስ ተከምሯል! በዚህ ሌሊት ልብሰኝ ልታጥብ አየተዘጋጀኝ ነበር፤ መዓዛ! የሐፍራቴን ወደ መኝታ ቤት ገብቼ ኮሜዲኛውን ከፈትኩና የረሳሁትን እቃ የወሰድኩ መስዩ ተመልፄኝ ወደ ሥራዬ ርጥኩ። ትንሽ ሐፍረት ቢሰማኝም አእምሮዬ ውስጥ ግን አንድ ሐሳብ መጣብኝ ...

መዓዛ ልብስ አጥባ ካሰጣጣች በኋላ እስከሚደርቅ ምን ትሠራለች ... በተሰጣው ልብስ ውስጥ ጠረንጎሎው ጎረቤቴ ለየተሸሎክለክ ወደ ቤቴ ሲገባ ... በሩ ሲዘጋ ... ታየኝ!

ሊሆን ይችላል !

ከሰዓት ከምሠራበት አየር መንገድ ቢሮዬ ሆኜ ለመዓዛ ስልክ ይወልኩላት። አንዱ ጠራ ... 2... 3... 4... 5... "የደወሉላቸው ደንበኛ ስልክ አይመልሱም! አባከዎ ..."

ወይ አባከዎ ... ምኑን ተከበርኩት ... ምኑን ለእንቱታ ቢቃሁት ... ኮት መልበስ ብቻውን እንቱ አያስብል ... በሮ ያማረ ወንዝር ላይ መነለት እንቱ አያስብል ... ዳዳዬ አየፈረሰ ... ቤቴ ለየተገረሰሰ ... ሦስት ጉልቻ ያልኩት ትዳሬ ሲድሰት ጉልቻ አየሆን ወይ እንቱታ...! ስልኩ ያለው ሳሎን፤ ሚስቴ አሰካሁን መኝታ ቤት ... ወይም ጠረንጎሎው ጎረቤቴ ቤት ትሆናለች ... ማን ያገላው ስልኩን ...፤ ዘመድ እንደሌለው ሐዘንተኛ ብቻውን ያልቅሰ እንጂ ...፤ ብቻውን ስልኩ...!

ስብሰክለክ ስልኪ ጠራ ... መዓዛ ነበረች።

"የት ሄደሽ ነው ስልኩ ይሄን ያህል ሲጠራ..."

"ልብስ ሳጥብ ውዬ አሁን ገና ጨረሰኩና ሻወር ገብቼ እኮ ነው...፤ ከነሳሙናዬ ራቁቴን ነው አሁን የቆምኩት ... ፍቅር ብታየኝ ሳስቅ...!"

"ማን አለ?"

"ማን አለ? የት?" አለች በግርምትና ግራ መጋባት። ያመለጠኝን ጥያቄ አልደገምኩትም። መዓዛም ከዛ

በኋላ አላነሳችውም።

ቅናቴ ሰፊውን ልዩነትና በራሴ የማልተማመን ሰው ሆንኩ። በፊት በቀላሉ የሃሳብ ሃይማኖት ነገር ሁሉ መሥራት አልቻልኩም። ቅናት አቅም ያሳጣል። አንድ የማይረባ ነገር ላይ ብቻ በማተኮር በዙሪያችን ያሉ መልካም ነገሮችን ሁሉ ይጋርድብናል።

አንድ ቀን ከመፃዝ ጋር ሻይ በኋላ አንበል ብለን ወጣንና አምሸተን ስንመለስ እኔ ይገዢው የነበረው የቤት ቁልፍ ጠፋ። ውጭ ቆመን አማራጭ መፈለግ ጀመርን። እኔ ሰብረን አንገባ ስል፤ መፃዝ ሳይመሸና ታክሲ ሳናጣ እናቷ ቤት ሄደን አንድናድር ሐሳብ አቀረብን። ልሰማት አልፈለግኩም። ቁልፉን ለመስበር መታገል ጀመርኩ። ታች አንደኛ ፎቅ ላይ ካሉ 'ጎረታች ቤት' (ለኮንዶሚኒየም የታች ጎረቤቶች የሰጠሁት ስም ነው... ላይ ያሉትን 'ጎረላይ ቤት' ... ጎን 'ሰው የለም እንጂ ጎረቤት' ይሆን ነበር...) እና ከጎረታች ቤት ቢላዋ፤ ፒንቅ፤ መፍቻ ተውሸ. መጣሁና መታገል ጀመርኩ - ወይ ፍንክች በሩ ! መፃዝ ረጅም ጫማ ስላደረገችና ወክ አያደረግን ስለመጣን መቆም ደከማችኋል፤ የለበሰችውም ቀሚስ አጭር ስለነበር ብርድ እያነሳሰፋት ከጎኔ ትንቆራጠጣለች።

አንድ ሰዓት የሚሆን ታግዬ ላብ በላብ ሆኜ እና እጄ ደም አርግዞ ያተረፍኩት ነገር ቢኖር በሩ ሊከፈት እንደማይችል ማረጋገጥ ነበር !

"በቃ አይከፈትም!" አልኳት።

"ንግሬህ ነበር እኮ ፍቅር...! በቃ አማማ ጋር እንሂድ" አለችኝ እየተቻኮሰች። በዚች ቅፅበት የጠረንንሎው 'ጎረቤት' በር ተከፈተ። በሩ ሲከፈት በበሩ ስፋት ልክ የብርሃን ምንጣፍ በሩ ፊት ለፊት ያለው በረንዳ ላይ ተነጠረ። ጠረንንሎው የደረቀን እና የእጆቼን ጡንቻ አጉልቶ የሚያሳይ ጉርድ ቲ ሸርት ከቀምጣ ጋር ለብሶ ብቅ አለ።

የብርሃን ምንጣፍ ላይ ቆሞ ወደ እኛ እየት አደረገና፤

"ደህና አመሻችሁ አብርሽ!" አለ። አሱን ሳይ አልሄ ከየት መጣ ሳልሰው ከንብል አሰብኝ። ለሰላምታው መልስ ሳልሰጥ ኮቴን አውልቄ 'ያዥ...' አልኳትና በላውን አንሰጄ ቁልፉን መጎርጎር ጀመርኩ።

"ሰላም አመሸህ አቶ ሰለሞን። ቀልፍ ጠፋቸውን ለመከፈት እየታገልን ነው ይሄው ልህ" አለች መፃዝ። ምን አስለፈለፋት...። እየተንጎራደደ መጥቶ አጠገባችን ሲቆም ጥላው ከበደኝ።

እያያዘን ትንሽ ተመለከተና፤ “እስኪ መፍቻዋን ስጭኝ...” ብሎ ከመዳዝ ተቀበለ።

እንዳቀረቀርኩ ገመትኩ ...

መፍቻውን ስትሰጠው እጆቻቸው ተነካክተዋል ... ዓይኔን ዓይኑ ላይ ተከላ ፈገግ ብላም ሊሆን ይችላል። እኛ ሲነካት ብርድ ላይ ያመሸ ሰውነቷ በደስታ ተፍታትቶ መቀት በመቀት ሆኖም ሊሆን ይችላል ... በዚህ ብርድ ይሄ ደፍዳፋ ባሌ ድራሹ ጠፍቶ አንተ ቤት ገብቼ አቅፍ ብታደርገኝ የሚል መልእክት በዓይኖቼ ልትነግረው ትችላለሽ። አሁንም በጉርድ ቀሚስ ያልተሸፈኑትን ውብ አግሮቿን ተስገብግቦ እየተመለከተ ይሆናል ...፤ እግሮቼን ሊሰማቸው አያለመስ እንደሆነ ማን ያውቃል?

“አብርሻ አንዴ ልሞክረው አሰኪ...” አለኝ ወደ በሩ ጣጋ ብሎ።

“አይ አይከፊትም፤ ሞከርኩትኮ ...፤ ቤቃ ነገ በባለሞያ እናስከፍተዋለን። ቁልፉን ቢሮም ረስፄው ሊሆን ይችላል።” ብዬ ቀበጣጠርኩ።

ጠረጎሰው ግን እኔ ስናገር ወደ በሩ ጣጋ ብሎ ጀርባውን ሰጠኝና በሰከንዶች ዕድሜ ... ምኑን እንደነካው እንጂ ቀጭ ብሎ በሩ ተበረገደ። ካለባለቤቱ ላይ፤ ድም ለሳቱ ባለቤት ሆኖበት የለ ቢቱን ... ገና ሲነካው ተበረገደ!

ውስጤ በብስጭት፤ በመበለጥ ስሜት በቅናት ተንጠገብ።

መዳዝ በሳቅ እና ደስታ ቢታጀበ ሰርቅርቅ ድምፅ፤ “እ አግቢአብሔር ይስጥልን...” አለችው። ይሄ ድምጽዋ ከነፍሷ ስትደሰት ነው ከውስጧ የሚወጣው። ለምሳሌ አግቢኝ ያልኳት ቀን “እ ማይ ጋድ!” ብላለች፤ ከወሲብ በኋላም በጣም ስትደሰት “እ ማይ ጋድ!” ትላለች። አሁንም ይሄው ይሄ ጠረጎሰው እኔ ያላላሁትን ስለከፊተኝ ይገመቸው።

“እባክህ ግባና ሻይ ጠጥተህ ትሄዳለህ!” እያለች ትለምነው ጀመረ። ይሄ ጠረጎሰው በሩን ብቻ አይደለም፤ የሚሰጠውን ልብ ነው የበረገደው፤ ቀናሁ ፤ አመሳጥናለሁ እንኳን ማለት አልቻልኩም። ገብቼ ወደ መኝታ ቤቴ አመራሁ። በዚህ አያያዣቸው ቀድመው መኝታ ቤቴን ሳይዘብኝ አረፍ ልበል ብዬ... መዳዝ ሰውዬዋን ሸኝታ ወደ መኝታ ቤት መጣችና ፊቷ ተቀያይሮ ፊቴ ቆመች። ያላየኝት መስዩ ዓይኖቼን ጨፈንኩ!

"ሰማ አብርሸ...! ለምን ይሄን ያህል ባለፈ ትሆናለህ። ሰው ጎረቤቱ ሲረዳው ማመስገኑ ቢቀር እንዲህ መገላመጥ አለበት...? ለምን እኔንስ ታሳፍረኛለህ...?"

"ምንድነው የረዳኝ...? የሰው ቤት ቁልፍ ስለፈለቀቀ...? ወርባለ !! ይሄ እንደውም ልምድ ያለው ቤት ፈልቃቂ ሳይሆን አይቀርም።"

"አረ በእግዚአብሔር አብርሸ ሥርዓት ይኑርህ!"

"ሥርዓት አንቺ ነሽ የምታስተምሪኝ? መጀመሪያ ራስሽ ሥርዓት ይኑርሽ። ሌላውን በሌላሁበት የምታደርገውን ሁሉ ያላወቅኩ መስዬ ብቸለው ጭራሽ የማንንም ቤት ሰርሳሪ እየጠራሽ ቤቴን ማሰበር ጀመርሽ..."

መዓዛ ትከ ብላ እየተመለከተችኝ በተረጋጋና በሚያስፈራ ድምፅ፡ "ምንድነው በሌላሁበት ያደረግኩት?" አለችኝ።

"አላውቅልሽም! ልተኛበት!" ብዬ ልብሴን ማወላለቅ ጀመርኩ።

"ምንድነው በሌላሁበት ያደረግኩት?" ብላ ከበፊቱ ጠንከር ባለ ድምፅ ጠየቀችኝ።

"ቁልፍ ሰባሪ ጓደኛሽን ሂጅና ጠይቁው" አልኳት በአልህ።

በዚህች ቅፅበት በፊትን ተንኳኳ። የጎለጎለችብኝ ዓይኗን እንደተጎለጎለ በሩን ልትከፍት ሄደች።

"ረስቼው መፍቻውን ይገኛችኩ ሄድኩ!" ሲል ሰማሁት ጠረንገሎው።

ምን ትረሳዋለህ... በየምክንያቱ ዓይኖቼን ልይ አትልም...! አላለሁ በውስጤ።

"ውይ መጥቼ እወስደው አልነበር፤ ምን አመላለሰህ!" ስትል ሰማኳት፤ ከበፊቱ ሻከር ባለ ድምፅ። ይሄን የመዓዛን ድምፅ ከዚህ በፊት ሁላት ጊዜ ሰምቼዋለሁ። ለሁላት ዓመት ትምህርት ሌላ አገር ልሄድ ስትሰናበተኝ፤ እናቱ እንዳላገባት ፈታ የነገረችኝ ቀን። ይሄን ድምጹን አፈራዋለሁ። መኝታ ቤቴን ከውስጥ መቀርቀር ከጀለኝ። ... ማንን ደስ ይበለው ብዬ!

መዓዛን ጠበቅኳት፤ ወደ መኝታ ቤት አልመጣችም። ቀስ ብዬ ወደ ሳሎን ሄድኩ። ሶፋ ላይ ቆይቶ ብላ ባደው ላይ አፍጥጣለች።

ተመልሼ ተኛሁ።

ሌሊት ወደ ዘጠኝ ሰዓት ከአንቅሳፊ ስነታ መዓዛ አሁንም ጎኔ የለችም።

ወደ ሳሎን ሄድኩ፤ ማታ አንዳየኋት ከነልብሷ ከነጫማዋ ሰፋ ላይ ቁጭ ብላ ባደው ላይ አፍጥጣለች።

ተመልሼ ተኛሁ።

ጠዋት ተነስቼ ወደ ሳሎን ሄድኩ። መዓዛ የተተኮሰ ልብስ ...፤ ቁርስ አላዘጋጀችልኝም። እዛው ቦታ በዛው ሁኔታ ተቀምጣ አንቅልፍ ወስዷታል።

አንደተኛኛ ወጣሁ።

ምን ቢያከርፍ ያመን ያደራል አሉ ... ጠረገሎው መኪና ማቆሚያው አካባቢ ገመድ ይዘላል። ቁንጣን ያዘልለውና!

ማታ ወደ ቤት ስመለስ መዓዛ ቤቴን ትታልኝ ሄዳለች። አሁን ቅናት መሉ ሆነች። ማሰብ ጀመርኩ ... ሻንጣዋን ይዛ ስትሄድ የሆነ ባለ መኪና አገኛት ... 'ቅንጆ ወዴት ነው ልሸንሽ?' ይላታል፤ ... ትገባለች፤ ... አይለቀሰች ታሪኩን ትነግረዋለች ...፤ አቅፎ ያበባታል ...።

መዓዛ ንፁህ አፍቃሪ መሆኗን ባውቅም ሁለት ሰው የሆነኩ እስኪመስለኝ አእምሮዬ የቅናት ቅጥፋን ሊያቆምልኝ አልቻለም።

ልቤ ይገስወኛል ...! ልቤን ገደል ግባ ስለው ነው ድሮም ራሴ ገደል የገባሁት።

መዓዛ አልተመለሰችም። እናቷ ቤት የለችም። ዳደኛም ከእኔ ውጭ አልነበራትምና ማን ጋር ሄጄ ልጠይቅ ...

ሌላ ሰው አግቢታ ይሆን አንዴ...? ምናልባት ከእኔ ጋር አያለች ይገኛል - ሀብታም ሊሆን ይችላል !!

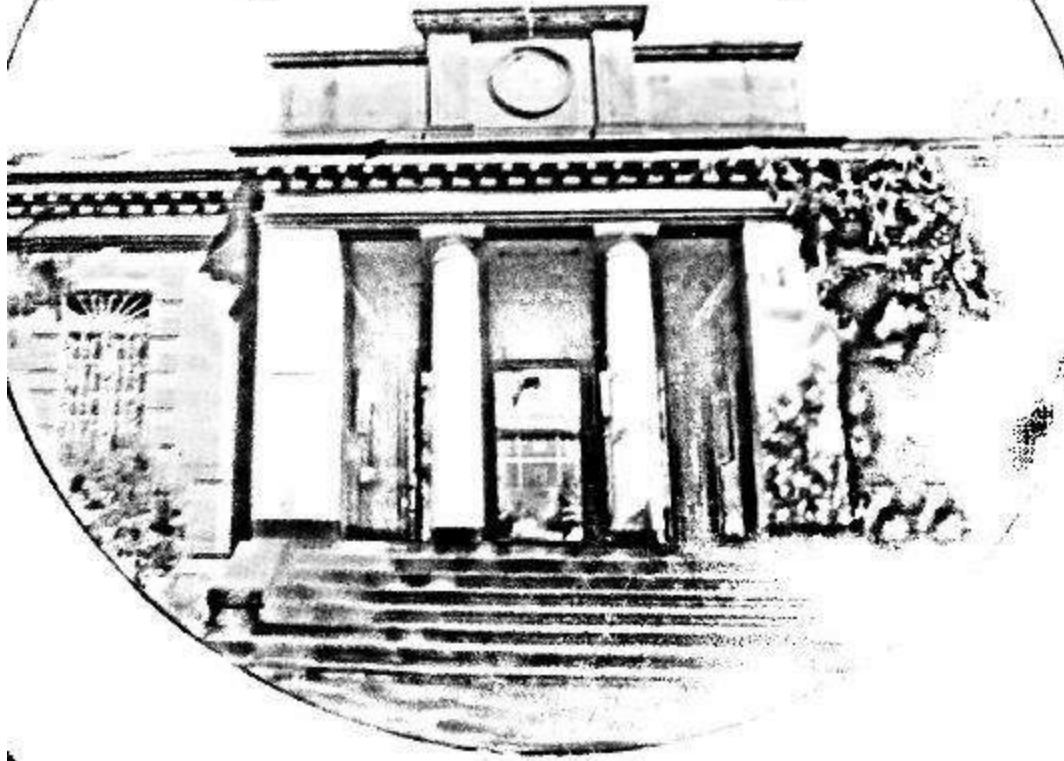
ከሦስት ዓመታት መለያየት በኋላ አየር መንገድ ሥራ ላይ እያለሁ ከሳሌዲ ታፍሰው ከተባረሩ ሊትዮጵያዊያን ስም ዝርዝር መካከል የመዓዛን ስም ተመለከትኩት። ከሌላ ሴት ጋር ፍቅር ጀምረ ነበርና ከዚህ በላይ ስለ መዓዛ ማሰብ አልፈልግኩም ...

ግን አዲሷ ፍቅረኛዬ ዛሬ እንዴት ሳትደውል ቀረች? ... ያ በጸሐፊነት የሚያሠራት አስቀያሚ ሀብታም ጋር ... ???

ሊሆን ይችላል !!

ዳግማዊ ምኒልክ

በኢትዮጵያ የመጀመሪያ ዘመናዊ ት/ቤት
1901 ዓ.ም

ክላሲካል

የህግ

2009